

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα - 2017

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΑΑ 2014-2020

Μονάδα Επενδύσεων στις Γεωργικές Εκμεταλλεύσεις

Ταχ. Δ/ση: Λ. Αθηνών 54-56, 10441 (ΑΘΗΝΑ)

Αρ. Πρωτ.

Πληροφορίες: .....

ΦΕΚ

Τηλ: .....

e-mail: .....

Fax: 210 5275.....

ΑΠΟΦΑΣΗ

Λεπτομέρειες εφαρμογής των Δράσεων 4.1.1 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα της εκμετάλλευσης» και 4.1.3 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στη χρήση ΑΠΕ καθώς και στην προστασία του περιβάλλοντος» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) της Ελλάδας 2014-2020

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τους κανονισμούς και αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

- 1.1. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, όπως κάθε φορά ισχύει.
- 1.2. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013 για τη στήριξη της Αγροτικής Ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου όπως κάθε φορά ισχύει.

- 1.3. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου.
  - 1.4. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013 για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου
  - 1.5. Τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 807/2014 της Επιτροπής της 11^{ης} Μαρτίου 2014 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και για τη θέσπιση μεταβατικών διατάξεων όπως κάθε φορά ισχύει.
  - 1.6. Τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 808/2014 της Επιτροπής της 17^{ης} Ιουλίου 2014 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) όπως κάθε φορά ισχύει.
  - 1.7. Τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 809/2014 της Επιτροπής της 17^{ης} Ιουλίου 2014 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση όπως κάθε φορά ισχύει.
  - 1.8. Τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 640/2014 της Επιτροπής της 11^{ης} Μαρτίου 2014 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου και τους όρους απόρριψης ή ανάκτησης πληρωμών καθώς και τις διοικητικές κυρώσεις που εφαρμόζονται στις άμεσες ενισχύσεις, τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση.
  - 1.9. Την αριθ. C (2015) 9170/11.12.2015 απόφαση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, για την έγκριση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020.
2. Τις διατάξεις:
- 2.1. Του άρθρου 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά όργανα» που κυρώθηκε με το πρώτο άρθρο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/2005).
  - 2.2. Του Π.Δ. 107/2014 «Οργανισμός Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (ΦΕΚ 174/Α'/2014), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 45 του Ν. 4305/2014 (ΦΕΚ 237/Α'/2014).
  - 2.3. Του Π.Δ. 24/2015 «Σύσταση και Μετονομασία Υπουργείων, μεταφορά της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων» (ΦΕΚ Α' 20).
  - 2.4. Του Π.Δ. 70/22-09-2015 (ΦΕΚ Α' 114/2015) «Ανασύσταση των Υπουργείων Πολιτισμού και Αθλητισμού, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Ανασύσταση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου και μετονομασία του σε Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Μετονομασία του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων σε Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού σε Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μεταφορά Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού».

- 2.5. Του Π.Δ. 73/23-09-2015 (ΦΕΚ Α' 116/2015) «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
- 2.6. Του Ν. 4314/2014 «Α) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του Ν. 3419/2005 (ΦΕΚ Α' 297) και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α'265) και ιδίως την παράγραφο 2 του άρθρου 69 αυτού, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- 2.7. Του Ν. 3508/2006 (ΦΕΚ 249/Α') «Ρυθμίσεις θεμάτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων», και ειδικότερα το άρθρο 3 αυτού.
- 2.8. Του Ν. 3874/2010 (ΦΕΚ 151/Α') «Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων» όπως ισχύει κάθε φορά.
- 2.9. Του Ν. 2690/1997 (ΦΕΚ Α'45/9-3-1999) με τον οποίο κυρώθηκε ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας.
- 2.10. Του Ν. 4384/2016 (ΦΕΚ Α'78/26-04-2016) «Αγροτικοί Συνεταιρισμοί, μορφές συλλογικής οργάνωσης του αγροτικού χώρου και άλλες διατάξεις» όπως ισχύει κάθε φορά.
- 2.11. Της αριθ. 282966/09-07-2007 (ΦΕΚ 1205 Β') Κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Έγκριση του Κανονισμού διαδικασίας πληρωμών του Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία ΟΠΕΚΕΠΕ των ενισχύσεων που βαρύνουν τον ΕΛΕΓΕΠ».
- 2.12. Της αριθ. 24944/20-09-2016 (ΦΕΚ Β' 3066) κοινής υπουργικής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Αναδιάρθρωση, των Ειδικών Υπηρεσιών του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020».
- 2.13. Της αριθ. 1065/19-4-2016 (ΦΕΚ 1273 Β'/4-5-2016) απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Θέσπιση διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014-2020» όπως ισχύει κάθε φορά.
- 2.14. Της αριθ. 2545/17-10-2016 (ΦΕΚ 3447 Β'/25-10-2016) κοινής υπουργικής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Εκχώρηση αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης (ΕΥΔ ΠΑΑ) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 (ΠΑΑ 2014-2020) Α. Στις Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ) Περιφερειών και Β. Στις Γενικές Διευθύνσεις Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειών, ως Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης (ΕΦΔ) Πράξεων ΠΑΑ».
- 2.15. Της αριθμ. 104/7056/21-1-2015 (ΦΕΚ 147 Β'/22-01-2015) Υπουργικής Απόφασης με θέμα «Εθνικές επιλογές, διοικητικά μέτρα και διαδικασίες εφαρμογής των άμεσων ενισχύσεων κατ'εκτέλεση του Καν. (ΕΕ) 1307/2013 και του Καν. (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου», όπως ισχύει κάθε φορά.
- 2.16. Της αριθμ. 397/18235/16-02-2017 (ΦΕΚ 601 Β/24-02-2017) απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Αρμόδια Αρχή, διαδικασία και δικαιολογητικά αναγνώρισης των Οργανώσεων Παραγωγών (Ο.Π.) και των Ενώσεων τους (Ε.Ο.Π.), καθώς και των Ομάδων Παραγωγών (Ομ.Π), όπως ισχύει κάθε φορά.
3. Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 (ΠΑΑ 2014-2020) και ειδικότερα το σημείο 8.2.4 «Μ04 - Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού (άρθρο 17)» όπως ισχύει κάθε φορά.
4. Την υπ. αριθμ. 2347/04-08-2017 απόφαση γραπτής διαδικασίας της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 - (ΠΑΑ 2014-2020) όσον αφορά τα

βαθμολογικά κριτήρια της δράσης 4.1.1 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα της εκμετάλλευσης».

5. Την υπ. αριθμ. _____ απόφαση γραπτής διαδικασίας της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 - (ΠΑΑ 2014-2020) όσον αφορά τα βαθμολογικά κριτήρια της δράσης 4.1.3 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στη χρήση ΑΠΕ καθώς και στην προστασία του περιβάλλοντος».
6. Τη σύμφωνη γνώμη της ΕΥΔ ΠΑΑ (αριθ. πρωτ. _____ εγγράφου).
7. Το γεγονός ότι από την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός της παρούσας είναι να καθορίσει το αναγκαίο θεσμικό πλαίσιο για την εφαρμογή του υπομέτρου 4.1 «Στήριξη επενδύσεων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 (εφεξής ΠΑΑ 2014-2020) και συγκεκριμένα για τις δράσεις 4.1.1 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα της εκμετάλλευσης» και 4.1.3 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στη χρήση ΑΠΕ καθώς και στην προστασία του περιβάλλοντος».

Άρθρο 2

Πεδίο Εφαρμογής

Οι δράσεις 4.1.1 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα της εκμετάλλευσης» και 4.1.3 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στη χρήση ΑΠΕ καθώς και στην προστασία του περιβάλλοντος» του ΠΑΑ 2014-2020 εφαρμόζονται σε όλη την Ελληνική Επικράτεια παρέχοντας στήριξη σε συλλογικά σχήματα και σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις φυσικών και νομικών προσώπων για επενδύσεις στην παραγωγή γεωργικών προϊόντων λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς των επόμενων άρθρων και παραρτημάτων.

Άρθρο 3

Στόχοι

1. Οι δράσεις 4.1.1 και 4.1.3 έχουν ως σκοπό την επίτευξη στόχων του άρθρου 5 του Καν. (ΕΕ) 1305/2013. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με το ΠΑΑ 2014– 2020, η δράση 4.1.1 συμβάλλει στις περιοχές εστίασης 2α, 4β και 4γ του άρθρου 5 του ανωτέρω κανονισμού ενώ η δράση 4.1.3 στις περιοχές εστίασης 5γ και 5δ.
2. Στόχοι είναι:
  - 2.1. Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των βιώσιμων ελληνικών γεωργικών εκμεταλλεύσεων μέσω της ενίσχυσης επενδύσεων ώστε να εκσυγχρονιστούν και να προσαρμόζονται γρήγορα στις ανάγκες της αγοράς.
  - 2.2. Η βελτίωση του περιβαλλοντικού προφίλ των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και η άμβλυση των επιπτώσεων στην κλιματική αλλαγή μέσω της βελτίωσης της διαχείρισης, του εδάφους, των λιπασμάτων, των φυτοφαρμάκων και της αποδοτικότερης χρήσης ενέργειας ή της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.
  - 2.3. Ο περιορισμός των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου μέσω της στήριξης επενδύσεων για τη διαχείριση και την αξιοποίηση των υποπροϊόντων και αποβλήτων.

3. Για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων παρέχεται στήριξη για:
- 3.1. Επενδύσεις ανέγερσης, επέκτασης, εκσυγχρονισμού, αναδιάρθρωσης, μείωσης κόστους παραγωγής και δημιουργίας οικονομιών κλίμακας, οι οποίες στοχεύουν στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων (Δράση 4.1.1).
  - 3.2. Επενδύσεις αξιοποίησης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ήλιος, αέρας, γεωθερμία κ.λπ.) για ίδια κατανάλωση, ορθής διαχείρισης αποβλήτων και υποπροϊόντων αλλά και αξιοποίησης τους για παραγωγή ενέργειας για ίδια κατανάλωση (Δράση 4.1.3).

Άρθρο 4

Ορισμοί και Εννοιολογικοί Προσδιορισμοί.

Για την εφαρμογή των δράσεων 4.1.1. και 4.1.3. του ΠΑΑ 2014 - 2020, ισχύουν οι παρακάτω ορισμοί και εννοιολογικοί προσδιορισμοί:

Αίτηση πληρωμής είναι το σύνολο των απαραίτητων εγγράφων που υποβάλλει ο δικαιούχος προκειμένου να του καταβληθεί η αναλογούσα δημόσια οικονομική στήριξη. Ενδεικτικά αναφέρονται η αίτηση, παραστατικά, δικαιολογητικά κ.λπ. που αποτελούν το φάκελο πληρωμής.

Αίτηση στήριξης είναι το σύνολο των απαραίτητων εγγράφων που υποβάλλει ο δικαιούχος για ένταξη στο παρόν καθεστώς στήριξης. Ενδεικτικά αναφέρονται η αίτηση υπαγωγής στο μέτρο, το επιχειρηματικό σχέδιο, τα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας, τα απαραίτητα δικαιολογητικά για τη βαθμολόγηση της αίτησης κ.λπ. που αποτελούν το φάκελο υποψηφιότητας.

Ανάκτηση είναι η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών.

Ατομική απόφαση ένταξης πράξης είναι η απόφαση αρμόδιου οργάνου που περιγράφει τους όρους και τις προϋποθέσεις υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και γίνεται αυτοδίκαια αποδεκτή.

Αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό είναι κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης ή μεγαλύτερης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία σύμφωνα με τους όρους της ατομικής απόφασης ένταξης πράξης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση της δαπάνης.

Γεωργική εκμετάλλευση είναι η μονάδα παραγωγής ενός ή περισσότερων προϊόντων των κλάδων της γεωργίας/κτηνοτροφίας προς πώληση, υπό ενιαία διοίκηση και διαχείριση.

Γεωργικό προϊόν είναι ότι περιλαμβάνεται στα προϊόντα που απαριθμούνται στο Παράρτημα I που προβλέπεται στο άρθρο 32 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, εκτός των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που καλύπτονται από τον κανονισμό (ΕΚ) 1379/2013, όπως ισχύει κάθε φορά,

Γεωργικός τομέας είναι το σύνολο των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή γεωργική παραγωγή, τη μεταποίηση και την εμπορία γεωργικών προϊόντων.

Δικαιούχος είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή συλλογικό σχήμα για το οποίο έχει εκδοθεί ατομική απόφαση ένταξης πράξης.

Έδρα νομικού προσώπου/συλλογικού σχήματος είναι έννοια αντίστοιχη με τον τόπο μόνιμης κατοικίας των φυσικών προσώπων (άρθρα 51 και 64 Α.Κ.). Η έδρα καθορίζεται υποχρεωτικά από τη συστατική πράξη ή το καταστατικό.

Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών φορέων: Συστάθηκε με βάση το άρθρο 19 του Ν. 4384/2016 (ΦΕΚ 78 Α΄ 2016), όπως ισχύει κάθε φορά, και σε αυτό εγγράφονται οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ), οι Κλαδικοί Εθνικοί ΑΣ και Κλαδικοί ΑΣ, οι Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις, οι Αναγκαστικοί Συνεταιρισμοί και το Ταμείο Αγροτικής Συνεταιριστικής Εκπαίδευσης.

Ενεργός Γεωργός: Η έννοια του ενεργού γεωργού περιγράφεται στο άρθρο 9 του Καν. (ΕΕ) 1307/2013, και εξειδικεύεται στο άρθρο 3 της υπουργικής απόφασης 104/7056/21-1-2015 «Εθνικές επιλογές, διοικητικά μέτρα και διαδικασίες εφαρμογής των άμεσων ενισχύσεων κατ'εκτέλεση του Καν. (ΕΕ) 1307/2013 και του Καν. (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου» (ΦΕΚ 147 Β΄/22-01-2015), όπως κάθε φορά ισχύει.

Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών (Ε.Ο.Π.) είναι οι αυτοτελείς νομικές οντότητες του συνεταιριστικού ή εμπορικού δικαίου ή σαφώς οριζόμενα μέρη νομικών οντοτήτων οι οποίες συγκροτούνται με πρωτοβουλία αναγνωρισμένων οργανώσεων παραγωγών και αναγνωρίζονται και λειτουργούν, σύμφωνα με τις διατάξεις του ενωσιακού δικαίου και τα συμπληρωματικά εθνικά μέτρα εφαρμογής του, σύμφωνα με το Ν. 4384/2016 (ΦΕΚ 78 Α/2016) και την Υ.Α. 397/18235 (ΦΕΚ 601 Β/2017).

Επαγγελματίας αγρότης είναι το ενήλικο φυσικό πρόσωπο που έχει δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων, σύμφωνα με την περίπτωση α του άρθρου 1 του Ν. 3874/2010 όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 65 του Ν. 4389/2016 (ΦΕΚ 94 Α/2016) και κάθε φορά ισχύει.

Μακροχρόνιες Υποχρεώσεις είναι οι δεσμεύσεις που οφείλει να τηρεί ο δικαιούχος από το έτος που έπεται της ημερομηνίας ολοκλήρωσης υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και για πέντε έτη.

Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ): Συστάθηκε με βάση το άρθρο 1 του Ν. 3874/2010 (ΦΕΚ 151 Α/2010), όπως ισχύει κάθε φορά, και σε αυτό εγγράφονται όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που ασκούν στην Επικράτεια αγροτική δραστηριότητα ή κατέχουν αγροτική εκμετάλλευση.

Μητρώο Ομάδων Παραγωγών (Ομ.Π.), Οργανώσεων Παραγωγών (Ο.Π.) και Ενώσεων τους (Ε.Ο.Π.): Συστάθηκε με βάση το άρθρο 7 της υπ. αριθμ. 397/18235/16-02-2017 απόφασης (ΦΕΚ 601 Β/2017), όπως ισχύει κάθε φορά, και σε αυτό εγγράφονται οι αναγνωρισμένες Ομάδες Παραγωγών (Ομ.Π.), Οργανώσεις Παραγωγών (Ο.Π.) και οι Ενώσεις τους (Ε.Ο.Π.).

Νέος γεωργός είναι το πρόσωπο ηλικίας 40 ετών ή νεότερο, κατά τη στιγμή της υποβολής της αίτησης, το οποίο διαθέτει επαρκή επαγγελματικά προσόντα και ικανότητες και εγκαθίσταται για πρώτη φορά σε γεωργική εκμετάλλευση ως υπεύθυνος της εκμετάλλευσης αυτής.

Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΟΠΣΑΑ) είναι το πληροφοριακό σύστημα για την υλοποίηση των μέτρων, υπομέτρων και δράσεων του ΠΑΑ 2014 - 2020 του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Νόμο 4314/2014. Επιτρέπει δε, τη διασύνδεση με το ΠΣΚΕ και άλλα πληροφοριακά συστήματα για την ανταλλαγή δεδομένων που σχετίζονται με τον προγραμματισμό, την αξιολόγηση, τη διαχείριση και τον έλεγχο του ΠΑΑ.

Ολοκλήρωση υλοποίησης επενδυτικού σχεδίου: Ως ημερομηνία ολοκλήρωσης του σχεδίου θεωρείται η ημερομηνία εκκαθάρισης του αιτήματος αποπληρωμής ή αποδοχής αιτήματος ολοκλήρωσης του σχεδίου χωρίς υποβολή νέου αιτήματος πληρωμής. Η ημερομηνία αυτή δεν μεταβάλλεται ακόμα και αν μετά από αυτήν την ημερομηνία ακολουθήσουν μεταβολές στη δημόσια δαπάνη που οφείλονται στην αποδοχή τυχόν ενστάσεων του δικαιούχου ή στην επιβολή ποινών.

Ομάδες παραγωγών (Ομ.Π) είναι οι αυτοτελείς νομικές οντότητες του συνεταιριστικού ή εμπορικού δικαίου ή σαφώς οριζόμενα μέρη αυτών, στους τομείς της γεωργίας που συγκροτούνται, αναγνωρίζονται και λειτουργούν, σύμφωνα με τις διατάξεις του ενωσιακού δικαίου και τα συμπληρωματικά εθνικά μέτρα εφαρμογής του, σύμφωνα με το Ν. 4384/2016 (ΦΕΚ 78 Α/2016) και την Υ.Α. 397/18235 (ΦΕΚ 601 Β/2017).

Οργανώσεις παραγωγών (Ο.Π.) είναι οι αυτοτελείς νομικές οντότητες του συνεταιριστικού ή εμπορικού δικαίου ή σαφώς οριζόμενα μέρη αυτών, οι οποίες συγκροτούνται, αναγνωρίζονται και λειτουργούν, σύμφωνα με τις διατάξεις του ενωσιακού δικαίου και τα συμπληρωματικά εθνικά μέτρα εφαρμογής του, σύμφωνα με το Ν. 4384/2016 (ΦΕΚ 78 Α/2016) και την Υ.Α. 397/18235 (ΦΕΚ 601 Β/2017).

Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) είναι το σύστημα που περιλαμβάνει τις διαδικασίες και τα δεδομένα που απαιτούνται για τη διαχείριση, έλεγχο και υλοποίηση του υπομέτρου 4.1. Οι διαδικασίες αφορούν ενδεικτικά στην υποβολή αιτήσεων στήριξης, στην αξιολόγησή τους, στη βαθμολόγησή τους, στις τροποποιήσεις και ανακλήσεις πράξεων, στην υποβολή αιτημάτων πληρωμής, στο διοικητικό τους έλεγχο και γενικότερα στην εφαρμογή και διαχείριση με ηλεκτρονικό τρόπο των πράξεων υλοποίησης του υπομέτρου 4.1.

Συλλογικές επενδύσεις είναι αυτές που υλοποιούνται από συλλογικά σχήματα αγροτών, όπως ομάδες παραγωγών, οργανώσεις παραγωγών, αγροτικοί συνεταιρισμοί και ενώσεις αυτών ή ΚΟΙΝΣΕΠ με στόχο τη δημιουργία οικονομικών κλίμακας αλλά και την πλέον παραγωγική αξιοποίησή τους.

Συστεγαζόμενη γεωργική εκμετάλλευση υφίσταται στην περίπτωση που περισσότερες της μιας εκμεταλλεύσεων αξιοποιούν κοινό ακίνητο. Η περίπτωση των συστεγαζόμενων γεωργικών εκμεταλλεύσεων αφορά κυρίως εκμεταλλεύσεις που δραστηριοποιούνται στην κτηνοτροφία.

Τόπος μόνιμης κατοικίας είναι ο τόπος της κύριας και μόνιμης εγκατάστασης του ατόμου. Σύμφωνα με το άρθρο 51 του Αστικού Κώδικα (Α.Κ.), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, ο/η υποψήφιος έχει μία και μόνο μόνιμη κατοικία τον τόπο της κύριας και μόνιμης εγκατάστασης του, το οποίο βεβαιώνεται από τον οικείο Δήμο με βεβαίωση Δημάρχου.

Τυπική Απόδοση είναι η ακαθάριστη αξία της παραγωγής και εκφράζεται σε ευρώ. Η συνολική τυπική απόδοση της γεωργικής εκμετάλλευσης ισούται με το σύνολο των αξιών κάθε κλάδου παραγωγής, που προκύπτει πολλαπλασιάζοντας τους συντελεστές τυπικής απόδοσης ανά μονάδα για κάθε κλάδο παραγωγής (ευρώ/μονάδα) με τον αντίστοιχο αριθμό των μονάδων (εκτάρια, αριθμός ζώων, κυψέλες) που προκύπτουν από το ΟΣΔΕ. Αναλυτικά οι τυπικές αποδόσεις των κλάδων παραγωγής περιγράφονται στο Παράρτημα 2. Δεν προσμετρώνται οι τυπικές αποδόσεις αγροτεμαχίων που δεν βρίσκονται στην Περιφερειακή Ενότητα της περιοχής μόνιμης κατοικίας του υποψηφίου ή σε Περιφερειακή Ενότητα που είναι όμορη με αυτήν.

Άρθρο 5

Επιλεξιμότητα φυσικών και νομικών προσώπων

Δικαιούχοι των δράσεων της παρούσας μπορούν να κριθούν φυσικά ή νομικά πρόσωπα του εμπορικού δικαίου, κάτοχοι γεωργικών εκμεταλλεύσεων, εφόσον κατά την υποβολή του αιτήματος στήριξης πληρούνται οι κατά περίπτωση προϋποθέσεις:

1. Οι υποψήφιοι δικαιούχοι φυσικά πρόσωπα πρέπει:

- 1.1. Να έχουν συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας τους, να έχουν πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα σύμφωνα με τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα και να μην έχουν υπερβεί το 60^ο έτος της ηλικίας τους.
- 1.2. Να έχουν υποβάλλει Ενιαία Δήλωση Εκμετάλλευσης κατά το έτος που ορίζεται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.
- 1.3. Να έχουν την ιδιότητα του ενεργού γεωργού.
- 1.4. Να είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμεροι.
- 1.5. Να μην είναι άμεσα συνταξιοδοτούμενοι από οποιοδήποτε ταμείο του εσωτερικού ή εξωτερικού, εξαιρουμένων των περιπτώσεων συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας του άρθρου 37 του Ν. 3996/2011, όπως ισχύει και του άρθρου 5, παράγραφος γ, του Ν.1287/1982. Οι συντάξεις αναπηρίας του άρθρου 5, παράγραφος α και παράγραφος β του Ν.1287/1982 κρίνονται κατά περίπτωση.
- 1.6. Να μην εκτίουν ποινή φυλάκισης.
- 1.7. Επιπρόσθετα για τη Δράση 4.1.1 να είναι εγγεγραμμένοι στο ΜΑΑΕ ως επαγγελματίες αγρότες ή να είναι Νέοι Γεωργοί του Υπομέτρου 6.1.
2. Οι υποψήφιοι δικαιούχοι νομικά πρόσωπα πρέπει:
  - 2.1. Να έχουν υποβάλλει Ενιαία Δήλωση Εκμετάλλευσης κατά το έτος που ορίζεται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.
  - 2.2. Να είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμερα.
  - 2.3. Να έχουν διάρκεια κατ' ελάχιστο 10 έτη από το έτος υποβολής της αίτησης ενίσχυσης και σε κάθε περίπτωση τέτοια ώστε να καλύπτεται η περίοδος των μακροχρονίων υποχρεώσεων. Συνεπώς αν το έτος υποβολής είναι το έτος ν, η διάρκεια του νομικού προσώπου πρέπει να καλύπτει την 31.12 του έτους ν+10.
  - 2.4. Να μην τελούν υπό πτώχευση, λύση, αναγκαστική διαχείριση, εκκαθάριση.
  - 2.5. Ειδικά για τη Δράση 4.1.1 τα υποψήφια νομικά πρόσωπα πρέπει να έχουν κύρια δραστηριότητα την άσκηση της γεωργίας.

Άρθρο 6

Επιλεξιμότητα γεωργικών εκμεταλλεύσεων

Κατά την υποβολή του αιτήματος στήριξης, πρέπει να ισχύουν τα εξής:

1. Το σύνολο της γεωργικής εκμετάλλευσης πρέπει να έχει περιληφθεί στην Ενιαία Δήλωση Εκμετάλλευσης κατά το έτος που έχει οριστεί στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.
2. Σε ότι αφορά τη Δράση 4.1.1 η γεωργική εκμετάλλευση πρέπει να έχει ελάχιστο μέγεθος παραγωγικής δυναμικότητας (εκφρασμένη ως τυπική απόδοση) τα 8.000€, σύμφωνα με την ανωτέρω Ενιαία Δήλωση Εκμετάλλευσης.
3. Όλες οι εκμεταλλεύσεις πρέπει να πληρούν τα κοινοτικά πρότυπα που τις αφορούν. Εξαιρούνται για χρονικό όριο μέχρι 24 μήνες από την ημερομηνία εγκατάστασης οι εκμεταλλεύσεις των νέων γεωργών που εγκαθίστανται για πρώτη φορά σε γεωργική εκμετάλλευση προκειμένου να συμμορφωθούν προς τις προδιαγραφές της Ένωσης που ισχύουν για τα γεωργικά προϊόντα, συμπεριλαμβανομένης της εργασιακής ασφάλειας.
4. Συστεγαζόμενη γεωργική εκμετάλλευση πρέπει επιπλέον να έχει:
  - 4.1. Πάγια στοιχεία σαφώς καταγεγραμμένα και οριοθετημένα
  - 4.2. Λειτουργική αυτοτέλεια στην ολοκλήρωση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.
5. Δεν παρέχεται καμία στήριξη, ακόμα και αν πληρούνται οι παραπάνω προϋποθέσεις, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- 5.1. Σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις των οποίων οι κάτοχοι αιτούνται τη χρηματοδότηση δαπανών για τις οποίες έχουν ήδη ενταχθεί ή/και ενισχυθεί από ίδιες ή άλλες συγχρηματοδοτούμενες δράσεις, συμπεριλαμβανομένων των καθεστώτων στήριξης του Ν. 4399/2016 (ΦΕΚ Α'117/22-06-2016) «Σύσταση Καθεστώτων Ενισχύσεων Ιδιωτικών Επενδύσεων για την περιφερειακή και οικονομική ανάπτυξη της χώρας-Σύσταση Αναπτυξιακού Συμβουλίου και άλλες διατάξεις» όπως ισχύει κάθε φορά.
- 5.2. Σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις των οποίων οι κάτοχοι δηλώνουν ψευδή ή ανακριβή στοιχεία εκ προθέσεως προκειμένου να ενταχθούν στις δράσεις της παρούσας.
- 5.3. Σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις των οποίων οι κάτοχοι δημιουργούν τεχνητά τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την ένταξη στις δράσεις της παρούσας.
- 5.4. Σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις των οποίων οι κάτοχοι, την ημερομηνία υποβολής αίτησης στήριξης, δεν έχουν ολοκληρώσει την υλοποίηση επενδυτικού σχεδίου της γεωργικής τους εκμετάλλευσης στο πλαίσιο του Μέτρου 121 «Εκσυγχρονισμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013, και του Ν. 4399/2016 (ΦΕΚ Α'117/22-06-2016) «Σύσταση Καθεστώτων Ενισχύσεων Ιδιωτικών Επενδύσεων για την περιφερειακή και οικονομική ανάπτυξη της χώρας - Σύσταση Αναπτυξιακού Συμβουλίου και άλλες διατάξεις» όπως ισχύει κάθε φορά.

Άρθρο 7

Επιλεξιμότητα Συλλογικών Σχημάτων

1. Οι υποψήφιοι δικαιούχοι συλλογικά σχήματα του αγροτικού συνεταιριστικού δικαίου, όπως ομάδες παραγωγών, οργανώσεις παραγωγών, αγροτικοί συνεταιρισμοί και ενώσεις αυτών και ΚΟΙΝΣΕΠ, κατά την ημερομηνία υποβολής αίτησης στήριξης, πρέπει:
  - 1.1. Να είναι εγγεγραμμένοι και ενήμεροι στο οικείο μητρώο, όπως αυτό ορίζεται από την ισχύουσα νομοθεσία.
  - 1.2. Να έχουν εξουσιοδοτήσει ένα φυσικό πρόσωπο να λειτουργεί ως νόμιμος εκπρόσωπος για τους σκοπούς του προγράμματος.
  - 1.3. Να έχουν διακριτή λογιστική διαχείριση στην περίπτωση που το συλλογικό σχήμα υπάγεται στο καθεστώς άλλου νομικού προσώπου.
  - 1.4. Να εμφανίζουν, τις τρεις προηγούμενες χρήσεις από το έτος υποβολής, κερδοφόρο μέσο όρο αποτελεσμάτων προ φόρων και αποσβέσεων και μέσο κύκλο εργασιών μεγαλύτερο των 30.000€. Από τον περιορισμό αυτό εξαιρούνται όσα συλλογικά σχήματα συστάθηκαν εντός της προηγούμενης τριετίας από το έτος υποβολής καθώς, για τους σκοπούς της παρούσας, θεωρούνται νεοσύστατα.
  - 1.5. Να είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμερα. Στην περίπτωση που το συλλογικό σχήμα υπάγεται στο καθεστώς άλλου νομικού προσώπου, τότε η υποχρέωση αφορά το νομικό πρόσωπο στο οποίο υπάγεται.
  - 1.6. Να μην τελούν υπό πτώχευση, λύση, αναγκαστική διαχείριση, εκκαθάριση. Στην περίπτωση που το συλλογικό σχήμα υπάγεται στο καθεστώς άλλου νομικού προσώπου, τότε η υποχρέωση αφορά το νομικό πρόσωπο στο οποίο υπάγεται.
2. Δεν παρέχεται καμία στήριξη, ακόμα και αν πληρούνται οι παραπάνω προϋποθέσεις, στις ακόλουθες περιπτώσεις:
  - 2.1. Σε συλλογικά σχήματα τα οποία αιτούνται τη χρηματοδότηση δαπανών για τις οποίες έχουν ήδη ενταχθεί ή/και ενισχυθεί από ίδιες ή άλλες συγχρηματοδοτούμενες δράσεις, συμπεριλαμβανομένων και αυτών του Ν. 4399/2016 (ΦΕΚ Α'117/22-06-2016) «Σύσταση

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση.

Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

Καθεστώτων Ενισχύσεων Ιδιωτικών Επενδύσεων για την περιφερειακή και οικονομική ανάπτυξη της χώρας - Σύσταση Αναπτυξιακού Συμβουλίου και άλλες διατάξεις» όπως ισχύει κάθε φορά, για την υλοποίηση επενδυτικού σχεδίου ίδιου ή ανάλογου με το υποβαλλόμενο στις δράσεις της παρούσας.

- 2.2. Σε συλλογικά σχήματα στα οποία διαπιστώνεται ότι δηλώνουν ψευδή ή ανακριβή στοιχεία εκ προθέσεως προκειμένου να ενταχθούν στις δράσεις της παρούσας.
- 2.3. Σε συλλογικά σχήματα τα οποία δημιουργούν τεχνητά τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την ένταξη στις δράσεις της παρούσας. Σε συλλογικά σχήματα που υπάγονται σε Κοινή Οργάνωση των Αγορών γεωργικών προϊόντων (ΚΟΑ), με εγκεκριμένα Επιχειρησιακά Προγράμματα, βάσει του Καν (ΕΕ) 1308/2013. Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση υποβολής αίτησης στις δράσεις της παρούσας αποκλείεται η δυνατότητα υποβολής αντίστοιχης αίτησης στο πλαίσιο της Κοινής Οργάνωσης των Αγορών.

Άρθρο 8

Γενικές προϋποθέσεις επιλεξιμότητας επενδύσεων

1. Οι επενδύσεις κρίνονται επιλέξιμες για στήριξη όταν συντρέχουν ταυτόχρονα οι παρακάτω γενικές προϋποθέσεις:
  - 1.1. Προβλέπονται σε επιλέξιμο επενδυτικό σχέδιο.
  - 1.2. Τεκμηριώνεται η νόμιμη κατοχή των ακινήτων στα οποία εγκαθίστανται μόνιμα οι επενδύσεις, σύμφωνα με το άρθρο 11.
  - 1.3. Έχουν εύλογο κόστος υλοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 13.
  - 1.4. Αφορούν καινούργια και αμεταχείριστα επενδυτικά αγαθά.
  - 1.5. Αφορούν αποκλειστικά την προς στήριξη εκμετάλλευση, τεκμηριώνεται η σκοπιμότητά τους, προσαρμόζονται λειτουργικά στις συνθήκες και στις δραστηριότητες της εκμετάλλευσης και έχουν δυναμικότητα, μέγεθος, ποσότητα ανάλογες της παραγωγικής ικανότητας της εκμετάλλευσης, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στα άρθρα 12 και 14
  - 1.6. Συμμορφώνονται με τα ενωσιακά (κοινοτικά) πρότυπα, τις εθνικές προδιαγραφές που έχουν θεσπιστεί για εφαρμογή σε συγχρηματοδοτούμενα μέτρα και την εθνική νομοθεσία.
  - 1.7. Πραγματοποιούνται μετά την ημερομηνία οριστικής υποβολής της ηλεκτρονικής αίτησης στήριξης, με εξαίρεση τις γενικές δαπάνες οι οποίες μπορεί να έχουν πραγματοποιηθεί έως και 24 μήνες πριν από την ημερομηνία αυτή. Εφόσον η υλοποίηση των επενδύσεων προηγείται της απόφασης ένταξης, αυτές πραγματοποιούνται με αποκλειστική ευθύνη του υποψηφίου.
  - 1.8. Δεν έχουν ενισχυθεί και δεν θα ενισχυθούν από άλλη πηγή.
  - 1.9. Προβλέπεται από την ισχύουσα εθνική νομοθεσία να χαρακτηρίζονται ως «γεωργικές» (π.χ. μηχανήμα που ταξινομείται ως «γεωργικό» και όχι ως «μηχανήμα έργου»). Στην περίπτωση που δεν προβλέπεται από την νομοθεσία η δυνατότητα χαρακτηρισμού / ταξινόμησης της επένδυσης ως γεωργικής, τότε πρέπει απαραίτητα να χρησιμοποιείται στην εκτέλεση γεωργικών ή κτηνοτροφικών εργασιών, στην εκτροφή των ζώων, στη διαχείριση και ασφάλεια της εκμετάλλευσης, στη συντήρηση, στην προετοιμασία πρώτης πώλησης και προώθησης των προϊόντων της εκμετάλλευσης. Για την εφαρμογή της παρούσας νοούνται ως «γεωργικές» και οι επενδύσεις για την αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) με σκοπό την κάλυψη των αναγκών της εκμετάλλευσης.
  - 1.10. Τηρούν το σύνολο των προϋποθέσεων των παραρτημάτων της παρούσας που τις αφορούν.
  - 1.11. Ικανοποιούν ανά κατηγορία τις ειδικές προϋποθέσεις που τίθενται στο άρθρο 9.

2. Οι συλλογικές επενδύσεις κρίνονται επιλέξιμες για στήριξη όταν, επιπλέον των προϋποθέσεων της ανωτέρω παραγράφου, συντρέχουν τα εξής:
  - 2.1. Ο προγραμματισμός της επένδυσης πραγματοποιείται στη βάση ενός επιχειρηματικού σχεδίου το οποίο καταρτίζεται και υποβάλλεται από κοινού και αφορά το σύνολο των μελών του συλλογικού σχήματος.
  - 2.2. Υποβάλλεται μία μοναδική αίτηση στήριξης ανά πρόσκληση η οποία αφορά επενδύσεις που προορίζονται αποκλειστικά για κοινή χρήση από τα μέλη του συλλογικού σχήματος.
  - 2.3. Οι αιτούμενες επενδύσεις προσαρμόζονται λειτουργικά στις συνθήκες και στις δραστηριότητες των μελών του συλλογικού σχήματος και έχουν δυναμικότητα, μέγεθος, ποσότητα ανάλογες της συνολικής παραγωγικής ικανότητας αυτών.
  - 2.4. Η υλοποίηση της επένδυσης πραγματοποιείται προς όφελος του συνόλου των μελών του συλλογικού σχήματος με σκοπό τη βελτίωση συνολικά των επιδόσεων των εκμεταλλεύσεων των μελών.

Άρθρο 9

Ειδικές προϋποθέσεις επιλεξιμότητας επενδύσεων

A. Επιλέξιμες επενδύσεις στο πλαίσιο της Δράσης 4.1.1 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα της εκμετάλλευσης» και προϋποθέσεις υλοποίησής τους.

Εντός των κατηγοριών που ακολουθούν, ενισχύονται οι εξής επενδύσεις:

1. Ίδρυση, μετεγκατάσταση, ανέγερση, επέκταση και εκσυγχρονισμός γεωργικών κτιρίων και κατασκευών.
  - 1.1. Υποκατηγορίες Επενδύσεων
    - 1.1.1. Ίδρυση, μετεγκατάσταση, ανέγερση, επέκταση και εκσυγχρονισμός σταβλικών εγκαταστάσεων.
    - 1.1.2. Μελισσοκομικές εγκαταστάσεις όπως χώρος εξαγωγής μελιού και αποθήκες.
    - 1.1.3. Εγκαταστάσεις προετοιμασίας προϊόντων για πρώτη πώληση όπως ψυγεία, ξηραντήρια, διαλογητήρια, πλυντήρια και συσκευαστήρια.
    - 1.1.4. Αποθήκες και λοιποί αποθηκευτικοί χώροι εκτός από τους παραπάνω.
    - 1.1.5. Θερμοκήπια και δικτυοκήπια.
    - 1.1.6. Περιήφραξη και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου για την εξυπηρέτηση των επενδύσεων της κατηγορίας.
    - 1.1.7. Κάθε άλλη κτιριακή υποδομή και κατασκευή που τεκμηριώνεται ως απαραίτητη για την κανονική λειτουργία της γεωργικής εκμετάλλευσης.
  - 1.2. Οι προϋποθέσεις, οι περιορισμοί και οι όροι που έχουν εφαρμογή και απαιτούνται για τη στήριξη των επενδύσεων της κατηγορίας αυτής είναι οι εξής:
    - 1.2.1. Οι κατασκευές που υλοποιούνται, διαμορφώνονται ή εντός των οποίων υλοποιούνται επενδύσεις εκσυγχρονισμού τους, πρέπει να πληρούν τις προδιαγραφές του Παραρτήματος 5 (Κοινοτικά Πρότυπα) και του Παραρτήματος 6 (Εθνικές Προδιαγραφές), εφόσον τις αφορούν.
    - 1.2.2. Η τεκμηρίωση της νόμιμης κατοχής των ακινήτων επί των οποίων θα χωροθετηθούν κτιριακές εγκαταστάσεις.
    - 1.2.3. Η ύπαρξη κατάλληλης άδειας εγκατάστασης κατά την ολοκλήρωση του σχεδίου, όπου αυτή απαιτείται.

1.2.4. Η αιτούμενη δαπάνη κατασκευής να μην υπερβαίνει όσα ορίζονται ανά δυναμικότητα κατασκευής ή δαπάνη ανά ζώο στα Παραρτήματα 9 (Εύλογο κόστος) και 10 (Ανώτατες Επιλέξιμες Δαπάνες).

1.2.5. Η τήρηση των γενικών προϋποθέσεων του άρθρου 8.

1.3. Επιπλέον για την εφαρμογή της παρούσας ορίζονται τα εξής:

1.3.1. Οι επενδύσεις αντικατάστασης ή εκσυγχρονισμού μόνιμων, παλαιών ή/και ακατάλληλων, κτιριακών εγκαταστάσεων οι οποίες έχουν ηλικία, σύμφωνα με την άδεια δόμησης, τουλάχιστον 30 ετών αφορούν την κατεδάφιση και την αντικατάστασή τους με νέες κτιριακές εγκαταστάσεις ή την ολική ανακατασκευή των κτιριακών εγκαταστάσεων αντίστοιχα. Η ανακατασκευή θεωρείται ολική εάν ο προϋπολογισμός ο οποίος απαιτείται ανέρχεται τουλάχιστον στο 50% της αξίας της ανέγερσης νέων κτιριακών εγκαταστάσεων. Ο προϋπολογισμός εκσυγχρονισμού / ανακατασκευής δεν μπορεί να υπερβαίνει το 75% του κόστους της ανέγερσης νέων κτιριακών εγκαταστάσεων, όπως αυτό προκύπτει από τους πίνακες του Παραρτήματος 9 (Εύλογο κόστος).

1.3.2. Οι επενδύσεις μετεγκατάστασης είναι επιλέξιμες σε περιπτώσεις που η αναγκαιότητα της ενέργειας προκύπτει για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος ή/και της δημόσιας υγείας, οι οποίοι έχουν άμεσες δυσμενείς επιπτώσεις στη βιωσιμότητα της εκμετάλλευσης. Στις ενέργειες μετεγκατάστασης ενισχύονται και οι δαπάνες αποσυναρμολόγησης, μεταφοράς και επανασυναρμολόγησης του υφιστάμενου εξοπλισμού. Μετεγκαταστάσεις αποθηκών και αποθηκευτικών χώρων ενισχύονται μόνο εφόσον αποτελούν μέρος σταβλικών εγκαταστάσεων.

1.3.3. Οι αγροτικές αποθήκες δεν περιλαμβάνονται στις αποθήκες χαμηλής όχλησης του άρθρου 30 του ν.4269/2014. Κατά συνέπεια δεν επιτρέπεται η χωροθέτησή τους εντός ορίων οικισμών καθώς η έννοια της αγροτικής αποθήκης δεν συνάδει με την εξυπηρέτηση του οικισμού αλλά έχει σχέση με την εξυπηρέτηση της λειτουργίας της αγροτικής εκμετάλλευσης.

1.3.4. Στις επενδύσεις ίδρυσης ή επέκτασης κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων περιλαμβάνονται και οι δαπάνες για την κατασκευή των απαραίτητων εγκαταστάσεων διαχείρισης αποβλήτων για την έκδοση άδειας εγκατάστασης, οι οποίες είναι επιλέξιμες από τη δράση 4.1.1.

1.3.5. Οι επενδύσεις της παραγράφου 1.1.6 είναι επιλέξιμες όταν ταυτόχρονα υπάρχουν ή/και υλοποιούνται εγκεκριμένες κτιριακές επενδύσεις στο αιτούμενο σχέδιο.

2. Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού.

2.1. Υποκατηγορίες Επενδύσεων

2.1.1. Εξοπλισμός ο οποίος ενσωματώνεται σε κτιριακές εγκαταστάσεις ή επί γηπέδων: α) ζωικής παραγωγής, όπως αμελκτικά συγκροτήματα, ταινίες μεταφοράς, σιλό αποθήκευσης ζωοτροφών, συγκροτήματα παραγωγής ζωοτροφών, συγκροτήματα θέρμανσης και δροσισμού, ταΐστρες - ποτίστρες κ.ά. β) φυτικής παραγωγής όπως ξηραντήρια, συγκροτήματα διαλογής, θάλαμοι ψύξης, συγκροτήματα συσκευασίας κ.ά. καθώς και γ) εξοπλισμός ο οποίος ενσωματώνεται στα θερμοκήπια όπως θέρμανση, συστήματα άρδευσης, κ.ά.

- 2.1.2. Μηχανήματα αυτοκινούμενα φυτικής παραγωγής όπως ελκυστήρες (γεωργικοί, δενδροκομικοί, αμπελουργικοί, μεικτής χρήσης), φορτωτές, συλλεκτικές, περονοφόρα, κ.ά. καθώς και ζωικής παραγωγής όπως κτηνοτροφικοί ελκυστήρες, φορτωτές κ.ά.
- 2.1.3. Μηχανήματα και εξοπλισμός:
- i. Ζωικής παραγωγής όπως, κινητές αμελκτικές μηχανές, ενσιρωδιανομείς, μελιτοεξαγωγείς, μηχανές γαλουχίας, κινητές ταΐστρες και ποτίστρες κ.ά.
  - ii. Φυτικής παραγωγής, όπως μηχανήματα κατεργασίας εδάφους, σπαρτικές μηχανές, λιπασματοδιανομείς, ψεκαστικά μηχανήματα (εξαιρούνται οι επινώτιοι ψεκαστήρες) και εξοπλισμός ασφαλείας, μηχανήματα χορτονομής (κοπτικά, συνθλιπτικά, συλλεκτικά και δετικά), συλλεκτικές μηχανές και εξοπλισμός συλλογής, ρυμουλκούμενα με ανύψωση ή/και ανατροπή (πλατφόρμες απλές και ανατρεπόμενες, σκάλες ανύψωσης), κλαδευτικά αναρτώμενα και συρόμενα, φορητά αλυσοπρίονα, εξαρτήματα ελκυστήρων αναρτώμενα (π.χ. ανυψωτικά, φορτωτές, αρπάγες και πιρούνες μπάλας), GPS κ.ά.
- 2.2. Οι προϋποθέσεις, οι περιορισμοί και οι όροι που έχουν εφαρμογή και απαιτείται να πληρούνται για τη στήριξη των επενδύσεων της κατηγορίας αυτής είναι οι εξής:
- 2.2.1. Για κάθε εξοπλισμό ή μηχανήμα που ενσωματώνεται ή τοποθετείται εντός γεωργικών κτιρίων και κατασκευών στην αίτηση στήριξης προσδιορίζεται το κτίριο ή η κατασκευή στην οποία ενσωματώνεται ή τοποθετείται, καθώς και η συγκεκριμένη θέση του εντός του κτιρίου ή της κατασκευής.
  - 2.2.2. Για τις επενδύσεις ζωικής παραγωγής της υποκατηγορίας της παραγράφου 2.1.1, απαιτείται η προσκόμιση κατάλληλης άδειας εγκατάστασης κατά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου.
  - 2.2.3. Για τις επενδύσεις ζωικής παραγωγής της υποκατηγορίας της παραγράφου 2.1.1, εφόσον αυτές ενσωματώνονται εντός του χώρου σταβλισμού των ζώων, απαιτείται κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης η απόδειξη πρόβλεψης συμμόρφωσης με τις εθνικές προδιαγραφές. Σχετική βεβαίωση της οικείας ΔΑΟΚ προσκομίζεται και κατά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου.
  - 2.2.4. Ο εξοπλισμός για επενδύσεις ζωικής παραγωγής της υποκατηγορίας της παραγράφου 2.1.1 να είναι εναρμονισμένος με τα σχετικά ενωσιακά πρότυπα και να πληροί τις προϋποθέσεις της εθνικής νομοθεσίας.
  - 2.2.5. Η ημερομηνία έκδοσης του δελτίου ταξινόμησης του ελκυστήρα να είναι έως 36 μήνες προγενέστερη της ημερομηνίας έκδοσης της άδειας κυκλοφορίας αυτού.
  - 2.2.6. Τα παρελκόμενα ελκυστήρα πρέπει να προσαρμόζονται λειτουργικά με τον ελκυστήρα της εκμετάλλευσης ο οποίος κατέχεται ήδη ή θα αποκτηθεί ως εγκεκριμένη επένδυση του αιτούμενου σχεδίου.
  - 2.2.7. Τα ρυμουλκούμενα πρέπει να είναι εναρμονισμένα με τα σχετικά ενωσιακά πρότυπα και να πληρούν τις προϋποθέσεις της εθνικής νομοθεσίας και του Κ.Ο.Κ.
  - 2.2.8. Τα ψεκαστικά μηχανήματα πρέπει να είναι εφοδιασμένα με πιστοποιητικό επιθεώρησης και αυτοκόλλητο σήμα καταλληλότητας με ευθύνη του πωλητή ή την αντίστοιχη πιστοποίηση κατά EN 12761 ή ISO 16119 από τον κατασκευαστή του, σύμφωνα με την ΥΑ Ε8/1831/3976/21-04-2015 (ΦΕΚ 671 Β 2015).
  - 2.2.9. Για τον εξοπλισμό μετεωρολογικών προειδοποιήσεων και φυτοπροστασίας με την αίτηση στήριξης να υποβάλλεται μελέτη εγκατάστασης του εξοπλισμού και με την αίτηση πληρωμής μελέτη εφαρμογής του.

2.2.10. Η αιτούμενη δαπάνη δεν πρέπει να υπερβαίνει τα ποσά που αναφέρονται στα Παραρτήματα 9 (Εύλογο κόστος) και 10 (Ανώτατες Επιλέξιμες Δαπάνες).

2.2.11. Η τήρηση των γενικών προϋποθέσεων του άρθρου 8.

2.3. Επιπλέον για την εφαρμογή της παρούσας ορίζονται συμπληρωματικά τα εξής:

2.3.1. Στις επενδύσεις ίδρυσης ή επέκτασης κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων οι δαπάνες του εξοπλισμού διαχείρισης αποβλήτων που είναι απαραίτητος για την έκδοση άδειας εγκατάστασης, είναι επιλέξιμες από τη δράση 4.1.1.

2.3.2. Στις επενδύσεις ίδρυσης ή επέκτασης θερμοκηπίων, οι δαπάνες εγκατάστασης συστημάτων άρδευσης των εισαγόμενων καλλιεργειών υπό κάλυψη είναι επιλέξιμες από τη δράση 4.1.1. Για την αίτηση ένταξης των δαπανών αυτών δεν απαιτείται η εκπόνηση μελέτης εξοικονόμησης ύδατος.

2.3.3. Στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος είναι δυνατόν να ορίζονται ανώτατα όρια επιλεξιμότητας επενδυτικών δαπανών συνδυαστικά κατά κατηγορία ή υποκατηγορία επενδύσεων πέραν αυτών που προβλέπονται στην παρούσα.

3. Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση πολυετών φυτειών των οποίων η εγκατάσταση δεν γίνεται με τη χρήση σπόρου.

3.1. Οι προϋποθέσεις, οι περιορισμοί και οι όροι που έχουν εφαρμογή και απαιτούνται για τη στήριξη των επενδύσεων της κατηγορίας αυτής είναι οι εξής:

3.1.1. Η τεκμηρίωση της νόμιμης κατοχής των ακινήτων επί των οποίων θα χωροθετηθούν οι φυτείες.

3.1.2. Τα προς φύτευση είδη να έχουν διάρκεια παραγωγικής ζωής άνω των 5 ετών.

3.1.3. Η τήρηση της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας περί φυτοπροστασίας.

3.1.4. Η τήρηση των γενικών προϋποθέσεων του άρθρου 8.

4. Περίφραξη και διαμόρφωση αγροτεμαχίων και περίφραξη φυτειών, εκτός της περίπτωσης της παραγράφου 1.1.6.

4.1. Οι προϋποθέσεις, οι περιορισμοί και οι όροι που έχουν εφαρμογή και απαιτούνται για την στήριξη των επενδύσεων της κατηγορίας αυτής είναι οι εξής:

4.1.1. Ο εξοπλισμός της κατηγορίας να είναι καινούργιος και αμεταχειριστός.

4.1.2. Η τεκμηρίωση της νόμιμης κατοχής των ακινήτων επί των οποίων θα χωροθετηθούν οι επενδύσεις.

4.1.3. Η τεκμηρίωση της δυνατότητας περίφραξης.

4.1.4. Η τήρηση των γενικών προϋποθέσεων του άρθρου 8.

5. Αγορά καινούργιου ανθοκομικού αυτοκινήτου:

5.1. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι που έχουν εφαρμογή και απαιτούνται για τη στήριξη των επενδύσεων της κατηγορίας αυτής:

5.1.1. Η αγορά ανθοκομικού αυτοκινήτου να αφορά καινούργιο φορτηγό ψυγείο ιδιωτικής χρήσεως (ΦΙΧ) με μέγιστο μεικτό βάρος 4 τόνους.

- 5.1.2. Το αιτούμενο ανθοκομικό αυτοκίνητο πρέπει να είναι κατάλληλα διαμορφωμένο για τη συγκεκριμένη χρήση ή η σχετική αίτηση να περιλαμβάνει από κοινού την αγορά του φορτηγού πλαισίου (chassis) και την προμήθεια και τοποθέτηση της κατάλληλης υπερδομής για τη συγκεκριμένη χρήση.
- 5.1.3. Η τεκμηρίωση του μεγέθους του ανθοκομικού αυτοκινήτου σε σχέση με τη δυναμικότητα και την παραγωγική κατεύθυνση της εκμετάλλευσης κατά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου.
- 5.1.4. Η ημερομηνία έκδοσης του δελτίου ταξινόμησης του φορτηγού να είναι έως 36 μήνες προγενέστερη της ημερομηνίας έκδοσης της άδειας κυκλοφορίας αυτού.
- 5.1.5. Για τα ανθοκομικά ΦΙΧ αγροτικά αυτοκίνητα ψυγεία, ισχύουν και τα προβλεπόμενα στο Ν.4336/2015 (Α' 94) Άρθ.2, παράγραφος Α.2 και στις σχετικές διευκρινιστικές εγκυκλίους.
- 5.1.6. Η τήρηση των γενικών προϋποθέσεων του άρθρου 8.

6. Αγορά καινούργιου μελισσοκομικού αυτοκινήτου

6.1. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι που έχουν εφαρμογή και απαιτούνται για την στήριξη των επενδύσεων της κατηγορίας αυτής:

- 6.1.1. Η αγορά μελισσοκομικού αυτοκινήτου να αφορά καινούργιο φορτηγό ιδιωτικής χρήσεως (ΦΙΧ) ανοικτού τύπου με μεικτό βάρος από 4 έως και 15 τόνους.
- 6.1.2. Υφιστάμενη παραγωγική δυναμικότητα της εκμετάλλευσης κατ' ελάχιστον τα 200 μελισσοσμήνη.
- 6.1.3. Η τεκμηρίωση του μεγέθους του μελισσοκομικού αυτοκινήτου σε σχέση με τη δυναμικότητα και την παραγωγική κατεύθυνση της εκμετάλλευσης κατά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου.
- 6.1.4. Το αιτούμενο μελισσοκομικό αυτοκίνητο πρέπει να είναι κατάλληλα διαμορφωμένο για μεταφορά και φορτοεκφόρτωση κυψελών ή η σχετική αίτηση να περιλαμβάνει από κοινού την αγορά του φορτηγού πλαισίου (chassis) και την προμήθεια και τοποθέτηση της κατάλληλης υπερδομής για την συγκεκριμένη χρήση.
- 6.1.5. Η ημερομηνία έκδοσης του δελτίου ταξινόμησης του φορτηγού να είναι έως 36 μήνες προγενέστερη της ημερομηνίας έκδοσης της άδειας κυκλοφορίας αυτού.
- 6.1.6. Για τα μελισσοκομικά ΦΙΧ αγροτικά αυτοκίνητα, ισχύουν και τα προβλεπόμενα στη ΚΥΑ 200361/2-12-2011 (ΦΕΚ 2965/Β/2011) «περί ταξινόμησης ΦΙΧ αυτοκινήτων μέχρι 15 τόνων σε μελισσοκόμους».
- 6.1.7. Η τήρηση των γενικών προϋποθέσεων του άρθρου 8.

7. Αγορά και εγκατάσταση Η/Υ και λογισμικού διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης, εξοπλισμού επικοινωνιών και γραφείου.

7.1. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι που έχουν εφαρμογή και απαιτούνται για την στήριξη των επενδύσεων της κατηγορίας αυτής:

- 7.1.1. Η αιτούμενη δαπάνη αγοράς να μην υπερβαίνει τα ποσά που αναφέρονται στο Παράρτημα 10 (Ανώτατες Επιλέξιμες Δαπάνες).
- 7.1.2. Η τήρηση των γενικών προϋποθέσεων του άρθρου 8.

7.2. Επιπλέον για την εφαρμογή της παρούσας ορίζονται συμπληρωματικά τα εξής:

7.2.1. Στον εξοπλισμό γραφείου περιλαμβάνονται τα φωτοτυπικά, τηλεομοιοτυπικά και εκτυπωτικά μηχανήματα, οι σαρωτές εγγράφων και τα πολυμηχανήματα που συνδυάζουν όλα ή μερικά από τα παραπάνω.

7.2.2. Στις επενδύσεις της κατηγορίας αυτής περιλαμβάνονται και οι δαπάνες εγκατάστασης δομημένης καλωδίωσης ή ασύρματου δικτύου.

8. Γενικές Δαπάνες, στις οποίες περιλαμβάνεται κάθε δαπάνη λήψης υπηρεσιών που συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου και δεν δύναται να συγχρηματοδοτηθεί από άλλα Μέτρα του ΠΑΑ. Ενδεικτικά, στις γενικές δαπάνες περιλαμβάνονται οι αμοιβές για τη σύνταξη και την υποβολή αίτησης στήριξης και αιτήσεων πληρωμής, οι αμοιβές για την εκπόνηση των αναγκαίων μελετών και την έκδοση των απαραίτητων αδειοδοτήσεων και πιστοποιήσεων για την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, καθώς και η δαπάνη τοποθέτησης της προβλεπόμενης επεξηγηματικής πινακίδας.

8.1. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι που έχουν εφαρμογή και απαιτούνται για τη στήριξη των επενδύσεων της κατηγορίας αυτής, πέραν των όσων ορίζονται στο άρθρο 8:

8.1.1. Οι γενικές δαπάνες ενισχύονται μέχρι συγκεκριμένου ποσοστού επί του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου, ως εξής:

- i. 14% για επενδυτικά σχέδια που απαιτούν την έκδοση οικοδομικής άδειας
- ii. 10% για επενδυτικά σχέδια που απαιτούν την έκδοση άδειας λειτουργίας - εγκατάστασης, και
- iii. 6% για τα λοιπά επενδυτικά σχέδια.

8.1.2. Συμπληρωματικά, δύναται να χρηματοδοτηθούν οι εξής δαπάνες:

- i. Δαπάνη σύνταξης και υποβολής της αίτησης στήριξης.
- ii. Δαπάνη σύνταξης και υποβολής προκαταβολής και αιτήσεων πληρωμής.
- iii. Δαπάνη για την εκπόνηση μελέτης εγκατάστασης δικτύου μετεωρολογικών προειδοποιήσεων και φυτοπροστασίας.
- iv. Δαπάνη για την εκπόνηση μελέτης και σχεδιασμού κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων.
- v. Δαπάνη για την τοποθέτηση της επεξηγηματικής πινακίδας.
- vi. Οι δαπάνες για τις απαιτούμενες εγκρίσεις και άδειες είναι επιλέξιμες όταν οι τελευταίες εκδίδονται στο όνομα του δικαιούχου της στήριξης.

8.1.3. Δεν υπάγονται στην κατηγορία και συνεπώς δεν ενισχύονται:

- i. Δαπάνες διακριτών γεωργο-τεχνοοικονομικών μελετών που αφορούν τις επενδύσεις της αίτησης στήριξης με εξαίρεση τις δαπάνες των ανωτέρω παραγράφων 8.1.2. iii και iv.
- ii. Δαπάνες πιστοποίησης των διαδικασιών της εκμετάλλευσης ή των προϊόντων της (agro κ.λπ.).
- iii. Δαπάνες εκπαίδευσης - κατάρτισης των απασχολούμενων στην εκμετάλλευση.

B. Επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο της Δράσης 4.1.3 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στη χρήση ΑΠΕ καθώς και στην προστασία του περιβάλλοντος».

Εντός των κατηγοριών που ακολουθούν, ενισχύονται οι εξής δαπάνες:

9. Επενδύσεις που συμβάλλουν στη χρήση ΑΠΕ

9.1. Υποκατηγορίες Δαπανών

9.1.1. Φωτοβολταϊκά συστήματα συνδεδεμένα ή αυτόνομα

9.1.2. Γεωθερμικές αντλίες θερμότητας (θερμική ενέργεια-γεωεναλλάκτες)

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση.

Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

- 9.1.3. Αντλίες θερμότητας για παραγωγή θερμικής ενέργειας
- 9.1.4. Ανεμογεννήτριες για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας συνδεδεμένες ή αυτόνομες
- 9.1.5. Καυστήρες βιομάζας
- 9.2. Οι προϋποθέσεις, οι περιορισμοί και οι όροι που έχουν εφαρμογή και απαιτούνται για τη στήριξη των επενδύσεων της κατηγορίας αυτής είναι οι εξής:
  - 9.2.1. Η τεκμηρίωση της δυναμικότητας της επένδυσης σε σχέση με τις ενεργειακές ανάγκες της εκμετάλλευσης (ενεργειακή μελέτη).
  - 9.2.2. Η ύπαρξη κατάλληλης σύμβασης για αυτοπαραγωγή με ενεργειακό συμψηφισμό (net metering) κατά την ολοκλήρωση της επένδυσης, όπου αυτή απαιτείται.
  - 9.2.3. Για τις περιπτώσεις των αυτόνομων επενδύσεων για τη χρήση ΑΠΕ η τεκμηρίωση της αδυναμίας διασύνδεσης τους με το δίκτυο της ΔΕΗ ή η αντικοινομοικότητα αυτής.
  - 9.2.4. Η τεκμηρίωση της νόμιμης κατοχής των ακινήτων επί των οποίων θα χωροθετηθούν.
  - 9.2.5. Για τις αντλίες θερμότητας για παραγωγή θερμικής ενέργειας απαιτείται συντελεστής απόδοσης μεγαλύτερος του τρία ($COP > 3$).
  - 9.2.6. Οι επενδύσεις σε καυστήρες βιομάζας είναι επιλέξιμες για την παραγωγή θερμικής ενέργειας.
  - 9.2.7. Η τήρηση των γενικών προϋποθέσεων του άρθρου 8.
- 10. Επενδύσεις που συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος
  - 10.1. Υποκατηγορίες Δαπανών
    - 10.1.1. Κτιριακές εγκαταστάσεις και λοιπές κατασκευές που είναι απαραίτητες για τη διαχείριση των αποβλήτων υποπροϊόντων και υπολειμμάτων της γεωργικής εκμετάλλευσης (όπως βοηθητικοί χώροι, κατασκευή τοποθέτησης διαχωριστήρα κ.λπ.)
    - 10.1.2. Δεξαμενές (όπως ομογενοποίησης, αερόβιος αντιδραστήρας, αναερόβιος αντιδραστήρας κ.λπ.)
    - 10.1.3. Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση καινούργιου εξοπλισμού διαχείρισης αποβλήτων της εκμετάλλευσης (όπως διαχωριστήρας, εξοπλισμός βιοαερίου, εξοπλισμός κομποστοποίησης κ.λπ.)
  - 10.2. Οι προϋποθέσεις, οι περιορισμοί και οι όροι που έχουν εφαρμογή και απαιτούνται για τη στήριξη των επενδύσεων της κατηγορίας αυτής είναι οι εξής:
    - 10.2.1. Η τεκμηρίωση του είδους και της δυναμικότητας της επένδυσης σε σχέση με τα παραγόμενα απόβλητα της εκμετάλλευσης (μελέτη διάθεσης αποβλήτων).
    - 10.2.2. Η τεκμηρίωση της νόμιμης κατοχής των ακινήτων επί των οποίων θα χωροθετηθούν οι επενδύσεις της υποκατηγορίας 10.1.
    - 10.2.3. Η ύπαρξη κατάλληλης περιβαλλοντικής αδειοδότησης κατά την ολοκλήρωση του σχεδίου, όπου αυτή απαιτείται.
    - 10.2.4. Οι κτιριακές εγκαταστάσεις της παραγράφου 10.1.1 δεν μπορούν να υπερβαίνουν σε συνολικό εμβαδόν τα 200 m².
    - 10.2.5. Η κατασκευή για την τοποθέτηση διαχωριστήρα δεν μπορεί να υπερβαίνει σε συνολικό εμβαδόν τα 18 m².
    - 10.2.6. Η τήρηση των γενικών προϋποθέσεων του άρθρου 8.
- 11. Γενικές Δαπάνες όπου περιλαμβάνεται κάθε δαπάνη λήψης υπηρεσιών που συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου και δεν δύναται να συγχρηματοδοτηθεί από άλλα Μέτρα του ΠΑΑ.

- 11.1. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι που έχουν εφαρμογή και απαιτούνται για την στήριξη των επενδύσεων της κατηγορίας αυτής, πέραν των όσων ορίζονται στο άρθρο 8:
- 11.1.1. Οι γενικές δαπάνες ενισχύονται μέχρι συγκεκριμένου ποσοστού επί του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου, ως εξής:
- i. 5% για επενδυτικά σχέδια που αφορούν σε επενδύσεις ΑΠΕ
  - ii. 7% για επενδυτικά σχέδια που αφορούν στην διαχείριση λυμάτων
  - iii. 8% για τα επενδυτικά σχέδια που αφορούν επενδύσεις σε ΑΠΕ και διαχείριση λυμάτων.
- 11.1.2. Συμπληρωματικά, δύνανται να χρηματοδοτηθούν οι εξής δαπάνες:
- i. Δαπάνη σύνταξης και υποβολής της αίτησης στήριξης.
  - ii. Δαπάνη σύνταξης και υποβολής αίτησης προκαταβολής και αιτήσεων πληρωμής.
  - iii. Δαπάνη ενεργειακής μελέτης.
  - iv. Δαπάνη μελέτης διάθεσης αποβλήτων.
  - v. Δαπάνη για την τοποθέτηση της επεξηγηματικής πινακίδας.

Άρθρο 10

Μη επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο των Δράσεων 4.1.1 και 4.1.3.

Οι παρακάτω κατηγορίες δαπανών δεν είναι επιλέξιμες για στήριξη:

1. Ο Φ.Π.Α.
2. Οι δαπάνες απλής αντικατάστασης.
3. Οι δαπάνες για αγορά ζωικού κεφαλαίου.
4. Οι δαπάνες για αγορά και εγκατάσταση ετήσιων φυτών ή φυτών που εγκαθίστανται με σπορά.
5. Η κατασκευή ή διαμόρφωση κτιρίων κατοικίας ή κτιρίων που εμφανίζουν προϋποθέσεις αλλαγής χρήσης.
6. Η απόκτηση μεταχειρισμένων επενδυτικών αγαθών.
7. Τα έργα πράσινου και καλλωπισμού.
8. Οι εργασίες και τα υλικά συντηρήσεων.
9. Δαπάνες για τη συμμετοχή σε συστήματα ποιότητας και για τη σχετική πιστοποίηση.
10. Η αγορά δικαιωμάτων γεωργικής παραγωγής και δικαιωμάτων στήριξης.
11. Η αγορά αναλωσίμων, εργαλείων και εφοδίων, η ενοικίαση και συντήρηση εγκαταστάσεων και εξοπλισμού και οι λοιπές λειτουργικές δαπάνες της εκμετάλλευσης.
12. Οι δαπάνες αγοράς εφαρμογών ηλεκτρονικού υπολογιστή που δεν σχετίζονται με τις δραστηριότητες της εκμετάλλευσης, οι δαπάνες για την ιδιοκατασκευή λογισμικού και οι δαπάνες για την ανανέωση άδειας χρήσης που αφορά προϋπάρχον λογισμικό στην εκμετάλλευση.
13. Οι δαπάνες για την αγορά υπηρεσιών σύνδεσης σε τηλεπικοινωνιακά δίκτυα και στο διαδίκτυο, οι δαπάνες για την αγορά εξωτερικών αποθηκευτικών μέσων δεδομένων, οι δαπάνες πρόσβασης σε υπηρεσίες cloud και οι δαπάνες φιλοξενίας ιστοσελίδων.
14. Οι δαπάνες οι οποίες δεν μπορούν να ελεγχθούν ή/και επαληθευτούν, δηλαδή δεν δύναται να πιστοποιηθεί η ορθή εκτέλεση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της επένδυσης.
15. Οι δαπάνες οι οποίες προκύπτουν από πάσης φύσεως παραστατικά αυτοτιμολόγησης / αυτοπαράδοσης.
16. Οι δαπάνες πάσης φύσεως φόρων, τελών και λοιπών δημοσιονομικών επιβαρύνσεων, εκτός από αυτές που ενσωματώνονται στην αξία των παγίων όπως αυτό τεκμηριώνεται από τα σχετικά συνοδευτικά έγγραφα, καθώς και έξοδα αμοιβών εκτελωνιστή και εκτελωνισμού και συμβολαιογραφικά έξοδα.

17. Δαπάνες που αφορούν χρηματοοικονομικά έξοδα, τραπεζικές προμήθειες και έξοδα συναλλαγών και εγγυήσεων.
18. Δαπάνες για επενδύσεις συμμόρφωσης με ενωσιακά πρότυπα, με εξαίρεση τους νέους γεωργούς για περίοδο 24 μηνών από την ημερομηνία της πρώτης εγκατάστασής τους.
19. Κάθε δαπάνη που πραγματοποιείται από οργάνωση παραγωγών που έχει ενταγμένο επιχειρησιακό σχέδιο στον Καν. (ΕΕ) 1308/2013.
20. Δαπάνες για επενδύσεις ο πρωταρχικός σκοπός των οποίων είναι η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από βιομάζα.
21. Δαπάνες σε επενδύσεις που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ύδατος.
22. Η κατασκευή αναβαθμίδων και η περίφραξη βοσκοτόπων.

Άρθρο 11

Νόμιμη κατοχή ακινήτων εγκατάστασης επενδύσεων και χωροθέτηση επενδύσεων.

1. Όταν πραγματοποιούνται επενδύσεις οι οποίες χωροθετούνται επί αγροτεμαχίου ή γηπέδου (π.χ. εγκατάσταση πολυετούς φυτείας, ανέγερση σταβλικών εγκαταστάσεων κ.λπ.), απαιτείται η ύπαρξη της νόμιμης κατοχής του ακινήτου επί του οποίου χωροθετούνται οι σχετικές επενδύσεις. Συγκεκριμένα απαιτείται το ακίνητο να είναι ιδιόκτητο, μισθωμένο ή παραχωρημένο. Η διάρκεια μίσθωσης ή παραχώρησης υπολογίζεται από ημερομηνία που ορίζεται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος και σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να είναι μικρότερη της περιόδου τήρησης των μακροχρονίων υποχρεώσεων των δικαιούχων. Η ακριβής απαιτούμενη διάρκεια ορίζεται, για κάθε κατηγορία δαπάνης, στο Παράρτημα 7 (Ελάχιστη διάρκεια μίσθωσης/παραχώρησης ακινήτου).
2. Για περιπτώσεις συνιδιοκτησίας ακινήτου εξ αδιαιρέτου, απαιτείται εκχώρηση των δικαιωμάτων προς τον υποψήφιο δικαιούχο από τους λοιπούς συνιδιοκτήτες για χρονικό διάστημα ίσο με την περίοδο που ορίζεται στο Παράρτημα 7 (Ελάχιστη διάρκεια μίσθωσης/παραχώρησης ακινήτου).
3. Στην περίπτωση υλοποίησης επενδύσεων (π.χ. κτιριακά και λοιπές κατασκευές) που χωροθετούνται επί ακινήτου ιδιοκτησίας εξ' αδιαιρέτου πάνω στο οποίο υπάρχουν συστεγαζόμενες γεωργικές εκμεταλλεύσεις, η σχετική προϋπόθεση της εκχώρησης των δικαιωμάτων προς τον υποψήφιο δικαιούχο από τους λοιπούς συνιδιοκτήτες της παραγράφου 2 εκπληρώνεται με τη σύσταση κάθετης ή/και οριζόντιας ιδιοκτησίας. Στην περίπτωση που δεν υφίσταται σύσταση κάθετης ή/και οριζόντιας ιδιοκτησίας, η σχετική προϋπόθεση εκπληρώνεται με την προσκόμιση ιδιωτικού συμφωνητικού.
4. Η επικαρπία δεν τεκμηριώνει νόμιμη κατοχή καθώς παύει να υπάρχει με το θάνατο του επικαρπωτή, εκτός αν έχει ρητά οριστεί στη σύμβαση σύστασης πως μπορεί να μεταβιβαστεί ή να κληρονομηθεί.
5. Οι επενδύσεις χωροθετούνται υποχρεωτικά εντός των ορίων της εκμετάλλευσης του δικαιούχου.
6. Στην περίπτωση υλοποίησης συλλογικών επενδύσεων, η χωροθέτηση των επενδύσεων γίνεται εντός της περιφερειακής ενότητας της καταστατικής έδρας του συλλογικού φορέα και σε ακίνητα για τα οποία υφίσταται η προϋπόθεση της νόμιμης κατοχής από το φορέα.

Άρθρο 12

Επενδύσεις απλής αντικατάστασης.

Για τις επενδύσεις απλής αντικατάστασης ορίζουμε τα ακόλουθα:

1. Επένδυση απλής αντικατάστασης είναι η επένδυση με την οποία απλώς αντικαθίσταται υφιστάμενο γεωργικό κτίριο ή κατασκευή ή μηχανήμα ή εξοπλισμός ή φυτεία ή μέρη αυτών, από νέο γεωργικό κτίριο ή κατασκευή ή μηχανήμα ή εξοπλισμό ή φυτεία ή μέρη αυτών χωρίς να μεταβάλλεται σημαντικά η διαδικασία του κύκλου παραγωγής ή η χρησιμοποιούμενη τεχνολογία ή χωρίς να

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση.

Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

αυξάνεται η παραγωγική ικανότητα κατά τουλάχιστον 25% ή, προκειμένου για συλλογικές επενδύσεις, χωρίς να αυξάνεται ο ετήσιος κύκλος εργασιών κατά τουλάχιστον 25%.

2. Σε κάθε περίπτωση θεωρείται επένδυση απλής αντικατάστασης και συνεπώς δεν ενισχύεται, η αντικατάσταση αναπόσβεστων γεωργικών ελκυστήρων, μελισσοκομικών και ανθοκομικών φορτηγών και αυτοκινούμενων μηχανημάτων καθώς και αναπόσβεστων παρελκόμενων και αναρτώμενων γεωργικού ελκυστήρα.
3. Σε υφιστάμενα θερμοκήπια, θεωρούνται απλή αντικατάσταση οι επενδύσεις για την αγορά υλικών αντικατάστασης (π.χ. υλικό κάλυψης) ακόμα και αν τα υλικά αυτά έχουν αποσβεστεί.
4. Εξαιρούνται από τους περιορισμούς της επένδυσης απλής αντικατάστασης:
  - 4.1. Η αντικατάσταση γεωργικού κτιρίου ή κατασκευής ή/και εξοπλισμού αυτού με άλλο σύγχρονο κτίριο ή κατασκευή ή/και εξοπλισμό αυτού λόγω αλλαγής της παραγωγικής διαδικασίας ή των παραγόμενων προϊόντων και εφόσον αποδεδειγμένα το υφιστάμενο κτίριο ή κατασκευή και ο εξοπλισμός αυτού δεν εξυπηρετεί ποιοτικά και ποσοτικά τις νέες συνθήκες. Ειδικά για τους γεωργικούς ελκυστήρες, η αλλαγή των παραγόμενων προϊόντων μεταξύ υφιστάμενης και μελλοντικής κατάστασης μπορεί να οδηγεί στην αίτηση για έγκριση της απόκτησης αμιγώς γεωργικού ή αμιγώς δενδροκομικού/αμπελοκομικού ελκυστήρα και όχι ελκυστήρα μεικτής χρήσης.
  - 4.2. Η αντικατάσταση υφιστάμενων πολυετών φυτειών με άλλες επιλέξιμες προς στήριξη φυτείες εφόσον αυτές αποδεδειγμένα διαφοροποιούνται από τις υφιστάμενες ως προς την ποικιλία και την καλλιεργητική τεχνική.
5. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, η αντικατάσταση υφιστάμενου μηχανήματος ή εξοπλισμού από καινούργιο είναι επιλέξιμη κατά το ποσό το οποίο προκύπτει μετά την αφαίρεση από τη σχετική αιτούμενη δαπάνη, της απόσβεσης που υπολογίζεται για τα έτη τα οποία η ηλικία του προς αντικατάσταση μηχανήματος ή εξοπλισμού υπολείπεται από τα έτη παλαιότητας του Παραρτήματος 8 (Έτη παλαιότητας - προσδιορισμός επενδύσεων απλής αντικατάστασης), εφόσον αυτά δεν υπερβαίνουν το 20% των συνολικών ετών.

Συνεπώς, προκειμένου να υπολογιστεί η αξία που ακόμα δεν έχει αποσβεστεί χρησιμοποιούνται: α) οι συντελεστές του Παραρτήματος 8, β) η αιτούμενη αξία του επενδυτικού αγαθού που πρόκειται να αντικαταστήσει το υφιστάμενο, γ) τα έτη από την κτήση του υφιστάμενου επενδυτικού αγαθού και δ) η μέθοδος της σταθερής ετήσιας απόσβεσης (δηλαδή η μέθοδος κατά την οποία ο συντελεστής απόσβεσης είναι σταθερός κάθε χρόνο και ο υπολογισμός με βάση το συντελεστή γίνεται πάντοτε επί της αρχικής αξίας κτήσης του περιουσιακού στοιχείου). Εφόσον δεν είναι δυνατός ο προσδιορισμός της αξίας που δεν έχει ακόμα αποσβεστεί, η αιτούμενη δαπάνη μειώνεται κατά 70%.

Παράδειγμα υπολογισμού: Ο υποψήφιος αιτείται τη στήριξη αγοράς καινούργιου μηχανήματος με αιτούμενη δαπάνη 50.000€ ενώ διαθέτει μηχάνημα ίδιας χρήσης ηλικίας 7 ετών σύμφωνα με τα τηρούμενα λογιστικά στοιχεία. Έστω ότι τα έτη παλαιότητας μετά τα οποία μπορεί να αντικατασταθεί το μηχάνημα σύμφωνα με το Παράρτημα 8 είναι 8 και συνεπώς τα έτη για τα οποία πρέπει να υπολογιστεί η απόσβεση είναι 1. Η επιλέξιμη δαπάνη υπολογίζεται ως εξής:

Πρώτα ελέγχουμε αν τα έτη για τα οποία πρέπει να υπολογιστεί η απόσβεση είναι λιγότερα ή ίσα προς το 20% των συνολικών ετών που αναφέρονται στο Παράρτημα 8 για τη συγκεκριμένη επένδυση. Στο παράδειγμά μας, τα έτη του Παραρτήματος 8 είναι 8, η ηλικία του μηχανήματος που αντικαθίσταται είναι 7 και άρα τα έτη για τα οποία πρέπει να υπολογιστεί η απόσβεση είναι 1. Άρα $1 / 8 = 12,5\%$ το οποίο είναι μικρότερο από 20% και συνεπώς προχωρούμε στον υπολογισμό της επιλέξιμης δαπάνης:

$$50.000\text{€} - 50.000\text{€} \times 12,50\% \times 1 = 50.000\text{€} - 6.250\text{€} \times 1 = 43.750\text{€}$$

$$\text{ή } 50.000\text{€} - 50.000\text{€} \times \frac{1}{8} \times 1 = 50.000\text{€} - 6.250\text{€} \times 1 = 43.750\text{€}.$$

Άρθρο 13

Τεκμηρίωση του εύλογου κόστους υλοποίησης της επένδυσης.

1. Το εύλογο κόστος υλοποίησης της επένδυσης είναι το συμφωνηθέν μεταξύ του προμηθευτή και του επενδυτή τίμημα το οποίο παρέχει την άριστη συνολική αξία του επενδυτικού αγαθού, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας επιλογής ανάμεσα σε παρεμφερή είδη, το χρόνο παράδοσης, την καταλληλότητά του για το συγκεκριμένο σκοπό, τους όρους πληρωμής, την ποιότητα κατασκευής, την εγγύηση που δίδεται και τη δυνατότητα επισκευής και συντήρησης. Το εύλογο κόστος υλοποίησης της επένδυσης δεν είναι απαραίτητα το χαμηλότερο τίμημα.
2. Ο υποψήφιος δικαιούχος οφείλει να τεκμηριώσει το κόστος υλοποίησης των επενδύσεων ως τη δαπάνη η οποία αντιστοιχεί στην εμπορική αξία της επένδυσης και η οποία πραγματικά καταβάλλεται προς τον προμηθευτή, με την προσκόμιση εμπορικών τιμοκαταλόγων, προσφορών, προμετρήσεων ή προϋπολογισμών έργου τυποποιημένων ή adhoc, ανάλογα με την κατηγορία της επένδυσης.
3. Στο Παράρτημα 9 (Εύλογο κόστος) ορίζεται το εύλογο κόστος υλοποίησης ορισμένων επενδύσεων σε σχέση με τις τεχνικές προδιαγραφές τους και όχι η επιλεξιμότητα αυτών. Συνεπώς, επενδύσεις διαφορετικών τεχνικών προδιαγραφών οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στους σχετικούς πίνακες εύλογου κόστους, δύνανται να κριθούν επιλέξιμες, εφόσον τεκμηριώνεται το εύλογο κόστος υλοποίησης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρούσα.
4. Η δαπάνη κατασκευής νέων θερμοκηπίων (εγκατάσταση - επέκταση) των οποίων ο τύπος περιλαμβάνεται στο Παράρτημα 9 (Εύλογο κόστος) δεν μπορεί να υπερβαίνει το εύλογο κόστος των σχετικών πινάκων. Εφόσον ο τύπος δεν περιλαμβάνεται στο Παράρτημα 9 το εύλογο κόστος προσδιορίζεται από την αξιολόγηση της προσφοράς ή των προσφορών που υποβάλλονται με την αίτηση στήριξης. Στην αίτηση στήριξης καταγράφονται ξεχωριστά οι δαπάνες κατασκευής του θερμοκηπίου από τις δαπάνες του εξοπλισμού του (π.χ. άρδευση, θέρμανση κ.λπ.).
5. Τα όργανα που εμπλέκονται στις διαδικασίες αξιολόγησης, έγκρισης, πιστοποίησης της ορθής εκτέλεσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, καταβολής της στήριξης και ελέγχου, εφόσον το κρίνουν απαραίτητο, πέραν των οριζόμενων στο παρόν άρθρο, δύνανται να ελέγχουν με κάθε πρόσφορο τρόπο το εύλογο κόστος υλοποίησης των επενδυτικών δαπανών. Συνεπάγεται ότι δύνανται να ζητούν από το δικαιούχο της στήριξης, τον προμηθευτή ή και τρίτους πρόσθετα κατά την κρίση τους στοιχεία και πληροφορίες για την εξακρίβωση του εύλογου κόστους υλοποίησης των επενδυτικών δαπανών.
6. Στην περίπτωση κτιριακών και λοιπών κατασκευών με την αίτηση στήριξης προσδιορίζεται το κόστος των έργων. Για τα κτίρια προσδιορίζεται το συνολικό κόστος και το κόστος ανά τετραγωνικό μέτρο κτιρίου, ενώ για τις λοιπές κατασκευές προσδιορίζεται το συνολικό κόστος και το κόστος ανά μονάδα μέτρησης ανάλογη της φύσης της κατασκευής. Εφόσον το κτίριο ή η κατασκευή περιλαμβάνει περισσότερες λειτουργικές περιοχές διαφορετικού κόστους υλοποίησης ανά μονάδα μέτρησης, το κόστος προσδιορίζεται ξεχωριστά σε κάθε μια λειτουργική περιοχή.
7. Στην περίπτωση αγοράς και εγκατάστασης πολυετών φυτειών απαιτείται με την αίτηση στήριξης η υποβολή προσφορών και τιμοκαταλόγων στρεμματικού κόστους για το είδος, την ποικιλία, την πυκνότητα φύτευσης και τη διαμόρφωση της προτεινόμενης φυτείας, όταν δεν περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 9 (Εύλογο κόστος).

8. Για κάθε επένδυση της οποίας η δαπάνη υπερβαίνει τα 1.000 ευρώ, με την αίτηση στήριξης υποβάλλεται μία προσφορά, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος η οποία περιλαμβάνει: α) τα φορολογικά και εμπορικά στοιχεία του προμηθευτή και τα στοιχεία επικοινωνίας με αυτόν, β) την περιγραφή του επενδυτικού αγαθού, τα τεχνικά χαρακτηριστικά, τη δυναμικότητα, την ποσότητα και τη μονάδα μέτρησης, γ) τη συνολική προσφερόμενη τιμή, την τιμή μονάδος ή τις επί μέρους τιμές, όταν η προσφορά περιλαμβάνει διακριτά μέρη τα οποία πρόκειται να τιμολογηθούν χωριστά και οποιοδήποτε άλλο σχετικό κόστος το οποίο περιλαμβάνεται στη συνολική προσφερόμενη τιμή (π.χ. εργασίες προετοιμασίας, υπηρεσίες μεταφοράς και εγκατάστασης κ.λπ.) δ) τον αναλογούντα Φ.Π.Α. και τις λοιπές τυχόν επιβαρύνσεις και ε) ότι τα περιγραφόμενα επενδυτικά αγαθά είναι καινούργια και αμεταχείριστα και διαθέτουν, κατά περίπτωση, σήμανση, πιστοποίηση, άδεια και οτιδήποτε άλλο απαιτείται κατά περίπτωση από την εθνική και ενωσιακή νομοθεσία. Επιπροσθέτως για επενδυτικές δαπάνες που υπερβαίνουν τα 25.000 ευρώ προσκομίζεται και το σχετικό τεχνικό φυλλάδιο (prospectus) καθώς και κάθε άλλη τεχνική πληροφορία που κατά την κρίση του υποψήφιου δικαιούχου είναι απαραίτητη για την αξιολόγηση του εύλογου της δαπάνης.
9. Για ένα επενδυτικό αγαθό μπορούν να υποβληθούν, σύμφωνα με τα παραπάνω, περισσότερες από μία προσφορές από περισσότερους του ενός προμηθευτές για διαφορετικά διακριτά μέρη της επένδυσης τα οποία θα τιμολογηθούν χωριστά, όπως για παράδειγμα μια προσφορά για σασί φορτηγού και μία προσφορά για κατασκευή καρότσας μελισσοκομικού αυτοκινήτου ή μια προσφορά για αγορά και εγκατάσταση Η/Υ και περιφερειακών, μία για αγορά άδειας χρήσης λογισμικού διαχείρισης της εκμετάλλευσης και μια για εγκατάσταση δομημένης καλωδίωσης και δικτύου στις εγκαταστάσεις. Κάθε προσφορά μπορεί να αντιστοιχεί σε διαφορετική δαπάνη του επενδυτικού σχεδίου ή όλες οι προσφορές είναι δυνατό να διαμορφώνουν αθροιστικά την ίδια δαπάνη ή να ισχύει κάθε συνδυασμός των προηγούμενων. Οι προσφορές αξιολογούνται η κάθε μία ξεχωριστά ως προς την πληρότητά τους και το εύλογο κόστος τους.
10. Σε περιπτώσεις όπου κατά την υλοποίηση προκύπτει διαφοροποίηση (αύξηση) σε δαπάνες που δεν αναφέρονται στους πίνακες του Παραρτήματος 9 και ο δικαιούχος αιτείται τη μεταφορά ποσών μεταξύ επενδυτικών δαπανών, προς τεκμηρίωση του εύλογου κόστους υλοποίησης θα προσκομίζονται τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στην παράγραφο 8.
11. Στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος είναι δυνατόν να ορίζονται ανώτατα όρια επιλεξιμότητας επενδυτικών δαπανών συνδυαστικά κατά κατηγορία ή υποκατηγορία επενδύσεων πέραν αυτών που προβλέπονται στην παρούσα.

Άρθρο 14

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας και της δυναμικότητας των επενδύσεων.

1. Η σκοπιμότητα των επενδύσεων και η προσαρμογή τους στην παραγωγική κατεύθυνση και ικανότητα της εκμετάλλευσης ή στις συνθήκες και στις δραστηριότητες των μελών του συλλογικού σχήματος πρέπει να τεκμηριώνεται κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης.
2. Η τεκμηρίωση περιλαμβάνει υποχρεωτικά αναφορά στο υφιστάμενο σύστημα παραγωγής ή παραγωγική διαδικασία καθώς και σύγκρισή τους με το μελλοντικό και παραθέτει στοιχεία με τα οποία αποδεικνύεται η σκοπιμότητα της επένδυσης σε σχέση με τα λειτουργικά χαρακτηριστικά της εκμετάλλευσης και η προσαρμογή της δυναμικότητας ή του μεγέθους ή της ποσότητας της επένδυσης στην παραγωγική ικανότητα της εκμετάλλευσης.
3. Για τα συλλογικά σχήματα η τεκμηρίωση περιλαμβάνει υποχρεωτικά αναφορά στο υφιστάμενο σύστημα παραγωγής ή/και παραγωγική διαδικασία ή/και δραστηριότητα των μελών του συλλογικού

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση.

Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

σχήματος καθώς και σύγκρισή τους με το μελλοντικό και παραθέτει στοιχεία με τα οποία αποδεικνύεται η σκοπιμότητα της επένδυσης σε σχέση με τα λειτουργικά χαρακτηριστικά και η προσαρμογή της δυναμικότητας ή του μεγέθους ή της ποσότητας της επένδυσης στην παραγωγική ικανότητα.

4. Η τεκμηρίωση αυτή δύναται να αφορά αποκλειστικά τη συγκεκριμένη αιτούμενη επένδυση ή δύναται να αφορά το σχετικό σύστημα παραγωγής στο οποίο η επένδυση προτείνεται να ενταχθεί. Επενδύσεις γεωργικών κτιρίων και κατασκευών καθώς και ο ενσωματωμένος σ' αυτές εξοπλισμός που κατά την κρίση των αρμοδίων οργάνων έχουν δυναμικότητα, μέγεθος, ποσότητα μεγαλύτερη της παραγωγικής ικανότητας της εκμετάλλευσης ή του συλλογικού σχήματος, εγκρίνονται με μείωση της σχετικής δαπάνης.
5. Κατ' εξαίρεση της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, αποθήκες ζωοτροφών ή προϊόντων της εκμετάλλευσης έως 100 τετραγωνικά μέτρα, ενισχύονται χωρίς να απαιτείται η τεκμηρίωση της συσχέτισης του μεγέθους τους (εμβαδόν) με την παραγωγική ικανότητα της εκμετάλλευσης.
6. Αποθήκες οι οποίες προορίζονται για την αποθήκευση γεωργικών μηχανημάτων, εργαλείων και εξοπλισμού εκτός του μελισσοκομικού, δεν δύναται να υπερβαίνουν τα 100 τετραγωνικά μέτρα.
7. Στο Παράρτημα 4 (Δυναμικότητα/μέγεθος της επένδυσης ως συνάρτηση της παραγωγικής ικανότητας της εκμετάλλευσης) ορίζονται η δυναμικότητα, το μέγεθος και η ποσότητα ορισμένων επενδυτικών δαπανών σε συνάρτηση με την παραγωγική ικανότητα της εκμετάλλευσης. Για τις δαπάνες αυτές δεν απαιτείται η τεκμηρίωση της δυναμικότητας, μέγεθος, ποσότητας σε σχέση με την παραγωγική ικανότητα της εκμετάλλευσης.
8. Ειδικά για την αγορά γεωργικού ελκυστήρα η επιλογή της απαιτούμενης ισχύος για την κάλυψη των αναγκών της εκμετάλλευσης προσδιορίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα 3 (Υπολογισμός Απαιτούμενης Ισχύος Γεωργικού Ελκυστήρα), για τις ανάγκες συγχρηματοδότησης των επενδύσεων στο πλαίσιο της δράσης.
9. Για την αγορά μελισσοκομικού αυτοκινήτου απαιτείται ως ελάχιστος αριθμός μελισσοσμηνών κατά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου α) τα 200 για φορτηγό με μέγιστο μεικτό βάρος έως 8 τόνους, β) τα 400 για φορτηγό με μέγιστη αποδεκτή μάζα φορτωμένου οχήματος έως 12 τόνους και γ) τα 600 για φορτηγό μέγιστη αποδεκτή μάζα φορτωμένου οχήματος έως 15 τόνους.
10. Εκτός αν διαφορετικά προσδιορίζεται στην παρούσα, η τεκμηρίωση της σκοπιμότητας και της δυναμικότητας των επενδύσεων αφορά επενδύσεις προϋπολογισμού άνω των 3.000 €.

Άρθρο 15

Ύψος επιλέξιμου προϋπολογισμού αίτησης στήριξης

1. Ύψος επιλέξιμου προϋπολογισμού αίτησης στήριξης
  - 1.1. Στο πλαίσιο της δράσης 4.1.1 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα της εκμετάλλευσης», μη συμπεριλαμβανομένων των ανειλημμένων υποχρεώσεων, ο επιλέξιμος προϋπολογισμός που δύναται να ληφθεί υπόψη στους υπολογισμούς για τον προσδιορισμό της στήριξης, ανέρχεται για την Προγραμματική Περίοδο:
    - α) για τις εκμεταλλεύσεις φυσικών και νομικών προσώπων έως τις 200.000 ευρώ. Ο εν λόγω προϋπολογισμός μπορεί να ανέλθει: α) έως και τις 300.000 ευρώ, με την προϋπόθεση ότι η τυπική απόδοση της εκμετάλλευσης, σύμφωνα με την Ενιαία Δήλωση Εκμετάλλευσης που έχει υποβληθεί κατά το έτος που ορίζεται στην πρόσκληση, ανέρχεται τουλάχιστον στο 25% του αιτούμενου προϋπολογισμού β) έως και τις 500.000 ευρώ στις περιπτώσεις επενδύσεων κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων ή θερμοκηπίων όλων των τύπων, με την προϋπόθεση ότι η

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση.

Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

τυπική απόδοση της εκμετάλλευσης, σύμφωνα με την Ενιαία Δήλωση Εκμετάλλευσης που έχει υποβληθεί κατά το έτος που ορίζεται στην πρόσκληση, ανέρχεται τουλάχιστον στο 25% του αιτούμενου προϋπολογισμού.

β) για συλλογικές επενδύσεις έως τις 500.000 ευρώ. Ο εν λόγω προϋπολογισμός μπορεί να ανέλθει έως και το 1.000.000 ευρώ, με την προϋπόθεση ότι ο κύκλος εργασιών της τελευταίας κλεισμένης χρήσης του συλλογικού σχήματος ανέρχεται τουλάχιστον στο 25% του αιτούμενου προϋπολογισμού. Σημειώνεται ότι νεοσύστατα συλλογικά σχήματα δεν μπορούν να αιτηθούν προϋπολογισμό που υπερβαίνει τις 500.000 ευρώ.

1.2. Στο πλαίσιο της δράσης 4.1.3 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στη χρήση ΑΠΕ καθώς και στην προστασία του περιβάλλοντος», ο ανώτατος επιλέξιμος προϋπολογισμός που δύναται να ληφθεί υπόψη στους υπολογισμούς για τον προσδιορισμό της στήριξης, για την Προγραμματική Περίοδο:

α) για τις εκμεταλλεύσεις φυσικών και νομικών προσώπων έως τις 150.000 ευρώ, με εξαίρεση τις επενδύσεις διαχείρισης των αποβλήτων, υποπροϊόντων και υπολειμμάτων της εκμετάλλευσης για τις οποίες ο ανώτατος επιλέξιμος προϋπολογισμός ανέρχεται ανά αίτηση στήριξης έως και τις 200.000 ευρώ.

β) για συλλογικές επενδύσεις έως τις 150.000 ευρώ. Ο εν λόγω προϋπολογισμός μπορεί να ανέλθει έως και τις 500.000 ευρώ, με την προϋπόθεση ότι ο κύκλος εργασιών της τελευταίας κλεισμένης χρήσης του συλλογικού σχήματος, ανέρχεται τουλάχιστον στο 25 % του αιτούμενου προϋπολογισμού. Σημειώνεται ότι νεοσύστατα συλλογικά σχήματα δεν μπορούν να αιτηθούν προϋπολογισμό που υπερβαίνει τις 150.000 ευρώ.

1.3. Περιορισμοί στο ύψος του ανώτατου επιλέξιμου προϋπολογισμού.

1.3.1. Ο επιλέξιμος προϋπολογισμός που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της στήριξης που παρέχεται από το υπομέτρο 4.1 δεν μπορεί να υπερβεί αθροιστικά για τις τρεις δράσεις του υπομέτρου τις 500.000 ευρώ στην περίπτωση νομικού ή φυσικού προσώπου που υποβάλει περισσότερες της μίας αιτήσεις εντός της Προγραμματικής Περιόδου.

1.3.2. Ο επιλέξιμος προϋπολογισμός που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της στήριξης που παρέχεται από το υπομέτρο 4.1 δεν μπορεί να υπερβεί αθροιστικά για τις τρεις δράσεις του υπομέτρου τα 1.000.000 ευρώ στην περίπτωση όπου συλλογικό σχήμα υποβάλει περισσότερες της μίας αιτήσεις εντός της Προγραμματικής Περιόδου.

Άρθρο 16

Χρηματοδότηση επενδυτικού σχεδίου

1. Ένταση στήριξης

Η ένταση (%) της παρεχόμενης στήριξης εμφανίζεται στον παρακάτω πίνακα:

	ΜΙΚΡΑ ΝΗΣΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ ΠΕΛΑΓΟΥΣ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ - ΘΡΑΚΗ & ΗΠΕΙΡΟΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑ ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ & ΚΡΗΤΗ	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ & ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	ΑΤΤΙΚΗ
Γεωργοί οι οποίοι δεν έχουν υπερβεί το 41 ^ο έτος της ηλικίας και διαθέτουν επαρκή επαγγελματικά προσόντα ή β) είναι δικαιούχοι μέτρων Νέων Γεωργών την τελευταία 5ετία.	80%	70%	60%	60%	50%
Συλλογικές επενδύσεις στο σύνολο των περιοχών	85%	60%	60%	60%	60%
Γεωργοί σε ορεινές περιοχές	75%	60%	60%	60%	50%
Γεωργοί σε περιοχές που αντιμετωπίζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα	75%	50%	50%	50%	40%
Λοιποί Γεωργοί σε Κανονικές Περιοχές	75%	50%	50%	40%	40%

2. Δημόσια και ιδιωτική δαπάνη

- 2.1. Η χρηματοδότηση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου καλύπτεται από τη δημόσια δαπάνη και την ιδιωτική συμμετοχή.
- 2.2. Η δημόσια δαπάνη (στήριξη) καθορίζεται ως ποσοστό επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού και χορηγείται με τη μορφή επιδότησης κεφαλαίου από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης [ΕΓΤΑΑ] και το Ελληνικό Δημόσιο.
- 2.3. Η στήριξη χορηγείται απολογιστικά, δηλαδή μετά την υλοποίηση των επενδύσεων, την εξόφλησή τους και την παραλαβή τους από τα αρμόδια όργανα, με βάση τις δαπάνες που κρίνονται επιλέξιμες από αυτά.

- 2.4. Η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου της στήριξης προκύπτει ως διαφορά μεταξύ του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου και της δημόσιας δαπάνης και καλύπτεται από το δικαιούχο με ίδια κεφάλαια ή/και με τραπεζικό δανεισμό, εφ' όσον είναι απαραίτητο.
3. Για τη διευκόλυνση της χρηματοδότησης της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, προβλέπουμε τα εξής:
- 3.1. Χορήγηση Προκαταβολής
- 3.1.1. Μετά την έκδοση της ατομικής απόφασης ένταξης πράξης είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής η οποία δεν υπερβαίνει το 50% της υπολειπόμενης δημόσιας δαπάνης του επενδυτικού σχεδίου.
- 3.1.2. Η πληρωμή προκαταβολής υπόκειται στη σύσταση τραπεζικής εγγύησης ή ισοδύναμης εγγύησης που αντιστοιχεί στο 100% του ποσού της αιτούμενης προκαταβολής.
- 3.1.3. Οι εγγυητικές επιστολές εκδίδονται από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα - μέλος του συστήματος πληρωμών ΔΙΑΣ ή από δημόσια αρχή υπέρ του αρμόδιου οργανισμού πληρωμών και είναι αορίστου χρόνου. Δεν επιτρέπεται η μερική αποδέσμευση της εγγυητικής επιστολής. Η εγγύηση μπορεί να αποδεσμευτεί όταν ο αρμόδιος οργανισμός πληρωμών εξακριβώσει ότι το ποσό της εγκεκριμένης δαπάνης που αντιστοιχεί στη δημόσια δαπάνη που σχετίζεται με τη δράση ισούται ή υπερβαίνει το ποσό της προκαταβολής. Είναι όμως δυνατή η αποδοχή ποσού εγκεκριμένης δαπάνης που υπολείπεται του ποσού της προκαταβολής όταν αυτό συμπληρώνεται από νέα εγγυητική επιστολή σε αντικατάσταση της δοθείσης για τη διαφορά μεταξύ του ποσού της προκαταβολής και της εγκεκριμένης δαπάνης ή όταν η μη αναλωθείσα διαφορά ανάμεσα στην εγγυητική επιστολή και στη δημόσια δαπάνη του αιτήματος πληρωμής επιστρέφεται από τον δικαιούχο.
- 3.1.4. Με το Άρθρο 26 καθορίζονται οι διαδικασίες υποβολής και διεκπεραίωσης των αιτήσεων προκαταβολών καθώς και οι διαδικασίες και τυχόν δικαιολογητικά που απαιτούνται για τη χορήγηση, φύλαξη και επιστροφή των εγγυητικών επιστολών.
- 3.2. Εξασφάλιση για παρεχόμενο δάνειο.
- 3.2.1. Είναι δυνατή η χρήση της δημόσιας οικονομικής στήριξης (εκτός της προκαταβολής) από το δικαιούχο αυτής ως εξασφάλιση που δίδεται σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα - μέλος του συστήματος πληρωμών ΔΙΑΣ για την παροχή δανείου ισόποσου αυτής, συμπεριλαμβανόμενης της πρόβλεψης τόκων και προμηθειών, υπό την προϋπόθεση ότι το δάνειο αυτό χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου του δικαιούχου της στήριξης.
- 3.2.2. Η προβλεπόμενη από το νόμο αναγγελία της σχετικής σύμβασης επιδίδεται από το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα στη ΔΑΟ της Περιφέρειας με σκοπό την ενημέρωσή της και την συνδρομή της στο πλαίσιο της καλής πίστης, και περιλαμβάνει α) τα πλήρη στοιχεία των συμβαλλομένων, β) τα στοιχεία της δανειακής σύμβασης δυνάμει της οποίας συντάσσεται, γ) το ποσό της χορηγούμενης χρηματοδότησης, δ) το ποσό έως το ύψος του οποίου η δημόσια οικονομική στήριξη εξασφαλίζει το παρεχόμενο δάνειο και ε) τον λογαριασμό καταθέσεων σε μορφή IBAN που τηρείται επ' ονόματι του δικαιούχου και στον οποίο θα πιστωθεί η δημόσια οικονομική στήριξη.
- 3.3. Χρηματοδοτικά εργαλεία
- 3.3.1. Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής ο δικαιούχος της στήριξης μπορεί να χρησιμοποιήσει ιδίους πόρους ή/και δάνειο. Το δάνειο που θα χρησιμοποιηθεί είναι δυνατόν να υποστηρίζεται από τα χρηματοδοτικά εργαλεία του ΠΑΑ υπό τον όρο ότι το

άθροισμα που προκύπτει από το τμήμα του χρηματοδοτικού εργαλείου που υποστηρίζεται από το ΠΑΑ μαζί με το ποσό της Δημόσιας δαπάνης να είναι μικρότερο ή ίσο του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου.

- 3.3.2. Στις περιπτώσεις όπου το χρηματοδοτικό εργαλείο εμπεριέχει ενίσχυση, το Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης (ΑΙΕ) αυτής είναι δυνατόν να παρακρατείται κατά την ολοκλήρωση του σχεδίου βελτίωσης κατά το ποσοστό που υπερβαίνει την ανώτατη ένταση στήριξης με την οποία έχει ενταχθεί ο δικαιούχος.

Άρθρο 17

Υπηρεσίες και Φορείς Διαχείρισης, Εφαρμογής, Παρακολούθησης, Ελέγχου, Αναγνώρισης και Εκκαθάρισης Δαπάνης

1. Αρμόδιες υπηρεσίες για τη διαχείριση, συντονισμό, παρακολούθηση και υλοποίηση της εφαρμογής του υπομέτρου 4.1 του ΠΑΑ 2014-2020, σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, είναι οι οριζόμενες στο άρθρο 62 του Νόμου 4314/2014.
2. Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 - 2020 (ΕΥΔ ΠΑΑ) είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση και υλοποίηση του υπομέτρου 4.1 εκτός των αρμοδιοτήτων που έχουν εκχωρηθεί στους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης (ΕΦΔ) και στην Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής ΠΑΑ (ΕΥΕ ΠΑΑ), σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4 του παρόντος άρθρου.
3. Η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΥΕ ΠΑΑ) 2014-2020 έχει την ευθύνη για την έκδοση του θεσμικού πλαισίου και εγκυκλίων εφαρμογής, την παρακολούθηση και το συντονισμό των ΕΦΔ.
4. Ως ΕΦΔ ορίζονται οι Γενικές Διευθύνσεις Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειών της Ελλάδος και πιο συγκεκριμένα οι Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας των Περιφερειών (ΔΑΟΠ) και οι Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ). Ειδικότερα:
  - 4.1. Οι ΔΑΟΠ έχουν τη γενικότερη ευθύνη και εποπτεία της οργάνωσης, δημοσιοποίησης, εφαρμογής και παρακολούθησης του υπομέτρου 4.1. και εισηγούνται στον Περιφερειάρχη την έκδοση όλων των σχετικών μη κανονιστικών αποφάσεων. Επίσης, έχουν την ευθύνη της έκδοσης των καταστάσεων πληρωμής και τη διαβίβασή τους στον αρμόδιο φορέα πληρωμών.
  - 4.2. Οι ΔΑΟΚ των Περιφερειακών Ενοτήτων παρακολουθούν την πορεία υλοποίησης, υποδέχονται, εξετάζουν και γνωμοδοτούν επί των διαφόρων αιτημάτων των δικαιούχων (στήριξης, τροποποίησης, πληρωμής κ.λπ.) τηρώντας σχετικό αρχείο, πραγματοποιούν τους απαραίτητους διοικητικούς ελέγχους συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών με αυτούς επιτόπιων επισκέψεων και διαβιβάζουν τις σχετικές γνωμοδοτήσεις στις ΔΑΟΠ.
5. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ είναι ο αρμόδιος φορέας για τη διαχείριση και έλεγχο των δαπανών και έχει την ευθύνη των αιτήσεων πληρωμής των δικαιούχων και της καταβολής των ενισχύσεων εκτός των αρμοδιοτήτων που έχει εκχωρήσει στις Περιφέρειες, για τις οποίες ασκεί εποπτεία.

Άρθρο 18

Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος

1. Ύστερα από σχετική εισήγηση της ΕΥΕ ΠΑΑ και τη σύμφωνη γνώμη της ΕΥΔ ΠΑΑ επί της εισήγησης, ο Γενικός Γραμματέας Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων αποφασίζει την έκδοση δημόσιας πρόσκλησης για την υποβολή αιτήσεων στήριξης για τις δράσεις 4.1.1 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα της εκμετάλλευσης» και 4.1.3 «Υλοποίηση

επενδύσεων που συμβάλλουν στη χρήση ΑΠΕ καθώς και στην προστασία του περιβάλλοντος» του ΠΑΑ 2014-2020.

2. Η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος δύναται να εξειδικεύεται και να απευθύνεται σε συγκεκριμένες κατηγορίες υποψηφίων δικαιούχων ή/και προϊόντων ή/και δαπανών δεσμεύοντας αντίστοιχα τα απαιτούμενα ποσά δημόσιας δαπάνης στο πλαίσιο του καθορισμένου ορίου πιστώσεων της παρούσας και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ΠΑΑ και τους χρηματοδοτικούς πίνακες αυτού, όπως ισχύουν κάθε φορά. Επιπλέον, οι κατανομές και ποσοστώσεις των ανωτέρω δύναται να διαφοροποιούνται μεταξύ και εντός των Περιφερειών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ΠΑΑ ή/και ανάλογα των αναγκών και διαρθρωτικών προβλημάτων που επικρατούν σε κάθε περιοχή. Τα ποσά και ποσοστά στήριξης θα καθορίζονται στη σχετική πρόσκληση και δεν θα υπερβαίνουν τα όρια που ορίζονται στα Άρθρα 15 και 16.
3. Το περιεχόμενο της πρόσκλησης περιλαμβάνει όλα τα απαραίτητα στοιχεία ενημέρωσης των υποψηφίων σχετικά με τις δυνατότητες και τους όρους χρηματοδότησης από το μέτρο καθώς και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους. Ειδικότερα, στο πλαίσιο της πρόσκλησης παρέχονται στους υποψηφίους σαφείς και λεπτομερείς πληροφορίες τουλάχιστον σχετικά με:
  - 3.1. Τις προκηρυσσόμενες δράσεις.
  - 3.2. Τον τόπο, τον τρόπο και το χρονικό διάστημα κατά το οποίο μπορούν να υποβάλλονται οι αιτήσεις στήριξης καθώς και το χρονικό διάστημα έγκρισης αυτών.
  - 3.3. Το συνολικό ποσό της δημόσιας στήριξης που διατίθεται.
  - 3.4. Τους όρους και τα κριτήρια επιλεξιμότητας τα οποία πρέπει να πληρούν οι υποψήφιοι δικαιούχοι προκειμένου να επιλεγούν για στήριξη.
  - 3.5. Τα κριτήρια επιλογής για τη βαθμολόγηση των υποψηφίων και το ελάχιστο όριο βαθμολογίας που πρέπει να συγκεντρώσουν οι επιλέξιμοι κατά τα λοιπά υποψήφιοι προκειμένου να κριθούν δικαιούχοι.
  - 3.6. Τις επιλέξιμες δαπάνες.
  - 3.7. Το υπόδειγμα της αίτησης υπαγωγής στο μέτρο και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που τη συνοδεύουν.
  - 3.8. Τη διαδικασία υποβολής των αιτήσεων στήριξης μέσω κατάλληλου πληροφοριακού συστήματος.
  - 3.9. Τους στόχους, δεσμεύσεις και λοιπές υποχρεώσεις των δικαιούχων μετά την ένταξή τους στις δράσεις 4.1.1 και 4.1.3.
  - 3.10. Τα σημεία, τους αντίστοιχους αρμοδίους σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και το διαδικτυακό τόπο για την παροχή σχετικών πληροφοριών.
  - 3.11. Την ενημέρωση των ενδιαφερομένων ότι τα στοιχεία τους θα δημοσιοποιηθούν σύμφωνα με το άρθρο 111 του Καν. (ΕΕ) 1306/2013 και ότι τα στοιχεία ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρχές ελέγχου και διερεύνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Χώρας. Σε κάθε περίπτωση τηρούνται οι διατάξεις της Οδηγίας 95/46/ΕΚ και του Καν. (ΕΚ) 45/2001 περί προστασίας των δεδομένων.
  - 3.12. Την ανώτατη προθεσμία για την ολοκλήρωση των επιχειρηματικών σχεδίων και την επίτευξη των δεσμευτικών στόχων αυτού, όπως και ενδιάμεσες προθεσμίες και ορόσημα για την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των επιχειρηματικών σχεδίων.

3.13. Τις διαδικασίες παρακολούθησης της υλοποίησης, πιστοποίησης των πράξεων και πληρωμών.

4. Η ΕΥΕ ΠΑΑ αποστέλλει στην ΕΥΔ ΠΑΑ σχέδιο πρόσκλησης με σκοπό την εξέτασή του, για τη διασφάλιση τουλάχιστον των ακόλουθων:

4.1. Της συμβατότητας με τους στόχους των δράσεων 4.1.1 και 4.1.3, όπως αυτοί έχουν αποτυπωθεί στο ισχύον ΠΑΑ.

4.2. Της συμβατότητας με τα ισχύοντα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής.

4.3. Της σαφούς και εξαντλητικής ενημέρωσης των υποψήφιων δικαιούχων για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συμμετοχή τους στις δράσεις που προκηρύσσονται.

4.4. Της συλλογής όλων των απαιτούμενων δεδομένων για την παρακολούθηση των δεικτών.

Με ευθύνη της ΕΥΔ ΠΑΑ εξετάζεται το σχέδιο της πρόσκλησης και διαβιβάζονται τυχόν παρατηρήσεις στην ΕΥΕ ΠΑΑ, τις οποίες η ΕΥΕ ΠΑΑ ενσωματώνει στο σχέδιο της πρόσκλησης ενημερώνοντας σχετικά την ΕΥΔ ΠΑΑ.

5. Για τη δημοσιότητα της πρόσκλησης ισχύουν οι υποχρεώσεις δημοσιοποίησης έτσι όπως ορίζονται στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του ΠΑΑ 2014-2020, όπως ισχύει κάθε φορά και ειδικά τα εξής:

5.1. Η πρόσκληση αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και κοινοποιείται στους εμπλεκόμενους φορείς, δηλαδή στην ΕΥΔ ΠΑΑ και στις αρμόδιες Περιφέρειες. Επιπλέον, η πρόσκληση αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΕΣΠΑ, του ΠΑΑ, του ΥΠΑΑΤ και στις σχετικές ιστοσελίδες των Περιφερειών. Με ευθύνη των ΔΑΟΠ, η πρόσκληση κοινοποιείται στις ΔΑΟΚ των Περιφερειακών Ενοτήτων, στις Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης των Περιφερειών καθώς και στους κατά τόπους ΟΤΑ Α΄ Βαθμού και τις Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών και τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς. Επίσης οι ΔΑΟΠ μεριμνούν για την ευρεία δημοσιοποίηση της πρόσκλησης, με σχετική καταχώρηση σε τουλάχιστον δύο εφημερίδες και δύο ιστοσελίδες ενημέρωσης που δραστηριοποιούνται σε επίπεδο οικείας Περιφέρειας, ώστε να εξασφαλίζεται ότι όλοι οι υποψήφιοι δικαιούχοι έλαβαν έγκαιρα γνώση για την ύπαρξη και το περιεχόμενο της πρόσκλησης. Σε αντίστοιχες ενέργειες δύνανται να προβούν και οι ΔΑΟΚ, σε μία εφημερίδα και μία ιστοσελίδα της Περιφερειακής Ενότητας.

5.2. Επίσης με ευθύνη των ΔΑΟΠ ή και των Ειδικών Υπηρεσιών του ΠΑΑ, λαμβάνονται πρόσθετα μέτρα δημοσιοποίησης, όπως:

5.2.1 Η οργάνωση ανοικτών ημερίδων ενημέρωσης, γενικά ή σε ειδικές ομάδες πληθυσμού και περιοχές, χωρίς διακρίσεις,

5.2.2 Η οργάνωση Γραφείου Υποστήριξης (Help Desk), ώστε να παρέχονται κατά ενιαίο και τυποποιημένο τρόπο πληροφορίες προς τους υποψήφιους δικαιούχους,

5.2.3 Δημοσιοποίηση ή κοινοποίηση της πρόσκλησης σε επιπλέον Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας (τοπικής ή εθνικής εμβέλειας) όπως και σε αντιπροσωπευτικό αριθμό τοπικών φορέων (όπως ενδεικτικά συνεταιρισμοί, επιμελητήρια) που μπορούν να συμβάλλουν στην ευρύτερη δυνατή ενημέρωση του πληθυσμού και όλων των υποψήφιων δικαιούχων, χωρίς διακρίσεις.

5.3. Το κείμενο που δημοσιεύεται μπορεί να αποτελεί περίληψη της πλήρους πρόσκλησης και να παραπέμπει σε αναλυτικό πληροφοριακό υλικό, το οποίο τίθεται στη διάθεση των ενδιαφερομένων σε ηλεκτρονική μορφή μέσω του διαδικτύου.

5.4. Για τις ενέργειες δημοσιοποίησης η ΔΑΟΠ τηρεί σχετικό αρχείο με τα αποδεικτικά στοιχεία δημοσιοποίησης.

6. Με ευθύνη της ΕΥΕ ΠΑΑ τα στοιχεία της πρόσκλησης καταχωρίζονται στο ΟΠΣΑΑ και μεταφέρονται στο ΠΣΚΕ, ώστε να χρησιμοποιηθούν στην εφαρμογή που θα επιτρέπει την ηλεκτρονική υποβολή αιτήσεων στήριξης.

Άρθρο 19

Υποβολή και διοικητικός έλεγχος αιτήσεων στήριξης

1. Οι ενδιαφερόμενοι που επιθυμούν να ενταχθούν στο καθεστώς στήριξης πρέπει να υποβάλλουν μία αίτηση στήριξης σε μία μόνο από τις 13 Περιφέρειες της χώρας στον τόπο και χρόνο που προσδιορίζεται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣΚΕ, σύμφωνα με τυποποιημένα υποδείγματα.
2. Οι προδιαγραφές, τα περιεχόμενα (απαιτούμενα δικαιολογητικά κ.λπ.) και ο τρόπος παρουσίασης και υποβολής της αίτησης στήριξης καθορίζονται στην πρόσκληση.
3. Προκειμένου να οριστικοποιηθεί μια αίτηση στήριξης πρέπει να έχουν συμπληρωθεί όλα τα υποχρεωτικά πεδία καθώς και να έχει υποβληθεί ηλεκτρονικά το σύνολο των δικαιολογητικών και εγγράφων σε μορφή pdf.
4. Η αίτηση στήριξης συντάσσεται και υπογράφεται από γεωπόνο τακτικό μέλος του ΓΕΩΤΕΕ. Στην περίπτωση αιτήσεων στήριξης που προβλέπουν επενδύσεις για την εξυπηρέτηση κυρίως της ζωικής παραγωγής η αίτηση δύναται να υπογράφεται ή να συνυπογράφεται από κτηνίατρο, τακτικό μέλος του ΓΕΩΤΕΕ. Στην περίπτωση αιτήσεων στήριξης προϋπολογισμού έως 150.000 ευρώ η αίτηση στήριξης δύναται να υπογράφεται από τεχνολόγο γεωπονίας. Η ορθή καταχώρηση και υποβολή πλήρους ηλεκτρονικού φακέλου στη διαδικτυακή εφαρμογή του ΠΣΚΕ, η πληρότητα αυτού και η εμπρόθεσμη οριστικοποίησή του είναι αποκλειστική ευθύνη του αιτούντα.
5. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων - συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών - ή ανάκληση τους είναι δυνατή μέσω του ΠΣΚΕ ακόμα και μετά την οριστικοποίηση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης υπό τον περιορισμό η όποια διόρθωση να συμβεί το αργότερο μέχρι την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής.
6. Με την οριστική υποβολή της ηλεκτρονικής αίτησης, λαμβάνεται μοναδικός κωδικός και ημερομηνία οριστικοποίησης από το ΠΣΚΕ από την οποία τεκμαίρεται το εμπρόθεσμο της υποβολής.
7. Μετά την οριστική ηλεκτρονική υποβολή οι υποψήφιοι δικαιούχοι οφείλουν, εντός προθεσμίας η οποία καθορίζεται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, να υποβάλλουν εγγράφως εις διπλούν (πρωτότυπο και αντίγραφο) το φυσικό φάκελο υποψηφιότητας στη ΔΑΟΚ του τόπου μόνιμης κατοικίας του φυσικού προσώπου ή στην έδρα του νομικού προσώπου ή συλλογικού σχήματος, λαμβάνοντας σχετικό πρωτόκολλο υποβολής.
8. Οι ΔΑΟΚ, μετά τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας υποβολής φυσικών φακέλων, διαβιβάζουν αμελλητί τα αντίγραφα των φακέλων στην οικεία ΔΑΟΠ.
9. Δεν γίνονται αποδεκτές και απορρίπτονται χωρίς αξιολόγηση οι αιτήσεις των υποψηφίων στις εξής περιπτώσεις:
  - 9.1. Αιτήσεις στήριξης που υποβάλλονται ηλεκτρονικά χωρίς να υπάρξει κατόπιν φυσική προσκόμιση φακέλου.

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση.

Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

- 9.2. Αιτήσεις και φάκελοι υποψηφιότητας που υποβάλλονται εκτός των ανωτέρω χρονικών διαστημάτων.
- 9.3. Δεν εμφανίζεται συμφωνία περιεχομένου ηλεκτρονικής αίτησης στήριξης με τα ζητούμενα δικαιολογητικά με εξαίρεση τις περιπτώσεις που αφορούν μεμονωμένα υποβληθέντα υφιστάμενα δικαιολογητικά των οποίων οι ασυμφωνίες δικαιολογούνται ως προφανή σφάλματα σύμφωνα με το Άρθρο 24.
- 9.4. Αιτήσεις στήριξης για τις οποίες υποβάλλονται φάκελοι υποψηφιότητας με δικαιολογητικά για τα οποία δεν έχει γίνει προηγουμένως ηλεκτρονική υποβολή στο ΠΣΚΕ εκτός και αν, κατά την αξιολόγηση, θεωρηθεί ότι η παράληψη ανάρτησης ελάχιστου αριθμού δικαιολογητικών οφείλεται σε προφανές λάθος.
10. Οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν μέσω του ΠΣΚΕ, με ευθύνη των ΔΑΟΚ, μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ.

Άρθρο 20

Αξιολόγηση αιτήσεων στήριξης

1. Η αξιολόγηση πραγματοποιείται με ευθύνη των Περιφερειών και των αρμοδίων Υπηρεσιών μέσω της συμπλήρωσης των αντίστοιχων ηλεκτρονικών φύλλων αξιολόγησης του ΠΣΚΕ και ξεκινά άμεσα μετά την λήξη της προθεσμίας υποβολής των φυσικών φακέλων των αιτήσεων.
2. Τα ηλεκτρονικά φύλλα αξιολόγησης περιέχουν όλα τα απαραίτητα σημεία ελέγχου ώστε μαζί με τους διενεργούμενους από το ΠΣΚΕ ηλεκτρονικούς διασταυρωτικούς ελέγχους να επιτυγχάνεται ο πλήρης έλεγχος της επιλεξιμότητας της αίτησης, ο υπολογισμός της βαθμολογίας και ο καθορισμός της οικονομικής στήριξης.
3. Οι ανωτέρω αξιολογήσεις διενεργούνται από αξιολογητές της οικείας ΔΑΟΚ, ΠΕ γεωτεχνικούς ή ΤΕ Γεωπονίας.
4. Οι αξιολογητές, που ορίζονται με απόφαση του Περιφερειάρχη η οποία αναρτάται στο Διαύγεια και στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας, υποχρεούνται να λάβουν γνώση του θεσμικού πλαισίου του μέτρου.
5. Οι αξιολογητές έχουν πρόσβαση στο ΠΣΚΕ και συνεπώς στα στοιχεία των υποψηφίων. Για το λόγο αυτό μέσω υποβολής κατάλληλης υπεύθυνης δήλωσης πρέπει να δηλώνεται από μέρους τους η τήρηση της εχεμύθειας καθώς και ότι σε περίπτωση ύπαρξης σύγκρουσης συμφερόντων δεν θα προβαίνουν στην αξιολόγηση της σχετικής αίτησης στήριξης με ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών.
6. Στην αξιολόγηση εξετάζεται το ηλεκτρονικό αίτημα στήριξης όπως αυτό συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά του φακέλου.
7. Αρχικά ελέγχεται η εμπρόθεσμη υποβολή, η πληρότητα και η συμμόρφωση των υποβληθεισών αιτήσεων ως προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας.
8. Στη συνέχεια όλες οι αιτήσεις βαθμολογούνται με βάση τα κριτήρια επιλογής και προσδιορίζεται το ποσό και ποσοστό στήριξης.
9. Η απόρριψη ή/και μεταβολή των αιτούμενων ή μέρους αυτών, αιτιολογείται πλήρως από τον αξιολογητή και καταγράφεται στο πόρισμα αξιολόγησης με σχετικές αναφορές στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο. Πορίσματα αξιολόγησης που δεν έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα ανωτέρω δεν θεωρούνται

πλήρη και κατά συνέπεια η σχετική διαδικασία αξιολόγησης δεν έχει ολοκληρωθεί.

10. Τα αποτελέσματα αποτυπώνονται σε κατάλληλο φύλλο διοικητικού ελέγχου, στο ΠΣΚΕ και διαβιβάζονται στη αρμόδια Γνωμοδοτική Επιτροπή για την εξέτασή τους.
11. Η Γνωμοδοτική Επιτροπή αποτελείται από τρία μέλη με τους αναπληρωτές τους. Μέλη δύναται να είναι κατά προτεραιότητα υπάλληλοι - γεωτεχνικοί, οικονομικοί και μηχανικοί των αρμόδιων υπηρεσιών της Περιφέρειας ύστερα από πρόταση του Περιφερειάρχη. Ως εισηγητές στη Γνωμοδοτική Επιτροπή ορίζονται οι αξιολογητές των αιτήσεων ενίσχυσης. Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να εξασφαλίζεται ότι άτομα που έχουν λειτουργήσει ως αξιολογητές της αίτησης στήριξης δεν συμμετέχουν στη διαδικασία γνωμοδότησης που αφορά τη συγκεκριμένη αίτηση.
12. Το έργο της Γνωμοδοτικής Επιτροπής αφορά κυρίως στα εξής:
  - 12.1. Τον έλεγχο της τήρησης των κριτηρίων επιλογής και της διαδικασίας αξιολόγησης,
  - 12.2. Την επικύρωση ή τροποποίηση του πορίσματος του εισηγητή,
  - 12.3. Τη σύνταξη φύλλου γνωμοδότησης για κάθε αίτημα ενίσχυσης στο οποίο καταγράφεται το πόρισμα του ελέγχου. Εφόσον υπάρχουν απορρίψεις επενδύσεων, περικοπές επενδύσεων, απόρριψη του αιτήματος, ή τυχόν ειδικό όριο που πρέπει να τηρήσει ο υποψήφιος επενδυτής, αυτοί καταγράφονται με σαφή αναφορά στη νομική τους βάση.
  - 12.4. Τη διαβίβαση στη ΔΑΟΠ του ανωτέρω πρακτικού (12.3) και των αιτήσεων ενίσχυσης συμπεριλαμβανομένων των πορισμάτων αξιολόγησης και των πρακτικών των γνωμοδοτικών.
13. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής και με βάση το όριο των διαθέσιμων πιστώσεων, οι ΔΑΟΠ συντάσσουν στο ΠΣΚΕ Πίνακα Αποτελεσμάτων Διοικητικού Ελέγχου στον οποίο παρουσιάζονται οι παραδεκτές και μη παραδεκτές αιτήσεις. Οι παραδεκτές αιτήσεις κατατάσσονται με φθίνουσα βαθμολογική σειρά. Στον πίνακα επισημαίνονται:
  - 13.1. Οι αιτήσεις που επιλέγονται προς στήριξη και εντάσσονται στο ΠΑΑ 2014-2020, των οποίων ο προϋπολογισμός δημόσιας δαπάνης δεν υπερβαίνει αθροιστικά τον αντίστοιχο της πρόσκλησης και των οποίων η βαθμολογία είναι μεγαλύτερη τυχόν ελάχιστου ορίου που έχει τεθεί στην πρόσκληση (Πίνακας Δικαιούχων).
  - 13.2. Οι αιτήσεις που πληρούν τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας αλλά δεν καλύπτονται από το όριο πίστωσης (Πίνακας Επιλαχόντων).
  - 13.3. Οι αιτήσεις που δεν επιλέγονται προς στήριξη διότι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας (Πίνακας Απορριπτόμενων).
  - 13.4. Το οικονομικό αντικείμενο των αιτήσεων, έτσι όπως διαμορφώθηκε από το διοικητικό έλεγχο.
14. Ο ανωτέρω πίνακας συνοδεύεται από σαφείς πληροφορίες για την πρόσβαση των αιτούντων στο αναλυτικό αποτέλεσμα του διοικητικού ελέγχου, όπως αυτό απεικονίζεται στο ΠΣΚΕ, για τη δυνατότητα υποβολής προσφυγής (ενδικοφανούς προσφυγής) κατά την έννοια του άρθρου 25 του Ν. 2690/1999, καθώς και τον τρόπο, τον τόπο και τις προθεσμίες υποβολής της εν λόγω προσφυγής.
15. Ο ανωτέρω πίνακας κοινοποιείται στις ΔΑΟΚ, αναρτάται στο «Διαύγεια» και δημοσιοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο για την ενημέρωση των αιτούντων. Αναρτάται επίσης στην ιστοσελίδα του ΠΑΑ, του ΥΠΑΑΤ και στις σχετικές ιστοσελίδες των Περιφερειών με ευθύνη των ΔΑΟΠ.
16. Με ευθύνη των οικείων ΔΑΟΚ, αποστέλλεται με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, στη διεύθυνση που έχει δηλώσει ο υποψήφιος στο ΠΣΚΕ, ενημέρωση σχετικά με την ανάρτηση του πίνακα και τον ΑΔΑ του στο «Διαύγεια».
17. Ο έλεγχος των ενδικοφανών προσφυγών διενεργείται σύμφωνα με τις διαδικασίες του Άρθρου 23.

18. Ο προϋπολογισμός του Πίνακα δικαιούχων μετά την εξέταση των ενστάσεων δύναται να υπερβαίνει το 100% του προϋπολογισμού της πρόσκλησης σε επίπεδο Περιφέρειας αλλά όχι το 110% αυτού.

Άρθρο 21

Βαθμολόγηση αιτήσεων στήριξης

1. Όλες οι αιτήσεις βαθμολογούνται, προσδιορίζεται το ποσό και ποσοστό στήριξης και κατατάσσονται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 20, ανεξάρτητα από το αν πληρούν ή όχι τα κριτήρια επιλεξιμότητας, με την επιφύλαξη της παραγράφου 9 του άρθρου 19.
2. Για τον καθορισμό των κριτηρίων βαθμολόγησης των αιτήσεων στήριξης της δράσης 4.1.1 έχουν θεσπισθεί οι παρακάτω αρχές κριτηρίων:
  - 2.1. Ο παραγωγικός προσανατολισμός.
  - 2.2. Το οικονομικό μέγεθος.
  - 2.3. Η δυναμική του φορέα.
  - 2.4. Το είδος της επενδυτικής δαπάνης.
  - 2.5. Η αύξηση της παραγωγικότητας.
  - 2.6. Η αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων.
  - 2.7. Η εισαγωγή / χρήση καινοτομίας και
  - 2.8. Η συμμετοχή σε κλάδους προτεραιότητας της Περιφέρειας.
3. Για τον καθορισμό των κριτηρίων βαθμολόγησης των αιτήσεων στήριξης της δράσης 4.1.3 έχουν θεσπισθεί οι παρακάτω αρχές κριτηρίων:
  - 3.1. Η ανάγκες σε ενέργεια.
  - 3.2. Ο όγκος των αποβλήτων.
  - 3.3. Η δυναμική του φορέα
4. Τα κριτήρια και η μεθοδολογία της βαθμολόγησης αναφέρονται στο Παράρτημα 1.(Βαθμολογία).
5. Σε περίπτωση ισοβαθμίας, θα προτιμηθεί έναντι των υπολοίπων, η αίτηση με το χαμηλότερο αιτούμενο προϋπολογισμό.

Άρθρο 22

Ατομική Απόφαση Ένταξης Πράξης

1. Ο αρμόδιος Περιφερειάρχης εκδίδει ατομική απόφαση ένταξης πράξης για κάθε αίτηση που επιλέχθηκε προς στήριξη μετά από σχετική εισήγηση της ΔΑΟΠ.
2. Το σχέδιο της απόφασης ένταξης παράγεται από το ΟΠΣΑΑ με βάση τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις σχετικές αιτήσεις και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης που έχουν καταχωρηθεί ήδη στο ΟΠΣΑΑ με ευθύνη της ΔΑΟΠ.
3. Η ατομική απόφαση ένταξης πράξης περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα βασικά στοιχεία των αντίστοιχων πράξεων και ειδικά τα εξής:
  - 3.1. Ονοματεπώνυμο ή επωνυμία δικαιούχου,
  - 3.2. ΑΦΜ δικαιούχου,
  - 3.3. Τίτλος πράξης
  - 3.4. Προϋπολογισμός (ποσό στήριξης) πράξης και ένταση ενίσχυσης,
  - 3.5. Διεύθυνση μόνιμης κατοικίας ή έδρα του δικαιούχου,
  - 3.6. Επιλέξιμες δαπάνες,
  - 3.7. Υποχρεώσεις/δεσμεύσεις των δικαιούχων,
  - 3.8. Διαδικασία χορήγησης της στήριξης,

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση.

Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

3.9. Έλεγχος και τις κυρώσεις.

4. Με ευθύνη της ΔΑΟΠ οι εν λόγω αποφάσεις αναρτώνται υποχρεωτικά σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας και στο πρόγραμμα «Διαύγεια» και κοινοποιούνται στις ΔΑΟΚ των Περιφερειακών Ενοτήτων καθώς και στις Ειδικές Υπηρεσίες του ΠΑΑ (ΕΥΔ και ΕΥΕ) και στον ΟΠΕΚΕΠΕ με ηλεκτρονικά μέσα, ενώ δύναται η δημοσιοποίησή τους με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο (όπως ανάρτηση στις έδρες των ΔΑΟΠ, των ΔΑΟΚ των Περιφερειακών Ενοτήτων).
5. Με ευθύνη της ΔΑΟΠ τηρείται αρχείο δημοσιοποίησης.
6. Η ατομική απόφαση ένταξης πράξης καταχωρίζεται στο ΟΠΣΑΑ από τις ΔΑΟΠ και δημιουργείται Τεχνικό Δελτίο Πράξης για κάθε μια από τις αιτήσεις που εντάσσονται. Η ατομική απόφαση ένταξης πράξης μεταφέρεται στο ΠΣΚΕ μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ.
7. Με ευθύνη των οικείων ΔΑΟΚ, η ατομική απόφαση ένταξης πράξης κοινοποιείται ατομικά σε κάθε δικαιούχο με αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που αυτός έχει δηλώσει στο ΠΣΚΕ. Κοινοποιείται επίσης με αποστολή μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του συμβούλου που έχει συντάξει την αίτηση ενίσχυσης.
8. Η ατομική απόφαση ένταξης πράξης καθίσταται αυτοδίκαια αποδεκτή από την ημερομηνία έκδοσής της εκτός και αν ο δικαιούχος δεν υποβάλει παραίτηση. Η υποβολή ένστασης επί επενδύσεων που έχουν απορριφθεί ή περικοπεί δεν οδηγεί σε αναστολή της ισχύος της απόφασης ένταξης.

Άρθρο 23

Υποβολή Ενστάσεων

1. Οι υποψήφιοι των οποίων οι αιτήσεις έχουν συμπεριληφθεί στους Πίνακες Αποτελεσμάτων της παραγράφου 13 του άρθρου 20 έχουν το δικαίωμα υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής με την έννοια του άρθρου 25 του νόμου 2690/1999, εφεξής «ένσταση» κατά της σχετικής απόφασης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης.
2. Οι ενστάσεις του παρόντος ασκούνται άπαξ, εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός μήνα από την επομένη της έκδοσης της απόφασης του Περιφερειάρχη σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 22. Ενστάσεις που υποβάλλονται εκτός των προβλεπομένων προθεσμιών δεν γίνονται παραδεκτές και αρχειοθετούνται χωρίς περαιτέρω εξέταση.
3. Η ένσταση υποβάλλεται καταρχήν ηλεκτρονικά μέσω ΠΣΚΕ, σύμφωνα με σχετικό τυποποιημένο υπόδειγμα, μαζί με οποιοδήποτε επιπλέον στοιχείο (σε μορφή εγγράφου pdf). Μετά την ηλεκτρονική της υποβολή, το έγγραφο της ένστασης όπως παράγεται από το ΠΣΚΕ υποβάλλεται υπογεγραμμένο από το δικαιούχο ή το νόμιμο εκπρόσωπο συνοδευόμενο από όλα τα κατά περίπτωση σχετικά δικαιολογητικά στην οικεία ΔΑΟΚ το αργότερο εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή του αιτήματος μέσω ΠΣΚΕ, λαμβάνοντας σχετικό πρωτόκολλο υποβολής. Οι εν λόγω αιτήσεις ενστάσεων διαβιβάζονται άμεσα στη ΔΑΟΠ προς εξέταση.
4. Η εξέταση των ενστάσεων γίνεται από Τριμελείς Επιτροπές Ενστάσεων (μία ή περισσότερες) οι οποίες εξετάζουν το σύνολο των ενστάσεων από όλες τις Περιφερειακές Ενότητες της οικείας Περιφέρειας και συντάσσουν αιτιολογημένο πόρισμα. Οι εν λόγω επιτροπές συστήνονται στην έδρα των ΔΑΟ της κάθε Περιφέρειας και συγκροτούνται από υπαλλήλους των κατηγοριών ΠΕ και ΤΕ της ΔΑΟ με Απόφαση του Περιφερειάρχη και με υποχρεωτική ανάρτηση της σχετικής απόφασης ή αποφάσεων στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ και στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας και κοινοποίηση αυτών στις Ειδικές Υπηρεσίες του ΠΑΑ (ΕΥΔ και ΕΥΕ). Σε περίπτωση έλλειψης ικανού αριθμού υπαλλήλων της

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση.

Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

αρμόδιας ΔΑΟ της Περιφέρειας, δύναται να οριστούν υπάλληλοι ΔΑΟΚ των Περιφερειακών Ενοτήτων της Περιφέρειας.

5. Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να εξασφαλίζεται ότι άτομα που έχουν λειτουργήσει ως αξιολογητές της αίτησης στήριξης δεν συμμετέχουν στη διαδικασία εξέτασης προσφυγής που αφορά τη συγκεκριμένη αίτηση. Επιπλέον, εξασφαλίζεται ότι για τα άτομα που μετέχουν στην εξέταση των ενστάσεων τηρείται η εχεμύθεια και ότι δεν υφίσταται σύγκρουση συμφερόντων, μέσω υποβολής κατάλληλης δήλωσης.
6. Οι ενστάσεις εξετάζονται ως προς τη νομιμότητα της πράξης κατά της οποίας στρέφονται όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης.
7. Η εξέταση των ενστάσεων από την επιτροπή ενστάσεων ολοκληρώνεται εντός προθεσμίας ενός μηνός από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της φυσικής αίτησης της ένστασης στις ΔΑΟΚ σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου. Το πόρισμα αποφάσεων επί των ενστάσεων της επιτροπής επικυρώνεται με την υπογραφή του από τα μέλη της επιτροπής.
8. Μετά την ολοκλήρωση της εκδίκασης της υποβολής των ενστάσεων, σύμφωνα με τα σχετικά αποτελέσματα που είναι διαθέσιμα στο ΠΣΚΕ, με απόφαση του Περιφερειάρχη οι ΔΑΟΠ επικαιροποιούν τον Πίνακα Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης όπου απεικονίζεται και η νέα βαθμολογική κατάταξη των υποψηφίων. Οι Πίνακες Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης είναι οι εξής:
  - 8.1. Πίνακας Δικαιούχων.
  - 8.2. Πίνακας Επιλαχόντων.
  - 8.3. Πίνακας Απορριπτόμενων.
9. Για τους επικαιροποιημένους Πίνακες Αξιολόγησης Αποτελεσμάτων που προκύπτουν μέχρι εξάντλησης των πόρων, ακολουθούνται οι διαδικασίες δημοσιότητας σύμφωνα με την παράγραφο 15 του άρθρου 20 και οι διαδικασίες ενημέρωσης των δικαιούχων από τις ΔΑΟΚ σύμφωνα με τη παράγραφο 16 του άρθρου 20.
10. Με τη δημοσίευση των Πινάκων η απόφαση επί της ένστασης καθίσταται οριστική, αποκλεισμένου έτερου σταδίου διοικητικής προσφυγής.
11. Οι Πίνακες Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης οι οποίοι συντάσσονται στο ΠΣΚΕ, μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ, μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ. Μέσω της διαδικτυακής υπηρεσίας μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ, οι αιτήσεις στήριξης και οι διοικητικοί έλεγχοι των αιτήσεων με τα φύλλα αξιολόγησης.
12. Με τη δημοσίευση των πινάκων το πόρισμα της εξέτασης της ένστασης καθίσταται προσβάσιμο στον ενιστάμενο μέσα από το ΠΣΚΕ.

Άρθρο 24

Διόρθωση προφανών σφαλμάτων

1. Η διαδικασία διόρθωσης προφανών σφαλμάτων εφαρμόζεται από την υποβολή της αίτησης μέχρι την ολοκλήρωση της σχετικής διαδικασίας. Ως προφανή σφάλματα αναγνωρίζονται μόνον όσα μπορούν να διαπιστωθούν απευθείας στο πλαίσιο τυπικού ελέγχου.

2. Οι δικαιούχοι μπορούν, σε περιπτώσεις προφανών σφαλμάτων, να διορθώσουν και να προσαρμόσουν τις αιτήσεις τους ή/και τα συνυποβαλλόμενα δικαιολογητικά, οποιαδήποτε στιγμή μετά την υποβολή τους, σύμφωνα με το άρθρο 4, Καν. (ΕΕ) 809/2014.
3. Για το σκοπό αυτό υποβάλλουν στην οικεία ΔΑΟΚ, τροποποιημένο ή νέο συμπληρωματικό αίτημα, συνοδευόμενο από τα κατά περίπτωση δικαιολογητικά, περιγράφοντας το προφανές σφάλμα. Ανάλογα με το τροποποιούμενο αίτημα, η συμπληρωματική αίτηση ελέγχεται και εγκρίνεται από αξιολογητή (στάδιο έγκρισης) ή από τη ΔΑΟΚ (μετά την έγκριση).
4. Η ΔΑΟΚ εφόσον αναγνωρίσει ότι πρόκειται για προφανές σφάλμα διενεργεί τις απαραίτητες διορθώσεις.
5. Η αποδοχή προφανούς σφάλματος επί αιτήματος πληρωμής μπορεί να επιφέρει τα εξής:
  - 5.1. Αν ο διοικητικός έλεγχος έχει ολοκληρωθεί αλλά η αίτηση που περιέχει τα προφανή σφάλματα δεν έχει περιληφθεί σε παρτίδα, τότε τροποποιείται η εν λόγω αίτηση.
  - 5.2. Αν ο διοικητικός έλεγχος έχει ολοκληρωθεί και η αίτηση που περιέχει τα προφανή σφάλματα έχει περιληφθεί σε παρτίδα αλλά δεν έχει καταβληθεί η αναλογούσα στήριξη, τότε τροποποιείται η εν λόγω αίτηση, αφού αυτή εξαιρεθεί από την παρτίδα με ευθύνη του ΟΠΕΚΕΠΕ, κατόπιν σχετικής ενημέρωσής του από την οικεία ΔΑΟΚ.
  - 5.3. Αν έχει καταβληθεί η αναλογούσα στήριξη στο δικαιούχο και με την εν λόγω διόρθωση προκαλείται καταβολή επιπλέον στήριξης τότε αυτή καταβάλλεται, εφόσον το συνολικό ποσό δεν υπερβαίνει το αρχικό αναλογούν ποσό της στήριξης.
  - 5.4. Αν έχει καταβληθεί η αναλογούσα στήριξη στο δικαιούχο και προκαλείται υποχρέωση επιστροφής μέρους ή του συνόλου της στήριξης, τότε ακολουθείται η διαδικασία ανάκτησης των αχρεωστήτων ποσών
6. Με ευθύνη της οικείας ΔΑΟΚ, για τη διόρθωση των προφανών σφαλμάτων ενημερώνονται και οι σχετικές καταχωρήσεις στο ΟΠΣΑΑ και στο ΠΣΚΕ.

Άρθρο 25

Τροποποίηση πράξης

1. Στην περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται με ουσιώδη παρέκκλιση ή/και μεταβολή από την ατομική απόφαση ένταξης πράξης ο δικαιούχος οφείλει να υποβάλλει αίτηση τροποποίησης το συντομότερο δυνατό στις περιπτώσεις που αφορούν τα στοιχεία του δικαιούχου και πριν από την κατάθεση αιτήματος πληρωμής που συμπεριλαμβάνει την τροποποιούμενη επένδυση στις περιπτώσεις αλλαγής φυσικού - οικονομικού αντικείμενου.
2. Το αίτημα τροποποίησης σε σχέση με το δικαιούχο μπορεί ενδεικτικά να αφορά σε αλλαγή:
  - 2.1 Δικαιούχου (μεταβίβαση εκμετάλλευσης)
  - 2.2 Νομίμου εκπροσώπου
  - 2.3 Έδρας
  - 2.4 Επωνυμίας
  - 2.5 Νομικής μορφής
3. Το αίτημα τροποποίησης σε σχέση με την εκμετάλλευση ή με το φορέα μπορεί ενδεικτικά να αφορά σε αλλαγή:
  - 3.1 Την αλλαγή φυσικού - οικονομικού αντικείμενου των εγκεκριμένων επενδύσεων
  - 3.2 Παράταση χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης πράξης
  - 3.3 Διόρθωση προφανών σφαλμάτων, με την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 24.

4. Ουσιώδης παρέκκλιση θεωρείται η οποιαδήποτε διαφοροποίηση από την ατομική απόφαση ένταξης πράξης που κατά την υλοποίηση επηρεάζει:
  - 4.1 Τους όρους υπαγωγής της αίτησης ενίσχυσης στο πρόγραμμα.
  - 4.2 Τους στόχους του επενδυτικού σχεδίου και τη λειτουργικότητα των επενδύσεων, μη συμπεριλαμβανομένης της παράτασης του χρόνου υλοποίησης και εκτός των περιπτώσεων που εμπíπτουν στο Άρθρο 24.
  - 4.3 Την εισαγωγή νέας επένδυσης.

5. Με το αίτημα τροποποίησης πρέπει να τεκμηριώνονται τα εξής:
  - 5.1 Η αναγκαιότητα της τροποποίησης.
  - 5.2 Ότι τα νέα μεγέθη ή οι δυναμικότητες που προκύπτουν μετά από ενδεχόμενη μείωση επαρκούν για την κάλυψη των αναγκών της εκμετάλλευσης/του συλλογικού σχήματος ή ότι η αύξηση των μεγεθών ή της δυναμικότητας τους είναι απαραίτητη προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες λειτουργίας της εκμετάλλευσης ή οι δραστηριότητες του συλλογικού σχήματος.
  - 5.3 Ότι με το αίτημα τροποποίησης, δεν επηρεάζονται αρνητικά τα σημεία που ελήφθησαν υπόψη κατά τη διαδικασία αξιολόγησης - γνωμοδότησης (όπως π.χ. ελάχιστο οικονομικό μέγεθος, η ελάχιστη απαιτούμενη βαθμολογία, κ.λπ.)
  - 5.4 Ότι η αιτούμενη τροποποίηση δεν έρχεται σε αντίθεση με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο των δράσεων 4.1.1. και 4.1.3.
  - 5.5 Ότι στην περίπτωση μη υλοποίησης των εγκεκριμένων επενδύσεων που υπολείπονται για την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, αποδεικνύεται η νόμιμη λειτουργία της εκμετάλλευσης όπως απαιτείται κατά περίπτωση προκειμένου το έργο να θεωρείται ολοκληρωμένο.

6. Ο μέγιστος αριθμός τροποποιήσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τρεις, μη συμπεριλαμβανομένων των τροποποιήσεων χρονοδιαγράμματος υλοποίησης έργου, διόρθωσης προφανών σφαλμάτων και των τροποποιήσεων που αφορούν στο δικαιούχο.

7. Δεν γίνονται δεκτές τροποποιήσεις που συνεπάγονται την υπέρβαση του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου και την υπέρβαση των περιορισμών στο ύψος του επιλέξιμου προϋπολογισμού που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της δημόσιας δαπάνης των αιτήσεων στήριξης.

8. Δεν γίνονται δεκτές τροποποιήσεις που σαν αποτέλεσμα έχουν τη διαμόρφωση της βαθμολογίας κάτω από τη βαθμολογία του πρώτου επιλαχόντα.

9. Το αίτημα τροποποίησης υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣΚΕ. Μετά την ηλεκτρονική υποβολή το εν λόγω αίτημα, έτσι όπως παράγεται από το ΠΣΚΕ, υπογράφεται από το δικαιούχο ή το νόμιμο εκπρόσωπο και συνοδευόμενο από τα κατά περίπτωση σχετικά δικαιολογητικά υποβάλλεται εγγράφως στην ΔΑΟΚ του τόπου μόνιμης κατοικίας/έδρας εντός πέντε εργάσιμων ημερών.

10. Η εξέταση του αιτήματος γίνεται μέσω του ΠΣΚΕ από την αρμόδια Επιτροπή Παρακολούθησης του Άρθρου 28 η οποία συντάσσει πόρισμα το οποίο αποστέλλει μαζί με την αίτηση στον ΕΦΔ. Εφόσον το πόρισμα γίνει αποδεκτό, ο ΕΦΔ εισηγείται την τροποποίηση της σχετικής απόφασης, διαφορετικά αποστέλλει σχετική ενημερωτική επιστολή για την απόρριψη της αίτησης τροποποίησης.

11. Η σχετική απόφαση για την τροποποίηση της πράξης εκδίδεται από τον Περιφερειάρχη, ύστερα από εισήγηση της ΔΑΟ της Περιφέρειας, σύμφωνα με το πόρισμα της Επιτροπής Παρακολούθησης. Η εν λόγω απόφαση εκδίδεται σύμφωνα με τις διαδικασίες και τα λοιπά οριζόμενα για την ένταξη πράξεων στο Άρθρο 22.

12. Με ευθύνη των ΔΑΟΚ τα αποτελέσματα εξέτασης των τροποποιήσεων (αποδοχή, απόρριψη) καταχωρίζονται στο ΠΣΚΕ και μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ, μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ. Επίσης το αποτέλεσμα εξέτασης της τροποποίησης κοινοποιείται ατομικά στον ενδιαφερόμενο δικαιούχο μέσω αποστολής ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση.

Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλώσει στο ΠΣΚΕ. Στην περίπτωση της απόρριψης του αιτήματος, ο δικαιούχος ενημερώνεται για την αιτιολογία της απόφασης αυτής και για την υποχρέωση να υλοποιήσει το επενδυτικό σχέδιο σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ισχύουσα ατομική απόφαση ένταξης πράξης.

13. Οι τροποποιούμενες επενδύσεις είναι επιλέξιμες προς υλοποίηση από την ημερομηνία κατάθεσης του αρχικού αιτήματος στήριξης. Σε κάθε περίπτωση, απαραίτητη προϋπόθεση για τη συγχρηματοδότησή τους είναι η έγκριση του αιτήματος τροποποίησης. Συνεπώς, τυχόν υλοποίηση των επενδύσεων στο διάστημα από την κατάθεση του αρχικού αιτήματος στήριξης μέχρι την έγκριση της τροποποίησης γίνεται με απόλυτη ευθύνη του επενδυτή και δεν συνεπάγεται την υποχρέωση συγχρηματοδότησής τους αν το αίτημα τροποποίησης απορριφθεί.
14. Δεν θεωρούνται ουσιώδεις παρεκκλίσεις ή/και μεταβολές και συνεπώς δεν απαιτείται τροποποίηση της ατομικής απόφασης ένταξης πράξης, οι παρακάτω περιπτώσεις:
  - 14.1 Γεωργικά κτίσματα και κατασκευές:
    - 14.1.1 Οι περιπτώσεις μείωσης του χώρου σταβλισμού των ζώων, με την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι εθνικές προδιαγραφές, όπου προβλέπονται, χωρίς να μειώνεται η δυναμικότητα του.
    - 14.1.2 Αλλαγή χωροθέτησης επιλέξιμων επενδύσεων χωρίς αλλαγή της δυναμικότητας τους.
    - 14.1.3 Όλες οι υπόλοιπες περιπτώσεις διαφοροποίησης, με την προϋπόθεση ότι δεν επηρεάζεται η δυναμικότητα της εκμετάλλευσης ή η παραγωγική ικανότητα του συλλογικού σχήματος.
  - 14.2 Γεωργικοί ελκυστήρες:
    - 14.2.1 Όταν η επένδυση υλοποιείται με διαφοροποίηση της υποδύναμης και με την προϋπόθεση ότι α) η νέα υποδύναμη δεν υπερβαίνει την υποδύναμη της σχετικής μελέτης προσδιορισμού υποδύναμης ελκυστήρα και β) δεν αλλάζει η χρήση του ελκυστήρα (π.χ. μεικτής χρήσης σε δενδροκομικό, γεωργικός σε δενδροκομικός κ.λπ.).
    - 14.2.2 Οι υποδυνάμεις των ελκυστήρων εγκρίνονται σύμφωνα με το ισχύον κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης επίπεδο εκπομπών ρύπων: «ΦΑΣΗ». Τροποποιούμενης της σχετικής «ΦΑΣΗΣ» προσαρμόζονται ανάλογα και οι εγκεκριμένες υποδυνάμεις χωρίς να απαιτείται η τροποποίηση της ατομικής απόφασης ένταξης πράξης. Για το σκοπό αυτό, προσκομίζεται από τον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο η αντίστοιχη βεβαίωση.
  - 14.3 Μηχανολογικός και λοιπός εξοπλισμός: Όταν η επενδυτική δαπάνη υλοποιείται με διαφοροποίηση του μεγέθους ή της δυναμικότητάς της χωρίς ωστόσο να μεταβάλλεται η παραγωγική ικανότητα της εκμετάλλευσης ή του συλλογικού σχήματος.
  - 14.4 Οι περιπτώσεις μεταφοράς δαπανών της παραγράφου 16 του άρθρου 26.
  - 14.5 Όλες οι περιπτώσεις υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου σύμφωνα με την ατομική απόφαση ένταξης πράξης, αλλά με δαπάνη μικρότερη της επιλέξιμης.

Άρθρο 26

Αίτηση πληρωμής

1. Για την καταβολή της αναλογούσας δημόσιας οικονομικής στήριξης του επενδυτικού σχεδίου, ο δικαιούχος υποβάλλει τυποποιημένη αίτηση πληρωμής, οι προδιαγραφές, το περιεχόμενο, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και ο τρόπος παρουσίασης της οποίας καθορίζονται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

2. Ο δικαιούχος με βάση την πρόοδο υλοποίησης του επενδυτικού του σχεδίου, δύναται να καταθέσει έως και τρεις αιτήσεις πληρωμής. Κάθε αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής γίνεται δεκτή εφόσον αφορά υλοποίηση προϋπολογισμού που δεν υπολείπεται του 20% του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού και μετά την υποβολή της απομένει προς υλοποίηση εγκεκριμένος προϋπολογισμός που δεν υπολείπεται του 20% του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού. Σε περίπτωση που ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός δεν υπερβαίνει τις 15.000€ ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει ένα αίτημα πληρωμής για την ολοκλήρωση του σχεδίου.
3. Ο δικαιούχος έχει δικαίωμα να υποβάλλει μία αίτηση προκαταβολής χωρίς αυτή να προσμετράται στον ανώτατο επιτρεπόμενο αριθμό αιτήσεων πληρωμής. Η αίτηση προκαταβολής συντάσσεται βάσει τυποποιημένου υποδείγματος οι προδιαγραφές, το περιεχόμενο, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και ο τρόπος παρουσίασης της οποίας καθορίζονται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.
4. Η πρώτη αίτηση πληρωμής υποβάλλεται από το δικαιούχο το αργότερο εντός εννέα μηνών από την ημερομηνία της ατομικής απόφασης ένταξης πράξης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2. Μη τήρηση του παραπάνω όρου συνεπάγεται αυτοδίκαιη ανάκληση της ατομικής απόφασης ένταξης πράξης. Η πρώτη αίτηση πληρωμής μετά τη λήψη προκαταβολής κατατίθεται από το δικαιούχο και γίνεται δεκτή όταν
  - 4.1. έχει υλοποιηθεί εγκεκριμένο φυσικό και οικονομικό αντικείμενο ικανό ώστε το ποσό της αιτούμενης δημόσιας δαπάνης να είναι τουλάχιστον ίσο με το ποσό της προκαταβολής ή
  - 4.2. όταν έχει υλοποιηθεί φυσικό και οικονομικό αντικείμενο μικρότερο από το ποσό της προκαταβολής αλλά η εγγυητική επιστολή αντικαθίσταται από νέα η οποία καλύπτει τη διαφορά μεταξύ της δημόσιας δαπάνης του πρώτου αιτήματος πληρωμής και της αρχικής προκαταβολής ή
  - 4.3. όταν έχει υλοποιηθεί φυσικό και οικονομικό αντικείμενο μικρότερο από το ποσό της προκαταβολής και ο υποψήφιος επιστρέφει τη διαφορά μεταξύ της δημόσιας δαπάνης του πρώτου αιτήματος πληρωμής και της αρχικής προκαταβολής.
5. Οι αιτήσεις πληρωμής/προκαταβολής υποβάλλονται στη ΔΑΟΚ της Περιφερειακής Ενότητας του τόπου της μόνιμης κατοικίας ή έδρας του δικαιούχου. Σε περιπτώσεις νομικών προσώπων με έδρα σε διαφορετική Περιφερειακή Ενότητα από αυτή όπου πραγματοποιούνται οι επενδύσεις, η παραλαβή των επενδύσεων πραγματοποιείται από τη ΔΑΟΚ της Περιφερειακής Ενότητας όπου υλοποιούνται οι επενδύσεις.
6. Στις περιπτώσεις που η αίτηση πληρωμής δεν είναι σύμφωνη με το τυποποιημένο υπόδειγμα ή παρουσιάζει πρόδηλες ελλείψεις που διαπιστώνονται από την Υπηρεσία στην οποία κατατίθεται, η αίτηση:
  - 6.1. Πρωτοκολλείται ως εισερχόμενη στην Υπηρεσία υποβολής αλλά αρχειοθετείται ως μη παραδεκτή. Για το μη παραδεκτό αίτημα δεν καταχωρείται πρωτόκολλο παραλαβής στο ΠΣΚΕ.
  - 6.2. Ενημερώνεται ο δικαιούχος για το μη παραδεκτό του αιτήματος προκειμένου να το επανυποβάλλει.
7. Όταν κατά τον διοικητικό έλεγχο της αίτησης πληρωμής διαπιστώνονται θεραπεύσιμες ελλείψεις ή παραβλέψεις η Υπηρεσία μπορεί να ζητήσει από το δικαιούχο να θεραπεύσει τις σχετικές ελλείψεις εντός προθεσμίας 15 εργάσιμων ημερών. Η ανωτέρω προθεσμία των δεκαπέντε εργάσιμων ημερών χορηγείται με την επιφύλαξη γενικότερων προθεσμιών υποβολής αιτημάτων πληρωμής οι οποίες δεν δύναται να παρατείνονται λόγω υπαιτιότητας του δικαιούχου.

8. Η αποδοχή προφανούς σφάλματος επί αιτήματος πληρωμής μπορεί να επιφέρει όσα προβλέπονται στην παράγραφο 5 του άρθρου 24.
9. Η παραλαβή των αιτούμενων επενδύσεων γίνεται με έλεγχο των παραστατικών και των λοιπών συνοδευτικών εγγράφων της αίτησης πληρωμής και με επιτόπια επίσκεψη. Κατά την επιτόπια επίσκεψη και στο πλαίσιο της ορθής εκτέλεσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, η Επιτροπή Παρακολούθησης ελέγχει και ταυτοποιεί τον προς στήριξη εξοπλισμό σύμφωνα με τα ισχύοντα κάθε φορά (π.χ. ύπαρξη σειριακών αριθμών στα παραστατικά δαπανών). Αδυναμία ταυτοποίησης του εξοπλισμού οδηγεί την επιτροπή στη μη πιστοποίηση της ορθής εκτέλεσης του φυσικού αντικειμένου της συγκεκριμένης επενδυτικής δαπάνης.
10. Η παραλαβή των αιτούμενων επενδύσεων ολοκληρώνεται με τη συμπλήρωση του πρακτικού επιτόπιας επίσκεψης, το οποίο συνοπογράφεται από όλα τα μέλη της επιτροπής καθώς και το δικαιούχο ή άλλο εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό του και συμπεριλαμβάνεται στο σχετικό πρακτικό διοικητικού ελέγχου που συντάσσεται για τη συγκεκριμένη αίτηση πληρωμής, όπως ορίζεται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.
11. Η παραλαβή των αιτούμενων επενδύσεων δεν πραγματοποιείται εφόσον ο δικαιούχος ή ο αντιπρόσωπός του εμποδίζει τη διενέργεια επιτόπιου ελέγχου, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας.
12. Για την πιστοποίηση της ορθής εκτέλεσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου η επιτροπή ελέγχει:
  - 12.1. Την τήρηση των όρων της ατομικής απόφασης ένταξης πράξης του δικαιούχου.
  - 12.2. Την τήρηση της νομοθεσίας για την πιστοποίηση της ορθής εκτέλεσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.
  - 12.3. Την ορθή υλοποίηση του εγκεκριμένου φυσικού αντικειμένου.
  - 12.4. Τη λειτουργικότητα του φυσικού αντικειμένου.
  - 12.5. Το εύλογο του κόστους υλοποίησης των αιτούμενων επενδύσεων.
13. Η μερική υλοποίηση μιας επένδυσης και η πιστοποίηση της σχετικής δαπάνης είναι δυνατή στην περίπτωση κατά την οποία η επένδυση πραγματοποιείται εν μέρει και είναι πλήρως λειτουργική.

Για παράδειγμα, είναι δυνατή η παραλαβή 6 στρεμμάτων φυτείας συνολικής εγκεκριμένης επένδυσης έκτασης 15 στρεμμάτων. Με το αίτημα πληρωμής ο δικαιούχος αιτείται την παραλαβή του υλοποιημένου φυσικού αντικειμένου για την ποσότητα / δυναμικότητα για την οποία αυτό είναι λειτουργικό και την πιστοποίηση της ανάλογης δαπάνης υλοποίησης.
14. Η παραλαβή μιας ή περισσότερων διακριτών και αυτοτελών φάσεων μερικής υλοποίησης μιας επένδυσης και η πιστοποίηση της σχετικής δαπάνης είναι δυνατή στην περίπτωση κατά την οποία μπορεί να ελεγχθεί και να πιστοποιηθεί από το αρμόδιο όργανο η ορθή υλοποίηση του εγκεκριμένου φυσικού αντικειμένου και το εύλογο κόστους υλοποίησής του. Ενδεικτικά αναφέρουμε διακριτές και αυτοτελείς φάσεις υλοποίησης στην κατασκευή κτιριακών εγκαταστάσεων, όπως π.χ. οι εργασίες εκσκαφών, οι εργασίες του σκελετού, οι εργασίες τοιχοποιίας, οι εργασίες ηλεκτρικών ή/και υδραυλικών εγκαταστάσεων κλπ. Για τις παραπάνω αναφερόμενες διακριτές φάσεις τεκμηριώνονται:
  - 14.1. Η ολοκλήρωσή τους με επιτόπια επίσκεψη βάσει της άδειας δόμησης και των αρχιτεκτονικών σχεδίων.
  - 14.2. Η εργασία και τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν βάσει επιμετρήσεων και παραστατικών και

14.3. Το εύλογο κόστος υλοποίησης κάθε φάσης βάσει των παραστατικών και των συμφωνητικών έργου του δικαιούχου με τον ή τους εργολάβους οι οποίοι έχουν αναλάβει την κατασκευή.

Στις περιπτώσεις παραλαβής διακριτών φάσεων μερικής υλοποίησης δεν απαιτείται να πιστοποιηθεί η λειτουργικότητα του φυσικού αντικειμένου.

15. Σε κάθε περίπτωση υλοποίησης κατά παρέκκλιση της ατομικής απόφασης ένταξης πράξης χωρίς να απαιτείται τροποποίηση (μη ουσιώδεις παρεκκλίσεις ή/και μεταβολές), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 25, η αίτηση πληρωμής συνοδεύεται από τεχνική έκθεση όπου τεκμηριώνεται η καταλληλότητα και λειτουργικότητα της υλοποιημένης επένδυσης και η τήρηση των προϋποθέσεων ένταξης στις δράσεις 4.1.1 και 4.1.3.
16. Στις περιπτώσεις όπου υλοποιείται μια επένδυση, χωρίς μείωση της δυναμικότητας, με χαμηλότερο ποσό δαπάνης από το εγκεκριμένο και ο δικαιούχος επιθυμεί τη μεταφορά της διαφοράς σε άλλη επένδυση η οποία υλοποιείται με υψηλότερο ποσό δαπάνης από το εγκεκριμένο, είναι δυνατή η μεταφορά του ποσού της διαφοράς μεταξύ των επενδυτικών δαπανών στο πλαίσιο του ίδιου αιτήματος πληρωμής, χωρίς να απαιτείται τροποποίηση της ατομικής απόφασης ένταξης πράξης, με τις ακόλουθες προϋποθέσεις και περιορισμούς:
- 16.1. Από τις δαπάνες μεταξύ των οποίων είναι δυνατή η μεταφορά ποσών εξαιρούνται οι γενικές δαπάνες.
- 16.2. Το μεταφερόμενο ποσό δεν υπερβαίνει το 20% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου.
- 16.3. Δεν επιτρέπεται η μεταφορά δαπανών από επενδύσεις οι οποίες δεν υλοποιήθηκαν ή από επενδύσεις από την υλοποίησή των οποίων δεν προκύπτει οικονομικό αλλά μόνο φυσικό αντικείμενο προς παραλαβή (π.χ. προμήθεια μεταχειρισμένου εξοπλισμού, μη υλοποίηση της φύτευσης 5 στρεμμάτων από σύνολο 12 κ.λπ.).
- 16.4. Δεν επιτρέπεται η μεταφορά ποσών προς επενδύσεις των οποίων ο αιτούμενος προϋπολογισμός είχε μειωθεί κατά την εγκριτική διαδικασία.
- 16.5. Η μεταφορά της διαφοράς πρέπει να αιτείται και να δικαιολογείται από το δικαιούχο. Για το σκοπό αυτό, με το αίτημα πληρωμής, υποβάλλεται τεχνική έκθεση στην οποία α) περιέχεται επεξηγηματικός πίνακας μεταφοράς δαπανών και β) αιτιολογείται η διαφοροποίηση του ύψους των δαπανών και τεκμηριώνεται το εύλογο κόστους υλοποίησης.
- 16.6. Σε όλες τις περιπτώσεις η επιλέξιμη προς καταβολή δαπάνη δεν μπορεί να υπερβαίνει τα αναφερόμενα στα Παραρτήματα 9 (Εύλογο κόστος) και 10 (Ανώτατες Επιλέξιμες Δαπάνες).
17. Κάθε επενδυτικό αγαθό το οποίο ανήκει στην υποκατηγορία της παραγράφου 2.1.1 (εξοπλισμός ο οποίος ενσωματώνεται σε κτιριακές εγκαταστάσεις ή επί γηπέδων) του Κεφαλαίου Α του Άρθρου 9, παραλαμβάνεται από την επιτροπή παρακολούθησης με την προϋπόθεση ότι αυτό είναι εγκατεστημένο και λειτουργικό. Η ορθή εκτέλεση του φυσικού αντικειμένου της συγκεκριμένης επενδυτικής δαπάνης δεν πιστοποιείται από την επιτροπή παρακολούθησης όταν ο υπό παραλαβή εξοπλισμός δεν είναι εγκατεστημένος, δηλαδή δεν είναι μόνιμα τοποθετημένος στην θέση που έχει προσδιοριστεί κατά την υποβολή όπως ορίζεται στη παράγραφο 2.2.1 του Κεφαλαίου Α του Άρθρου 9 ή/και δεν είναι συνδεδεμένος με τις απαραίτητες παροχές (ηλεκτρικό ρεύμα, νερό, αποχέτευση, κ.ά.) ή/και βρίσκεται σε συσκευασία, ή είναι εγκατεστημένος εντός άλλου κτιρίου ή άλλης κατασκευής από αυτή στην οποία έχει εγκριθεί η χωροθέτησή του.
18. Για κάθε επενδυτικό αγαθό το οποίο ανήκει στην υποκατηγορία της παραγράφου 2.1.3 (μηχανήματα και εξοπλισμός) του Κεφαλαίου Α του Άρθρου 9 παράγεται ηλεκτρονικά και τηρείται στο ΠΣΚΕ ένας μοναδικός κωδικός αριθμός. Αυτός ο αριθμός αναφέρεται στο πρακτικό της επιτόπιας επίσκεψης και αποτελεί επιπλέον μέσο ταυτοποίησής του κατά την παρακολούθηση υλοποίησης καθώς και κατά τη

διάρκεια των μακροχρονίων υποχρεώσεων του δικαιούχου. Κατά τον επιτόπιο έλεγχο, με τον οποίο ταυτοποιείται και παραλαμβάνεται το επενδυτικό αγαθό σύμφωνα με τα παραπάνω, με ευθύνη της επιτροπής αποτυπώνεται μόνιμα με κατάλληλο μέσο και στη συνέχεια φωτογραφίζεται ο κωδικός αριθμός για το συγκεκριμένο επενδυτικό αγαθό.

19. Ακολούθως, το αρμόδιο όργανο συντάσσει πρακτικό διοικητικού ελέγχου πληρωμής ή προκαταβολής, το οποίο και αποστέλλει στον ΕΦΔ μαζί με τα σχετικά συνοδευτικά έγγραφα και δικαιολογητικά. Οι διαπιστώσεις - παρατηρήσεις των σχετικών επιτροπών μετά το διοικητικό έλεγχο και την επιτόπια επίσκεψη αποτυπώνονται, με ευθύνη τους, στο αντίστοιχο πρακτικό διοικητικού ελέγχου πληρωμής ή προκαταβολής. Η μη πιστοποίηση της ορθής εκτέλεσης του φυσικού ή/και του οικονομικού αντικειμένου των αιτούμενων προς παραλαβή επενδύσεων ή μέρους αυτών, αιτιολογείται πλήρως από το αρμόδιο όργανο και καταγράφεται στο πρακτικό διοικητικού ελέγχου με σχετικές αναφορές στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο. Πρακτικά διοικητικού ελέγχου που δεν πιστοποιούν την ορθή εκτέλεση του φυσικού ή/και του οικονομικού αντικειμένου των αιτούμενων προς παραλαβή επενδύσεων ή μέρους αυτών, χωρίς την αναγραφή της σχετικής αιτιολογίας και αναφοράς στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο δεν θεωρούνται πλήρη και κατά συνέπεια η σχετική διαδικασία παραλαβής επενδύσεων δεν μπορεί να θεωρηθεί ολοκληρωμένη και ο ΕΦΔ επιστρέφει το πρακτικό διοικητικού ελέγχου στη σχετική επιτροπή για την ορθή συμπλήρωση και επανυποβολή του.
20. Στο πλαίσιο της πιστοποίησης της ορθής εκτέλεσης του φυσικού ή/και του οικονομικού αντικειμένου και της παραλαβής των επενδύσεων, οι παραβάσεις της ισχύουσας νομοθεσίας από τους δικαιούχους ή/και τους προμηθευτές τους, όπως αποτυπώνονται στα παραστατικά και στα δικαιολογητικά τα οποία υποβάλλονται με τις αιτήσεις πληρωμής δεν αίρουν την επιλεξιμότητα των αιτούμενων δαπανών, εφ' όσον κατά την ισχύουσα νομοθεσία:
- 20.1. Δεν επιφέρουν ακυρότητα της συναλλαγής ή πλαστότητα-εικονικότητα των παραστατικών και
- 20.2. Τα διαλαμβανόμενα σε αυτά είναι σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο θεσμικό πλαίσιο των δράσεων 4.1.1 και 4.1.3.
- Τα σχετικά ευρήματα διαβιβάζονται από το αρμόδιο όργανο στην αρμόδια δημόσια αρχή προς έλεγχο των ανωτέρω παραστατικών - δικαιολογητικών παράλληλα και ανεξάρτητα με την παραλαβή και εκκαθάριση των αιτούμενων δαπανών. Επίσης ζητείται από τις κατά περίπτωση αρμόδιες αρχές, αν από το δικό τους έλεγχο προκύψει ακυρότητα της συναλλαγής ή πλαστότητα-εικονικότητα των παραστατικών - δικαιολογητικών, να ενημερώνουν για τα ευρήματα του ελέγχου τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες για περαιτέρω ενέργειες.

Άρθρο 27

Ανάκληση της αίτησης πληρωμής

1. Οι δικαιούχοι μπορούν να ανακαλέσουν την αίτηση πληρωμής οποιαδήποτε στιγμή μετά την υποβολή της και μέχρι την ολοκλήρωση της πράξης. Δεν μπορεί να υποβληθεί αίτημα ανάκλησης ως προς τα μέρη που έχουν ελεγχθεί και για τα οποία έχουν διαπιστωθεί ευρήματα ή εφόσον έχει αναγγελθεί επιτόπια επίσκεψη στο δικαιούχο.
2. Το αίτημα ανάκλησης της αίτησης πληρωμής υποβάλλεται στο ΠΣΚΕ. Στη συνέχεια το εν λόγω αίτημα ανάκλησης έτσι όπως παράγεται από το ΠΣΚΕ, υποβάλλεται υπογεγραμμένο από το δικαιούχο ή το νόμιμο εκπρόσωπό του συνοδευόμενο από όλα τα κατά περίπτωση σχετικά δικαιολογητικά εγγράφως στην οικεία ΔΑΟΚ το αργότερο εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή του.

3. Με ευθύνη των ΔΑΟΚ, η αίτηση ανάκλησης μεταφέρεται από το ΠΣΚΕ στο ΟΠΣΑΑ με κατάλληλη υπηρεσία διαδικτύου που παρέχεται από το τελευταίο. Οι ΔΑΟΚ εξετάζουν τα σχετικά αιτήματα ανάκλησης άμεσα μετά τη φυσική υποβολή και ενεργούν ως εξής:
  - 3.1. Αν ο διοικητικός έλεγχος έχει ολοκληρωθεί αλλά η ανακαλούμενη αίτηση πληρωμής δεν έχει περιληφθεί σε παρτίδα πληρωμής, τότε καταχωρίζεται στο ΠΣΚΕ το παραδεκτό της ανάκλησης.
  - 3.2. Αν ο διοικητικός έλεγχος έχει ολοκληρωθεί και η ανακαλούμενη αίτηση πληρωμής έχει περιληφθεί σε παρτίδα αλλά δεν έχει καταβληθεί η αναλογούσα στήριξη, αφού αυτή εξαιρεθεί από την παρτίδα με ευθύνη του ΟΠΕΚΕΠΕ, ύστερα από σχετική ενημέρωση από την οικεία ΔΑΟΚ, τότε καταχωρίζεται στο ΠΣΚΕ το παραδεκτό της ανάκλησης.
4. Η ανάκληση επαναφέρει το δικαιούχο στη θέση που βρίσκονταν πριν υποβάλει την εν λόγω ανακαλούμενη αίτηση πληρωμής.
5. Με ευθύνη των ΔΑΟΚ γίνεται ενημέρωση στα ΟΠΣΑΑ και ΠΣΚΕ σχετικά με την αποδοχή της ανάκλησης πληρωμής όπως και σχετική ενημέρωση ατομικά στον ενδιαφερόμενο δικαιούχο μέσω αποστολής μηνύματος στην διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλώσει στο ΠΣΚΕ.

Άρθρο 28

Παρακολούθηση υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων

1. Η παρακολούθηση της υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων αφορά α) στην πιστοποίηση της ορθής εκτέλεσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του επενδυτικού σχεδίου σύμφωνα με όσα ορίζονται στην ατομική απόφαση ένταξης πράξης του δικαιούχου και στη σχετική νομοθεσία και β) στην πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου του δικαιούχου.
2. Η παρακολούθηση της υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων των δικαιούχων γίνεται με ευθύνη των ΕΦΔ με την υποστήριξη Επιτροπών Παρακολούθησης. Την ευθύνη για την παρακολούθηση της διαδικασίας και το συντονισμό των ανωτέρω έχει η ΕΥΕ ΠΑΑ. Αν κατά την παρακολούθηση της υλοποίησης προκύψουν παρατυπίες οι οποίες επισείουν την αναστολή της χρηματοδότησης της πράξης, αυτές αποτυπώνονται στο πρακτικό ελέγχου ώστε να εφαρμοστούν τα προβλεπόμενα στο σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων.
3. Σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα συγκροτείται κατά κανόνα μία Επιτροπή Παρακολούθησης, εφεξής επιτροπή. Για τις περιπτώσεις που στην Περιφερειακή Ενότητα υπάρχει μεγάλο πλήθος επενδυτικών σχεδίων δύναται να συγκροτούνται περισσότερες από μία επιτροπές. Η κάθε επιτροπή συγκροτείται από τρία κύρια μέλη με τους αναπληρωτές τους. Τα εν λόγω μέλη είναι υπάλληλοι της Περιφερειακής Ενότητας. Σε κάθε επιτροπή συμμετέχει υποχρεωτικά τουλάχιστον ένας γεωπόνος της ΔΑΟΚ, ο οποίος ορίζεται ως πρόεδρος, ενώ για τα άλλα μέλη, λαμβανομένης υπόψη της φύσης του υπό παρακολούθηση έργου, επιλέγονται κατά προτεραιότητα γεωτεχνικοί, πολιτικοί μηχανικοί και υπάλληλοι κατηγορίας (ΠΕ) ή (ΤΕ) με προηγούμενη εμπειρία σε συγχρηματοδοτούμενα επενδυτικά προγράμματα. Η συγκρότηση των επιτροπών γίνεται με απόφαση του αρμόδιου Περιφερειάρχη μετά από εισήγηση της οικείας ΔΑΟΚ. Η εν λόγω απόφαση κοινοποιείται στον ΕΦΔ και στην ΕΥΕ ΠΑΑ. Για την κάλυψη επειγουσών αναγκών, αδικαιολόγητων καθυστερήσεων ή εξαιρετικών περιπτώσεων η συγκρότηση των επιτροπών γίνεται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή άλλου εξουσιοδοτημένου από αυτόν οργάνου, μετά από εισήγηση της ΕΥΕ ΠΑΑ.
4. Το έργο των επιτροπών αφορά:

- 4.1. Στη διασφάλιση της διαδικασίας ελέγχου των παραστατικών που συνοδεύουν την αίτηση πληρωμής.
- 4.2. Στην παρακολούθηση της προόδου υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων.
- 4.3. Στην πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των επενδύσεων.
- 4.4. Στην πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων σύμφωνα με τα οριζόμενα στις ατομικές αποφάσεις ένταξης πράξης .
5. Στο πλαίσιο της παρακολούθησης της προόδου υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων των δικαιούχων, οι επιτροπές μέσω της ΔΑΟΚ μετά την πάροδο της προθεσμίας υποβολής του πρώτου αιτήματος πληρωμής, ενημερώνουν τον ΕΦΔ για τους δικαιούχους που αθέτησαν τις υποχρεώσεις τους ως προς την υποβολή του πρώτου αιτήματος πληρωμής και αυτές που προκύπτουν από τη λήψη προκαταβολής.
6. Για υλοποιημένες επενδύσεις που περιγράφονται στο Παράρτημα 9 (Εύλογο κόστος) και εφόσον αυτές υλοποιούνται με μείωση του μεγέθους ή της δυναμικότητάς τους, γίνεται κατ' αναλογία μείωση της πιστοποιούμενης δαπάνης εκτός και αν η επένδυση έχει εγκριθεί με προϋπολογισμό μικρότερο από τις ανώτατες επιλέξιμες δαπάνες όπως ορίζονται στο Παράρτημα 9 (Εύλογο κόστος).
7. Στις περιπτώσεις αποπληρωμής όπου μέρος των επενδύσεων έχει υλοποιηθεί κατά παρέκκλιση της ατομικής απόφασης ένταξης πράξης ή δεν υλοποιήθηκε μέρος των επενδύσεων καθώς και στις περιπτώσεις που ο δικαιούχος αιτείται ολοκλήρωση του σχεδίου χωρίς υποβολή νέου αιτήματος πληρωμής, για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου απαιτείται η τεκμηρίωση της καταλληλότητας και λειτουργικότητας των υλοποιημένων επενδύσεων και η τήρηση των προϋποθέσεων ένταξης καθώς και η ύπαρξη των απαραίτητων αδειοδοτήσεων. Η αρμόδια επιτροπή εξετάζει την αναγκαιότητα υποβολής αιτήματος τροποποίησης σύμφωνα με το άρθρο 25.
8. Σε κάθε περίπτωση παρέκκλισης από την ατομική απόφαση ένταξης πράξης είτε αυτή είναι μη ουσιώδης παρέκκλιση, είτε ουσιώδης και άρα απαιτείται τροποποίησή της σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 25, πρέπει απαραίτητα να ελέγχεται αν η παρέκκλιση αυτή οδηγεί σε μεταβολή που επηρεάζει τους όρους ένταξης του επενδυτικού σχεδίου, έτσι ώστε η αίτηση ενίσχυσης του δικαιούχου ή οι επενδύσεις που σχετίζονται με την παρέκκλιση να καθίστανται μη επιλέξιμες και να ισχύουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 36.

Άρθρο 29

Εκκαθάριση δαπάνης

1. Οι επιτροπές διαβιβάζουν στον ΕΦΔ τα πρακτικά διοικητικού ελέγχου μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την εκκαθάριση της αίτησης πληρωμής. Τα πρακτικά ελέγχου των επιτροπών λαμβάνονται υπόψη από τον ΕΦΔ μαζί με άλλα στοιχεία όπως, πορίσματα ελέγχων, αποτελέσματα μηχανογραφικών & διασταυρωτικών ελέγχων, κ.ά., προκειμένου αυτός να προβεί στην αναγνώριση - εκκαθάριση της δαπάνης για την καταβολή της οικονομικής στήριξης στο δικαιούχο, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος και τη σχετική εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ.
2. Η οικονομική ενίσχυση καταβάλλεται στους δικαιούχους απολογιστικά από τον ΟΠΕΚΕΠΕ με απ' ευθείας κατάθεση σε λογαριασμό που δηλώνεται στην αίτηση προκαταβολής και σε κάθε αίτηση πληρωμής. Ο δικαιούχος της στήριξης πρέπει να είναι και δικαιούχος του τραπεζικού λογαριασμού. Για τα νομικά πρόσωπα ο λογαριασμός πρέπει να είναι εταιρικός.
3. Σε περιπτώσεις λήψης προκαταβολής η εγγυητική επιστολή προκαταβολής επιστρέφεται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ στο αντίστοιχο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα μετά την αναγνώριση - εκκαθάριση από τον ΕΦΔ,

---

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση.

Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

επιλέξιμων δαπανών οι οποίες συνολικά αντιστοιχούν σε δημόσια δαπάνη τουλάχιστον ίση με το ποσό της προκαταβολής που έχει καταβληθεί στο δικαιούχο, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3.1 του άρθρου 16 και στη σχετική εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ.

4. Η δημόσια δαπάνη υπολογίζεται στον επιλέξιμο υλοποιημένο προϋπολογισμό που πραγματοποιήθηκε από το δικαιούχο. Ως επιλέξιμος υλοποιημένος προϋπολογισμός, νοούνται οι δαπάνες που έχουν ήδη υλοποιηθεί και εξοφληθεί και οι οποίες πληρούν τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας.
5. Όταν ο λόγος $(Y-X)/X$ είναι μεγαλύτερος ή ίσος του 10,00%, όπου (Y) το αιτούμενο ποσό και (X) το ποσό που πιστοποιείται από την υπηρεσία, τότε στο ποσό που εκκαθαρίζεται προς πληρωμή επιβάλλεται μείωση κατά το ποσό της διαφοράς Y-X. Η μείωση επιβάλλεται αποκλειστικά στο ποσό που πιστοποιεί η υπηρεσία στην υπό εξέταση αίτηση πληρωμής εφ' όσον αυτό επαρκεί. Η επιβολή της ανωτέρω ποινής δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση που ο δικαιούχος της στήριξης μπορεί να αποδείξει ότι δεν ευθύνεται για την προσθήκη του ποσού που υπερβαίνει το πιστοποιημένο από την υπηρεσία.
6. Η καταβολή της τελικής δόσης (αποπληρωμή) της οικονομικής στήριξης γίνεται με την προϋπόθεση της προσκόμισης από το δικαιούχο των απαραίτητων αδειών που βεβαιώνουν τη νόμιμη λειτουργία της εκμετάλλευσης, εφόσον αυτές απαιτούνται, ανεξάρτητα εάν η παραλαβή του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της τελικής αίτησης πληρωμής από την επιτροπή πραγματοποιήθηκε πριν την έκδοσή τους. Στην περίπτωση αυτή πρέπει το πρακτικό διοικητικού ελέγχου να ολοκληρώνεται μετά την υποβολή και τον έλεγχο των σχετικών αδειοδοτήσεων.
7. Η καταβολή της οικονομικής στήριξης πραγματοποιείται με την προϋπόθεση ότι ο δικαιούχος είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμερος. Όταν υφίστανται παρακρατήσεις ποσών υπέρ Δημοσίου ή/και ασφαλιστικών ταμείων, αυτές εκτελούνται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ μόνο κατά την καταβολή της τελικής δόσης του δικαιούχου.
8. Δικαιούχοι που δηλώνουν εκ προθέσεως ψευδή ή ανακριβή στοιχεία ή δημιουργούν τεχνητά τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την καταβολή της ενίσχυσης με στόχο να αποκομίσουν οφέλη αντίθετα με τους στόχους των δράσεων υφίστανται τις κυρώσεις του άρθρου 36.

Άρθρο 30

Τρόπος εξόφλησης παραστατικών

Η εξόφληση κάθε δαπάνης (τμηματική ή ολική), για να είναι επιλέξιμη, πρέπει να είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της ισχύουσας κάθε φορά φορολογικής νομοθεσίας και μπορεί να γίνει ως ακολούθως:

1. Κάθε είδους δαπάνη που συνοδεύεται από νόμιμο φορολογικό στοιχείο καθαρής αξίας έως πεντακοσίων ευρώ προ ΦΠΑ, μπορεί να εξοφλείται και χωρίς τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δηλαδή με οποιονδήποτε τρόπο πληρωμής.
2. Κάθε φορολογικό στοιχείο που αφορά σε αγορά επενδυτικών αγαθών καθαρής αξίας άνω των πεντακοσίων ευρώ προ ΦΠΑ, η τμηματική ή ολική εξόφλησή του, γίνεται με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.
3. Ως τραπεζικό μέσο πληρωμής, για την εφαρμογή των ανωτέρω, νοείται:
  - 3.1. Η κατάθεση μετρητών σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή, όπως προβλέπεται στις ισχύουσες φορολογικές διατάξεις.
  - 3.2. Η μεταφορά μεταξύ λογαριασμών του δικαιούχου και του προμηθευτή εντός της ίδιας τράπεζας ή έμβασμα ανάμεσα σε λογαριασμούς διαφορετικών τραπεζών.
  - 3.3. Η έκδοση και παράδοση αξιογράφων μεταχρονολογημένων (επιταγές, γραμμάτια) έκδοσης / αποδοχής του δικαιούχου σε προμηθευτή και εξόφληση τους στην τράπεζα.
  - 3.4. Η έκδοση τραπεζικής επιταγής από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα.
  - 3.5. Παράδοση επιταγών τρίτων (πελατείας) από τον δικαιούχο της στήριξης σε προμηθευτή και εξόφλησή τους στην τράπεζα.

- 3.6. Η χρήση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής.
- 3.7. Η χρήση χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών του δικαιούχου που πραγματοποιεί την πληρωμή ή/και όποιας άλλης κάρτας συνδέεται με ονομαστικό ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του δικαιούχου που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών).
4. Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης / πληρωμής είναι :
- 4.1. Κατάθεση μετρητών από τον δικαιούχο της στήριξης στον τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της εξόφλησης απαιτείται: (α) το αντίγραφο του καταθετήριου του ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή όπου ως καταθέτης εμφανίζεται ο δικαιούχος της στήριξης ή πρόσωπο που ενεργεί για λογαριασμό του και ο οποίος δεν μπορεί να είναι ο προμηθευτής. Ως αιτιολογία της κατάθεσης αναγράφεται ο αριθμός του εξοφλούμενου παραστατικού ή η περιγραφή του επενδυτικού αγαθού και (β) η απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή.
- 4.2. Μεταφορά από τον λογαριασμό του δικαιούχου της στήριξης σε λογαριασμό του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της εξόφλησης απαιτείται: (α) αντίγραφο του εγγράφου της τράπεζας για μεταφορά χρημάτων ή αντίγραφο της ηλεκτρονικής συναλλαγής από το οποίο θα προκύπτει ο λήπτης του ποσού πληρωμής, δηλαδή ο προμηθευτής και ο καταθέτης, δηλαδή ο δικαιούχος της στήριξης (β) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή.
- 4.3. Έκδοση επιταγών λήξεως ημέρας ή μεταχρονολογημένων από τον λογαριασμό του δικαιούχου της στήριξης προς τον προμηθευτή, οι οποίες πρέπει να έχουν πληρωθεί από την Τράπεζα σε χρόνο προγενέστερο της υποβολής της αίτησης πληρωμής. Για την πιστοποίηση της εξόφλησης απαιτείται: (α) βεβαίωση από την τράπεζα ή αντίγραφο κίνησης του λογαριασμού του εκδότη (extrait) ή άλλο έγγραφο θεωρημένο από την τράπεζα έκδοσης, που να δείχνει την πληρωμή για κάθε επιταγή (β) φωτοαντίγραφο δύο όψεων του σώματος κάθε επιταγής (γ) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή.
- 4.4. Αποδοχή από τον δικαιούχο της στήριξης συναλλαγματικών μεταχρονολογημένων έκδοσης του προμηθευτή οι οποίες πρέπει να έχουν εξοφληθεί μέσω τραπεζής (και όχι απ' ευθείας με μετρητά στον προμηθευτή) σε χρόνο προγενέστερο της υποβολής της αίτησης πληρωμής. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) βεβαίωση από την τράπεζα ή αντίγραφο εξοφλητικής συναλλαγματικών της τράπεζας στην οποία έχουν κατατεθεί οι συναλλαγματικές ή άλλο έγγραφο θεωρημένο από την τράπεζα έκδοσης, που να δείχνει την πληρωμή για κάθε συναλλαγματική (β) φωτοαντίγραφο δύο όψεων του σώματος κάθε συναλλαγματικής (γ) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή.
- 4.5. Έκδοση τραπεζικής επιταγής από τον δικαιούχο της στήριξης και παράδοσή της στον προμηθευτή. Η τραπεζική επιταγή μπορεί να εκδοθεί μέσω αντίστοιχης κατάθεσης μετρητών στην τράπεζα ή μέσω μεταφοράς χρημάτων από λογαριασμό του δικαιούχου της στήριξης. Η τραπεζική επιταγή μπορεί να εκδοθεί σε διαταγή του δικαιούχου της στήριξης και να οπισθογραφηθεί από αυτόν κατά την μεταβίβασή της στον προμηθευτή ή να εκδοθεί σε διαταγή του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής αποδεικτικά αποτελούν α) το αντίγραφο της κίνησης έκδοσης της τραπεζικής επιταγής όπου αναγράφεται ο δικαιούχος της στήριξης ως εκδότης της επιταγής β) φωτοτυπία διπλής όψης του σώματος της επιταγής και γ) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή.
- 4.6. Παράδοση επιταγών τρίτων (πελατείας) από τον δικαιούχο της στήριξης σε προμηθευτή οι οποίες πρέπει να έχουν πληρωθεί από την Τράπεζα σε χρόνο προγενέστερο της υποβολής της αίτησης πληρωμής. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) φωτοαντίγραφα των επιταγών (δύο όψεις) (β) απόδειξη παράδοσης / εκχώρησης επιταγών που εκδίδει ο δικαιούχος της στήριξης και σε αυτήν αναγράφονται για κάθε επιταγή ο αριθμός, η τράπεζα, ο εκδότης, ο πελάτης, το ποσό, η ημερομηνία (γ) βεβαίωση από την τράπεζα ή αντίγραφο κίνησης του λογαριασμού του εκδότη ή

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση.

Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

άλλο έγγραφο θεωρημένο από την τράπεζα έκδοσης που να δείχνει την πληρωμή για κάθε επιταγή. Τα παραπάνω είναι απαραίτητα συνοδευτικά της απόδειξης. Η παραπάνω τεκμηρίωση αφορά το παραστατικό εξόφλησης στο σύνολό του δηλαδή δεν μπορεί να γίνει δεκτή μερική τεκμηρίωση. Το συνολικό ποσό των επιταγών ενδέχεται να μην συμπίπτει με το ποσό του παραστατικού το οποίο εξοφλείται αλλά να το υπερκαλύπτει. Η απόδειξη εκδίδεται πάντα για το ποσό της πληρωμής και όχι για το ποσό του εξοφλούμενου παραστατικού.

- 4.7. Έκδοση ταχυδρομικής επιταγής - ταχυπληρωμής με κατάθεση μετρητών του δικαιούχου της στήριξης στα ΕΛΤΑ για εξόφληση του προμηθευτή, σε χρόνο προγενέστερο της σε χρόνο προγενέστερο της υποβολής της αίτησης πληρωμής. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αποδεικτικά έκδοσης και είσπραξης της ταχυδρομικής επιταγής, όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία του Δικαιούχου και του προμηθευτή και (β) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή.
- 4.8. Εξόφληση μέσω κάρτας πληρωμών (χρεωστικής, πιστωτικής, προπληρωμένης). Προϋπόθεση για την πιστοποίηση της πληρωμής είναι η κάρτα να ταυτοποιείται και να έχει εκδοθεί στο όνομα του δικαιούχου της στήριξης ή να συνδέεται απαραίτητως με λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών στο όνομα του δικαιούχου της στήριξης. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου, δηλαδή να αποδεικνύεται η αγορά των αντίστοιχων επενδυτικών αγαθών και η χρέωση της κάρτας του δικαιούχου της στήριξης (ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με δόσεις ή με εφάπαξ καταβολή). Για την πιστοποίηση απαιτούνται: (α) αντίγραφο κίνησης κάρτας ή λογαριασμού πληρωμών του δικαιούχου της στήριξης που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών που αποτυπώνει τις κινήσεις της κάρτας και στο οποίο να εμφανίζεται κάθε δόση ή η εφάπαξ καταβολή για τη συναλλαγή και (β) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή.
5. Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός της δαπάνης που οδηγεί σε αποφυγή των παραπάνω υποχρεώσεων για την εξόφληση τιμολογίων άνω των 500 ευρώ δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική τιμολόγηση ενιαίας δαπάνης π.χ. ενιαίο μηχάνημα το οποίο τιμολογείται ξεχωριστά σε παραπάνω από ένα τιμολόγια.
6. Σε περίπτωση που καταβάλλονται προκαταβολές έναντι της αξίας του προς αγορά επενδυτικού αγαθού ή όταν πραγματοποιούνται τμηματικές καταβολές που αφορούν παραστατικό καθαρής αξίας άνω των πεντακοσίων ευρώ, απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, ανεξαρτήτως του ποσού της κάθε τμηματικής καταβολής ή προκαταβολής και για κάθε μέρος αυτής.
7. Η πιστοποίηση της εξόφλησης γίνεται με την υποβολή της απόδειξης είσπραξης ή της εξοφλητικής βεβαίωσης του προμηθευτή, η οποία αποτελεί το παραστατικό εξόφλησης. Η ένδειξη «εξοφλήθη» πάνω στα τιμολόγια δεν τεκμηριώνει εξόφληση και δεν αντικαθιστά την εξοφλητική απόδειξη. Απαιτείται ο συσχετισμός της εξόφλησης με τις επενδυτικές δαπάνες με την αναγραφή των στοιχείων των τιμολογίων και των μέσων εξόφλησής τους (επιταγές / συναλλαγματικές και στοιχεία τραπεζικών κινήσεων) στις αποδείξεις είσπραξης ή στις βεβαιώσεις εξόφλησης.
8. Στις περιπτώσεις όπου από τα ως άνω περιγραφόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις εξοφλήσεις με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν προκύπτουν σαφώς τα στοιχεία των αντισυμβαλλόμενων δύναται να ζητείται επιπλέον απόδειξη είσπραξης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής. Δεν είναι αποδεκτή η πληρωμή του προμηθευτή με τη χρήση τραπεζικών μέσων πληρωμής άλλων προσώπων πέραν του δικαιούχου της στήριξης, και σε περίπτωση δικαιούχου της στήριξης νομικού προσώπου ή συλλογικού σχήματος, με τη χρήση τραπεζικών μέσων πληρωμής άλλων προσώπων. Για την εξόφληση προμηθευτών, είναι αποδεκτή η χρήση κοινών λογαριασμών τους οποίους διατηρεί ο δικαιούχος της στήριξης.

9. Σε περίπτωση εξόφλησης παραστατικού καθαρής αξίας έως και πεντακοσίων ευρώ μέσω μετρητών τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις συναλλαγές αυτές είναι: απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.
10. Το σύνολο των ως άνω συναλλαγών πρέπει να αποτυπώνεται στις κατά περίπτωση και σύμφωνα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων του δικαιούχου (Απλογραφικά ή Διπλογραφικά), λογιστικές καταχωρήσεις βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν. 4308/2014).
11. Ο δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014) και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή. Για τους σκοπούς πιστοποίησης των δαπανών της επένδυσης, τα ηλεκτρονικά τιμολόγια πρέπει σε κάθε περίπτωση να εκτυπώνονται.
12. Σε περίπτωση κατά την οποία οι προμηθευτές είναι νομικά πρόσωπα και οι καταθέσεις από τον δικαιούχο της στήριξης πραγματοποιούνται σε προσωπικό λογαριασμό και όχι σε εταιρικό του προμηθευτή, οι εξοφλούμενες δαπάνες δεν θα πιστοποιούνται.

Άρθρο 31

Επιτόπιοι Δειγματοληπτικοί Έλεγχοι και εκ των υστέρων έλεγχοι

1. Η ΕΥΔ ΠΑΑ είναι υπεύθυνη για την οργάνωση και τον καθορισμό όλων των διαδικασιών που σχετίζονται με τους επιτόπιους ελέγχους.
2. Διενεργούνται εκ των υστέρων έλεγχοι, εντός χρονικού διαστήματος των μακροχρονίων υποχρεώσεων του δικαιούχου, σε επενδυτικές ενέργειες προκειμένου να εξακριβωθεί ότι η πράξη που περιλαμβάνει επένδυση συνεχίζει να δικαιούται χρηματοδότηση από το ΠΑΑ.
3. Στις περιπτώσεις που από τη διενέργεια των ελέγχων προκύπτουν παρατυπίες που επισείουν την ακύρωση της χρηματοδότησης της πράξης, εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στο σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων.
4. Τα αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντα ποσά ενισχύσεων θα ανακτώνται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 32

Έκτακτοι Έλεγχοι

1. Η ΕΥΔ ΠΑΑ εφόσον υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις για την ύπαρξη παραβάσεων εθνικού ή ενωσιακού δικαίου και ειδικά κατόπιν καταγγελιών ή εισαγγελικών παραγγελιών, προβαίνει στη διενέργεια έκτακτου επιτόπιου ελέγχου και όπου απαιτείται ζητείται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ η αναστολή της χρηματοδότησης της πράξης.
2. Το σύνολο των απαραίτητων πληροφοριών σχετικών με την εξέταση της καταγγελίας και του πορίσματος του ελέγχου εισάγονται από την αρμόδια αρχή που διενήργησε τον έλεγχο στο ΟΠΣΑΑ.

Άρθρο 33

Έλεγχοι Εποπτείας

1. Η ΕΥΔ ΠΑΑ ή ο ΟΠΕΚΕΠΕ διενεργούν ελέγχους εποπτείας για τον έλεγχο και την παρακολούθηση της εκπλήρωσης των καθηκόντων που εκχωρούνται στους φορείς, όπως αυτά περιγράφονται στις αποφάσεις εκχώρησης.
2. Στους ελέγχους εποπτείας που αφορούν στην ΕΥΔ ΠΑΑ συνδράμει η ΕΥΕ ΠΑΑ.

Άρθρο 34

Αναστολή της στήριξης

1. Σύμφωνα με το άρθρο 36 του Καν. (ΕΕ) 640/2014, ο ΟΠΕΚΕΠΕ μπορεί να αναστείλει τη στήριξη όταν κατόπιν ελέγχου εντοπίζεται μη συμμόρφωση η οποία έχει ως αποτέλεσμα την επιβολή διοικητικής κύρωσης. Η αναστολή αίρεται από τον οργανισμό πληρωμών μόλις ο δικαιούχος εκπληρώσει τις ενέργειες συμμόρφωσης έναντι των συστάσεων της αρμόδιας αρχής που διενήργησε τον έλεγχο.
2. Η μέγιστη περίοδος αναστολής δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες.
3. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ με εγκύκλιό του καθορίζει λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 35

Υποχρεώσεις δικαιούχων

Ο δικαιούχος αναλαμβάνει τις παρακάτω δεσμεύσεις καθώς και τις επί μέρους χρονικές προθεσμίες επίτευξής τους που αφορούν στα ακόλουθα:

1. Καθ' όλη την περίοδο υλοποίησης και μέχρι την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου να μην προβεί σε ενέργειες που έχουν ως αποτέλεσμα η βαθμολογία της πρότασης να υπολείπεται της βαθμολογίας του πρώτου επιλαχόντα.
2. Καθ' όλη τη διάρκεια του επενδυτικού σχεδίου να υποβάλει Ενιαία Δήλωση Εκμετάλλευσης κατ' έτος και να τηρεί τις υποχρεώσεις σε σχέση με το ΟΣΔΕ και τα Μητρώα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.
3. Οι δικαιούχοι φυσικά και νομικά πρόσωπα, καθ' όλη τη διάρκεια του επενδυτικού σχεδίου να διατηρούν την τυπική απόδοση της εκμετάλλευσης όχι μικρότερη των 8.000 ευρώ. Τα συλλογικά σχήματα οφείλουν, καθ' όλη τη διάρκεια του επενδυτικού σχεδίου να διατηρούν τον κύκλο εργασιών σε επίπεδα όχι μικρότερα των 30.000 ευρώ.
4. Οι δικαιούχοι φυσικά και νομικά πρόσωπα, κατά τη διάρκεια των μακροχρονίων υποχρεώσεων να διατηρούν την τυπική απόδοση σε επίπεδο τουλάχιστον ίσο με την τυπική απόδοση που έχει δηλωθεί στη μελλοντική κατάσταση. Τα συλλογικά σχήματα οφείλουν, κατά τη διάρκεια των μακροχρονίων υποχρεώσεων να διατηρούν τον κύκλο εργασιών σε επίπεδα όχι μικρότερα των 30.000 ευρώ. Σε περίπτωση παραβίασης αυτού του όρου η ΔΑΟΚ απευθύνει σύσταση. Σε περίπτωση επανάληψης της παραβίασης εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στο άρθρο 36.
5. Η διατήρηση του τόπου μόνιμης κατοικίας του φυσικού προσώπου και της έδρας του νομικού προσώπου ή του συλλογικού σχήματος στην περιοχή εφαρμογής των δράσεων 4.1.1 και 4.1.3 με τους ίδιους όρους ένταξης, έως την ολοκλήρωση της περιόδου τήρησης των μακροχρονίων υποχρεώσεων.
6. Οι δικαιούχοι οι οποίοι, κατά την διάρκεια της περιόδου υλοποίησης αλλά και της περιόδου τήρησης των μακροχρονίων υποχρεώσεων, οφείλουν να διατηρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις έγκρισης των επενδύσεων και να μην προβαίνουν στις παρακάτω ενέργειες
  - 6.1. Παύση της παραγωγικής δραστηριότητας ή μετεγκατάστασή της εκτός περιοχής προγράμματος.
  - 6.2. Αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει στο δικαιούχο αδικαιολόγητο πλεονέκτημα (π.χ. πώληση, παραχώρηση, μη εύρεση κατά τη

διενέργεια ελέγχου επένδυσης η οποία έχει συγχρηματοδοτηθεί)

6.3. Ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους.

7. Τήρηση των κανόνων δημοσιότητας
8. Κατάρτιση σύμφωνα με το Υπομέτρο 1.1.
9. Υποβολή της πρώτης αίτησης πληρωμής σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 26.
10. Διατήρηση σε ξεχωριστό αρχείο όλων των παραστατικών που σχετίζονται με την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου τους προκειμένου να είναι δυνατή από τα αρμόδια όργανα η επαλήθευση και ο έλεγχος των πληρωμών. Τα παραστατικά διατηρούνται τουλάχιστον για 5 χρόνια από την ολοκλήρωση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου. Ειδικότερα σε περίπτωση παρατυπιών ή παραλείψεων, τα ανωτέρω παραστατικά φυλάσσονται στη διάθεση των αρμοδίων οργάνων τουλάχιστον για 3 χρόνια μετά από το έτος κατά το οποίο διαπιστώθηκαν.
11. Να καταχωρεί στα λογιστικά του βιβλία σύμφωνα με τη νομοθεσία όλες τις πράξεις που σχετίζονται με την υλοποίηση του οικονομικού αντικειμένου του επενδυτικού του σχεδίου και να παρέχει πρόσβαση στα αρμόδια ελεγκτικά όργανα.
12. Να παρέχει κάθε σχετική πληροφορία προκειμένου να διευκολύνει τις υπηρεσίες που παρακολουθούν την πορεία υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων του.
13. Να αποδέχεται τους ελέγχους των άρθρων 25, 26, 28, 31, 32 και 33 και να διευκολύνει τα αρμόδια όργανα προσκομίζοντας οποιαδήποτε επιπλέον παραστατικά ζητηθούν.

Άρθρο 36

Επιπτώσεις από την αθέτηση όρων, προϋποθέσεων και υποχρεώσεων

Ο δικαιούχος που αθετεί τους όρους, τις προϋποθέσεις ένταξης και τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 7, χωρίς να συντρέχει λόγος ανωτέρας βίας, υφίσταται τις πιο κάτω διοικητικές κυρώσεις:

1. Απεντάσσεται από το καθεστώς (ανάκληση ατομικής απόφασης ένταξης πράξης),
2. Η δημόσια οικονομική ενίσχυση που τυχόν του έχει καταβληθεί ανακτάται εν μέρει ή στο σύνολό της εντόκως ως αχρεωστήτως καταβληθείσα σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις. Στην περίπτωση που η αθέτηση διαπιστωθεί κατά την διάρκεια των μακροχρόνιων υποχρεώσεων από το σύνολο της δημόσιας οικονομικής ενίσχυσης που του έχει καταβληθεί επιστρέφονται εντόκως τόσα πέμπτα, όσα απαιτούνται για τη συμπλήρωση της πενταετίας.
3. Αποκλείεται από την παροχή στήριξης από τις δράσεις του υπομέτρου 4.1 του ΠΑΑ 2014 – 2020 για την τρέχουσα προγραμματική περίοδο.

Άρθρο 37

Ανωτέρα βία και έκτακτες ή εξαιρετικές περιστάσεις

Λόγος ανωτέρας βίας συντρέχει όταν η ανθρώπινη σκέψη και πρόνοια δεν μπορεί να προβλέψει και να προλάβει το επιζήμιο γεγονός. Ως περιπτώσεις ανωτέρας βίας και εξαιρετικών περιστάσεων είναι δυνατόν να χαρακτηριστούν οι ακόλουθες ιδίως περιπτώσεις :

1. Θάνατος του δικαιούχου,
2. Μακροχρόνια ανικανότητα του δικαιούχου προς εργασία ,

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση.

Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

3. Απαλλοτρίωση του συνόλου ή σημαντικού τμήματος της εκμετάλλευσης ή των ακινήτων του συλλογικού σχήματος, εφόσον δεν ήταν προβλέψιμη κατά την ημέρα υποβολής της αίτησης.
4. Σοβαρή φυσική καταστροφή που προκαλεί σημαντική ζημιά στην εκμετάλλευση ή στις εγκαταστάσεις του συλλογικού σχήματος.
5. Καταστροφή, λόγω ατυχήματος, των κτιρίων της εκμετάλλευσης ή των εγκαταστάσεων του συλλογικού σχήματος που προορίζονταν για την παραγωγή προϊόντων ή την εκτροφή των ζώων.
6. Επιζωοτία ή νόσος των φυτών, που πλήττει αντιστοίχως ένα μέρος ή το σύνολο των ζώων ή των καλλιεργειών του δικαιούχου.

Οι αποφάσεις σχετικά με τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας και εξαιρετικών περιστάσεων λαμβάνονται κατά περίπτωση, βάσει αποδεικτικών στοιχείων και εφαρμόζοντας την αρχή της ανωτέρας βίας στο πλαίσιο του γεωργικού δικαίου της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της νομολογίας του Δικαστηρίου.

Οι περιπτώσεις ανωτέρας βίας και οι εξαιρετικές περιπτώσεις εξετάζονται μόνο στην περίπτωση που κοινοποιούνται εγγράφως στην οικεία ΔΑΟΚ της Περιφέρειας μαζί με τα αποδεικτικά στοιχεία που κρίνονται ικανοποιητικά από τον εν λόγω φορέα, εντός διαστήματος δεκαπέντε εργάσιμων ημερών από τη στιγμή που ο δικαιούχος ή ο έλκων εξ' αυτού δικαιώματα είναι σε θέση να το πράξει.

Με απόφαση του Περιφερειάρχη, μετά από εισήγηση της ΔΑΟΚ και αποδοχή της από τη ΔΑΟ της Περιφέρειας, αναγνωρίζονται οι περιπτώσεις ανωτέρας βίας ή εξαιρετικές περιπτώσεις και εκδίδονται οι σχετικές αποφάσεις.

Άρθρο 38

Επιβολή κυρώσεων

1. Στην περίπτωση που από τη διενέργεια ελέγχων προκύπτουν παρατυπίες που επισύρουν την επιβολή κυρώσεων, το όργανο που διενήργησε τον έλεγχο προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την έκδοση απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης προκειμένου να ανακτηθούν τα αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντα ποσά.
2. Τα αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντα ποσά δημόσιας οικονομικής ενίσχυσης ανακτώνται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 39

Τελικές διατάξεις

1. Η ΕΥΕ ΠΑΑ και ο ΟΠΕΚΕΠΕ διατηρεί το δικαίωμα συμμετοχής στις επιτόπιες επισκέψεις της Επιτροπής κατά τις οποίες πραγματοποιείται και η διαδικασία της πιστοποίησης της ολοκλήρωσης των Επενδυτικών σχεδίων. Επιπλέον, η ΕΥΕ ΠΑΑ και ο ΟΠΕΚΕΠΕ δύνανται να πραγματοποιήσουν επιτόπιες επισκέψεις στις επενδύσεις τόσο μετά από την αποστολή των Πρακτικών των Ελέγχων των Επιτροπών και πριν την εκκαθάριση της δαπάνης όσο και κατά τη διάρκεια της υλοποίησης και των μακροχρονίων υποχρεώσεων. Τέλος, η ΕΥΕ ΠΑΑ ελέγχει με επιτόπιες επιθεωρήσεις την τήρηση των υποχρεώσεων των Επιτροπών καθώς και την επάρκειά τους στην υλοποίηση του έργου τους.
2. Οι ανωτέρω έλεγχοι της ΕΥΕ ΠΑΑ διενεργούνται με εντολή του Προϊσταμένου της ΕΥΕ ΠΑΑ και πραγματοποιούνται με τη συμμετοχή τουλάχιστον δύο υπαλλήλων των Ειδικών Υπηρεσιών του ΠΑΑ. Μετά τον έλεγχο συντάσσεται σχετικό πόρισμα. Ο έλεγχος αυτός δύναται να συνεπικουρείται από υπαλλήλους της οικείας ΔΑΟΚ.
3. Η παρούσα να αναρτηθεί στο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», στην ιστοσελίδα του ΕΣΠΑ, του ΠΑΑ, του ΥΠΑΑΤ και στις σχετικές ιστοσελίδες των Περιφερειών.
4. Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 – ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

(Το Παράρτημα 1 αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της Υ.Α.)

Σε εφαρμογή του άρθρου 21 της απόφασης Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την εφαρμογή του Υπομέτρου 4.1 «Στήριξη επενδύσεων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, [εφεξής ΥΑ] ορίζονται συμπληρωματικά τα ακόλουθα:

Άρθρο 1

Δομή και διαμόρφωση της βαθμολογίας

1. Κάθε αρχή κριτηρίων αξιολόγησης των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 21 της ΥΑ περιλαμβάνει επιμέρους κριτήρια βαθμολόγησης της αίτησης ενίσχυσης του υποψηφίου όπως αυτά ορίζονται στα άρθρα του παρόντος. Κάθε κριτήριο βαθμολόγησης αναλύεται περαιτέρω σε επί μέρους πεδία βαθμολόγησης, ανάλυση τιμών, όρια και κατάσταση που μπορεί να λαμβάνει για το καθένα.
2. Κάθε κριτήριο βαθμολόγησης αναλύεται σε τουλάχιστον ένα πεδίο βαθμολόγησης. Τα πεδία βαθμολόγησης ενός κριτηρίου μπορεί να είναι αμοιβαία αποκλειόμενα (π.χ. Κριτήριο 2.1 - οικονομικό μέγεθος της εκμετάλλευσης σε όρους τυπικής απόδοσης) ή ανεξάρτητα μεταξύ τους (π.χ. Κριτήριο 3.1 - δυνατότητα υλοποίησης του αιτούμενου επενδυτικού σχεδίου). Η μέγιστη βαθμολογία που μπορεί να ληφθεί σε κάθε αρχή κριτηρίου ορίζεται στο άρθρο 3 του παρόντος παραρτήματος.
3. Η τιμές κάθε πεδίου βαθμολόγησης τεκμηριώνονται με τα αντίστοιχα δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση στήριξης, όπως αυτά προβλέπονται στο παρόν και ορίζονται στη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος του άρθρου 18 της ΥΑ. Τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης πρέπει να είναι σε ισχύ.
4. Η τελική βαθμολογία κάθε πεδίου βαθμολόγησης προκύπτει ως γινόμενο της τιμής του πεδίου «Μοριοδότηση» επί το συντελεστή βαρύτητας (πεδίο «Βαρύτητα»).
5. Οι συντελεστές βαρύτητας ισχύουν όπως αναφέρονται στους παρακάτω πίνακες βαθμολογίας εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος του άρθρου 18 της ΥΑ. Οι συντελεστές βαρύτητας δύνανται να διαφοροποιούνται τόσο μεταξύ προσκλήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος, όσο και εντός της ίδιας πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.
6. Όταν η βαθμολογία προκύπτει από εφαρμογή σχετικού ποσοστού % ή δείκτη, όπως π.χ. Κριτήριο 1.1 «Προσανατολισμός της παραγωγικής δυναμικότητας της υφιστάμενης εκμετάλλευσης σε τομείς προτεραιότητας» του Πίνακα 1.1, η βαθμολογία υπολογίζεται, εντός του εύρους της μοριοδότησης (π.χ. 60-100 μόρια) με ακρίβεια δεύτερου δεκαδικού ψηφίου. Αν στη μοριοδότηση δεν υπάρχει εύρος τιμών τότε το κριτήριο βαθμολογείται είτε με μηδέν είτε με το σύνολο των μορίων.
Παράδειγμα: Υποθέτουμε ότι η παραγωγική δυναμικότητα της εκμετάλλευσης προέρχεται σε ποσοστό 49,16% από την αιγοπροβατοτροφία, 26,85% από την καλλιέργεια ζωοτροφών και 24,00% από την καλλιέργεια αροτραίων. Συνεπώς, ποσοστό 76,01% (>60%) της παραγωγικής δυναμικότητας της προέρχεται από τομείς προτεραιότητας. Στην περίπτωση αυτή η βαθμολογία είναι $76,01 \text{ (μόρια)} \times 12\% \text{ (βαρύτητα)} = 9,12 \text{ βαθμοί}$.
7. Όταν υφίσταται προϋπόθεση βαθμολόγησης, όπως π.χ. στο κριτήριο 1.2 «Προσανατολισμός της παραγωγικής δυναμικότητας της υφιστάμενης εκμετάλλευσης σε συστήματα ποιότητας» ή στο κριτήριο 3.2 «Δυναμική του δικαιούχου» του Πίνακα 1.1, το πεδίο βαθμολόγησης λαμβάνει τιμή εφόσον η προϋπόθεση ικανοποιείται. Σε διαφορετική περίπτωση η τιμή του πεδίου βαθμολόγησης είναι μηδέν.
8. Η τελική βαθμολογία της αίτησης στήριξης προκύπτει από το άθροισμα των μορίων που δίνονται σε κάθε πεδίο βαθμολόγησης επί τον αντίστοιχο συντελεστή βαρύτητας. Η μέγιστη βαθμολογία της αίτησης στήριξης ανέρχεται σε εκατό (100) βαθμούς. Προκειμένου μια αίτηση στήριξης να θεωρηθεί παραδεκτή κατά την έννοια του άρθρου 20 της ΥΑ, πέρα των λοιπών προϋποθέσεων, πρέπει να βαθμολογείται, κατ'ελάχιστο, με σαράντα πέντε (45) βαθμούς για τη δράση 4.1.1 και με τριάντα πέντε (35) βαθμούς για τη δράση 4.1.3. Αιτήσεις στήριξης που συγκεντρώνουν συνολική βαθμολογία μικρότερη από την ελάχιστη αποδεκτή, απορρίπτονται.

Άρθρο 2

Αρχές καθορισμού των κριτηρίων επιλογής αιτήσεων στήριξης φυσικών προσώπων & νομικών προσώπων για τη Δράση 4.1.1.

A. Σκοπός του παρόντος άρθρου είναι η περιγραφή των κριτηρίων επιλογής αιτήσεων στήριξης φυσικών προσώπων & νομικών προσώπων του εμπορικού δικαίου. Οι αναλυτικές προϋποθέσεις επίτευξης βαθμολογίας στα κριτήρια επιλογής περιγράφονται στον πίνακα 1.1.

1. Παραγωγικός προσανατολισμός της εκμετάλλευσης.
Προτεραιότητα δίνεται σε επενδυτικά σχέδια γεωργικών εκμεταλλεύσεων των οποίων η παραγωγική δυναμικότητα είναι προσανατολισμένη στην αιγο-προβατοτροφία, στην παραγωγή οπωροκηπευτικών, στην παραγωγή ζωοτροφών και σε καλλιέργεια φυτών ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή. Επίσης, προτεραιότητα δίνεται στην παραγωγή πιστοποιημένων προϊόντων.
2. Οικονομικό μέγεθος της εκμετάλλευσης.
Προτεραιότητα δίνεται σε επενδυτικά σχέδια γεωργικών εκμεταλλεύσεων με ετήσια Τυπική Απόδοση (Τ.Α.) μεταξύ 8.000 ευρώ και 40.000 ευρώ με έμφαση στις εκμεταλλεύσεις με Τ.Α. από 8.000 έως και 25.000 ευρώ. Επίσης, προτεραιότητα δίνεται στις αιτήσεις στήριξης που το ύψος του προϋπολογισμού τους προσαρμόζονται καλύτερα στο υφιστάμενο οικονομικό μέγεθος του υποψήφιου προς ένταξη.
3. Δυναμική της εκμετάλλευσης.
Προτεραιότητα δίνεται σε επενδυτικά σχέδια γεωργικών εκμεταλλεύσεων οι οποίες παρουσιάζουν μεγαλύτερη δυνατότητα υλοποίησης καθώς και στους υποψήφιους που παρουσιάζουν καλύτερη δυναμική και μεγαλύτερη κατάρτιση.
4. Είδος επενδυτικής δαπάνης.
Προτεραιότητα δίνεται σε επενδυτικά σχέδια γεωργικών εκμεταλλεύσεων που περιλαμβάνουν επενδύσεις εγκαταστάσεων κτηνοτροφίας, νέων φυτειών και θερμοκηπίων.
5. Αύξηση της παραγωγικότητας εργασίας.
Προτεραιότητα δίνεται σε επενδυτικά σχέδια γεωργικών εκμεταλλεύσεων που στην φυτική παραγωγή αυξάνουν τον δείκτη «τυπική απόδοση / ΜΑΕ» ενώ στη ζωική παραγωγή υλοποιούν επενδύσεις που αυξάνουν την αποδοτικότητα της εργασίας.
6. Αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων.
Προτεραιότητα δίνεται σε επενδυτικά σχέδια γεωργικών εκμεταλλεύσεων που περιλαμβάνουν επενδύσεις που αναβαθμίζουν ποιοτικά τα προϊόντα μέσω της προετοιμασίας τους για χονδρική διάθεση.
7. Εισαγωγή / χρήση καινοτομίας.
Προτεραιότητα δίνεται σε επενδυτικά σχέδια γεωργικών εκμεταλλεύσεων που περιλαμβάνουν επενδύσεις οι οποίες χαρακτηρίζονται καινοτόμες.
8. Συμμετοχή σε κλάδους προτεραιότητας της Περιφέρειας
Προτεραιότητα δίνεται σε επενδυτικά σχέδια γεωργικών εκμεταλλεύσεων που δραστηριοποιούνται σε κλάδους που αναδεικνύονται στο πλαίσιο των ιδιαιτεροτήτων και αναγκών της κάθε Περιφέρειας, λαμβάνοντας υπόψη τα συγκριτικά τους πλεονεκτήματα αλλά και τις RIS3.

B. Στην συνέχεια παρατίθεται η ανάλυση των ανωτέρω αρχών σε κριτήρια επιλογής (Πίνακας 1.1) και οι αναλυτικές προϋποθέσεις επίτευξης βαθμολογίας σε αυτά.

Πίνακας 1.1 Ανάλυση των αρχών καθορισμού των κριτηρίων επιλογής αιτήσεων στήριξης φυσικών και νομικών προσώπων σε επιμέρους κριτήρια για τη Δράση 4.1.1

ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΙΜΩΝ – ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ (%)	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ (κλίμακα 0-100)
1. Προσανατολισμός της εκμετάλλευσης	1.1	Αξιολογείται και βαθμολογείται ο προσανατολισμός της παραγωγικής δυναμικότητας της υφιστάμενης εκμετάλλευσης σε τομείς προτεραιότητας	Ποσοστό της παραγωγικής δυναμικότητας που προέρχεται από την αιγο-προβατοτροφία ή/και την παραγωγή οπωροκηπευτικών ή/και την παραγωγή ζωοτροφών ή/και την καλλιέργεια φυτών ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή σε σχέση με τη συνολική παραγωγική δυναμικότητα της εκμετάλλευσης (≥ 60%)	12%	60-100
	1.2	Αξιολογείται και βαθμολογείται ο προσανατολισμός της παραγωγικής δυναμικότητας της υφιστάμενης εκμετάλλευσης σε συστήματα ποιότητας	Εκμεταλλεύσεις με πιστοποίηση βιολογικών ή/και ενωσιακών/εθνικών/λοιπών συστημάτων ποιότητας για παραγωγή άνω του 50% της συνολικής Τυπικής Απόδοσης	5%	100
			Εκμεταλλεύσεις με παραγωγή γεωργικών προϊόντων ΠΟΠ & ΠΓΕ για παραγωγή άνω του 50% της συνολικής Τυπικής Απόδοσης		70
2. Οικονομικό μέγεθος	2.1	Αξιολογείται και βαθμολογείται το οικονομικό μέγεθος της εκμετάλλευσης σε όρους τυπικής απόδοσης	Οικονομικό μέγεθος της εκμετάλλευσης μεταξύ 8.000 και 15.000€ σε όρους τυπικής απόδοσης	5%	70
			Οικονομικό μέγεθος της εκμετάλλευσης μεταξύ 15.001 και 25.000€ σε όρους τυπικής απόδοσης		100
			Οικονομικό μέγεθος της εκμετάλλευσης μεταξύ 25.001 και 40.000€ σε όρους τυπικής απόδοσης		50

ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΙΜΩΝ – ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ (%)	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ (κλίμακα 0-100)
	2.2	Αξιολογείται και βαθμολογείται η συσχέτιση του οικονομικού μεγέθους της εκμετάλλευσης, σε όρους τυπικής απόδοσης, με το ύψος των αιτούμενων επενδύσεων και βαθμολογούνται οι προτάσεις που προσαρμόζονται καλύτερα στο υφιστάμενο οικονομικό μέγεθος	Εκμεταλλεύσεις με παραγωγική δυναμικότητα: α) έως και 15.000 € που το ύψος των αιτούμενων επενδύσεων δεν ξεπερνά τα 60.000 € ή β) πάνω από 15.000 € που το σύνολο των αιτούμενων επενδύσεων δεν ξεπερνούν 4πλάσιο της παραγωγικής δυναμικότητας	15%	100
3. Δυναμική της εκμετάλλευσης	3.1	Αξιολογείται και βαθμολογείται η δυνατότητα υλοποίησης του αιτούμενου επενδυτικού σχεδίου (βαθμολογείται αθροιστικά)	Τεκμηριωμένη ικανότητα κάλυψης τουλάχιστον του 20% του αιτούμενου προϋπολογισμού κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης	13%	40
			Φορολογική και ασφαλιστικές ενημερότητες (για είσπραξη χρημάτων) χωρίς παρακρατούμενες οφειλές		20
			Ύπαρξη αδειών απαραίτητων για την υλοποίηση κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης		10
			Ύπαρξη κερδοφορίας κατά τις 3 τελευταίες διαχειριστικές χρήσεις (μέσος όρος 3ετίας) προ αποσβέσεων και φόρων		20

ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΙΜΩΝ – ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ (%)	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ (κλίμακα 0-100)
			Τα ακίνητα επί των οποίων χωροθετούνται οι επενδύσεις σε κτηριακές εγκαταστάσεις είναι ιδιόκτητα και απαλλαγμένα βαρών		10
	3.2	Αξιολογείται και βαθμολογείται η δυναμική του δικαιούχου (βαθμολογείται ένα κριτήριο)	<p>Ενταγμένος στο πρόγραμμα των νέων αγροτών της προκήρυξης του 2014</p> <p>Έχει υποβάλει αίτηση ενίσχυσης στο μέτρο 6.1 η οποία έχει καταταχθεί στους πίνακες των δικαιούχων ή των επιλαχόντων</p> <p>Επαγγελματική εμπειρία στη γεωργία:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Φυσικά Πρόσωπα: εμπειρία άνω των 5 ετών και ηλικία έως και 45 ετών - Νομικά Πρόσωπα: εμπειρία άνω των 5 ετών 	8%	100
	3.3	Αξιολογείται και βαθμολογείται το επίπεδο εκπαίδευσης του δικαιούχου (βαθμολογείται ένα κριτήριο)	<p>Εκπαίδευση: Κατοχή Πτυχίου - Τίτλου σπουδών Γεωτεχνικής κατεύθυνσης ανώτερο ή ίσο του επιπέδου 3, 4, 5 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων</p> <p>Εκπαίδευση: Κατοχή Πτυχίου - Τίτλου σπουδών Γεωτεχνικής κατεύθυνσης ανώτερο ή ίσο του επιπέδου 6, 7, 8 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων</p>	5%	70
					100
4. Είδος επενδυτικής δαπάνης	4.1	Αξιολογείται και βαθμολογείται η κατηγορία επενδυτικών δαπανών (βαθμολογείται ένα	Επενδύσεις σε σταβλικές εγκαταστάσεις – ίδρυση / επέκταση / εκσυγχρονισμός (άνω του 30% του συνόλου του εγκεκριμένου προϋπολογισμού)	8%	100

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση. Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΙΜΩΝ – ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ (%)	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ (κλίμακα 0-100)
		<i>κριτήριο)</i>	Επενδύσεις σε εγκατάσταση νέων φυτειών (άνω του 10% του συνόλου του εγκεκριμένου προϋπολογισμού)		100
			Επενδύσεις σε θερμοκηπιακές εγκαταστάσεις φυτικής (άνω του 30% του συνόλου του εγκεκριμένου προϋπολογισμού)		100
5. Αύξηση της παραγωγικότητας της χρησιμοποιούμενης ανθρώπινης εργασίας	5.1	Αξιολογείται και βαθμολογείται η αύξηση της παραγωγικότητας της ανθρώπινης εργασίας (βαθμολογείται ένα κριτήριο)	Αύξησης του δείκτη τυπική απόδοση/ΜΑΕ πάνω από 20%	5%	100
			Επενδύσεις σε συγκεκριμένο εξοπλισμό στη ζωική παραγωγή		
6. Αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων	6.1	Αξιολογείται και βαθμολογείται η εισαγωγή επενδύσεων που αναβαθμίζουν ποιοτικά την παραγωγή	Επενδύσεις που αφορούν εγκαταστάσεις ή/και εξοπλισμό για την προετοιμασία ή/και συσκευασία ή/και πρώτη πώληση της παραγωγής (άνω του 20% του συνόλου του εγκεκριμένου προϋπολογισμού)	5%	100
7. Εισαγωγή/χρήση καινοτομίας	7.1	Αξιολογείται και βαθμολογείται η ενσωμάτωση καινοτομίας στην εκμετάλλευση	Ποσοστό (%) των καινοτόμων επενδύσεων επί του συνόλου των αιτούμενων επενδύσεων Ποσοστό καινοτόμων επενδύσεων $\geq 20\%$ βαθμολογείται με 100 μόρια και τα μόρια μειώνονται γραμμικά έως ποσοστού καινοτόμων επενδύσεων 2% που βαθμολογείται με 10 μόρια.	5%	0-100

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση. Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΙΜΩΝ – ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ (%)	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ (κλίμακα 0-100)
8. Συμμετοχή σε κλάδους που αναδεικνύονται στο πλαίσιο των ιδιαιτεροτήτων και αναγκών της κάθε Περιφέρειας	8.1	Αξιολογείται και βαθμολογείται η συμμετοχή σε κλάδους (στην υφιστάμενη κατάσταση) που αναδεικνύονται στο πλαίσιο των ιδιαιτεροτήτων και αναγκών της κάθε Περιφέρειας λαμβάνοντας υπόψη τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα αλλά και τις στρατηγικές RIS3 ¹	Περιφερειακή Επιλογή (1)	14%	60-100
			Περιφερειακή Επιλογή (2)		60-100
			Περιφερειακή Επιλογή (3)		60-100

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ = ΒΑΡΥΤΗΤΑ × ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	
ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	100 βαθμοί
ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	45 βαθμοί

¹ Η συμμετοχή σε κλάδους προτεραιότητας αξιολογείται βάσει της υφιστάμενης παραγωγικής δυναμικότητας (εκφρασμένη ως τυπική απόδοση-TA), όταν αυτή είναι $\geq 60\%$ της TA του συνόλου της εκμετάλλευσης, που αφορά στους ακόλουθους συνδυασμούς:

- Η TA προκύπτει αθροιστικά από τους τομείς προτεραιότητας (επιλέγονται έως τρεις τομείς προτεραιότητας, ανά περιφερειακή επιλογή), βάσει των περιφερειακών στρατηγικών ή στρατηγικών RIS3
- Η TA αφορά σε προϊόντα:
  - πιστοποιημένα ως βιολογικά,
  - ολοκληρωμένης διαχείρισης,
  - ΠΟΠ/ΠΓΕ

Επισημαίνεται ότι δεν αθροίζονται οι βαθμολογίες των τριών περιφερειακών επιλογών.

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση. Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

**ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΕΙ ΝΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙ Ο ΕΝ
ΔΥΝΑΜΕΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ**

(45% της μέγιστης βαθμολογίας)

Άρθρο 3

Βαθμολογία αιτήσεων στήριξης φυσικών προσώπων & νομικών προσώπων για τη Δράση 4.1.1.

1. Στον Πίνακα 1.2 παρουσιάζεται η κατανομή της βαθμολογίας μεταξύ των αρχών κριτηρίων αξιολόγησης και η συνεισφορά κάθε αρχής κριτηρίων στη διαμόρφωση της τελικής βαθμολογίας. Επιπλέον, παρουσιάζεται η συνεισφορά των κριτηρίων που αφορούν την υφιστάμενη και την μελλοντική κατάσταση της εκμετάλλευσης στη διαμόρφωση της τελικής βαθμολογίας αξιολόγησης και κατάταξης των αιτήσεων στήριξης φυσικών και νομικών προσώπων του εμπορικού δικαίου.

Πίνακας 1.2. Κατανομή της βαθμολογίας μεταξύ των αρχών κριτηρίων αξιολόγησης για τη Δράση 4.1.1

Κριτήρια αξιολόγησης αιτήσεων Φυσικών Προσώπων & Νομικών Προσώπων		
ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ	ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ	ΜΕΓΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ
Προσανατολισμός της εκμετάλλευσης	Υφιστάμενη	17
Οικονομικό Μέγεθος	Υφιστάμενη	20
Δυναμικής της εκμετάλλευσης	Υφιστάμενη	26
Είδος επενδυτικής δαπάνης	Μελλοντική	8
Αύξηση της παραγωγικότητας της χρησιμοποιούμενης ανθρώπινης εργασίας	Μελλοντική	5
Αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων	Μελλοντική	5
Εισαγωγή / χρήση καινοτομίας	Μελλοντική	5
Συμμετοχή σε κλάδους προτεραιότητας της Περιφέρειας	Υφιστάμενη	14
Υποσύνολο μέγιστης Βαθμολογίας Υφισταμένης		77
Υποσύνολο μέγιστης Βαθμολογίας Μελλοντικής		23
Σύνολο Μέγιστης Βαθμολογίας		100

2. Η αξιολόγηση και μοριοδότηση των πεδίων βαθμολογίας για κάθε αρχή κριτηρίων αξιολόγησης αιτήσεων στήριξης φυσικών και νομικών προσώπων του εμπορικού δικαίου πραγματοποιείται ως εξής:

ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ 1. Παραγωγικός προσανατολισμός της εκμετάλλευσης	
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1.1 Ο προσανατολισμός της παραγωγικής δυναμικότητας της υφιστάμενης εκμετάλλευσης σε τομείς προτεραιότητας. (Βαθμοί=0,12 x μόρια που λαμβάνει το πεδίο)	
Πεδίο 1.1 Μόρια:60-100	Ποσοστό της παραγωγικής δυναμικότητας που προέρχεται από την αιγο-προβατοτροφία ή/και την παραγωγή οπωροκηπευτικών ή/και την παραγωγή ζωοτροφών ή/και την καλλιέργεια φυτών ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή σε σχέση με τη συνολική παραγωγική δυναμικότητα της εκμετάλλευσης ($\geq 60\%$)
Τα μόρια ταυτίζονται με το ποσοστό της Τυπικής Απόδοσης (Τ.Α.) που προέρχεται αθροιστικά από τους τέσσερις τομείς προτεραιότητας ως προς τη συνολική Τ.Α. της εκμετάλλευσης, σύμφωνα με τη δήλωση ΟΣΔΕ, εφόσον αυτό είναι μεγαλύτερο ή ίσο του 60% της συνολικής Τ.Α. Δεν απαιτείται η προσκόμιση δικαιολογητικού. Το ποσοστό υπολογίζεται αυτόματα βάσει των στοιχείων της δήλωσης ΟΣΔΕ.	
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1.2 Ο προσανατολισμός της παραγωγικής δυναμικότητας της υφιστάμενης εκμετάλλευσης σε συστήματα ποιότητας. Περιλαμβάνει 2 πεδία αμοιβαία αποκλειόμενα.	

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση. Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

(Βαθμοί=0,05 x μόρια που λαμβάνει το πεδίο)	
Πεδίο 1.2.α Μόρια: 100	Εκμεταλλεύσεις με πιστοποίηση βιολογικών ή/και ενωσιακών/εθνικών/λοιπών συστημάτων ποιότητας για παραγωγή άνω του 50% της συνολικής Τυπικής Απόδοσης.
<p>Το πεδίο μοριοδοτείται για πιστοποιημένη παραγωγή σε ποσοστό > 50% της συνολικής Τ.Α. σύμφωνα με τη δήλωση ΟΣΔΕ.</p> <p>Δικαιολογητικό τεκμηρίωσης είναι το αντίγραφο του σχετικού εγγράφου του πιστοποιητικού οργανισμού.</p>	
Πεδίο 1.2.β Μόρια: 70	Εκμεταλλεύσεις με παραγωγή γεωργικών προϊόντων ΠΟΠ & ΠΓΕ για παραγωγή άνω του 50% της συνολικής Τυπικής Απόδοσης
<p>Το πεδίο μοριοδοτείται για παραγωγή προϊόντων εντός σχετικών ζωνών ΠΟΠ & ΠΓΕ σε ποσοστό > 50% της συνολικής Τ.Α. σύμφωνα με την δήλωση ΟΣΔΕ. Στο συγκεκριμένο πεδίο βαθμολογείται και η παραγωγή γάλακτος εντός της ζώνης σχετικού τυροκομικού προϊόντος ΠΟΠ / ΠΓΕ.</p> <p>Δεν απαιτείται έγγραφο τεκμηρίωσης.</p>	
ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ 2. Οικονομικό μέγεθος της εκμετάλλευσης	
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2.1 Το οικονομικό μέγεθος της υφιστάμενης εκμετάλλευσης σε όρους τυπικής απόδοσης. Περιλαμβάνει 3 πεδία αμοιβαία αποκλειόμενα. (Βαθμοί=0,05 x μόρια που λαμβάνει το πεδίο)	
Πεδίο 2.1.α Μόρια: 70	Οικονομικό μέγεθος της εκμετάλλευσης μεταξύ 8.000€ και 15.000€ σε όρους Τ. Α.
Σύμφωνα με τη δήλωση ΟΣΔΕ της εκμετάλλευσης.	
Πεδίο 2.1.β Μόρια: 100	Οικονομικό μέγεθος της εκμετάλλευσης μεταξύ 15.001€ και 25.000€ σε όρους Τ.Α.
Σύμφωνα με τη δήλωση ΟΣΔΕ της εκμετάλλευσης.	
Πεδίο (2.1.γ) Μόρια: 50	Οικονομικό μέγεθος της εκμετάλλευσης μεταξύ 25.001€ και 40.000€ σε όρους Τ.Α.
Σύμφωνα με τη δήλωση ΟΣΔΕ της εκμετάλλευσης.	
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2.2 Η συσχέτιση του οικονομικού μεγέθους της εκμετάλλευσης, σε όρους τυπικής απόδοσης, με το ύψος των αιτούμενων επενδύσεων (Βαθμοί=0,15 x μόρια που λαμβάνει το πεδίο)	
Πεδίο (2.2.α) Μόρια: 100	Η συνολική Τ.Α. της εκμετάλλευσης ανέρχεται έως και 15.000€ και το ύψος των αιτούμενων επενδύσεων δεν ξεπερνά τα 60.000 €, ή η συνολική Τ.Α. της εκμετάλλευσης υπερβαίνει τις 15.000€ και το σύνολο των αιτούμενων επενδύσεων δεν υπερβαίνουν το 4πλάσιο της Τ.Α.
<p>Στην περίπτωση που, σύμφωνα με την αίτηση στήριξης του υποψήφιου και τη δήλωση ΟΣΔΕ της εκμετάλλευσης, ικανοποιείται μία από τις παραπάνω συνθήκες το πεδίο μοριοδοτείται.</p> <p>Σημειώνεται ότι στο σύνολο του αιτούμενου προϋπολογισμού περιλαμβάνονται και οι Γενικές Δαπάνες.</p>	
ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ 3. Η δυναμική της εκμετάλλευσης	
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 3.1 Η δυνατότητα υλοποίησης του αιτούμενου επενδυτικού σχεδίου. Περιλαμβάνει 5 πεδία που συνυπολογίζονται. (Βαθμοί=0,13 x μόρια που λαμβάνουν αθροιστικά τα πεδία 3.1.α έως και 3.1.ε)	

Πεδίο (3.1.α) Μόρια: 40	Τεκμηριωμένη ικανότητα κάλυψης τουλάχιστον του 20% του αιτούμενου προϋπολογισμού κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης.
<p>Για την τεκμηρίωση της ιδιωτικής συμμετοχής υποβάλλεται βεβαίωση μέσου υπολοίπου για κάθε τραπεζικό λογαριασμό στον οποίο είναι δικαιούχος ο υποψήφιος. Η περίοδος του μέσου υπολοίπου δεν μπορεί να είναι μικρότερη των τριών μηνών ή μεγαλύτερη του έτους. Η περίοδος του μέσου υπολοίπου πρέπει να τελειώνει το νωρίτερο κατά τη συμπλήρωση του τριμήνου που προηγείται της ημερομηνίας κατάθεσης του αιτήματος στήριξης. Ως ημερομηνίες συμπλήρωσης τριμήνων ορίζονται οι 31/3, 30/6, 30/9 και 31/12. Συνεπώς για ημερομηνία κατάθεσης, έστω 12/2, η περίοδος του υπολοίπου δεν μπορεί να τελειώνει πριν τις 31/12 ενώ δύναται να τελειώνει μέχρι και τις 12/2.</p> <p>Οι βεβαιώσεις εκδίδονται από τις τράπεζες στις οποίες ο υποψήφιος είναι δικαιούχος σε καταθετικούς (ταμιευτηρίου, όψεως, προθεσμιακούς) ή αλληλόχρεους λογαριασμούς. Οι βεβαιώσεις μπορεί να αναγράφουν το μέσο υπόλοιπο μιας, έστω 3μηνης ή 6μηνης περιόδου (α' / β' / γ' / δ' τραπεζικό τρίμηνο ή α' / β' τραπεζικό εξάμηνο κ.λπ.) η οποία έχει κλείσει και προηγείται (με τον τρόπο που ήδη αναφέρθηκε) της υποβολής της αίτησης στήριξης ή να αναγράφουν το μέσο υπόλοιπο για την περίοδο από την αρχή του έτους έως την ημερομηνία που ζητήθηκε η βεβαίωση (εφόσον έχει συμπληρωθεί τρίμηνο) ή να αναγράφουν το μέσο υπόλοιπο κάθε μήνα μιας τουλάχιστον 3μηνης περιόδου. Συμπληρωματικά, η ιδιωτική συμμετοχή τεκμηριώνεται με την προσκόμιση εξοφλημένων, σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία, παραστατικών γενικών δαπανών που περιλαμβάνονται στο υποβαλλόμενο σχέδιο και έχουν υλοποιηθεί πριν την υποβολή σύμφωνα με το Άρθρο 8 Παρ. 1.6 της ΥΑ. Το πεδίο μοριοδοτείται εφόσον το άθροισμα των ανωτέρω ποσών δεν υπολείπεται του 20% του αιτούμενου προϋπολογισμού (συμπεριλαμβανομένων και των Γενικών Δαπανών).</p>	
Πεδίο (3.1.β) Μόρια: 20	Υπαρξη φορολογικής και ασφαλιστικών ενημεροτήτων χωρίς παρακρατούμενες οφειλές.
<p>Για την τεκμηρίωση της φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας υποβάλλονται σχετικές βεβαιώσεις της ΑΑΔΕ, του ΟΓΑ και του ΙΚΑ για είσπραξη χρημάτων απαλλαγμένες παρακρατούμενων ποσών και λήξης μεταγενέστερης της ημερομηνίας οριστικής υποβολής της ηλεκτρονικής αίτησης στήριξης.</p>	
Πεδίο (3.1.γ) Μόρια: 10	Υπαρξη αδειών απαραίτητων για την υλοποίηση κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης.
<p>Στην περίπτωση κατά την οποία, σύμφωνα με τις αιτούμενες επενδύσεις, απαιτείται άδεια δόμησης ή άδεια φύτευσης και αυτή προϋπάρχει για το ακίνητο στο οποίο θα χωροθετηθεί η επένδυση, το πεδίο μοριοδοτείται. Για την τεκμηρίωση των παραπάνω, με την αίτηση στήριξης υποβάλλεται θεωρημένο αντίγραφο της άδειας που έχει εκδοθεί στο όνομα του υποψήφιου και είναι σε ισχύ. Η άδεια δόμησης μπορεί να υποβληθεί και να ληφθεί υπόψη ακόμα και στην περίπτωση που, λόγω των αιτούμενων επενδύσεων, αυτή θα τροποποιηθεί ή θα επεκταθεί. Η άδεια φύτευσης πρέπει να αφορά νέες φυτεύσεις και όχι εκρίζωση-φύτευση.</p>	
Πεδίο (3.1.δ) Μόρια: 20	Υπαρξη κερδοφορίας κατά τις 3 τελευταίες διαχειριστικές χρήσεις (μέσος όρος Ζετίας) προ αποσβέσεων και φόρων
<p>Τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης είναι κατά περίπτωση τα έντυπα Ε3 ή οι Ισολογισμοί. Από το Ε3 υπολογίζεται για κάθε έτος το άθροισμα των πεδίων [570 Καθαρό Αποτέλεσμα] + [543 Αποσβέσεις Παγίων] + [908 Αγροτικές Επιδοτήσεις & Ενισχύσεις] + [909 Αποζημιώσεις] - [645 Επιδοτήσεις άνω των 12.000€]. Από τον Ισολογισμό υπολογίζεται για κάθε έτος το άθροισμα των [Καθαρών Αποτελεσμάτων Χρήσης προ Φόρων] + [Σύνολο Αποσβέσεων Παγίων].</p> <p>Η Ζετία περιλαμβάνει το τελευταίο έτος για το οποίο έχει υποβληθεί φορολογική δήλωση πριν την ημερομηνία οριστικής υποβολής της ηλεκτρονικής αίτησης στήριξης, και τα δύο προηγούμενα έτη. Ο</p>	

μέσος όρος Ζετίας είναι ο αριθμητικός μέσος όρων των αποτελεσμάτων των τριών ετών.	
Πεδίο (3.1.ε) Μόρια: 10	Τα ακίνητα επί των οποίων χωροθετούνται οι επενδύσεις σε κτιριακές εγκαταστάσεις είναι ιδιόκτητα και απαλλαγμένα βαρών
Το πεδίο βαθμολόγησης αφορά αποκλειστικά ακίνητα επί των οποίων χωροθετούνται κτιριακές εγκαταστάσεις. Δικαιολογητικό τεκμηρίωσης είναι το αντίγραφο του συμβολαίου ιδιοκτησίας του ακινήτου νομίμως μετεγγραμμένο, συνοδευόμενο από αντίγραφο πρόσφατης μερίδας και πιστοποιητικού βαρών από το υποθηκοφυλακείο.	
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 3.2 Η δυναμική του υποψηφίου. (Βαθμοί=0,08 x μόρια που λαμβάνει το πεδίο)	
Πεδίο (3.2.α) Μόρια: 100	(1) Ενταγμένος στο πρόγραμμα Εγκατάστασης Νέων Γεωργών του Μέτρου 112 της προκήρυξης του έτους 2014, ή (2) Έχει υποβάλει αίτηση ενίσχυσης στο υπομέτρο 6.1 η οποία έχει καταταχθεί στους πίνακες των δικαιούχων ή των επιλαχόντων, ή (3) Διαθέτει επαγγελματική εμπειρία στη γεωργία άνω των 5 ετών και τα φυσικά πρόσωπα έχουν ηλικία έως και 45 ετών
(1) Η αναζήτηση γίνεται αυτόματα από τα αρχεία της Υπηρεσίας και συνεπώς δεν απαιτείται η προσκόμιση κάποιου δικαιολογητικού. (2) Η αναζήτηση γίνεται αυτόματα από τα αρχεία της Υπηρεσίας και συνεπώς δεν απαιτείται η προσκόμιση κάποιου δικαιολογητικού. (3) Για τα φυσικά πρόσωπα τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης είναι το αντίγραφο της έναρξης ή της μεταβολής των στοιχείων της εκμετάλλευσης από τη ΔΟΥ από το οποίο να προκύπτει η διάρκεια της επαγγελματικής ενασχόλησης με την γεωργία, το αντίγραφο της άδειας λειτουργίας της εκμετάλλευσης, εφόσον υπάρχει, η βεβαίωση καταβολής ενισχύσεων παραγωγής (ΟΣΔΕ) για πέντε (όχι απαραίτητα συνεχόμενα) έτη, τα εκκαθαριστικά σημειώματα φορολογίας εισοδήματος των παρελθόντων ετών και το αντίγραφο κάθε άλλου σχετικού εγγράφου που τεκμηριώνει την ηλικία. Για τα Νομικά Πρόσωπα τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης είναι το καταστατικό από το οποίο προκύπτει ο κύριος σκοπός της εταιρείας, αντίγραφο της άδειας λειτουργίας της εκμετάλλευσης, εφόσον υπάρχει, η βεβαίωση καταβολής ενισχύσεων παραγωγής (ΟΣΔΕ), τα εκκαθαριστικά σημειώματα φορολογίας εισοδήματος των παρελθόντων ετών.	
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 3.3 Το επίπεδο εκπαίδευσης του υποψηφίου. Περιλαμβάνει 2 πεδία αμοιβαία αποκλειόμενα. (Βαθμοί=0,05 x μόρια που λαμβάνει το πεδίο)	
Πεδίο (3.3.α) Μόρια:70	Κατοχή Πτυχίου - Τίτλου σπουδών Γεωτεχνικής κατεύθυνσης ανώτερο ή ίσο του επιπέδου 3, 4, 5 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων
Το δικαιολογητικό τεκμηρίωσης είναι το κατά περίπτωση αντίγραφο του αποδεικτικού σπουδών.	
Πεδίο (3.3.β) Μόρια: 100	Κατοχή Πτυχίου - Τίτλου σπουδών Γεωτεχνικής κατεύθυνσης ανώτερο ή ίσο του επιπέδου 6, 7, 8 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων
Το δικαιολογητικό τεκμηρίωσης είναι το κατά περίπτωση αντίγραφο του αποδεικτικού σπουδών.	
ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ 4. Το είδος της επένδυσης	
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 4.1 Η κατηγορία των επενδυτικών δαπανών. Περιλαμβάνει 3 πεδία αμοιβαία αποκλειόμενα. (Βαθμοί=0,08 x μόρια που λαμβάνει το πεδίο)	
Πεδίο (4.1.α)	Επενδύσεις σε σταβλικές εγκαταστάσεις (ίδρυση/επέκταση/εκσυγχρονισμός) σε

Μόρια: 100	ποσοστό άνω του 30% του συνόλου του εγκεκριμένου προϋπολογισμού.
<p>Η αναζήτηση γίνεται αυτόματα από τα στοιχεία της αίτησης στήριξης του υποψήφιου και συνεπώς δεν απαιτείται η προσκόμιση κάποιου δικαιολογητικού. Για τις ανάγκες του παρόντος, στο υπολογισμό του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού δεν περιλαμβάνονται οι Γενικές Δαπάνες.</p>	
Μόρια: 100	<p>Πεδίο (4.1.β) Επενδύσεις σε εγκατάσταση νέων φυτειών σε ποσοστό άνω του 10% του συνόλου του εγκεκριμένου προϋπολογισμού.</p>
<p>Η αναζήτηση γίνεται αυτόματα από τα στοιχεία της αίτησης στήριξης του υποψήφιου και συνεπώς δεν απαιτείται η προσκόμιση κάποιου δικαιολογητικού. Για τις ανάγκες του παρόντος, στο υπολογισμό του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού δεν περιλαμβάνονται οι Γενικές Δαπάνες.</p>	
Μόρια: 100	<p>Πεδίο (4.1.γ) Επενδύσεις σε θερμοκηπιακές εγκαταστάσεις φυτικής σε ποσοστό άνω του 30% του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού.</p>
<p>Η αναζήτηση γίνεται αυτόματα από τα στοιχεία της αίτησης στήριξης του υποψήφιου και συνεπώς δεν απαιτείται η προσκόμιση κάποιου δικαιολογητικού. Για τις ανάγκες του παρόντος, στο υπολογισμό του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού δεν περιλαμβάνονται οι Γενικές Δαπάνες.</p>	
<p>ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ 5. Η αύξηση της παραγωγικότητας</p>	
<p>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 5.1 Η αύξηση της παραγωγικότητας της ανθρώπινης εργασίας. Περιλαμβάνει 2 πεδία αμοιβαία αποκλειόμενα. (Βαθμοί=0,05 x μόρια που λαμβάνει το πεδίο)</p>	
Μόρια: 100	<p>Πεδίο (5.1.α) Αύξησης του δείκτη: [Τυπική Απόδοση Μελλοντικής]/[ΜΑΕ Μελλοντικής] ≥ 20%</p>
<p>Η τεκμηρίωση γίνεται αυτόματα από τα στοιχεία της αίτησης στήριξης και τον υπολογισμό των σχετικών μεγεθών και συνεπώς δεν απαιτείται η προσκόμιση κάποιου δικαιολογητικού.</p>	
Μόρια: 100	<p>Πεδίο (5.1.β) Επενδύσεις σε συγκεκριμένο εξοπλισμό στη ζωική παραγωγή.</p>
<p>Το πεδίο μοριοδοτείται όταν υπάρχουν επενδύσεις, σύμφωνα με την αξιολόγηση της αίτησης στήριξης του υποψήφιου, οι οποίες αφορούν εξοπλισμό που περιλαμβάνεται στον Πίνακα 1.3.</p>	
<p>ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ 6. Η αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων</p>	
<p>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 6.1 Η εισαγωγή επενδύσεων που αναβαθμίζουν ποιοτικά την παραγωγή. (Βαθμοί=0,05 x μόρια που λαμβάνει το πεδίο)</p>	
Μόρια: 100	<p>Πεδίο (6.1.α) Επενδύσεις που αφορούν εγκαταστάσεις ή/και εξοπλισμό για την προετοιμασία ή/και συσκευασία ή/και πρώτη πώληση της παραγωγής σε ποσοστό ≥ 20% του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού.</p>
<p>Το πεδίο μοριοδοτείται όταν υπάρχουν επενδύσεις, σύμφωνα με την αξιολόγηση της αίτησης στήριξης του υποψήφιου, οι οποίες περιλαμβάνεται στον Πίνακα 1.4. Για τις ανάγκες του παρόντος, στον υπολογισμό του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού δεν περιλαμβάνονται οι γενικές δαπάνες, η άδεια δόμησης, η διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου και η περιφραγή.</p>	
<p>ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ 7. Εισαγωγή/χρήση καινοτομίας</p>	
<p>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 7.1 Η ενσωμάτωση καινοτομίας στην εκμετάλλευση. (Βαθμοί=0,05 x μόρια που λαμβάνει το πεδίο)</p>	
Μόρια: 0-100	<p>Πεδίο (7.1) Ποσοστό (%) των καινοτόμων επενδύσεων επί του συνόλου των αιτούμενων επενδύσεων</p>

Το πεδίο μοριοδοτείται όταν υπάρχουν επενδύσεις, σύμφωνα με την αξιολόγηση της αίτηση στήριξης του υποψήφιου, οι οποίες χαρακτηρίζονται καινοτόμες σύμφωνα με τους Πίνακες 1.5.1 και 1.5.2. Ποσοστό καινοτόμων επενδύσεων $\geq 20\%$ βαθμολογείται με 100 μόρια και τα μόρια μειώνονται γραμμικά έως ποσοστού καινοτόμων επενδύσεων 2% που βαθμολογείται με 10 μόρια. Για τις ανάγκες του παρόντος, στον υπολογισμό του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού δεν περιλαμβάνονται οι Γενικές Δαπάνες.

ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ 8. Συμμετοχή σε κλάδους που αναδεικνύονται στο πλαίσιο των ιδιαιτεροτήτων και αναγκών της κάθε Περιφέρειας.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 8.1 Η συμμετοχή σε κλάδους (στην υφιστάμενη κατάσταση) που αναδεικνύονται στο πλαίσιο των ιδιαιτεροτήτων και αναγκών της κάθε Περιφέρειας λαμβάνοντας υπόψη τα συγκριτικά του πλεονεκτήματα αλλά και τις RIS3. Περιλαμβάνει 3 πεδία αμοιβαία αποκλειόμενα.

(Βαθμολογείται με βαρύτητα $14\% \times$ το άθροισμα των μορίων που λαμβάνουν τα πεδία.)

Πεδίο (8.1.α) Μόρια:60-100	Περιφερειακή Επιλογή 1
--------------------------------------	------------------------

Τα μόρια ταυτίζονται με το ποσοστό της Τυπικής Απόδοσης (Τ.Α.) που προέρχεται αθροιστικά από τους τρεις τομείς προτεραιότητας της Περιφέρειας ως προς τη συνολική Τ.Α. της εκμετάλλευσης, σύμφωνα με τη δήλωση ΟΣΔΕ, εφόσον αυτό είναι μεγαλύτερο ή ίσο του 60% της συνολικής Τ.Α.

Δεν απαιτείται η προσκόμιση δικαιολογητικού. Το ποσοστό υπολογίζεται αυτόματα βάσει των στοιχείων της δήλωσης ΟΣΔΕ.

Πεδίο (8.1.β) Μόρια:60-100	Περιφερειακή Επιλογή 2
--------------------------------------	------------------------

Τα μόρια ταυτίζονται με το ποσοστό της Τυπικής Απόδοσης (Τ.Α.) που προέρχεται αθροιστικά από τους τρεις τομείς προτεραιότητας της Περιφέρειας ως προς τη συνολική Τ.Α. της εκμετάλλευσης, σύμφωνα με τη δήλωση ΟΣΔΕ, εφόσον αυτό είναι μεγαλύτερο ή ίσο του 60% της συνολικής Τ.Α.

Δεν απαιτείται η προσκόμιση δικαιολογητικού. Το ποσοστό υπολογίζεται αυτόματα βάσει των στοιχείων της δήλωσης ΟΣΔΕ.

Πεδίο (8.1.γ) Μόρια:60-100	Περιφερειακή Επιλογή 3
--------------------------------------	------------------------

Τα μόρια ταυτίζονται με το ποσοστό της Τυπικής Απόδοσης (Τ.Α.) που προέρχεται αθροιστικά από τους τρεις τομείς προτεραιότητας της Περιφέρειας ως προς τη συνολική Τ.Α. της εκμετάλλευσης, σύμφωνα με τη δήλωση ΟΣΔΕ, εφόσον αυτό είναι μεγαλύτερο ή ίσο του 60% της συνολικής Τ.Α.

Δεν απαιτείται η προσκόμιση δικαιολογητικού. Το ποσοστό υπολογίζεται αυτόματα βάσει των στοιχείων της δήλωσης ΟΣΔΕ.

Πίνακας 1.3. Επενδύσεις σε εξοπλισμό στη ζωική παραγωγή που αυξάνει την παραγωγικότητα της ανθρώπινης εργασίας.

ΕΠΕΝΔΥΣΗ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
1. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΑΜΕΛΕΞΗΣ	Περιλαμβάνονται όλοι οι τύποι αμελκτικών μηχανών, με εξαίρεση τα μικρά φορητά αμελκτήρια (π.χ. τροχήλατα), καθώς και ο εξοπλισμός που συνδέεται με την μηχανική άμελη, (εξοπλισμός γαλακτομέτρησης, αυτόματη διατροφή στο αμελκτήριο, εγκλωβισμός κατά την άμελη κ.α.) Δεν συμπεριλαμβάνονται κτιριακά και δαπάνες λογισμικού.
2. ΓΑΛΟΥΧΙΕΣ	Μηχανές απογαλακτισμού.
3. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΚΟΠΡΟΥ	Περιλαμβάνεται κάθε μηχανήμα που απομακρύνει την κόπρο από τον χώρο ανάπαυσης ή το προαύλιο άσκησης των ζώων με αυτόματη διαδικασία , (π.χ. scraper).
4. ΣΧΑΡΩΤΑ ΔΑΠΕΔΑ	Περιλαμβάνονται όλοι οι τύποι σχαρωτών δαπέδων, που ανάλογα με το είδος εκτροφής ελαχιστοποιούν τις εργασίες απομάκρυνσης της κόπρου.
5. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΑΥΤΟΜΑΤΗΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΣΙΤΗΡΕΣΙΟΥ	Κάθε μηχανολογικός εξοπλισμός που σχετίζεται με την αυτόματη διανομή του σιτηρεσίου (ταινίες τροφοδοσίας κ.α.)
6. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	Φορτωτές πολλαπλών χρήσεων, ενσιροδιανομείς, αναμίκτης σιτηρεσίου, μηχανήματα προώθησης του σιτηρεσίου και πάσης φύσεως ταινίες μεταφοράς.
7. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΖΩΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	Περιλαμβάνεται κάθε αυτόματος εξοπλισμός που σχετίζεται με την παρακολούθηση των ζώων όσον αφορά τα σιτηρέσια, την ανίχνευση οίστρων, την κατάσταση της υγείας των ζώων κ.α. (λογισμικό διαχείρισης ζωικού κεφαλαίου, περιλαίμια, αυτόματες πόρτες διαλογής – ομαδοποίησης και προώθησης στον χώρο αναμονής, κ.α.). Δεν συμπεριλαμβάνονται δαπάνες λογισμικού.
8. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ	Περιλαμβάνεται ο εξοπλισμός αυτόματης συλλογής αυγών, ταινίες μεταφοράς κ.α.
9. ΑΥΤΟΜΑΤΙΣΜΟΙ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ	Περιλαμβάνεται κάθε άλλος αυτοματισμός για τον οποίον τεκμηριώνεται η αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας στην εκμετάλλευση, κατόπιν τεχνικής έκθεσης του συντάκτη. Δεν συμπεριλαμβάνονται δαπάνες λογισμικού.

Πίνακας 1.4. Επενδύσεις σε εγκαταστάσεις και εξοπλισμό που αναβαθμίζουν ποιοτικά την παραγωγή

ΕΠΕΝΔΥΣΗ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΣ ΤΟΜΕΑΣ
1. ΨΥΚΤΙΚΟΙ ΘΑΛΑΜΟΙ	1. Για την συντήρηση κηπευτικών και φρούτων
	2. Για την συντήρηση ανθέων και φυτών
	3. Για την συντήρηση καρπών με κέλυφος
	4. Για την συντήρηση προϊόντων μελισσοκομίας
2. ΞΗΡΑΝΤΗΡΙΑ	1. Για την ξήρανση αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών
	2. Για την ξήρανση δημητριακών που χρησιμοποιούνται για την Παρασκευή ζωοτροφών.
	3. Για την ξήρανση καρπών με κέλυφος
3. ΔΙΑΛΟΓΗΤΗΡΙΑ	1. Για την διαλογή κηπευτικών και φρούτων
	2. Για την διαλογή καρπών με κέλυφος
4. ΠΛΥΝΤΗΡΙΑ	Για τον καθαρισμό και το στέγνωμα των προϊόντων
5. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΣΥΛΛΕΚΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	1. Για την επικέρωση των καρπών
	2. Για την μυκητοκτονία μια την απολύμανση των προϊόντων.
	3. Για τον αποπρασινισμό και την ταχεία ωρίμανση των καρπών
6. ΣΥΣΚΕΥΑΣΤΗΡΙΑ	Ζυγιστικά και συσκευαστήρια για προετοιμασία χονδρικής πώλησης
<p>ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ</p> <p>Για τον ακριβή υπολογισμό της συγκεκριμένης επενδυτικής δαπάνης για την μοριοδότηση των κριτηρίων 6.1 του Πίνακα 1.1 και 4.1 του Πίνακα 1.6 της βαθμολογίας, αθροίζεται η επιλέξιμη δαπάνη του σχετικού εξοπλισμού και η επιλέξιμη δαπάνη των νέων κτιριακών εγκαταστάσεων όπου χωροθετείται ο εξοπλισμός. Στην περίπτωση που ο εξοπλισμός χωροθετείται σε νέα κτίρια με μικτή χρήση, στην αξία του εξοπλισμού αθροίζεται η επιμερισμένη δαπάνη του κτιρίου βάσει των τετραγωνικών μέτρων που καταλαμβάνει ο εξοπλισμός σε λειτουργία, όπως αυτός εμφανίζεται στα αρχιτεκτονικά σχέδια (κατόψεις).</p> <p>Στο κόστος για την κατασκευή των σχετικών κτιριακών εγκαταστάσεων δεν περιλαμβάνονται οι γενικές δαπάνες, η άδεια δόμησης, η διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου και η περίφραξη.</p>	

Πίνακας 1.5.1 Επενδύσεις που χαρακτηρίζονται ως καινοτόμες στη Φυτική Παραγωγή.

ΤΥΠΟΣ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
Μηχανική πλοήγηση	
1. Συστήματα πλοήγησης (GPS)	Σύστημα μηχανικής διεύθυνσης
	Αυτόματος πιλότος με δυνατότητα πλήρους ελέγχου του συστήματος διεύθυνσης του ελκυστήρα
	Πλοήγηση Lightbar για την υπόδειξη στον οδηγό του ελκυστήρα της πιο αποτελεσματικής διαδρομής
Μεταβλητή Σπορά	
2. Σπαρτικές μηχανές μεταβλητής δόσης (με GPS)	Είναι σπαρτικές μηχανές που έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόζουν σπόρους σε διαφορετικές πυκνότητες. Το σύστημα αποτελείται από : <ul style="list-style-type: none"> • αισθητήρες ή χάρτες βασισμένους σε προδιαγεγραμμένους χάρτες • μια μονάδα GPS • έναν μικροελεγκτή • έναν υπολογιστή αγρού
3. Σετ σποράς μεταβλητής δόσης	Είναι μια ομάδα εξαρτημάτων που προσαρμόζονται σε μια συμβατική σπαρτική μηχανή. Το σύστημα αποτελείται από : <ul style="list-style-type: none"> • μικροελεγκτές για τον έλεγχο των δόσεων σπόρων • έναν υπολογιστή αγρού • μια μονάδα GPS για τον ελκυστήρα.
4. Σπαρτικές μηχανές για απευθείας σπορά (εφαρμογή στην μέθοδο της ακαλλιέργειας)	Σπαρτικές απ' ευθείας σποράς. Πρόκειται για σπαρτικές μηχανές που εφαρμόζουν σπόρους χωρίς πρότερη προετοιμασία του εδάφους. Ενδεικτικά, τα κύρια εξαρτήματα της μηχανής μπορεί να είναι βυτίο με ψεκαστικό υλικό για την καταπολέμηση των ζιζανίων, μαχαίρια (ή δίσκοι) που προπορεύονται των σπορών για χάραξη του εδάφους και κοπή των φυτικών κυρίως υλικών, φρεζάκια, σπορείς, εφαρμοστής λίπανσης, δίσκοι για την κάλυψη σπόρων, τροχοί συμπίεσης των σπόρων.
Λίπανσης μεταβλητής δόσης	
5. Διανομείς λιπάσματος μεταβλητής δόσης (με GPS)	Οι διανομείς λιπάσματος μεταβλητής δόσης έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόζουν λιπασμάτων σε διαφορετικές δόσεις ανάλογα με τις ειδικές ανάγκες του αγροτεμαχίου. Αυτά τα συστήματα αποτελούνται από: <ul style="list-style-type: none"> • μικροελεγκτή για την λήψη πληροφοριών και προσαρμογή των δόσεων των λιπασμάτων • μονάδα GPS • ηλεκτρονικό υπολογιστή στον αγρό για τον υπολογισμό των δόσεων που πρέπει να εφαρμοστούν ανάλογα με τις ειδικές ανάγκες του αγροτεμαχίου. Οι πληροφορίες μπορεί να παρέχονται μέσω αισθητήρων ή να βασίζονται σε προδιαγεγραμμένους χάρτες
6. Σετ διανομέα λιπάσματος μεταβλητής δόσης	Είναι μια ομάδα εξαρτημάτων που προσαρμόζονται σε συμβατικό διανομέα για να εφαρμοστεί στη γεωργία ακριβείας. Τα βασικά στοιχεία του συστήματος είναι: <ul style="list-style-type: none"> • μικροελεγκτές για τον έλεγχο των δόσεων λιπασμάτων • μονάδα GPS για τον ελκυστήρα • ηλεκτρονικό υπολογιστή αγρού που στέλνει δεδομένα στον μικροελεγκτή με βάση προδιαγεγραμμένους χάρτες
Ψεκασμός μεταβλητής δόσης	

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση. Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

7. Ψεκαστικά μηχανήματα μεταβλητής δόσης	<p>Τα ψεκαστικά μηχανήματα μεταβλητής δόσης μπορούν να είναι μεγάλων καλλιεργειών (ιστού) ή οπωρώνων σύμφωνα με τον τύπο καλλιέργειας και αποτελούνται από:</p> <ul style="list-style-type: none"> • μικροελεγκτή που λαμβάνει πληροφορίες και προσαρμόζει ανάλογα τις δόσεις του φυτοφάρμακου • μονάδα GPS • έναν ηλεκτρονικό υπολογιστή αγρού για τον υπολογισμό των δόσεων που πρέπει να εφαρμοστούν για τις ειδικές ανάγκες του τεμαχίου (μέσω αισθητήρων ή πληροφοριών βασισμένων σε προδιαγεγραμμένους χάρτες) <p>Υπάρχει η δυνατότητα από τους αισθητήρες να υπολογίζονται άμεσα οι ανάγκες καλλιέργειας για τις δόσεις ψεκασμού.</p>
8. Σετ ψεκαστικών μηχανημάτων μεταβλητής δόσης	<p>Αποτελείται από μια ομάδα εξαρτημάτων που χρησιμοποιούνται σε ένα συμβατικό ψεκαστήρα για να εφαρμοστεί στη γεωργία ακριβείας. Τα βασικά στοιχεία του συστήματος είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • μικροελεγκτές για τον έλεγχο των δόσεων ψεκασμού • υπολογιστής αγρού που στέλνει δεδομένα στον μικροελεγκτή με βάση τους προδιαγεγραμμένους χάρτες <p>μονάδα GPS για τον ελκυστήρα.</p>
Ψεκασμός με ηλεκτροστατική φόρτιση σωματιδίων	
9. Ψεκαστικά μηχανήματα με ηλεκτροστατική φόρτιση	<p>Τα ψεκαστικά αυτά φορτίζουν αρνητικά τις σταγόνες ψεκασμού μέσω ενός ηλεκτροδίου στο άκρο κάθε ακροφυσίου.</p>
10. Σύστημα ηλεκτροστατικής φόρτισης σταγονιδίων	<p>Είναι ένα σύστημα που προσαρμόζεται πάνω σε ήδη υπάρχοντα ψεκαστικά μηχανήματα. Οι σταγόνες ψεκασμού φορτίζονται αρνητικά μέσω στεφάνης ιονισμού μετά την έξοδό τους από τα ακροφύσια.</p>
Θερμοκίπια	
11. Δικτυοκίπιο	<p>Αποτελείται από μια μεταλλική κατασκευή με κολώνες και σύνδεση αυτών με συρματόσκοινα, τα υλικά κάλυψης είναι ειδικά εντομοστεγή δίχτυα, τα οποία αποτρέπουν την είσοδο των εντόμων. Η κατασκευή μπορεί να εξοπλιστεί και με ειδικά φωτορυθμιστικά δίχτυα σκίασης.</p>
12. Σύστημα υποστήριξης λήψης αποφάσεων για έλεγχο άρδευσης-λίπανσης (π.χ. σύστημα OPIRIS)	<p>Αυτόνομο σύστημα που στόχο έχει την υποβοήθηση λήψης αποφάσεων για τον προγραμματισμό της άρδευσης σε θερμοκίπια και οπωρώνες. Αποτελείται από μια εφαρμογή που επικοινωνεί με το δίκτυο αισθητήρων που βρίσκονται στο πεδίο. Οι αισθητήρες στέλνουν συνεχώς δεδομένα σε πραγματικό χρόνο τα οποία αφού επεξεργαστούν από το σύστημα δίνουν πληροφορίες για το προτεινόμενο πρόγραμμα άρδευσης/λίπανσης.</p>
13. Σύστημα υποστήριξης λήψης αποφάσεων για έλεγχο ασθενειών	<p>Αυτόνομο σύστημα που στόχο έχει την υποβοήθηση λήψης αποφάσεων για τον προγραμματισμό ψεκασμών.</p>
14. Καινοτόμα υλικά κάλυψης μεγάλης διάρκειας ζωής	<p>Υλικά κάλυψης που έχουν μια ή περισσότερες από τις παρακάτω ιδιότητες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μειώνουν τον πληθυσμό των εντόμων (έλεγχος διαπερατότητας σε συγκεκριμένα μήκη κύματος ακτινοβολίας) • Μειώνουν τις ασθένειες των φυτών (έλεγχος διαπερατότητας σε συγκεκριμένα μήκη κύματος ακτινοβολίας)

	<ul style="list-style-type: none"> • Μειώνουν τη θερμική ακτινοβολία που εισέρχεται ή εξέρχεται από το θερμοκήπιο για μείωση του θερμικού φορτίου και των απωλειών ενέργειας από το θερμοκήπιο • Αυξάνουν τη φωτοσυνθετικά ενεργή ακτινοβολία που εισέρχεται στο θερμοκήπιο • Ελέγχουν την ανάπτυξη των φυτών (έλεγχος διαπερατότητας σε συγκεκριμένα μήκη κύματος ακτινοβολίας)
15. Κλειστό υδροπονικό σύστημα και αυτοματισμοί διαχείρισης υδροπονικών συστημάτων	Κλειστό υδροπονικό σύστημα με ανακύκλωση του διαλύματος απορροής και αυτοματισμοί διαχείρισης υδροπονικών συστημάτων
16. Συστήματα αισθητήρων για μετρήσεις παραμέτρων μικροκλίματος, καλλιέργειας και εδάφους-υποστρωμάτων	Συλλογή πληροφοριών σε πραγματικό χρόνο με χρήση ασύρματων δικτύων αισθητήρων (Wireless Sensor Networks). Οι πληροφορίες μπορεί να αφορούν παραμέτρους όπως υγρασία, θερμοκρασία, ατμοσφαιρική πίεση, φωτεινότητα, επίπεδο υδροφόρου ορίζοντα, διεύθυνση και δύναμη ανέμου
17. Αυτοματισμοί μέτρησης – χαρτογράφησης της παραγωγής	Καταγραφή της παραλλακτικότητας της παραγωγής εντός του αγρού με καταγραφή της παραγωγής σε πολλά τμήματα του χωραφίου και ρύθμιση των καλλιεργητικών εργασιών ανά τμήμα (π.χ. λίπανση)
18. Αυτοματισμοί ψεκασμών στο θερμοκήπιο	Συστήματα ψεκασμού με τον ανάλογο ηλεκτρονικό εξοπλισμό που προγραμματίζουν την αυτόματη εκτέλεση του ψεκασμού στον επιθυμητό χρόνο
Προετοιμασία προϊόντων για την πρώτη πώληση	
19. Συστήματα διαχωρισμού	Συστήματα διαχωρισμού που με την χρήση ηλεκτρονικών αισθητήρων (π.χ. κάμερα) ανιχνεύουν μέγεθος/χρώμα, μπορούν να έχουν εφαρμογή σε φρούτα, λαχανικά και ξηρούς καρπούς
20. Συστήματα ποιοτικού ελέγχου	Συστήματα ποιοτικού ελέγχου που με την χρήση αισθητήρων ανιχνεύουν υποβαθμισμένους καρπούς ή λαχανικά / ύπαρξη μικροοργανισμών. Μπορούν ενδεικτικά να έχουν εφαρμογή σε φρούτα, λαχανικά και ξηρούς καρπούς.
21. Συστήματα ποιοτικού ελέγχου για την ανίχνευση τοξινών	Συστήματα ποιοτικού ελέγχου που με την χρήση αισθητήρων ανιχνεύουν την ύπαρξη τοξινών, μπορούν να έχουν εφαρμογή σε ξηρούς καρπούς
22. Συστήματα ελέγχου καθαρότητας (ανίχνευση υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων)	Συστήματα ελέγχου που χρησιμοποιούνται για την ανίχνευση υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων, μπορούν να έχουν εφαρμογή σε φρούτα, λαχανικά και ξηρούς καρπούς

Κάθε άλλη επένδυση που τεκμηριώνεται ως καινοτόμα, κατόπιν τεχνικής έκθεσης του συντάκτη θα αξιολογείται κατά περίπτωση. Δεν θεωρείται ως καινοτομία η αγορά νέου ελκυστήρα.

Πίνακας 1.5.2. Επενδύσεις που χαρακτηρίζονται ως καινοτόμες στη ζωική παραγωγή

ΕΠΕΝΔΥΣΗ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
1. Ρομποτικό σύστημα κατανομής τροφής στον στάβλο. Λειτουργεί αυτόνομα σπρώχνοντας την τροφή προς τα ζώα.	Το ρομποτικό σύστημα κατανομής τροφής προγραμματίζεται έτσι ώστε σε συγκεκριμένες ώρες να ακολουθεί μια προσχεδιασμένη διαδρομή, ώστε να προωθεί ξανά στα ζώα την τροφή που διασκορπίστηκε στον διάδρομο του στάβλου. Επιστρέφει αυτόβουλα στον σταθμό φόρτισης του όταν ολοκληρώσει την εργασία του ή όταν κρίνει απαραίτητο ότι χρειάζεται να επαναφορτιστεί.

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση. Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

<p>2. Ρομποτικό σύστημα αρμεγής</p>	<p>Τα ζώα εισέρχονται κατά βούληση στο ρομποτικό box αρμεγής το οποίο διαθέτει ειδικό βραχίονα με θερμική κάμερα που αυτοματοποιεί όλη την ρουτίνα αρμεγής: καθαρισμός θηλής, pre dipping, προάρμεγμα, ερεθισμός θηλής, άρμεγμα, postdipping, αυτόματη αφαίρεση θηλάστρων και απολύμανση τους. Με το πέρας της αρμεγής το ζώο αποπαγιδεύεται ώστε να γυρίσει ξανά στον στάβλο.</p>
<p>3. Σύστημα γαλακτομέτρησης αγελάδων και αιγοπροβάτων με υπολογισμό ροής γάλακτος ή με ογκομέτρηση γάλακτος</p>	<p>Γαλακτομέτρηση που βασίζεται σε θάλαμο από τον οποίο περνά το γάλα. Υπολογίζεται η συνολική ποσότητα γάλακτος του κάθε ζώου και ο βέλτιστος χρόνος αυτόματης αφαίρεσης των θηλάστρων.</p>
<p>4. Συστήματα παρακολούθησης και καταγραφής οίστρου, μηρυκασμού, χρόνων κίνησης και συμπεριφοράς και χλωτότητας των ζώων</p>	<p>Κάθε ζώο φέρει ένα ατομικό διακριτικό, είτε περιλαίμιο είτε περιπόδιο. Στην περίπτωση του περιλαϊμίου καταγράφονται οι χρόνοι διατροφής και μηρυκασμού του ζώου, ενώ στην περίπτωση των περιποδίων οι χρόνοι κατά τους οποίους το ζώο στέκεται, ξαπλώνει ή περπατά. Στο εσωτερικό του στάβλου τοποθετούνται κεραίες, με την βοήθεια των οποίων ανανεώνεται συνεχώς η κατάσταση κάθε ζώου, ανιχνεύοντας οίστρο, προβλήματα υγείας και προβλήματα στον ίδιο τον εξοπλισμό.</p>
<p>5. Σύστημα αυτόματης παρακολούθησης και καταγραφής βάρους των ζώων (κυρίως για χοίρους)</p>	<p>Ηλεκτρονική ζυγαριά που συνδυάζεται με κεραία αναγνώρισης. Τα ζώα οδηγούνται υποχρεωτικά στη ζυγαριά, αναγνωρίζονται, ζυγίζονται και τα στοιχεία αποστέλλονται στο κεντρικό λογισμικό διαχείρισης.</p>
<p>6. Σταθμοί διατροφής αγελάδων σε σύνδεση με ηλεκτρονικό σύστημα διαχείρισης</p>	<p>Ειδικά box διατροφής, με κεραία αναγνώρισης σε κάθε θέση ώστε να αναγνωρίζουν το ζώο που προσεγγίζει και σύμφωνα με το ηλεκτρονικό σύστημα διαχείρισης να ανατρέχουν στο προφίλ του ζώου και να του σερβίρουν αντίστοιχη ποσότητα.</p>
<p>7. Ηλεκτρονικοί βόλοι αιγοπροβάτων</p>	<p>Ηλεκτρονικοί βόλοι (αιγοπροβάτων) με την βοήθεια των οποίων τα ζώα αναγνωρίζονται κατά την είσοδό του στο αρμεκτήριο ή σε οποιαδήποτε άλλη κεραία. Εναλλακτικά μπορούν να χρησιμοποιηθούν ηλεκτρονικά ενώτια. Η πληροφορία μπορεί να ενσωματωθεί σε γενικότερα συστήματα ιχνηλασιμότητας.</p>
<p>8. Λογισμικό ελέγχου περιβάλλοντος και αερισμού για μονάδες εντατικής παραγωγής</p>	<p>Ενεργοποίηση συστημάτων κλιματισμού ανάλογα με τις επιθυμητές συνθήκες θερμοκρασίας και υγρασίας στο εσωτερικό των κτηνοτροφικών κτιρίων</p>
<p>9. Λογισμικά διαχείρισης μονάδων παραγωγής</p>	<p>Κεντρικό λογισμικό διαχείρισης γαλακτοπαραγωγικών μονάδων που συνδέεται με σχετικό ηλεκτρονικό εξοπλισμό. Διατηρεί πλήρες προφίλ των ζώων του κοπαδιού, καταγράφει τις καθημερινές μετρήσεις των ζώων, δημιουργεί αυτόματα χρήσιμες λίστες για τον παραγωγό και τον συμβουλεύει ώστε να λάβει αποφάσεις σωστά, με τη βοήθεια και την ακρίβεια αναλυτικών υπολογισμών.</p>
<p>10. GPS και λοιπά συναφή συστήματα δορυφορικής παρακολούθησης ζώων</p>	<p>Σύστημα GPS σε συνδυασμό με ειδικές κεραίες και ατομικά διακριτικά σε κάθε ζώο, με τη βοήθεια των οποίων μπορούμε να εντοπίσουμε την ακριβή θέση του ζώου καθώς και την διαδρομή που κατέγραψε με τις κινήσεις του.</p>

Κάθε άλλη επένδυση που τεκμηριώνεται ως καινοτόμα, κατόπιν τεχνικής έκθεσης του συντάκτη θα αξιολογείται κατά περίπτωση.

Άρθρο 4

Αρχές καθορισμού των κριτηρίων επιλογής αιτήσεων στήριξης συλλογικών σχημάτων για την Δράση 4.1.1.

1. Παραγωγικός προσανατολισμός του φορέα.
Προτεραιότητα δίνεται σε επενδυτικά σχέδια συλλογικών σχημάτων που, σύμφωνα με τον κύριο καταστατικό τους σκοπό, δραστηριοποιούνται ή/και επενδύουν στην αιγο-προβατοτροφία, στα οπωροκηπευτικά, στην καλλιέργεια ζωοτροφών, σε καλλιέργειες ανθεκτικές στην κλιματική αλλαγή, καθώς και με πιστοποιημένα προϊόντα.
2. Οικονομικό μέγεθος του φορέα.
Προτεραιότητα δίνεται σε επενδυτικά σχέδια συλλογικών σχημάτων με μέσο ετήσιο κύκλο εργασιών πάνω από 0,5 εκ ευρώ, με καλύτερη διάρθρωση ιδίων κεφαλαίων και σε επενδυτικά σχέδια που προσαρμόζονται καλύτερα στο υφιστάμενο οικονομικό μέγεθος του υποψήφιου φορέα.
3. Δυναμική του συλλογικού σχήματος.
Προτεραιότητα δίδεται σε επενδυτικά σχέδια συλλογικών σχημάτων τα οποία παρουσιάζουν μεγαλύτερη δυνατότητα υλοποίησης καθώς και υψηλότερη δυναμική και μεγαλύτερη εξωστρέφεια.
4. Αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων.
Προτεραιότητα δίδεται σε επενδυτικά σχέδια συλλογικών σχημάτων που περιλαμβάνουν επενδύσεις που αναβαθμίζουν ποιοτικά τα προϊόντα μέσω της προετοιμασίας τους για χονδρική διάθεση.
5. Εισαγωγή / χρήση καινοτομίας.
Προτεραιότητα δίδεται σε επενδυτικά σχέδια συλλογικών σχημάτων που περιλαμβάνουν επενδύσεις οι οποίες χαρακτηρίζονται καινοτόμες.
6. Συμμετοχή σε κλάδους προτεραιότητας της Περιφέρειας.
Προτεραιότητα δίνεται σε επενδυτικά σχέδια συλλογικών σχημάτων που δραστηριοποιούνται σε κλάδους που αναδεικνύονται στο πλαίσιο των ιδιαιτεροτήτων και αναγκών της κάθε Περιφέρειας, λαμβάνοντας υπόψη τα συγκριτικά τους πλεονεκτήματα αλλά και τις RIS3.

Στην συνέχεια παρατίθεται η ανάλυση των ανωτέρω αρχών σε κριτήρια επιλογής (Πίνακας 1.6).

Πίνακας 1.6. Ανάλυση των αρχών καθορισμού των κριτηρίων επιλογής αιτήσεων στήριξης συλλογικών σχημάτων σε επιμέρους κριτήρια για τη Δράση 4.1.1

ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΙΜΩΝ – ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ (%)	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ (κλίμακα 0-100)
1. Προσανατολισμός του συλλογικού σχήματος	1.1	Αξιολογείται και βαθμολογείται ο παραγωγικός προσανατολισμός του συλλογικού σχήματος στους τομείς προτεραιότητας βάσει του κύριου καταστατικού σκοπού (βαθμολογείται ένα κριτήριο)	Κύριος καταστατικός σκοπός Α-βάθμιου φορέα η αιγο-προβατοτροφία	5%	100
			Κύριος καταστατικός σκοπός Α-βάθμιου φορέα τα οπωροκηπευτικά		100
			Κύριος καταστατικός σκοπός Α-βάθμιου φορέα οι ζωοτροφές		100
			Κύριος καταστατικός σκοπός Α-βάθμιου φορέα τα ανθεκτικά φυτά στην κλιματική αλλαγή		100
			Ενώσεις συλλογικών φορέων (π.χ. ΕΑΣ, κ.λπ. εκτός Α-βαθμίων)		100
	1.2	Αξιολογείται και βαθμολογείται ο προσανατολισμός της παραγωγικής δυναμικότητας των μελών Α-βάθμιων φορέων στους τομείς προτεραιότητας	Ποσοστό (%) του κύκλου εργασιών από τη διάθεση προϊόντων παραγωγής μελών επί του συνολικού κύκλου εργασιών (άνω του 50%) - αιγο-προβατοτροφία	10%	50-100
			Ποσοστό (%) του κύκλου εργασιών από τη διάθεση προϊόντων παραγωγής μελών επί του συνολικού κύκλου εργασιών (άνω του 50%) - οπωροκηπευτικά		50-100
			Ποσοστό (%) του κύκλου εργασιών από τη διάθεση προϊόντων παραγωγής μελών επί του συνολικού κύκλου εργασιών (άνω του 50%) - ζωοτροφές		50-100
			Ποσοστό (%) του κύκλου εργασιών από τη διάθεση προϊόντων παραγωγής μελών επί του συνολικού κύκλου εργασιών (άνω του 50%) - φυτά ανθεκτικά στην κλιματική αλλαγή		50-100
	1.3	Αξιολογείται και βαθμολογείται ο προσανατολισμός του	Συλλογικό σχήμα βιολογικής κατεύθυνσης	5%	100

ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΙΜΩΝ – ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ (%)	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ (κλίμακα 0-100)
		συλλογικού σχήματος σε ποιοτικά προϊόντα (υφιστάμενη) <i>(βαθμολογείται ένα κριτήριο)</i>	Συλλογικό σχήμα ΠΟΠ & ΠΓΕ		70
	1.4	Αξιολογείται και βαθμολογείται η εισαγωγή επενδύσεων στους τομείς προτεραιότητας	Επενδύσεις στους τομείς: αιγοπροβατοτροφία, οπωροκηπευτικά, ζωοτροφές και ανθεκτικά φυτά στην κλιματική αλλαγή	5%	100
2. Οικονομικό μέγεθος συλλογικού σχήματος	2.1	Αξιολογείται και βαθμολογείται το οικονομικό μέγεθος του συλλογικού σχήματος	Ετήσιος κύκλος εργασιών μεταξύ 500.000 και 1.500.000€ (μέσος όρος τριετίας)	5%	50
			Ετήσιος κύκλος εργασιών μεταξύ 1.500.001 και 5.000.000€ (μέσος όρος τριετίας)		100
			Ετήσιος κύκλος εργασιών άνω των 5.000.001 € (μέσος όρος τριετίας)		70
	2.2	Αξιολογείται και βαθμολογείται η σχέση του τακτικού αποθεματικού με τις υποχρεωτικές μερίδες των μελών του	Τα σχηματισμένα τακτικά αποθεματικά καλύπτουν το συνολικό ποσό των υποχρεωτικών μερίδων των μελών του συλλογικού σχήματος κατόχου του ΑΦΜ	9%	100
	2.3	Αξιολογείται και βαθμολογείται η συσχέτιση του οικονομικού μεγέθους με το ύψος των αιτούμενων επενδύσεων	Το σύνολο των αιτούμενων επενδύσεων δεν ξεπερνά το 4πλάσιο των ιδίων κεφαλαίων (μέσος όρος τριετίας) του συλλογικού σχήματος κατόχου του ΑΦΜ	15%	100
3. Δυναμική συλλογικού σχήματος	3.1	Αξιολογείται και βαθμολογείται η δυνατότητα υλοποίησης του αιτούμενου επενδυτικού σχεδίου από το	Τεκμηριωμένη ικανότητα κάλυψης τουλάχιστον του 20% του αιτούμενου προϋπολογισμού κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης	17%	20

ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΙΜΩΝ – ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ (%)	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ (κλίμακα 0-100)
		συλλογικό σχήμα (βαθμολογείται αθροιστικά)	Ύπαρξη αδειών απαραίτητων για την υλοποίηση κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης		10
			Τα ακίνητα επί των οποίων χωροθετούνται οι επενδύσεις σε κτηριακές εγκαταστάσεις είναι ιδιόκτητα και απαλλαγμένα βαρών		10
			Ύπαρξη κερδοφορίας κατά τις 3 τελευταίες διαχειριστικές χρήσεις (μέσος όρος 3ετίας) προ αποσβέσεων και φόρων		10
			Φορολογική και ασφαλιστικές ενημερότητες (για είσπραξη χρημάτων) χωρίς παρακρατούμενες οφειλές		10
			Πιστοποιημένος φορέας κατά ISO 9001 ή/και ISO 22000		10
			Ύπαρξη εμπορικών σημάτων (Αναγνωρισιμότητα προϊόντων)		5
			Ποσοστό (%) δαπανών προβολής & προώθησης επί του κύκλου εργασιών (μέσος όρος τριετίας άνω του 1%)		5
			Ομάδες και οργανώσεις του άρθρου 27 του Καν. 1305/2013		20

ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΙΜΩΝ – ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ (%)	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ (κλίμακα 0-100)
4. Αύξηση της προστιθέμενης αξίας της παραγωγής	4.1	Αξιολογείται και βαθμολογείται η εισαγωγή επενδύσεων που αναβαθμίζουν ποιοτικά την παραγωγή	Επενδύσεις που αφορούν εγκαταστάσεις ή/και εξοπλισμό για την συντήρηση ή/και την προετοιμασία ή/και την συσκευασία για την πρώτη πώληση της παραγωγής (άνω του 30% του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού)	10%	100
5. Εισαγωγή / χρήση καινοτομίας	5.1	Αξιολογείται και βαθμολογείται η ενσωμάτωση καινοτομίας στην προτεινόμενη επένδυση	Ποσοστό (%) των καινοτόμων επενδύσεων επί του συνόλου των αιτούμενων επενδύσεων. Ποσοστό καινοτόμων επενδύσεων $\geq 20\%$ βαθμολογείται με 100 μόρια και τα μόρια μειώνονται γραμμικά έως ποσοστού καινοτόμων επενδύσεων 2% που βαθμολογείται με 10 μόρια.	5%	0-100
6. Συμμετοχή σε κλάδους που αναδεικνύονται στο πλαίσιο των ιδιαιτεροτήτων και αναγκών της κάθε Περιφέρειας	6.1	Αξιολογείται και βαθμολογείται η συμμετοχή σε κλάδους (στην υφιστάμενη κατάσταση) που αναδεικνύονται στο πλαίσιο των ιδιαιτεροτήτων και αναγκών της κάθε Περιφέρειας, λαμβάνοντας υπόψη τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα αλλά και τις στρατηγικές RIS3 ²	Περιφερειακή Επιλογή (1)	14%	60-100
			Περιφερειακή Επιλογή (2)		60-100
			Περιφερειακή Επιλογή (3)		60-100

² Η δραστηριοποίηση σε κλάδους προτεραιότητας, σύμφωνα με τον κύριο καταστατικό σκοπό του συλλογικού σχήματος, αξιολογείται και βαθμολογείται εφόσον αυτός είναι εντός των τομέων προτεραιότητας της Περιφέρειας.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ = ΒΑΡΥΤΗΤΑ × ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	
ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	100 βαθμοί
ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	45 βαθμοί
<i>ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΕΙ ΝΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙ Ο ΕΝ ΔΥΝΑΜΕΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ</i>	<i>(45% της μέγιστης βαθμολογίας)</i>

Άρθρο 5

Βαθμολογία αιτήσεων στήριξης συλλογικών σχημάτων για τη Δράση 4.1.1.

1. Στον Πίνακα 1.7 παρουσιάζεται η κατανομή της βαθμολογίας μεταξύ των αρχών κριτηρίων αξιολόγησης και η συνεισφορά κάθε αρχής κριτηρίων στη διαμόρφωση της τελικής βαθμολογίας. Επιπλέον, παρουσιάζεται η συνεισφορά των κριτηρίων που αφορούν την υφιστάμενη και την μελλοντική κατάσταση του υποψηφίου στη διαμόρφωση της τελικής βαθμολογίας αξιολόγησης και κατάταξης των αιτήσεων στήριξης συλλογικών σχημάτων του συνεταιριστικού δικαίου.

Πίνακας 1.7 Κατανομή της βαθμολογίας μεταξύ των αρχών κριτηρίων αξιολόγησης (Δράση 4.1.1)

Κριτήρια αξιολόγησης αιτήσεων Συλλογικών Σχημάτων		
ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ	ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ	ΜΕΓΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ
Παραγωγικού Προσανατολισμού	Υφιστάμενη	20
Παραγωγικού Προσανατολισμού	Μελλοντική	5
Οικονομικού Μεγέθους	Υφιστάμενη	29
Δυναμικής της εκμετάλλευσης	Υφιστάμενη	17
Αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων	Μελλοντική	10
Εισαγωγή / χρήση καινοτομίας	Μελλοντική	5
Συμμετοχή σε κλάδους προτεραιότητας της Περιφέρειας	Υφιστάμενη	14
Υποσύνολο μέγιστης Βαθμολογίας Υφισταμένης		80
Υποσύνολο μέγιστης Βαθμολογίας Μελλοντικής		20
Σύνολο Μέγιστης Βαθμολογίας		100

2. Η αξιολόγηση και μοριοδότηση των πεδίων βαθμολογίας για κάθε αρχή κριτηρίων αξιολόγησης αιτήσεων στήριξης συλλογικών σχημάτων του συνεταιριστικού δικαίου πραγματοποιείται ως εξής:

ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ 1. Παραγωγικός προσανατολισμός του συλλογικού σχήματος	
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1.1 Ο προσανατολισμός της παραγωγικής δυναμικότητας του φορέα σε τομείς προτεραιότητας. Περιλαμβάνει 5 πεδία αμοιβαία αποκλειόμενα. (Βαθμοί=0,05 x μόρια που λαμβάνει το πεδίο)	
Πεδίο (1.1.α) Μόρια: 100	Ο κύριος καταστατικός σκοπός του υποψήφιου α' βάρθμιου φορέα στην αιγο-προβατοτροφία.
Το δικαιολογητικό τεκμηρίωσης είναι το καταστατικό του συλλογικού σχήματος, από το οποίο προκύπτει ο καταστατικός σκοπός του φορέα.	
Πεδίο (1.1.β) Μόρια: 100	Ο κύριος καταστατικός σκοπός του υποψήφιου α' βάρθμιου φορέα στην παραγωγή οπωροκηπευτικών.
Το δικαιολογητικό τεκμηρίωσης είναι το καταστατικό του συλλογικού σχήματος, από το οποίο προκύπτει ο καταστατικός σκοπός του φορέα.	
Πεδίο (1.1.γ) Μόρια: 100	Ο κύριος καταστατικός σκοπός του υποψήφιου α' βάρθμιου φορέα στην παραγωγή ζωοτροφών.
Το δικαιολογητικό τεκμηρίωσης είναι το καταστατικό του συλλογικού σχήματος, από το οποίο προκύπτει	

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση. Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

ο καταστατικός σκοπός του φορέα.	
Πεδίο (1.1.δ) Μόρια: 10	Ο κύριος καταστατικός σκοπός του υποψήφιου α' βαθμίου φορέα στην καλλιέργεια φυτών ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή.
Το δικαιολογητικό τεκμηρίωσης είναι το καταστατικό του συλλογικού σχήματος, από το οποίο προκύπτει ο καταστατικός σκοπός του φορέα.	
Πεδίο (1.1.ε) Μόρια: 100	Ενώσεις συλλογικών σχημάτων (π.χ. ΕΑΣ) εκτός α' βαθμίων φορέων.
Το δικαιολογητικό τεκμηρίωσης είναι το καταστατικό του συλλογικού σχήματος, από το οποίο φαίνεται η δομή του φορέα.	
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1.2 Ο προσανατολισμός της παραγωγικής δυναμικότητας των μελών του α' βαθμίου συλλογικού σχήματος. Περιλαμβάνει 4 πεδία αμοιβαία αποκλειόμενα. (Βαθμοί=0,10 x μόρια που λαμβάνει το πεδίο .	
Πεδίο (1.2.α) Μόρια: 50-100	Συνεισφορά άνω του 50% στον συνολικό κύκλο εργασιών του α' βαθμίου συλλογικού σχήματος που προέρχεται από τη διάθεση προϊόντων παραγωγής μελών - αιγο-προβατοτροφία
Το δικαιολογητικό τεκμηρίωσης είναι οι καταστάσεις Λογαριασμού Γενικής Εκμετάλλευσης και τα αναλυτικά καθολικά των λογ/μών Αγορών και Πωλήσεων, από το οποίο προκύπτει τι ποσοστό του κύκλου εργασιών προκύπτει από τη διάθεση των προϊόντων των μελών.	
Πεδίο (1.2.β) Μόρια: 50-100	Συνεισφορά άνω του 50% στον συνολικό κύκλο εργασιών του α' βαθμίου συλλογικού σχήματος που προέρχεται από τη διάθεση προϊόντων παραγωγής μελών - οπωροκηπευτικά
Το δικαιολογητικό τεκμηρίωσης είναι οι καταστάσεις Λογαριασμού Γενικής Εκμετάλλευσης και τα αναλυτικά καθολικά των λογ/μών Αγορών και Πωλήσεων, από το οποίο προκύπτει τι ποσοστό του κύκλου εργασιών προκύπτει από τη διάθεση των προϊόντων των μελών.	
Πεδίο (1.2.γ) Μόρια: 50-100	Συνεισφορά άνω του 50% στον συνολικό κύκλο εργασιών του α' βαθμίου συλλογικού σχήματος που προέρχεται από τη διάθεση προϊόντων παραγωγής μελών - ζωοτροφές
Το δικαιολογητικό τεκμηρίωσης είναι οι καταστάσεις Λογαριασμού Γενικής Εκμετάλλευσης και τα αναλυτικά καθολικά των λογ/μών Αγορών και Πωλήσεων, από το οποίο προκύπτει τι ποσοστό του κύκλου εργασιών προκύπτει από τη διάθεση των προϊόντων των μελών.	
Πεδίο (1.2.δ) Μόρια: 50-100	Συνεισφορά άνω του 50% στον συνολικό κύκλο εργασιών του α' βαθμίου συλλογικού σχήματος που προέρχεται από τη διάθεση προϊόντων παραγωγής μελών – φυτά ανθεκτικά στην κλιματική αλλαγή.
Το δικαιολογητικό τεκμηρίωσης είναι οι καταστάσεις Λογαριασμού Γενικής Εκμετάλλευσης και τα αναλυτικά καθολικά των λογ/μών Αγορών και Πωλήσεων, από το οποίο προκύπτει τι ποσοστό του κύκλου εργασιών προκύπτει από τη διάθεση των προϊόντων των μελών.	
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1.3 Ο προσανατολισμός του συλλογικού σχήματος σε ποιοτικά προϊόντα στην υφιστάμενη. Περιλαμβάνει 2 πεδία αμοιβαία αποκλειόμενα. (Βαθμοί=0,05 x μόρια που λαμβάνει το πεδίο)	
Πεδίο (1.3.α) Μόρια: 100	Το συλλογικό σχήμα είναι βιολογικής παραγωγικής κατεύθυνσης.

<p>Το δικαιολογητικό τεκμηρίωσης είναι το καταστατικό του συλλογικού σχήματος, από το οποίο προκύπτει ο καταστατικός σκοπός και οι δραστηριότητες του φορέα.</p>	
<p>Πεδίο (1.3.β) Μόρια: 70</p>	<p>Το συλλογικό σχήμα είναι παραγωγικής κατεύθυνσης ΠΟΠ & ΠΓΕ.</p>
<p>Το δικαιολογητικό τεκμηρίωσης είναι το καταστατικό του συλλογικού σχήματος, από το οποίο προκύπτει ο καταστατικός σκοπός και οι δραστηριότητες του φορέα.</p>	
<p>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1.4 Η εισαγωγή επενδύσεων στους τομείς προτεραιότητας. (Βαθμοί=0,05 x μόρια που λαμβάνει το πεδίο)</p>	
<p>Πεδίο (1.4) Μόρια: 100</p>	<p>Επενδύσεις στους παραγωγικούς τομείς αιγοπροβατοτροφία, οπωροκηπευτικά, ζωοτροφές και ανθεκτικά φυτά στην κλιματική αλλαγή</p>
<p>Το πεδίο μοριοδοτείται όταν υπάρχουν επενδύσεις, σύμφωνα με την αξιολόγηση της αίτησης στήριξης του υποψήφιου, στους τομείς προτεραιότητας. Δεν απαιτείται η προσκόμιση επιπλέον δικαιολογητικού.</p>	
<p>ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ 2. Οικονομικό Μέγεθος του συλλογικού σχήματος</p>	
<p>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2.1 Το οικονομικό μέγεθος του συλλογικού σχήματος. Περιλαμβάνει 3 πεδία αμοιβαία αποκλειόμενα. (Βαθμοί=0,05 x μόρια που λαμβάνει το πεδίο)</p>	
<p>Πεδίο (2.1.α) Μόρια: 50</p>	<p>Ετήσιος κύκλος εργασιών μεταξύ 500.000 και 1.500.000€ (μέσος όρος τριετίας)</p>
<p>Τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης είναι οι ισολογισμοί του συλλογικού σχήματος των τριών διαχειριστικών περιόδων που προηγούνται της υποβολής της αίτησης στήριξης. Το κριτήριο αυτό δε βαθμολογείται σε περίπτωση μη ύπαρξης τριών κλεισμένων χρήσεων.</p>	
<p>Πεδίο (2.1.β) Μόρια: 100</p>	<p>Ετήσιος κύκλος εργασιών μεταξύ 1.500.001 και 5.000.000€ (μέσος όρος τριετίας)</p>
<p>Τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης είναι οι ισολογισμοί του συλλογικού σχήματος των τριών διαχειριστικών περιόδων που προηγούνται της υποβολής της αίτησης στήριξης. Το κριτήριο αυτό δε βαθμολογείται σε περίπτωση μη ύπαρξης τριών κλεισμένων χρήσεων.</p>	
<p>Πεδίο (2.1.γ) Μόρια: 70</p>	<p>Ετήσιος κύκλος εργασιών άνω των 5.000.001 € (μέσος όρος τριετίας)</p>
<p>Τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης είναι οι ισολογισμοί του συλλογικού σχήματος των τριών διαχειριστικών περιόδων που προηγούνται της υποβολής της αίτησης στήριξης. Το κριτήριο αυτό δε βαθμολογείται σε περίπτωση μη ύπαρξης τριών κλεισμένων χρήσεων.</p>	
<p>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2.2 Η σχέση του τακτικού αποθεματικού με τις υποχρεωτικές μερίδες των μελών του (Βαθμοί=0,09 x μόρια που λαμβάνει το πεδίο)</p>	
<p>Πεδίο (2.2) Μόρια: 100</p>	<p>Τα σχηματισμένα τακτικά αποθεματικά να μην υπολείπονται του συνολικού ποσού των υποχρεωτικών μερίδων των μελών του συλλογικού σχήματος κατόχου του ΑΦΜ.</p>
<p>Τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης είναι ο ισολογισμός του συλλογικού σχήματος της διαχειριστικής περιόδου που προηγείται της υποβολής της αίτησης στήριξης. Λαμβάνονται υπόψη από το λογαριασμό «Α. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ» τα ποσά «Ι. Συνεταιριστικό Κεφάλαιο» και «ΙV. 1. Τακτικό Αποθεματικό».</p>	

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2.3 Η συσχέτιση του οικονομικού μεγέθους του συλλογικού σχήματος με το ύψος των αιτούμενων επενδύσεων	
(Βαθμοί=0,15 x μόρια που λαμβάνει το πεδίο)	
Πεδίο (2.3.α) Μόρια: 100	Το σύνολο των αιτούμενων επενδύσεων δεν ξεπερνά το 4πλάσιο των ιδίων κεφαλαίων (μέσος όρος τριετίας) του συλλογικού σχήματος κατόχου του ΑΦΜ
Τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης είναι οι ισολογισμοί του συλλογικού σχήματος των τριών διαχειριστικών περιόδων που προηγούνται της υποβολής της αίτησης στήριξης. Λαμβάνονται υπόψη το συνολικό ποσό του λογαριασμού «Α. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ» και το σύνολο του αιτούμενου προϋπολογισμού όπου, για τις ανάγκες του παρόντος, περιλαμβάνονται και οι Γενικές Δαπάνες.	
ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ 3. Η δυναμική του συλλογικού σχήματος	
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 3.1 Η δυνατότητα υλοποίησης του αιτούμενου επενδυτικού σχεδίου.	
Περιλαμβάνει 9 πεδία που συνυπολογίζονται. (Βαθμοί=0,17 x μόρια που λαμβάνει το πεδίο)	
Πεδίο (3.1.α) Μόρια: 20	Κάλυψη τουλάχιστον του 20% του αιτούμενου προϋπολογισμού με τεκμηρίωση διαθεσίμων κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης.
Για την τεκμηρίωση της ιδιωτικής συμμετοχής υποβάλλεται βεβαίωση μέσου υπολοίπου για κάθε τραπεζικό λογαριασμό που έχει ανοιχθεί με το ΑΦΜ του συλλογικού σχήματος ή με το ΑΦΜ του συλλογικού σχήματος στο οποίο αυτό υπάγεται. Η περίοδος του μέσου υπολοίπου δεν μπορεί να είναι μικρότερη των τριών μηνών ή μεγαλύτερη του έτους. Η περίοδος του μέσου υπολοίπου πρέπει να τελειώνει το νωρίτερο κατά τη συμπλήρωση του τριμήνου που προηγείται της ημερομηνίας κατάθεσης του αιτήματος στήριξης. Ως ημερομηνίες συμπλήρωσης τριμήνων ορίζονται οι 31/3, 30/6, 30/9 και 31/12. Συνεπώς για ημερομηνία κατάθεσης, έστω 12/2, η περίοδος του υπολοίπου δεν μπορεί να τελειώνει πριν τις 31/12 ενώ δύναται να τελειώνει μέχρι και τις 12/2. Οι βεβαιώσεις εκδίδονται από τις τράπεζες στις οποίες ο κάτοχος του ΑΦΜ είναι δικαιούχος σε καταθετικούς ή αλληλόχρεους λογαριασμούς. Οι βεβαιώσεις μπορεί να αναγράφουν το μέσο υπόλοιπο μιας, έστω 3μηνης ή 6μηνης περιόδου (α' / β' / γ' / δ' τραπεζικό τρίμηνο ή α' / β' τραπεζικό εξάμηνο κ.λπ.) η οποία έχει κλείσει και προηγείται (με τον τρόπο που ήδη αναφέρθηκε) της υποβολής της αίτησης στήριξης ή να αναγράφουν το μέσο υπόλοιπο για την περίοδο από την αρχή του έτους έως την ημερομηνία που ζητήθηκε η βεβαίωση (εφόσον έχει συμπληρωθεί τρίμηνο) ή να αναγράφουν το μέσο υπόλοιπο κάθε μήνα μιας τουλάχιστον 3μηνης περιόδου. Συμπληρωματικά, η ιδιωτική συμμετοχή τεκμηριώνεται με την προσκόμιση εξοφλημένων, σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία, παραστατικών γενικών δαπανών που περιλαμβάνονται στο υποβαλλόμενο σχέδιο και έχουν υλοποιηθεί πριν την υποβολή σύμφωνα με το Άρθρο 8 Παρ. 1.6 της ΥΑ. Το πεδίο μοριοδοτείται εφόσον το άθροισμα των ανωτέρω ποσών δεν υπολείπεται του 20% του αιτούμενου προϋπολογισμού (συμπεριλαμβανομένων και των Γενικών Δαπανών).	
Πεδίο (3.1.β) Μόρια: 10	Ύπαρξη φορολογικής και ασφαλιστικών ενημεροτήτων χωρίς παρακρατούμενες οφειλές.
Για την τεκμηρίωση της φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας υποβάλλονται σχετικές βεβαιώσεις της ΑΑΔΕ, του ΟΓΑ και του ΙΚΑ για είσπραξη χρημάτων απαλλαγμένες παρακρατούμενων ποσών και λήξης μεταγενέστερης της ημερομηνίας οριστικής υποβολής της ηλεκτρονικής αίτησης στήριξης. Οι ενημερότητες εκδίδονται για τον Α.Φ.Μ. του συλλογικού σχήματος ή για τον Α.Φ.Μ. του σχήματος στο οποίο υπάγεται.	
Πεδίο (3.1.γ)	Ύπαρξη αδειών απαραίτητων για την υλοποίηση κατά την υποβολή της αίτησης

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση. Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

Μόρια: 10	στήριξης.
<p>Το πεδίο μοριοδοτείται στην περίπτωση κατά την οποία, σύμφωνα με τις αιτούμενες επενδύσεις, απαιτείται άδεια δόμησης ή άδεια φύτευσης και αυτή προϋπάρχει για το ακίνητο στο οποίο θα χωροθετηθεί η επένδυση. Για την τεκμηρίωση των παραπάνω, με την αίτηση στήριξης υποβάλλεται θεωρημένο αντίγραφο της άδειας που έχει εκδοθεί και είναι σε ισχύ. Η άδεια δόμησης μπορεί να υποβληθεί και να ληφθεί υπόψη ακόμα και στην περίπτωση που, λόγω των αιτούμενων επενδύσεων, αυτή θα τροποποιηθεί ή θα επεκταθεί. Η άδεια φύτευσης πρέπει να αφορά νέες φυτεύσεις και όχι εκρίζωση-φύτευση.</p>	
Πεδίο (3.1.δ) Μόρια: 10	Ύπαρξη κερδοφορίας κατά τις 3 τελευταίες διαχειριστικές χρήσεις (μέσος όρος Ζετίας) προ αποσβέσεων και φόρων
<p>Τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης είναι οι ισολογισμοί από όπου υπολογίζεται για κάθε έτος το άθροισμα των [Καθαρών Αποτελεσμάτων Χρήσης προ Φόρων] + [Σύνολο Αποσβέσεων Παγίων]. Η Ζετία περιλαμβάνει το τελευταίο έτος για το οποίο έχει υποβληθεί φορολογική δήλωση πριν την ημερομηνία οριστικής υποβολής της ηλεκτρονικής αίτησης στήριξης, και τα δύο προηγούμενα έτη. Ο μέσος όρος Ζετίας είναι ο αριθμητικός μέσος όρων των αποτελεσμάτων των τριών ετών.</p>	
Πεδίο (3.1.ε) Μόρια: 10	Οι επενδύσεις σε κτιριακές εγκαταστάσεις χωροθετούνται σε ακίνητα ιδιόκτητα και απαλλαγμένα βαρών.
<p>Το πεδίο βαθμολόγησης αφορά αποκλειστικά ακίνητα επί των οποίων χωροθετούνται κτιριακές εγκαταστάσεις. Δικαιολογητικό τεκμηρίωσης είναι το αντίγραφο του συμβολαίου ιδιοκτησίας του ακινήτου νομίμως μετεγγραμμένο, συνοδευόμενο από αντίγραφο πρόσφατης μερίδας και πιστοποιητικού βαρών από το υποθηκοφυλακείο. Η ιδιοκτησία πρέπει να ανήκει στο συλλογικό σχήμα ή στον κάτοχο του ΑΦΜ του συλλογικού σχήματος.</p>	
Πεδίο (3.1.στ) Μόρια: 10	Πιστοποιημένος φορέας κατά ISO 9001 ή/και ISO 22000.
<p>Δικαιολογητικό τεκμηρίωσης είναι το αντίγραφο του σχετικού εγγράφου του πιστοποιητικού οργανισμού που έχει εκδοθεί στην επωνυμία του υποψήφιου φορέα.</p>	
Πεδίο (3.1.ζ) Μόρια: 5	Ύπαρξη εμπορικών σημάτων (Αναγνωρισιμότητα προϊόντων)
<p>Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης είναι τα πιστοποιητικά και οι βεβαιώσεις κατάθεσης των εμπορικών σημάτων κ.λπ. διακριτικών που φέρουν τα προϊόντα.</p>	
Πεδίο (3.1.η) Μόρια: 5	Μέσος όρος τριετίας δαπανών προβολής & προώθησης ως ποσοστό επί του μέσου όρου τριετίας του συνολικού κύκλου εργασιών $\geq 1\%$.
<p>Τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης είναι οι ισολογισμοί του συλλογικού σχήματος των τριών διαχειριστικών περιόδων που προηγούνται της υποβολής της αίτησης στήριξης. Λαμβάνονται υπόψη το συνολικό ποσό του λογαριασμού «ΠΩΛΗΣΕΙΣ» και το άθροισμα των λογαριασμών [6401 Εξοδα Ταξιδίων Εξωτερικού] + [6402 Εξοδα Προβολής & Διαφήμισης] + [6403 Εξοδα Εκθέσεων & Επιδείξεων] + [6405 Ειδικά Έξοδα Εξαγωγών] της κατάστασης λογαριασμού γενικής εκμετάλλευσης.</p> <p>Το πεδίο βαθμολογείται όταν ο μέσος όρος του ποσοστού την τριετία είναι μεγαλύτερος ή ίσος του 1%.</p>	
Πεδίο (3.1.θ) Μόρια: 20	Ομάδες και οργανώσεις του άρθρου 27 του Καν. 1305/2013
<p>Τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης είναι το καταστατικό του συλλογικού σχήματος ή η απόφαση ένταξής του στο Μέτρο 9 του ΠΑΑ 2014-2020.</p>	

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση. Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ 4 Αύξηση της προστιθέμενης αξίας της παραγωγής	
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 4.1 Η εισαγωγή επενδύσεων που αναβαθμίζουν ποιοτικά την παραγωγή. (Βαθμοί=0,10 x μόρια που λαμβάνει το πεδίο)	
Πεδίο (4.1.α) Μόρια: 100	Επενδύσεις που αφορούν εγκαταστάσεις ή/και εξοπλισμό για την συντήρηση ή/και την προετοιμασία ή/και την συσκευασία για την πρώτη πώληση της παραγωγής σε ποσοστό $\geq 30\%$ του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού.
<p>Το πεδίο μοριοδοτείται όταν υπάρχουν επενδύσεις, σύμφωνα με την αξιολόγηση της αίτησης στήριξης του υποψήφιου, οι οποίες περιλαμβάνεται στον Πίνακα 1.4. Στον υπολογισμό του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού αθροίζεται η επιλέξιμη δαπάνη του σχετικού εξοπλισμού και η επιλέξιμη δαπάνη των νέων κτιριακών εγκαταστάσεων όπου χωροθετείται ο εξοπλισμός.</p> <p>Στην περίπτωση που ο εξοπλισμός χωροθετείται σε νέα κτίρια με μικτή χρήση, στην αξία του εξοπλισμού αθροίζεται η επιμερισμένη δαπάνη του κτιρίου βάσει των τετραγωνικών μέτρων που καταλαμβάνει ο εξοπλισμός σε λειτουργία, όπως αυτός εμφανίζεται στα αρχιτεκτονικά σχέδια (κατόψεις).</p> <p>Δεν περιλαμβάνονται οι γενικές δαπάνες, η άδεια δόμησης, η διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου και η περίφραξή. Δεν απαιτείται η προσκόμιση επιπλέον δικαιολογητικού.</p>	
ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ 5. Εισαγωγή/χρήση καινοτομίας	
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 5.1 Η ενσωμάτωση καινοτομίας στην εκμετάλλευση. (Βαθμοί=0,05 x μόρια που λαμβάνει το πεδίο)	
Πεδίο (5.1) Μόρια: 0-100	Εγκεκριμένες καινοτόμες επενδύσεις ως ποσοστό % επί του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού.
<p>Το πεδίο μοριοδοτείται όταν υπάρχουν επενδύσεις, σύμφωνα με την αξιολόγηση της αίτησης στήριξης του υποψήφιου, οι οποίες χαρακτηρίζονται καινοτόμες σύμφωνα με τον Πίνακα 1.8. Ποσοστό καινοτόμων επενδύσεων $\geq 20\%$ βαθμολογείται με 100 μόρια και τα μόρια μειώνονται γραμμικά έως ποσοστού καινοτόμων επενδύσεων 2% που βαθμολογείται με 10 μόρια. Για τις ανάγκες του παρόντος, στον υπολογισμό του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού δεν περιλαμβάνονται οι Γενικές Δαπάνες.</p> <p>Δεν απαιτείται η προσκόμιση επιπλέον δικαιολογητικού.</p>	
ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ 6. Συμμετοχή σε κλάδους που αναδεικνύονται στο πλαίσιο των ιδιαιτεροτήτων και αναγκών της κάθε Περιφέρειας.	
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 6.1 Η συμμετοχή σε κλάδους (υφιστάμενη) που αναδεικνύονται στο πλαίσιο των ιδιαιτεροτήτων και αναγκών της κάθε Περιφέρειας λαμβάνοντας υπόψη τα συγκριτικά του πλεονεκτήματα αλλά και τις RIS3. Περιλαμβάνει 3 πεδία που συνυπολογίζονται. (Βαθμοί=0,14 x μόρια που λαμβάνει το πεδίο)	
Πεδίο (6.1.α) Μόρια: 100	Περιφερειακή Επιλογή (1)
Το πεδίο βαθμολογείται εφόσον το συλλογικό σχήμα δραστηριοποιείται σε κλάδους εντός των τομέων προτεραιότητας της Περιφέρειας.	
Πεδίο (6.1.β) Μόρια: 100	Περιφερειακή Επιλογή (2)
Το πεδίο βαθμολογείται εφόσον το συλλογικό σχήμα δραστηριοποιείται σε κλάδους εντός των τομέων προτεραιότητας της Περιφέρειας.	

Πεδίο (6.1.γ) Μόρια: 100	Περιφερειακή Επιλογή (3)
Το πεδίο βαθμολογείται εφόσον το συλλογικό σχήμα δραστηριοποιείται σε κλάδους εντός των τομέων προτεραιότητας της Περιφέρειας.	

Πίνακας 1.8 Επενδύσεις που χαρακτηρίζονται ως καινοτόμες στα συλλογικά σχήματα.

ΤΥΠΟΣ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
Προετοιμασία προϊόντων για την πρώτη πώληση	
1. Συστήματα διαχωρισμού	Συστήματα διαχωρισμού που με την χρήση ηλεκτρονικών αισθητήρων (π.χ. κάμερα) ανιχνεύουν μέγεθος/χρώμα, μπορούν να έχουν εφαρμογή σε φρούτα, λαχανικά και ξηρούς καρπούς.
2. Συστήματα ποιοτικού ελέγχου	Συστήματα ποιοτικού ελέγχου που με την χρήση αισθητήρων ανιχνεύουν υποβαθμισμένους καρπούς ή λαχανικά/ύπαρξη μικροοργανισμών. Μπορούν ενδεικτικά να έχουν εφαρμογή σε φρούτα, λαχανικά και ξηρούς καρπούς.
3. Συστήματα ποιοτικού ελέγχου για την ανίχνευση τοξινών	Συστήματα ποιοτικού ελέγχου που με την χρήση αισθητήρων ανιχνεύουν την ύπαρξη τοξινών, μπορούν να έχουν εφαρμογή σε ξηρούς καρπούς.
4. Συστήματα ελέγχου καθαρότητας (ανίχνευση υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων)	Συστήματα έλεγχου που χρησιμοποιούνται για την ανίχνευση υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων, μπορούν να έχουν εφαρμογή σε φρούτα, λαχανικά και ξηρούς καρπούς.

Άρθρο 6

Αρχές καθορισμού των κριτηρίων επιλογής αιτήσεων στήριξης για τη Δράση 4.1.3

1. Ανάγκες σε ενέργεια

Προτεραιότητα δίνεται σε επενδυτικά σχέδια που έχουν σημαντικές ανάγκες σε ενέργεια. Παράλληλα συνεκτιμώνται το ποσοστό κάλυψης ενεργειακών αναγκών, η αποδοτικότητα υποκατάστασης της ενέργειας καθώς και η χρησιμοποιούμενη τεχνολογία.

2. Ανάγκες διαχείρισης αποβλήτων

Προτεραιότητα δίνεται σε επενδυτικά σχέδια που παράγουν μεγάλο όγκο αποβλήτων. Παράλληλα συνεκτιμώνται ο τύπος της επένδυσης, η κατηγορία εκμετάλλευσης και η αποδοτικότητα συστήματος διαχείρισης αποβλήτων.

3. Δυναμική της εκμετάλλευσης/του συλλογικού σχήματος.

Προτεραιότητα δίνεται σε επενδυτικά σχέδια τα οποία παρουσιάζουν μεγαλύτερη δυνατότητα υλοποίησης.

Στην συνέχεια παρατίθεται η ανάλυση των ανωτέρω αρχών σε κριτήρια επιλογής (Πίνακας 1.9).

Πίνακας 1.9 Ανάλυση των αρχών καθορισμού των κριτηρίων επιλογής αιτήσεων στήριξης σε επιμέρους κριτήρια για τη Δράση 4.1.3

ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΙΜΩΝ - ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ		ΒΑΡΥΤΗΤΑ (%)	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ (κλίμακα 0-100)
Ανάγκες σε ενέργεια	1.1	Αξιολογούνται και βαθμολογούνται οι ενεργειακές ανάγκες στη μελλοντική σε Kwh	Ανάγκες πρωτογενούς ενέργειας (kWh) ανά μονάδα (βάσει τεκμηριωμένης μελέτης)	<p>ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ (kWh / στρέμμα)</p> <p>Για τις Περιφέρειες της ομάδας 1³:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τιμές από 40.000 έως 240.000 kWh/στρέμμα βαθμολογούνται από 10 έως 100 μόρια (αναλογικά) με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων. • Τιμές άνω των 240.000 Kwh/στρέμμα βαθμολογούνται με 100 μόρια. • Τιμές κάτω των 40.000 Kwh/στρέμμα βαθμολογούνται με μηδέν (0). <p>Για τις Περιφέρειες της ομάδας 2⁴:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τιμές από 100.000 έως 350.000 kWh/στρέμμα βαθμολογούνται από 10 έως 100 μόρια (αναλογικά) με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων. • Τιμές άνω των 350.000 Kwh/στρέμμα βαθμολογούνται με 100 μόρια. • Τιμές κάτω των 100.000 Kwh/στρέμμα βαθμολογούνται με μηδέν (0). 	10 %	10-100

³ Κρήτη, Νότιο Αιγαίο, Ιόνιο, Πελοπόννησος, Στερεά Ελλάδα, Βόρειο Αιγαίο, Δυτική Ελλάδα, Αττική

⁴ Ήπειρος, Θεσσαλία, Ανατολική Μακεδονία Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Δυτική Μακεδονία

				<p align="center"><u>ΓΕΩΤΡΗΣΕΙΣ</u></p> <p align="center">(kWh / στρέμμα)</p> <p>Τιμές από 200 έως 650 kWh/στρέμμα βαθμολογούνται από 10 έως 100 μόρια (αναλογικά) με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων.</p> <p>Τιμές άνω των 650 kWh/στρέμμα βαθμολογούνται με 100 μόρια.</p> <p>Τιμές κάτω των 200 kWh/στρέμμα βαθμολογούνται με μηδέν (0).</p>		10-100
				<p align="center"><u>ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ</u></p> <p align="center">(kWh / ΜΖΚ⁵)</p> <p>Τιμές από 300 έως 3.000 kWh/ΜΖΚ βαθμολογούνται από 10 έως 100 μόρια (αναλογικά) με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων.</p> <p>Τιμές άνω των 3.000 kWh/ΜΖΚ βαθμολογούνται με 100 μόρια.</p> <p>Τιμές κάτω των 300 kWh/ΜΖΚ βαθμολογούνται με μηδέν (0).</p>		10-100
				<p align="center">ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ (kWh)</p>		50

⁵ Μονάδα Ζωικού Κεφαλαίου: Σύμφωνα με τη Eurostat [[http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:Livestock_unit_\(LSU\)](http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:Livestock_unit_(LSU))]

ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΙΜΩΝ - ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ (%)	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ (κλίμακα 0-100)	
Ανάγκες σε ενέργεια	1.2	Αξιολογείται και βαθμολογείται η κάλυψη ενεργειακών αναγκών από ΑΠΕ (βάσει τεκμηριωμένης μελέτης)	Ποσοστό κάλυψης ενεργειακών αναγκών από ΑΠΕ (με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων)	15 %	10-100	
	1.3	Αξιολογείται και βαθμολογείται η αποδοτικότητα υποκατάστασης της ενέργειας (βάσει τεκμηριωμένης μελέτης)	kWh παραγόμενης ενέργειας συστήματος ΑΠΕ /ευρώ επένδυσης Τιμές από 1-9 kWh/ευρώ βαθμολογείται από 10 έως 100 μόρια (αναλογικά) με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων. Τιμές μεγαλύτερες των 9 kWh/ευρώ βαθμολογείται με 100 μόρια Τιμές μικρότερη της 1 kWh/ευρώ βαθμολογείται με μηδέν (0).	10 %	10-100	
	1.4	Αξιολογείται και βαθμολογείται η χρησιμοποιούμενη τεχνολογία	Θερμοκήπια	Αντλία θερμότητας με $3 < COP < 3.5$	10 %	25
				Καυστήρας βιομάζας για παραγωγή θερμικής ενέργειας		30
				ΦΒ		50
				Ανεμογεννήτριες		50
				Αυτόνομο σύστημα (*μόνο για μη ηλεκτροδοτούμενες εκμεταλλεύσεις)		60
Αντλία θερμότητας με $COP > 3.5$				75		
Γεωθερμική αντλία θερμότητας				100		
Καυστήρας βιομάζας για παραγωγή θερμικής ενέργειας	25					
Αντλία θερμότητας με $COP < 3.5$	35					
Καυστήρας βιομάζας για παραγωγή θερμικής ενέργειας	35					

εννο για διαβούλευση. Δεν έχει νομική κίνηση μετά την υπογραφή της διαβούλευσης

αλλαγές. 87

				Θερμικής ενέργειας		
				ΦΒ		50
				Ανεμογεννήτριες		50
				Αντλία θερμότητας με COP>3.5		75
				Αυτόνομο σύστημα (*μόνο για μη ηλεκτροδοτούμενες εκμεταλλεύσεις)		75
				Γεωθερμική αντλία θερμότητας		100
			Γεωτρήσεις	ΦΒ		50
				Αυτόνομο ΦΒ (*μόνο για μη ηλεκτροδοτούμενες εκμεταλλεύσεις)		60
			Συλλογικές Επενδύσεις	Αντλία θερμότητας με 3<COP<3.5		25
				Καυστήρας βιομάζας για παραγωγή θερμικής ενέργειας		35
				ΦΒ		50
				Ανεμογεννήτριες		50
				Αντλία θερμότητας με COP>3.5		75
				Γεωθερμική αντλία θερμότητας		100

ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΙΜΩΝ - ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ (%)	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ (κλίμακα 0-100)
Διαχείριση αποβλήτων	2.1	Αξιολογείται και βαθμολογείται η ποσότητα αποβλήτων που παράγονται στη μελλοντική κατάσταση (βάσει τεκμηριωμένης μελέτης)	<p>Ποσότητα παραγόμενων αποβλήτων ανά μονάδα ζωικού κεφαλαίου (kg αποβλήτων/ΜΖΚ)</p> <p>Τιμές από 700 έως 6.000 kg αποβλήτων/ΜΖΚ βαθμολογούνται από 10 έως 100 μόρια (αναλογικά) με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων.</p> <p>Τιμές άνω των 6.000 kg αποβλήτων/ΜΖΚ βαθμολογούνται με 100 μόρια.</p> <p>Τιμές κάτω των 700 kg αποβλήτων /ΜΖΚ βαθμολογούνται με μηδέν (0).</p>	10 %	10-100
	2.2	Αξιολογείται και βαθμολογείται ο τύπος της επένδυσης	Διαχωρισμός με μηχανικά μέσα	10 %	10
			Κομποστοποίηση σε θάλαμο/σωρούς		30
			Αναερόβια επεξεργασία και καύση σε πυρσό		70
			Αναερόβια επεξεργασία και συμπαραγωγή		100
	2.3	Αξιολογείται και βαθμολογείται η κατηγορία εκμετάλλευσης (βαθμολογείται ένα κριτήριο)	Χοιροτροφική	10 %	100
			Βοοτροφική		80
			Αιγοπροβατοτροφική		50
			Πτηνοτροφική		30
	2.4	Αξιολογείται και βαθμολογείται η αποδοτικότητα συστήματος διαχείρισης αποβλήτων (βάσει τεκμηριωμένης μελέτης)	<p>Ευρώ (€) επένδυσης/τη επεξεργαζόμενων αποβλήτων</p> <p>Τιμές από 250 έως 25 ευρώ/τη βαθμολογούνται από 10 έως 100 μόρια (αναλογικά) με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων.</p> <p>Τιμές κάτω των 25 ευρώ/τη βαθμολογούνται με 100 μόρια.</p> <p>Τιμές άνω των 250 ευρώ/τη βαθμολογούνται με μηδέν (0).</p>	15 %	10-100

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση. Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΙΜΩΝ – ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ (%)	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ (κλίμακα 0-100)
Δυναμική της εκμετάλλευσης/του συλλογικού σχήματος	3.1	Αξιολογείται και βαθμολογείται η δυνατότητα υλοποίησης του αιτούμενου επενδυτικού σχεδίου (βαθμολογείται αθροιστικά)	Τεκμηριωμένη ικανότητα κάλυψης τουλάχιστον του 20% του αιτούμενου προϋπολογισμού κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης	10 %	40
			Φορολογική και ασφαλιστικές ενημερότητες (για είσπραξη χρημάτων) χωρίς παρακρατούμενες οφειλές		20
			Ύπαρξη αδειών απαραίτητων για την υλοποίηση κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης		20
			Ύπαρξη κερδοφορίας κατά τις 3 τελευταίες διαχειριστικές χρήσεις (μέσος όρος 3ετίας) προ αποσβέσεων και φόρων		10
			Τα ακίνητα επί των οποίων χωροθετούνται οι επενδύσεις σε κτηριακές εγκαταστάσεις είναι ιδιόκτητα και απαλλαγμένα βαρών		10

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ = ΒΑΡΥΤΗΤΑ Χ ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	
ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	100 βαθμοί
ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	35 βαθμοί
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΕΙ ΝΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙ Ο ΕΝ ΔΥΝΑΜΕΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	<i>(35 % της μέγιστης βαθμολογίας)</i>

Άρθρο 7

Βαθμολογία αιτήσεων στήριξης.

2. Στον Πίνακα 1.10 παρουσιάζεται η κατανομή της βαθμολογίας μεταξύ των αρχών κριτηρίων αξιολόγησης και η συνεισφορά κάθε αρχής κριτηρίων στη διαμόρφωση της τελικής βαθμολογίας. Επιπλέον, παρουσιάζεται η συνεισφορά των κριτηρίων που αφορούν την υφιστάμενη και τη μελλοντική κατάσταση του υποψηφίου στη διαμόρφωση της τελικής βαθμολογίας αξιολόγησης και κατάταξης των αιτήσεων στήριξης.

Πίνακας 1.10 Κατανομή της βαθμολογίας μεταξύ των αρχών κριτηρίων αξιολόγησης.

Κριτήρια αξιολόγησης αιτήσεων Συλλογικών Σχημάτων		
ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ	ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ	ΜΕΓΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ
Ανάγκες σε ενέργεια	Μελλοντική	45
Διαχείριση αποβλήτων	Μελλοντική	45
Δυναμικής της εκμετάλλευσης	Υφιστάμενη	10
Υποσύνολο μέγιστης Βαθμολογίας Υφισταμένης		10
Υποσύνολο μέγιστης Βαθμολογίας Μελλοντικής		90
Σύνολο Μέγιστης Βαθμολογίας		100

3. Η αξιολόγηση και μοριοδότηση των πεδίων βαθμολογίας για κάθε αρχή κριτηρίων αξιολόγησης αιτήσεων στήριξης πραγματοποιείται ως εξής:

ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ 1. Ανάγκες σε ενέργεια	
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1.1 Οι ενεργειακές ανάγκες στη μελλοντική. (Βαθμοί=0,10 x μόρια που λαμβάνει το πεδίο)	
Πεδίο 1.1 Μόρια: 10-100	Ανάγκες πρωτογενούς ενέργειας (kWh) ανά μονάδα
Βάσει σχετικής μελέτης, που συνυποβάλλεται με την αίτηση, γίνεται ανάλυση των ενεργειακών αναγκών της εκμετάλλευσης ή των εγκαταστάσεων του συλλογικού σχήματος. Οι ανάγκες αυτές, ανάλογα με την κατηγορία στην/από την οποία πραγματοποιείται η επένδυση (θερμοκήπια, γεωτρήσεις, κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, συλλογικά σχήματα), μετατρέπονται σε μόρια ως ακολούθως:	
ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ (kWh / στρέμμα)	
Για τις Περιφέρειες της ομάδας 1 ⁶ :	
<ul style="list-style-type: none"> • Τιμές από 40.000 έως 240.000 kWh/στρέμμα βαθμολογούνται από 10 έως 100 μόρια (αναλογικά) με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων. • Τιμές άνω των 240.000 kWh/στρέμμα βαθμολογούνται με 100 μόρια.	

⁶ Κρήτη, Νότιο Αιγαίο, Ιόνιο, Πελοπόννησος, Στερεά Ελλάδα, Βόρειο Αιγαίο, Δυτική Ελλάδα, Αττική

- Τιμές κάτω των 40.000 Kwh/στρέμμα βαθμολογούνται με μηδέν (0).

Για τις Περιφέρειες της ομάδας 2⁷:

- Τιμές από 100.000 έως 350.000 kWh/στρέμμα βαθμολογούνται από 10 έως 100 μόρια (αναλογικά) με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων.
  - Τιμές άνω των 350.000 Kwh/στρέμμα βαθμολογούνται με 100 μόρια.
- Τιμές κάτω των 100.000 Kwh/στρέμμα βαθμολογούνται με μηδέν (0).

ΓΕΩΤΡΗΣΕΙΣ

(kWh / στρέμμα)

Τιμές από 200 έως 650 kWh/στρέμμα βαθμολογούνται από 10 έως 100 μόρια (αναλογικά) με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων.

Τιμές άνω των 650 Kwh/στρέμμα βαθμολογούνται με 100 μόρια.

Τιμές κάτω των 200 Kwh/στρέμμα βαθμολογούνται με μηδέν (0).

ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ

(kWh / MZK⁸)

Τιμές από 300 έως 3.000 kWh/MZK βαθμολογούνται από 10 έως 100 μόρια (αναλογικά) με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων.

Τιμές άνω των 3.000 kWh/MZK βαθμολογούνται με 100 μόρια.

Τιμές κάτω των 300 kWh/MZK βαθμολογούνται με μηδέν (0).

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ

Λαμβάνουν 50 μόρια ανεξαρτήτου ενεργειακών αναγκών.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1.2 Η κάλυψη των ενεργειακών αναγκών από ΑΠΕ.

(Βαθμοί=0,15 x μόρια που λαμβάνει το πεδίο)

Πεδίο 1.2

Ποσοστό η κάλυψης (%) ενεργειακών αναγκών από ΑΠΕ

Μόρια: 10-100

Βάσει σχετικής μελέτης, που συνοποβάλλεται με την αίτηση, γίνεται ανάλυση του ποσοστού κάλυψης ενεργειακών αναγκών από ΑΠΕ, με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1.3 Η αποδοτικότητα υποκατάστασης της ενέργειας.

(Βαθμοί=0,10 x μόρια που λαμβάνει το πεδίο)

Πεδίο 1.3

Η αποδοτικότητα υποκατάστασης της ενέργειας

Μόρια: 10-100

Βάσει σχετικής μελέτης, που συνοποβάλλεται με την αίτηση, γίνεται ανάλυση του τρόπου υποκατάστασης της ενέργειας και εκτιμάται η αποδοτικότητα της επένδυσης υποκατάστασης (kWh παραγόμενης ενέργειας συστήματος ΑΠΕ /ευρώ επένδυσης).

Ανάλογα με την τιμή του δείκτη αυτού βαθμολογείται.

⁷ Ηπειρος, Θεσσαλία, Ανατολική Μακεδονία Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Δυτική Μακεδονία

⁸ Μονάδα Ζωικού Κεφαλαίου: Σύμφωνα με τη Eurostat [[http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:Livestock_unit_\(LSU\)](http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:Livestock_unit_(LSU))]

<p>Πιο συγκεκριμένα:</p> <p>Τιμές από 1-9 kWh/ευρώ βαθμολογείται από 10 έως 100 μόρια (αναλογικά) με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων.</p> <p>Τιμές μεγαλύτερες των 9 kWh/ευρώ βαθμολογείται με 100 μόρια</p> <p>Τιμές μικρότερη της 1 kWh/ευρώ βαθμολογείται με μηδέν (0).</p>	
<p>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1.4 Η χρησιμοποιούμενη τεχνολογία.</p> <p>(Βαθμοί=0,10 x μόρια που λαμβάνει το πεδίο)</p>	
<p>Πεδίο 1.4 Μόρια: 10-100</p>	<p>Η χρησιμοποιούμενη τεχνολογία</p>
<p>Βάσει σχετικής μελέτης, που συνοποβάλλεται με την αίτηση, εξετάζεται η τεχνολογία που θα χρησιμοποιηθεί για την υποκατάσταση των ενεργειακών αναγκών από ΑΠΕ. Ανάλογα με την τεχνολογία αυτή και την κατηγορία στην/από την οποία πραγματοποιείται η επένδυση (θερμοκήπια, γεωτρήσεις, κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, συλλογικά σχήματα) παίρνει και τα αντίστοιχα μόρια.</p>	
<p>ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ 2. Διαχείριση αποβλήτων</p>	
<p>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2.1 Η ποσότητα αποβλήτων που παράγονται στη μελλοντική κατάσταση.</p> <p>(Βαθμοί=0,10 x μόρια που λαμβάνει το πεδίο)</p>	
<p>Πεδίο 2.1 Μόρια: 10-100</p>	<p>Ποσότητα αποβλήτων που παράγονται στη μελλοντική κατάσταση</p>
<p>Βάσει σχετικής μελέτης, που συνοποβάλλεται με την αίτηση, αναφορικά με την επεξεργασία των αποβλήτων, περιγράφεται ο όγκος τα αποβλήτων που παράγονται ανά μονάδα ζωικού κεφαλαίου (kg αποβλήτων/MZK). Ανάλογα με την τιμή του δείκτη αυτού βαθμολογείται.</p> <p>Πιο συγκεκριμένα:</p> <p>Τιμές από 700 έως 6.000 kg αποβλήτων/MZK βαθμολογούνται από 10 έως 100 μόρια (αναλογικά) με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων.</p> <p>Τιμές άνω των 6.000 kg αποβλήτων/MZK βαθμολογούνται με 100 μόρια.</p> <p>Τιμές κάτω των 700 kg αποβλήτων /MZK βαθμολογούνται με μηδέν (0).</p>	
<p>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2.2 Ο τύπος της επένδυσης για τη διαχείριση των αποβλήτων.</p> <p>(Βαθμοί=0,10 x μόρια που λαμβάνει το πεδίο)</p>	
<p>Πεδίο 2.2 Μόρια: 10-100</p>	<p>Επενδύσεις για την διαχείριση των αποβλήτων</p>
<p>Βάσει σχετικής μελέτης, που συνοποβάλλεται με την αίτηση, αναφορικά με την επεξεργασία των αποβλήτων, περιγράφονται οι προτεινόμενες επενδύσεις για τη διαχείριση των αποβλήτων. Ανάλογα με τις επενδύσεις αυτές παίρνει και τα αντίστοιχα μόρια.</p> <p>Σημειώνεται ότι οι επενδύσεις αυτές πρέπει να είναι επιπλέον των υποχρεωτικών που αναφέρονται στην άδεια λειτουργίας ή στις πρότυπες περιβαλλοντικές δεσμεύσεις.</p>	
<p>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2.3 Ο τύπος της εκμετάλλευσης.</p> <p>(Βαθμοί=0,10 x μόρια που λαμβάνει το πεδίο)</p>	
<p>Πεδίο 2.3</p>	<p>Επενδύσεις για τη διαχείριση των αποβλήτων</p>

Μόρια: 30-100	
<p>Ανάλογα με το εκτρεφόμενο είδος λαμβάνεται η βαθμολογία. Τα στοιχεία σχετικά με το είδος της εκτροφής λαμβάνονται από τη δήλωση ΟΣΔΕ της εκμετάλλευσης.</p> <p>Δεν απαιτείται η προσκόμιση επιπλέον δικαιολογητικού.</p>	
<p>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2.4 Αποδοτικότητα συστήματος διαχείρισης αποβλήτων.</p> <p>(Βαθμοί=0,15 x μόρια που λαμβάνει το πεδίο)</p>	
<p>Πεδίο 2.4</p> <p>Μόρια: 10-100</p>	<p>Αποδοτικότητα συστήματος διαχείρισης αποβλήτων.</p>
<p>Βάσει σχετικής μελέτης, που συνυποβάλλεται με την αίτηση, αναφορικά με την επεξεργασία των αποβλήτων, γίνεται ανάλυση του τρόπου επεξεργασίας των αποβλήτων και εκτιμάται η αποδοτικότητα του συστήματος αυτού (Ευρώ (€) επένδυσης/τη επεξεργαζόμενων αποβλήτων). Ανάλογα με την τιμή του δείκτη αυτού βαθμολογείται.</p> <p>Πιο συγκεκριμένα:</p> <p>Τιμές από 250 έως 25 ευρώ/τη βαθμολογούνται από 10 έως 100 μόρια (αναλογικά) με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων.</p> <p>Τιμές κάτω των 25 ευρώ/τη βαθμολογούνται με 100 μόρια.</p> <p>Τιμές άνω των 250 ευρώ/τη βαθμολογούνται με μηδέν (0).</p>	
<p>ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ 3. Η δυναμική της εκμετάλλευσης/του συλλογικού σχήματος</p> <p>Περιλαμβάνει 5 πεδία που συνυπολογίζονται.</p> <p>(Βαθμοί=0,10 x μόρια που λαμβάνουν αθροιστικά τα πεδία 3.1.α έως και 3.1.ε)</p>	
<p>Πεδίο (3.1.α)</p> <p>Μόρια: 40</p>	<p>Τεκμηριωμένη ικανότητα κάλυψης τουλάχιστον του 20% του αιτούμενου προϋπολογισμού κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης.</p>
<p>Για την τεκμηρίωση της ιδιωτικής συμμετοχής υποβάλλεται βεβαίωση μέσου υπολοίπου για κάθε τραπεζικό λογαριασμό στον οποίο είναι δικαιούχος ο υποψήφιος. Η περίοδος του μέσου υπολοίπου δεν μπορεί να είναι μικρότερη των τριών μηνών ή μεγαλύτερη του έτους. Η περίοδος του μέσου υπολοίπου πρέπει να τελειώνει το νωρίτερο κατά τη συμπλήρωση του τριμήνου που προηγείται της ημερομηνίας κατάθεσης του αιτήματος στήριξης. Ως ημερομηνίες συμπλήρωσης τριμήνων ορίζονται οι 31/3, 30/6, 30/9 και 31/12. Συνεπώς για ημερομηνία κατάθεσης, έστω 12/2, η περίοδος του υπολοίπου δεν μπορεί να τελειώνει πριν τις 31/12 ενώ δύναται να τελειώνει μέχρι και τις 12/2.</p> <p>Οι βεβαιώσεις εκδίδονται από τις τράπεζες στις οποίες ο υποψήφιος είναι δικαιούχος σε καταθετικούς (ταμειευτηρίου, όψεως, προθεσμιακούς) ή αλληλόχρεους λογαριασμούς. Οι βεβαιώσεις μπορεί να αναγράφουν το μέσο υπόλοιπο μιας, έστω 3μηνης ή 6μηνης περιόδου (α' / β' / γ' / δ' τραπεζικό τρίμηνο ή α' / β' τραπεζικό εξάμηνο κ.λπ.) η οποία έχει κλείσει και προηγείται (με τον τρόπο που ήδη αναφέρθηκε) της υποβολής της αίτησης στήριξης ή να αναγράφουν το μέσο υπόλοιπο για την περίοδο από την αρχή του έτους έως την ημερομηνία που ζητήθηκε η βεβαίωση (εφόσον έχει συμπληρωθεί τρίμηνο) ή να αναγράφουν το μέσο υπόλοιπο κάθε μήνα μιας τουλάχιστον 3μηνης περιόδου. Συμπληρωματικά, η ιδιωτική συμμετοχή τεκμηριώνεται με την προσκόμιση εξοφλημένων, σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία, παραστατικών γενικών δαπανών που περιλαμβάνονται στο υποβαλλόμενο σχέδιο και έχουν υλοποιηθεί πριν την υποβολή σύμφωνα με το Άρθρο 8 Παρ. 1.6 της ΥΑ. Το πεδίο μοριοδοτείται εφόσον το άθροισμα των ανωτέρω ποσών δεν υπολείπεται του 20% του αιτούμενου προϋπολογισμού (συμπεριλαμβανομένων και των Γενικών Δαπανών). Για υπαγόμενα συλλογικά σχήματα, οι βεβαιώσεις εκδίδονται για τους τραπεζικούς λογαριασμούς του συλλογικού σχήματος στο οποίο υπάγονται.</p>	

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση. Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

Πεδίο (3.1.β) Μόρια: 20	Υπαρξη φορολογικής και ασφαλιστικών ενημεροτήτων χωρίς παρακρατούμενες οφειλές.
Για την τεκμηρίωση της φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας υποβάλλονται σχετικές βεβαιώσεις της ΑΑΔΕ, του ΟΓΑ και του ΙΚΑ για είσπραξη χρημάτων απαλλαγμένες παρακρατούμενων ποσών και λήξης μεταγενέστερης της ημερομηνίας οριστικής υποβολής της ηλεκτρονικής αίτησης στήριξης. Για υπαγόμενα συλλογικά σχήματα, οι ενημερότητες εκδίδονται για τον Α.Φ.Μ. του συλλογικού σχήματος ή για τον Α.Φ.Μ. του σχήματος στο οποίο υπάγεται.	
Πεδίο (3.1.γ) Μόρια: 10	Υπαρξη αδειών απαραίτητων για την υλοποίηση κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης.
Στην περίπτωση κατά την οποία, σύμφωνα με τις αιτούμενες επενδύσεις, απαιτείται άδεια δόμησης ή άδεια φύτευσης και αυτή προϋπάρχει για το ακίνητο στο οποίο θα χωροθετηθεί η επένδυση, το πεδίο μοριοδοτείται. Για την τεκμηρίωση των παραπάνω, με την αίτηση στήριξης υποβάλλεται θεωρημένο αντίγραφο της άδειας που έχει εκδοθεί στο όνομα του υποψήφιου και είναι σε ισχύ. Η άδεια δόμησης μπορεί να υποβληθεί και να ληφθεί υπόψη ακόμα και στην περίπτωση που, λόγω των αιτούμενων επενδύσεων, αυτή θα τροποποιηθεί ή θα επεκταθεί. Η άδεια φύτευσης πρέπει να αφορά νέες φυτεύσεις και όχι εκρίζωση-φύτευση. Για υπαγόμενα συλλογικά σχήματα, οι άδειες μπορεί να έχουν εκδοθεί στην επωνυμία του συλλογικού σχήματος στο οποίο υπάγονται.	
Πεδίο (3.1.δ) Μόρια: 20	Υπαρξη κερδοφορίας κατά τις 3 τελευταίες διαχειριστικές χρήσεις (μέσος όρος Ζετίας) προ αποσβέσεων και φόρων
Τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης είναι κατά περίπτωση τα έντυπα Ε3 ή οι Ισολογισμοί. Από το Ε3 υπολογίζεται για κάθε έτος το άθροισμα των πεδίων [570 Καθαρό Αποτέλεσμα] + [543 Αποσβέσεις Παγίων] + [908 Αγροτικές Επιδοτήσεις & Ενισχύσεις] + [909 Αποζημιώσεις] - [645 Επιδοτήσεις άνω των 12.000€]. Από τον Ισολογισμό υπολογίζεται για κάθε έτος το άθροισμα των [Καθαρών Αποτελεσμάτων Χρήσης προ Φόρων] + [Σύνολο Αποσβέσεων Παγίων]. Η Ζετία περιλαμβάνει το τελευταίο έτος για το οποίο έχει υποβληθεί φορολογική δήλωση πριν την ημερομηνία οριστικής υποβολής της ηλεκτρονικής αίτησης στήριξης, και τα δύο προηγούμενα έτη. Ο μέσος όρος Ζετίας είναι ο αριθμητικός μέσος όρων των αποτελεσμάτων των τριών ετών.	
Πεδίο (3.1.ε) Μόρια: 10	Τα ακίνητα επί των οποίων χωροθετούνται οι επενδύσεις σε κτηριακές εγκαταστάσεις είναι ιδιόκτητα και απαλλαγμένα βαρών
Το πεδίο βαθμολόγησης αφορά αποκλειστικά ακίνητα επί των οποίων χωροθετούνται κτηριακές εγκαταστάσεις. Δικαιολογητικό τεκμηρίωσης είναι το αντίγραφο του συμβολαίου ιδιοκτησίας του ακινήτου νομίμως μετεγγραμμένο, συνοδευόμενο από αντίγραφο πρόσφατης μερίδας και πιστοποιητικού βαρών από το υποθηκοφυλακείο. Για υπαγόμενα συλλογικά σχήματα, τα ακίνητα μπορεί να ανήκουν στο συλλογικό σχήμα στο οποίο υπάγονται.	

**Παράρτημα II: Συντελεστές τυπικής απόδοσης
Ζωική Παραγωγή**

Κωδικός Συντελεστή Τυπικής Απόδοσης	Περιγραφή Προϊόντων για τους σκοπούς εφαρμογής των τυπικών αποδόσεων (Καν. 1166/2008 του Ευρ. Κοινοβουλίου και Καν. 1242/2008 της Επιτροπής)	Σταθμισμένοι Συντελεστές Τυπικής Απόδοσης (€/Μονάδα*)	
C_1	Ιπποειδή (κάθε ηλικίας)	Ίπποι, ημίονοι και όνοι	358
C_2_1	Βοοειδή και βουβάλια ηλικίας κάτω του ενός (1) έτους	Αρσενικά και Θηλυκά	435
C_2_2	Βοοειδή και βουβάλια, ηλικίας ενός έτους και άνω, αλλά κάτω των δύο ετών	Αρσενικά	880
C_2_3	Βοοειδή και βουβάλια, ηλικίας ενός έτους και άνω αλλά κάτω των δύο ετών	Θηλυκά	619
C_2_4	Βοοειδή και βουβάλια ηλικίας δύο ετών και άνω	Αρσενικά	980
C_2_5	Θηλυκά βοοειδή και βουβάλια (δαμάλια) ηλικίας δύο ετών και άνω	Δαμάλεις για: α. εκτροφή β. πάχυνση	1068
C_2_6	Αγελάδες και βουβάλια γαλακτοπαραγωγής		1447
C_2_99	Άλλες αγελάδες και άλλα βουβάλια	Λοιπά βοοειδή που δεν αναφέρονται αλλού	351
C_3_1_1	Θηλυκά Προβατοειδή αναπαραγωγής		93
C_3_1_99	Λοιπά προβατοειδή	Οι τυπικές αποδόσεις των λοιπών προβατοειδών λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό της συνολικής τυπικής απόδοσης της εκμετάλλευσης μόνο εάν στην εκμετάλλευση δεν υπάρχουν θηλυκά προβατοειδή αναπαραγωγής.	59
C_3_2_1	Θηλυκά Αιγοειδή αναπαραγωγής		83
C_3_2_99	Λοιπά αιγοειδή	Οι τυπικές αποδόσεις των λοιπών αιγοειδών λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό της συνολικής τυπικής απόδοσης της εκμετάλλευσης μόνο εάν στην εκμετάλλευση δεν υπάρχουν θηλυκά αιγοειδή αναπαραγωγής.	56
C_4_1	Χοιρίδια	Αρσενικά και θηλυκά, βάρους ζώντος ζώου κάτω των 20 κιλών	67
C_4_2	Χοιρομητέρες αναπαραγωγής	Βάρους 50 κιλών και άνω	597
C_4_99	Λοιποί χοίροι	Βάρους ζώντος ζώου 20 κιλών και άνω (κάπροι, παχυνόμενοι χοίροι κ.α.)	220
C_5_1	Κοτόπουλα	Κρεατοπαραγωγής	398
C_5_2	Όρνιθες αυγοπαραγωγής	Περιλαμβάνονται και οι πετεινοί αναπαραγωγής	1957

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση. Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

C_5_3	Λοιπά πουλερικά	Γάλι και γαλοπούλες, πάπιες, χήνες, στρουθοκάμηλοι, ορτύκια φασιανοί, περιστέρια, φραγκόκοτες κ.α.	1457
Κωδικός Συντελεστή Τυπικής Απόδοσης	Περιγραφή Προϊόντων για τους σκοπούς εφαρμογής των τυπικών αποδόσεων (Καν. 1166/2008 του Ευρ. Κοινοβουλίου και Καν. 1242/2008 της Επιτροπής)		Σταθμισμένοι Συντελεστές Τυπικής Απόδοσης (€/Μονάδα*)
C_6	Κουνέλια, κονικλομητέρες αναπαραγωγής	Θηλυκά κουνέλια σε παραγωγική ηλικία και λοιπά κουνέλια για πάχυνση και παραγωγή κρέατος	63
C_7	Μέλισσες	Ευρωπαϊκές και εγχώριες κυψέλες μελισσών	74

(*) Μονάδες

α) για τα προϊόντα ζωϊκής παραγωγής, η κεφαλή ζώου

β) για τα πουλερικά, τα 100 ζώα

γ) για τις μέλισσες, η κυψέλη

Φυτική Παραγωγή

Κωδικός Συντελεστή Τυπικής Απόδοσης	Περιγραφή Προϊόντων για τους σκοπούς εφαρμογής των τυπικών αποδόσεων (Καν. 1166/2008 του Ευρ. Κοινοβουλίου και Καν. 1242/2008 της Επιτροπής)	Σταθμισμένοι Συντελεστές Τυπικής Απόδοσης (€/Μονάδα*)	
B_1_1_1	Μαλακό και ημίσκληρο σιτάρι και όλυρα	Περιλαμβάνονται και σπόροι για σπορά	411
B_1_1_2	Σκληρό σιτάρι	Περιλαμβάνονται και σπόροι για σπορά	324
B_1_1_3	Σίκαλη (περιλαμβάνονται και τα μείγματα σπόρων-σμιγός)	Περιλαμβάνονται και σπόροι για σπορά	281
B_1_1_4	Κριθάρι	Περιλαμβάνονται και σπόροι για σπορά	364
B_1_1_5	Βρώμη	Περιλαμβάνονται και σπόροι για σπορά	386
B_1_1_6	Αραβόσιτος για καρπό (αμιγής)	Περιλαμβάνονται και σπόροι για σπορά	1583
B_1_1_7	Ρύζι	Περιλαμβάνονται και σπόροι για σπορά	1569
B_1_1_99	Άλλα σιτηρά για παραγωγή καρπού (τριτικάλε, σόργο, νταρί, φαλαρίδα, κεχρί κλπ.)	Περιλαμβάνονται και σπόροι για σπορά	358
B_1_10	Φυτείες σποροπαραγωγής και σπορόφυτα	ΔΕΝ περιλαμβάνονται τα σιτηρά, όσπρια, πατάτες, ρύζι και φυτά για ελαιούχους σπόρους	4027
B_1_11	Άλλες καλλιέργειες αρόσιμων εκτάσεων	Ξερά κρεμμύδια, ξερά σκόρδα, κοκκάρι, γλυκοπατάτα, κ.α.	3727
B_1_12_1	Γαίες υπό αγρανάπαυση	Χωρίς επιδοτήσεις	103
B_1_12_2	Γαίες υπό αγρανάπαυση	Για τις οποίες καταβάλλονται επιδοτήσεις	140
B_1_2_1	Όσπρια για ξηρό καρπό (περιλαμβάνονται και σπόροι για σπορά): α. Βρώσιμα όσπρια και μείγματα βρώσιμων οσπρίων με σιτηρά (φασόλια με αραβόσιτο) και μεταξύ τους, β. Κτηνοτροφικά όσπρια (περιλαμβάνονται και συγκαλλιέργειες οσπρίων μεταξύ τους, καθώς και όσπρια αμιγούς καλλιέργειας)	Μπιζέλια, φασόλια, κουκιά, φούλια και γλυκά λούπινα	1834
B_1_2_2	Όσπρια για ξηρό καρπό (περιλαμβάνονται και σπόροι για σπορά): α. Βρώσιμα όσπρια και μείγματα βρώσιμων οσπρίων με σιτηρά και μεταξύ τους, β. Κτηνοτροφικά όσπρια (περιλαμβάνονται και συγκαλλιέργειες οσπρίων μεταξύ τους, καθώς και όσπρια αμιγούς καλλιέργειας)	Φακές, Ρεβίθια, Αρακάς, Λαθούρια και άλλα πρωτεϊνούχα φυτά	1886
B_1_3	Γεώμηλα	Περιλαμβάνονται οι πρώιμες πατάτες και ο πατατόσπορος: α. Ανοιξιάτικες β. Καλοκαιρινές γ. Φθινοπωρινές και χειμερινές	9177

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση. Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

B_1_4	Ζαχαρότευτλα	ΔΕΝ περιλαμβάνονται οι σπόροι για σπορά.	2591
-------	--------------	--	------

Κωδικός Συντελεστή Τυπικής Απόδοσης	Περιγραφή Προϊόντων για τους σκοπούς εφαρμογής των τυπικών αποδόσεων (Καν. 1166/2008 του Ευρ. Κοινοβουλίου και Καν. 1242/2008 της Επιτροπής)	Σταθμισμένοι Συντελεστές Τυπικής Απόδοσης (€ / Μονάδα*)	
B_1_5	Κτηνοτροφικά φυτά με ριζώματα, βολβούς, ή κονδύλους, κ.λπ. και κτηνοτροφικά λάχανα	Κτηνοτροφικά τεύτλα, γλυκοπατάτες ζωτροφής, κολοκάσι, καρότα ζωτροφής, γογγύλια ζωτροφής, λάχανα και λαχανίδες για ζωτροφή. ΔΕΝ περιλαμβάνονται οι σπόροι για σπορά.	105
B_1_6_1	Καπνός	ΔΕΝ περιλαμβάνονται οι εκτάσεις σποροπαραγωγής	5735
B_1_6_11	Άλλα κλωστικά (ινώδη) φυτά	Γιούτα, αγαύη κλπ. ΔΕΝ περιλαμβάνονται οι εκτάσεις σποροπαραγωγής.	1115
B_1_6_12	Αρωματικά, φαρμακευτικά και αρτυματικά φυτά	Χαμομήλι, κύμινο, λεβάντα, μαντζουράνα, μέντα, κρίκος, φασκόμηλο, ρίγανη, γλυκάνισος, πιπεριές για κόκκινο πιπέρι, δίκταμο, αλόη κλπ. ΔΕΝ περιλαμβάνονται οι εκτάσεις σποροπαραγωγής.	9500
B_1_6_3	Βαμβάκι	ΔΕΝ περιλαμβάνονται οι εκτάσεις σποροπαραγωγής	1516
B_1_6_4	Ελαιούχα φυτά και σπόροι / Ελαιοκράμβη και αγριογογγύλη	Περιλαμβάνονται οι σπόροι για σπορά	1261
B_1_6_5	Ελαιούχα φυτά και σπόροι / Ηλιανθος	Περιλαμβάνονται οι σπόροι για σπορά	1314
B_1_6_6	Ελαιούχα φυτά και σπόροι / Σόγια	Περιλαμβάνονται οι σπόροι για σπορά	1305
B_1_6_8	Άλλα ελαιούχα φυτά και σπόροι	Σουσάμι, αραχίδα, σινάπι κλπ. Περιλαμβάνονται οι σπόροι για σπορά.	1287
B_1_6_9	Κλωστικά (ινώδη) φυτά / κλωστικό λινάρι	ΔΕΝ περιλαμβάνονται οι εκτάσεις σποροπαραγωγής	1236
B_1_6_99	Άλλα βιομηχανικά φυτά που δεν αναφέρονται αλλού	Κολοκύθια για πασατέμπο, σόργο για σκούπες, ζαχαροκάλαμο, μη κλωστικό λινάρι, λούφα, στέβια κλπ. ΔΕΝ περιλαμβάνονται οι εκτάσεις σποροπαραγωγής.	1261
B_1_7_1_1	Νωπά λαχανικά, πεπονοειδή, φράουλες / καλλιέργειες ανοικτού αγρού (μεγάλης έκτασης)	Εφαρμόζεται σύστημα αμεινισποράς με άλλες αροτραίες καλλιέργειες και συνήθως τα προϊόντα προορίζονται για βιομηχανική επεξεργασία. Πεπόνια, καρπούζια, βιομηχανική τομάτα, γλυκό καλαμπόκι κ.α.	7525
B_1_7_1_2	Νωπά λαχανικά, πεπονοειδή, φράουλες / καλλιέργειες κηπευτικής μορφής (μικρής έκτασης)	Εφαρμόζεται η εναλλαγή καλλιεργειών με άλλες κηπευτικές καλλιέργειες. Μελιτζάνες, τομάτες, πιπεριές, χλωρά φασόλια, μπάμιες, φράουλες, σπαράγγια κ.α.	11775
B_1_7_2	Νωπά λαχανικά, πεπονοειδή, φράουλες / καλλιέργειες σε θερμοκήπια ή άλλα προσπελάσιμα		68926

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση. Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

	στέγαστρα		
Κωδικός Συντελεστή Τυπικής Απόδοσης	Περιγραφή Προϊόντων για τους σκοπούς εφαρμογής των τυπικών αποδόσεων (Καν. 1166/2008 του Ευρ. Κοινοβουλίου και Καν. 1242/2008 της Επιτροπής)		Σταθμισμένοι Συντελεστές Τυπικής Απόδοσης (€/Μονάδα*)
B_1_8_1	Άνη και καλλωπιστικά φυτά στο ύπαιθρο	Λουλούδια, βολβοί, καλλωπιστικοί θάμνοι κ.α. ΔΕΝ περιλαμβάνονται τα φυτώρια.	44409
B_1_8_2	Άνη και καλλωπιστικά φυτά σε θερμοκήπια ή άλλα προσπελάσιμα στέγαστρα	Λουλούδια, βολβοί, καλλωπιστικοί θάμνοι κ.α. ΔΕΝ περιλαμβάνονται τα φυτώρια.	138656
B_1_9_1	Καλλιέργειες κτηνοτροφικών φυτών- Πολυετείς καλ/γειες χλωρών φυτών που διαρκούν περισσότερο από ένα (1) έτος και λιγότερο από πέντε (5) έτη.	Προσωρινές χορτολιβαδικές εκτάσεις σπαρμένες με μηδική, λοιπά πολυετή τριφύλλια και λειμώνες.	2286
B_1_9_2_1	Χλωρός αραβόσιτος	Προορίζεται για ζωοτροφή ή ενσίρωση	1487
B_1_9_2_2	Κτηνοτροφικά ψυχανθή που συγκομίζονται χλωρά	Φακές, μπιζέλια, τριφύλλια, μηδική, βίκος, λαθούρια, λούπινα, μείγματα ψυχανθών κ.α.	1474
B_1_9_2_99	Άλλα κτηνοτροφικά φυτά που συγκομίζονται χλωρά και δεν αναφέρονται αλλού	Σιτηρά, ετήσιο σόργο, σόγια, ελαιοκράμβη κ.α.	1382
B_2	Οικογενειακοί λαχανόκηποι	Μέχρι ένα (1) στρέμμα με λαχανικά, οπωροφόρα δένδρα και αμπέλια, κυρίως, για χρήση από την οικογένεια του κατόχου και όχι για πώληση.	142
B_3_1	Βοσκότοποι και λιβάδια	Εξαιρούνται οι άγονοι βοσκότοποι. Η τιμή αφορά έκταση χωρίς να εξετάζεται το ποσοστό αξιοποίησης λόγω κάλυψης από δασικά είδη κ.λπ.	105
B_3_2	Άγονοι βοσκότοποι	Η τιμή αφορά έκταση χωρίς να εξετάζεται το ποσοστό αξιοποίησης λόγω κάλυψης από δασικά είδη κ.λπ.	105
B_3_3	Μόνιμα λιβάδια και βοσκότοποι	Μη χρησιμοποιούμενα, πλέον, για παραγωγικούς σκοπούς, αλλά είναι επιλέξιμα για ενισχύσεις. Η τιμή αφορά έκταση χωρίς να εξετάζεται το ποσοστό αξιοποίησης λόγω κάλυψης από δασικά είδη κ.λπ.	141
B_4_1_1_1	Φυτείες οπωροφόρων δέντρων και θάμνοι νωπών φρούτων εύκρατης προέλευσης	α. Πυρηνόκαρπα: Ροδακινιές, Βερυκοκιές, Κερασιές, Κορομηλιές, Δαμασκηγιές, Βυσσινιές, Νεκταρινιές κ.α. β. Μηλοειδή: Μηλιές, Αχλαδιές, Κυδωνιές κ.α. γ. Λοιπά δένδρα και θάμνοι νωπών φρούτων: Μουσμυλιές, Συκιές, Μουριές, Ροδιές, Φραγκοσυκιές, Σμέουρα, Μύρτιλλο, Βατόμουρα, Γκότζι μπέρι, Αρώνια, Κρανιά, Φυσαλίδα κ.α.	6750

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση. Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

B_4_1_1_2	Φυτείες οπωροφόρων δέντρων υποτροπικής προέλευσης	α. Ακτινίδια β. Λοιπά: Μπανανιές υπαίθριες, Αβοκάντο κ.α.	5238
B_4_1_3	Καρποί με κέλυφος	Αμυγδαλιές, Καρυδιές, Καστανιές, Φυστικές (Αιγίνης), Φουντουκιές, Λεπτοκαρυές κ.α.	5057
Κωδικός Συντελεστή Τυπικής Απόδοσης	Περιγραφή Προϊόντων για τους σκοπούς εφαρμογής των τυπικών αποδόσεων (Καν. 1166/2008 του Ευρ. Κοινοβουλίου και Καν. 1242/2008 της Επιτροπής)		Σταθμισμένοι Συντελεστές Τυπικής Απόδοσης (€/Μονάδα*)
B_4_2	Εσπεριδοειδώνες	Πορτοκαλιές, Λεμονιές, Μανταρινιές, Νερατζιές, Κιτριές, Γκρέιπφρουτ, Περγαμόντο, Φράπες, Κουμπουάτ κ.α.	5135
B_4_3_1	Ελαιώνες που ο καρπός τους προορίζεται συνήθως για επιτραπέζια χρήση	Ελαιώνες που συνήθως παράγουν επιτραπέζιες ελιές	2953
B_4_3_2	Ελαιώνες που ο καρπός τους προορίζεται συνήθως για ελαιοποίηση	Ελαιώνες που συνήθως παράγουν ελιές για λάδι	1882
B_4_4_1	Αμπελώνες που τα προϊόντα τους προορίζονται συνήθως για οίνους ποιότητας (ονομασίας προελεύσεως και ελεγχόμενης ποιότητας)	Αμπελώνες, οι οποίοι συνήθως παράγουν οίνους ποιότητας (ΠΟΠ, ΠΓΕ)	7066
B_4_4_2	Αμπελώνες που τα προϊόντα τους προορίζονται συνήθως για λοιπούς οίνους	Αμπελώνες, οι οποίοι συνήθως παράγουν άλλους οίνους	6868
B_4_4_3	Αμπελώνες που τα προϊόντα τους προορίζονται συνήθως για επιτραπέζια σταφύλια	Επιτραπέζια σταφύλια	9612
B_4_4_4	Σταφίδες	Ξερή σουλτανίνα ή κορινθιακή	4606
B_4_5	Φυτώρια	α. Καρποφόρων δένδρων β. Αμπελιών γ. Διακοσμητικών φυτών δ. Δασικών δέντρων κ.α.	52170
B_4_6	Άλλες μόνιμες καλλιέργειες	α. Λοιπές δενδρώδεις καλλιέργειες (Χαρουπιές, Σχίνος κ.α.) β. Άλλες πολυετείς (μόνιμες) φυτείες (βουρλότοποι, καλαμιώνες, λυγαριές της εκμετάλλευσης, ιτιές, ινδικοί κάλαμοι, καλάμια μπαμπού κ.α.) γ. Χριστουγεννιάτικα δένδρα	1859
B_4_7	Μόνιμες καλλιέργειες σε θερμοκήπια	Μπανανιές κ.α.	32062
B_6_1	Μανιτάρια	Μανιτάρια	10814

(*) Μονάδες

α) για τα προϊόντα φυτικής παραγωγής, το εκτάριο

β) για τα μανιτάρια, 100τ.μ. θαλάμου για 7 διαδοχικές συγκομιδές ετησίως

Φυτική Παραγωγή, Καλλιέργειες στις οποίες ο υπολογισμός της τυπικής απόδοσης έχει γίνει με ισοδύναμο τρόπο	
Περιγραφή Προϊόντων για τους σκοπούς εφαρμογής των τυπικών αποδόσεων	Τυπική απόδοση ανά εκτάριο
Εκτροφή σαλιγκαριών ανοικτού τύπου	16.260
Κινόα	4.500

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση. Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

Μανιτάρια Τρούφα	19.250
Μαστιχόδεντρα	9.000
Μαστιχόδεντρα εξαίρεση	9.000
Τριανταφυλλιά για παραγωγή ροδέλαιου	12.000

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

(Το Παράρτημα 3 αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της Υ.Α. xxxx/xx-xx-2017)

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΚΛΟΓΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΟΥ ΕΛΚΥΣΤΗΡΑ

Η υποδύναμη και το είδος του ελκυστήρα για τις ανάγκες της εκμετάλλευσης προσδιορίζονται με την βοήθεια του αλγορίθμου TEMPORAL ENERGY REQUIREMENT SATISFACTION (TEReS) ο οποίος αναπτύχθηκε από το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών για τις ανάγκες του προγράμματος.

Για την ανάπτυξη του αλγορίθμου έχει ληφθεί υπόψη το είδος της καλλιέργειας, η έκτασή της και το κόστος εγκαιρότητας των επεμβάσεων. Για το τελευταίο συγκεντρώθηκαν δεδομένα που αφορούσαν το είδος της καλλιέργειας, την ποικιλία και τα μετεωρολογικά στοιχεία της περιοχής ώστε να υπολογιστούν οι ημέρες υστέρησης κάθε εργασίας. Κατά συνέπεια για τον υπολογισμό της απαιτούμενης ισχύος γεωργικών ελκυστήρων για την κάλυψη των πραγματικών αναγκών των γεωργικών εκμεταλλεύσεων λαμβάνονται επίσης υπόψη οι εποχιακές ενεργειακές απαιτήσεις και το διαθέσιμο χρονικό διάστημα για την εξασφάλιση αυτών.

Με βάση τον ανωτέρω αλγόριθμο σχεδιάστηκε λογισμικό (TEReS) για την εκτίμηση της απαραίτητης ισχύος των ελκυστήρων η οποία βασίζεται στην κάλυψη των πραγματικών ενεργειακών αναγκών καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Κατά παρέκκλιση του ανωτέρω αλγορίθμου, ενισχύονται ελκυστήρες με τις εξής προϋποθέσεις:

Επενδυτικές Δαπάνες	Ποσότητα	Περιορισμός	Δυναμικότητα
Γεωργικός ελκυστήρας	1	Καλλιέργεια αροτραίων σε έκταση τουλάχιστον 100 στρεμμάτων	έως 70 hp
Δενδροκομικός ή αμπελουργικός ελκυστήρας	1	Καλλιέργεια δενδρωδών καλλιεργειών ή/και αμπελώνων σε έκταση τουλάχιστον 20 στρεμμάτων	έως 50 hp
Κτηνοτροφικός ελκυστήρας	1	Εντατική εκτροφή τουλάχιστον 400 θηλυκών αιγοπροβάτων άνω του έτους ή Εντατική εκτροφή τουλάχιστον 100 αγελάδων για γαλακτοπαραγωγή	έως 60 hp

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4

(Το Παράρτημα 4 αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της Υ.Α. -----/ηη-μμ-2017)

Δυναμικότητα/μέγεθος της επένδυσης ως συνάρτηση της παραγωγικής ικανότητας της εκμετάλλευσης

Πίνακας 4.1. Αμελκτικές μηχανές αιγοπροβάτων. Ως αριθμός αιγοπροβάτων ορίζεται ο αριθμός των ενήλικων θηλυκών

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ	ΑΜΕΛΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ΘΕΣΕΙΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΗΧΑΝΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟ ΕΜΒΑΔΟΝ(*)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ	ΑΜΕΛΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ΘΕΣΕΙΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΗΧΑΝΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟ ΕΜΒΑΔΟΝ(*)	
145 έως 200	9	18	Παγίδα Παλινδρομική	50 + 15	401 έως 500	12	24	Παγίδα Παλινδρομική	60 + 15	
	12	12		35 + 15		24	24		60 + 20	
	12	24		60 + 15		30	30		75 + 20	
	15	30		75 + 20		32	32		75 + 20	
	16	32		75 + 20		36	36		100 + 20	
	18	18		50 + 15		24	48		96 + 20	
201 έως 250	12	24	Παγίδα Παλινδρομική	60 + 15	501 έως 550	48	48	Κυκλική	96 + 20	
	15	30		75 + 20		24	24		40 + 20	
	16	32		75 + 20		30	30		64 + 20	
	18	18		50 + 15		32	32	64 + 20		
	18	36		100 + 20		30	30	75 + 20		
	24	24		60 + 15		32	32	75 + 20		
251 έως 300	12	24	Παγίδα Παλινδρομική	60 + 15	551 έως 600	36	36	Παγίδα Παλινδρομική	96 + 20	
	15	30		75 + 20		48	48		100 + 20	
	16	32		75 + 20		24	24		40 + 20	
	18	18		50 + 15		30	30	64 + 20		
	18	36		100 + 20	32	32	64 + 20			
	24	24		60 + 15	36	36	96 + 20			
	24	48	96 + 20	48	48	100 + 20				
	30	30	75 + 20	30	30	64 + 20				
	32	32	75 + 20	32	32	64 + 20				
	18	18	Κυκλική	36 + 20	601 έως 800	36	36	Κυκλική	64 + 20	
301 έως 400	12	24	Παγίδα Παλινδρομική	60 + 15	Άνω των 801	48	48	Παγίδα Παλινδρομική	96 + 20	
	18	36		100 + 20		48	48	Κυκλική	100 + 20	
	24	24		60 + 15	(*) Εμβαδόν: Ο πρώτος αριθμός αφορά το εμβαδόν του αμελκτηρίου και ο δεύτερος αφορά το εμβαδόν χώρου αποθήκευσης γάλακτος (παγολεκάνης). Το εμβαδόν του αμελκτηρίου αφορά αποκλειστικά αμελκτικές μηχανές που εγκαθίστανται σε κτίρια συμβατικής κατασκευής.					
	24	48		96 + 20						
	30	30		75 + 20						
	32	32		75 + 20						
	36	36		100 + 20						
	18	18	Κυκλική	36 + 20						

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση. Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

	24	24		40 + 20	
--	----	----	--	---------	--

Πίνακας 4.2. Συμπληρωματικά στοιχεία του Πίνακα 4.1 για τα νησιά εκτός Κρήτης και Εύβοιας (Ως αριθμός αιγοπροβάτων ορίζεται ο αριθμός των ενήλικων θηλυκών)

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ	ΑΜΕΛΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ΘΕΣΕΙΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΗΧΑΝΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟ ΕΜΒΑΔΟΝ(*)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ	ΑΜΕΛΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ΘΕΣΕΙΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΗΧΑΝΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟ ΕΜΒΑΔΟΝ(*)
501 έως 600	18	18	Κυκλική	36 + 20	Άνω των 801	18	18	Κυκλική	36 + 20
	12	24	Παγίδα Παλινδρομική	60 + 15		24	24		40 + 20
	24	24		30		30	64 + 20		
	24	48		32		32	64 + 20		
18	18	Κυκλική		36 + 20		36	36		64 + 20
601 έως 800	24	24	Παγίδα Παλινδρομική	40 + 20		12	24	Παγίδα Παλινδρομική	60 + 15
	12	24		60 + 15		24	24		60 + 20
	24	24		60 + 20		24	48		96 + 20
	24	48		96 + 20					

Πίνακας 4.3. Συστήματα αυτόματης γαλουχίας αιγοπροβάτων (Ως αριθμός αιγοπροβάτων ορίζεται ο αριθμός των ενήλικων θηλυκών)

Α. Μη αυτοκαθαριζόμενες μηχανές γαλουχίας			Β. Αυτοκαθαριζόμενες μηχανές γαλουχίας		
Δυναμικότητα Εκτροφής (αριθμός αιγοπροβάτων)		Αριθμός Μηχανών (τεμάχια)	Δυναμικότητα Εκτροφής (αριθμός αιγοπροβάτων)		Αριθμός Μηχανών (τεμάχια)
από	έως		από	έως	
145	166	1	145	233	1
167	333	2	234	467	2
334	501	3	468	701	3
502	668	4	702	και άνω	4
669	και άνω	5			

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση. Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

Πίνακας 4.4. Παγολεκάνες αιγοπροβάτων (Ως αριθμός αιγοπροβάτων ορίζεται ο αριθμός των ενήλικων θηλυκών)

Δυναμικότητα Εκτροφής (αριθμός αιγοπροβάτων)		Συνολική Χωρητικότητα (λίτρα)
από	έως	
145	158	300
159	210	400
211	263	500
264	316	600
317	368	700
369	421	800
422	473	900
474	και άνω	1000

Πίνακας 4.5. Λοιπές Επενδύσεις Αιγοπροβατοτροφίας (Ως αριθμός αιγοπροβάτων ορίζεται ο αριθμός των ενήλικων θηλυκών)

Επενδυτικές Δαπάνες	Ποσότητα	Δυναμικότητα
Παρασκευαστήριο Ζωοτροφών (ζυγιστικό, σπαστήρας, αναμικτήρας)	1 συγκρότημα	έως 1 τόνο / ώρα
Σιλό για αποθήκευση ζωοτροφών	Έως 3 σιλό	έως 40 κ.μ. συνολικά
Αποθηκευτικοί χώροι για ζωοτροφές	Ένας ή περισσότεροι	έως 500 τ.μ. συνολικά
Πλατφόρμα για εγκατάσταση κινητής αμελκτικής μηχανής	1 πλατφόρμα	9 έως 24 αμελκτικές μονάδες
		9 έως 24 θέσεις

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση. Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

Πίνακας 4.6. Άλλες Επενδύσεις Ζωικής Παραγωγής

Επενδυτικές Δαπάνες	Ποσότητα	Περιορισμός	Δυναμικότητα
Κτηνοτροφικός ελκυστήρας ¹	1	Εντατική εκτροφή τουλάχιστον 400 θηλυκών αιγοπροβάτων άνω του έτους ή Εντατική εκτροφή τουλάχιστον 100 αγελάδων για γαλακτοπαραγωγή	60 hp

Πίνακας 4.7. Άλλες Επενδύσεις Φυτικής Παραγωγής

Επενδυτικές Δαπάνες	Ποσότητα	Περιορισμός	Δυναμικότητα
Αποθήκες οι οποίες προορίζονται για την αποθήκευση γεωργικών μηχανημάτων, εργαλείων και εξοπλισμού εκτός του μελισσοκομικού	Μία ή περισσότερες		Έως 100 τ.μ. συνολικά
Γεωργικός ελκυστήρας ¹	1	Καλλιέργεια αροτραίων σε έκταση τουλάχιστον 100 στρεμμάτων	70 hp
Δενδροκομικός ή αμπελουργικός ελκυστήρας ¹	1	Καλλιέργεια δενδρωδών καλλιεργειών ή/και αμπελώνων σε έκταση τουλάχιστον 20 στρεμμάτων	50 hp

Πίνακας 4.8. Μελισσοκομικά Αυτοκίνητα Φ.Ι.Χ.

Παραγωγική Ικανότητα Μελισσοκομικής Εκμετάλλευσης	Ποσότητα	Μέγιστη Αποδεκτή Μάζα Φορτωμένου Οχήματος
Μελισσοκομική εκμετάλλευση από 200 μελισσοσμήνη	1	έως 8 τόνοι
Μελισσοκομική εκμετάλλευση από 400 μελισσοσμήνη	1	έως 12 τόνοι
Μελισσοκομική εκμετάλλευση από 600 μελισσοσμήνη	1	έως 15 τόνοι

¹ Ανεξάρτητα από τον αλγόριθμο για την επιλογή ελκυστήρα

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση. Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5

(Το Παράρτημα 5 αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της Υ.Α. _____)

ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΛΗΡΟΥΝ ΟΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΜΕΓΕΘΗ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

Επενδύσεις στην ζωική παραγωγή - Κοινοτικά πρότυπα υγιεινής και καλής διαβίωσης των ζώων

5.1 Γενικά πρότυπα που πρέπει να τηρούν οι υφιστάμενες κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις

Σύμφωνα με το Π.Δ. 374 (Φ.Ε.Κ. 251/Α/22-10-2001) περί της προστασίας των ζώων στα εκτροφεία, σε κάθε κτηνοτροφική εκμετάλλευση, πρέπει :

- α) Να υπάρχει ελευθερία κινήσεων των ζώων και σε περίπτωση περιορισμού τους, να υπάρχει επαρκής χώρος για τις φυσιολογικές ανάγκες τους και τις ανάγκες συμπεριφοράς τους,
- β) Τα υλικά και ο εξοπλισμός με τα οποία έρχονται σε επαφή τα ζώα πρέπει να μην είναι επιβλαβή γι' αυτά, και
- γ) Να εξασφαλίζονται κατάλληλη θερμοκρασία, υγρασία και φωτισμός.

Τα πιο πάνω πρότυπα δεν εφαρμόζονται στην μελισσοκομία, σηροτροφία και σαλιγκαροτροφία.

5.2 Ειδικά πρότυπα βουστασιών πάχυνσης μόσχων (υποχρεωτική εφαρμογή από 31/12/2006)

Επιπλέον των γενικών προτύπων της παραγράφου 5.1 και σύμφωνα με την Οδηγία 2008/119/ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής για τη θέσπιση στοιχειωδών κανόνων για την προστασία των μόσχων στις εκτροφές και το Π.Δ. 179/89 (Φ.Ε.Κ. 133/Α/19-6-1998) σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 91/629/Ε.Ο.Κ. και 97/2/Ε.Κ. του Συμβουλίου και εκτέλεση της απόφασης 97/182/Ε.Κ. της Επιτροπής, πρέπει να πληρούνται και τα εξής:

Περιορισμός μόσχου σε ατομικό κλωβό μετά την ηλικία των 8 εβδομάδων	απαγορεύεται
Τοιχώματα ατομικού κλωβού (μέχρι 8 ^{ης} εβδομάδας)	διάτρητα
Πλάτος ατομικού κλωβού ή θέσεως / ύψος ακρωμίου	1 m
Μήκος ατομικού κλωβού / μήκος μόσχου	1,1 m
Σε ομαδικό σταβλισμό, διαθέσιμος ελεύθερος χώρος ανά μόσχο έως 150 χγρ. Ζ.Β.	1,5 m ²
Σε ομαδικό σταβλισμό, διαθέσιμος ελεύθερος χώρος ανά μόσχο με Ζ.Β. μεταξύ 150 και 220 χγρ.	1,7 m ²
Σε ομαδικό σταβλισμό, διαθέσιμος ελεύθερος χώρος ανά μόσχο με Ζ.Β. άνω των 220 χγρ. και μέχρι 6 μηνών :	1,8 m ²

5.3 Ειδικά πρότυπα χοιροτροφείων (υποχρεωτική εφαρμογή από 1/1/2016)

Επιπλέον των γενικών προτύπων της παραγράφου 5.1 και σύμφωνα με την Οδηγία 2008/120/ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Π.Δ. 215/03 (Φ.Ε.Κ. 181/Α/2-7-2003) περί κανόνων που διέπουν την προστασία των χοίρων, σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 91/630/Ε.Ο.Κ. όπως τροποποιήθηκε με τις οδηγίες 2001/88/Ε.Κ. του Συμβουλίου, και 2001/93/Ε.Κ. της Επιτροπής και κατάργηση του Π.Δ. 139/1995, πρέπει να πληρούνται και τα εξής:

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΩΡΟΣ ΔΑΠΕΔΟΥ			
Κατά κατηγορία ζώων (απογαλακτισμένοι χοίρος ή χοίροι αναπαραγωγής)		Μin Συνολικό δάπεδο m² ανά ζώο	Μin συμπαγές δάπεδο m² ανά ζώο
0-10 χγρ. ΖΒ		0,15	-
10-20 χγρ. ΖΒ		0,20	-
20-30 χγρ. ΖΒ		0,30	-
30-50 χγρ. ΖΒ		0,40	-
50-85 χγρ. ΖΒ		0,55	-
85-110 χγρ. ΖΒ		0,65	-
110 χγρ. ΖΒ		1,00	-
Πρόσδεση ζώων		Απαγορεύεται	
	Αριθμός ζώων στην ομάδα	Μin Συνολικό δάπεδο m²	Μin συμπαγές δάπεδο* m²
Μικρές θηλυκές μετά την οχεία σε ομάδες	6-40	1,64	0,95
	<6	1,80	0,95
	40<	1,48	0,95
Χοιρομητέρες σε ομάδες	6-40	2,25	1,30
	<6	2,475	1,30
	40<	2,025	1,30
Κάπροι ατομικά κελιά		6	-
Κάπροι ατομικά κελιά και χώρος οχείας		10	-
Θηλυκά: Χρήση ομαδικών κελιών από την 4 ^η εβδομάδα μετά την οχεία και την 1 ^η εβδομάδα προ του τοκετού	Υποχρεωτικά		
	Αριθμός ζώων στην ομάδα (α)	Ελάχιστο μήκος μικρής διάστασης κελιού	
	6<α	2,80 m	
	α<6	2,40 m	
* Μακ 15 % του δαπέδου προορίζεται για τα ανοίγματα αποχέτευσης.			

ΣΧΑΡΩΤΑ ΔΑΠΕΔΑ ΑΠΟ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑ		
Κατηγορία ζώων	Μin πλάτος δοκίδων (mm)	Μax πλάτος διακένων (mm)
Χοιρίδια	50	11
Απογαλακτισμένα	50	14
Χοίροι αναπαραγωγής	80	18
Θηλυκά μετά την οχεία	80	20

5.4 Ειδικά πρότυπα πτηνοτροφείων αυγοπαραγωγής σε κλωβοστοιχίες (υποχρεωτική εφαρμογή από 1/1/2014)

Επιπλέον των γενικών προτύπων της παραγράφου 5.1 και σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 589/2008 της Επιτροπής για τον «Καθορισμό λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Καν. (ΕΚ) 1234/2007 του Συμβουλίου σχετικά με τις προδιαγραφές εμπορίας των αυγών», Παράρτημα II «Ελάχιστες απαιτήσεις που πρέπει να πληρούν τα συστήματα παραγωγής για τις διαφόρους μεθόδους εκτροφής ωτόκων ορνίθων», άρθρο 3, καθώς και με το Π.Δ. 216/03 (Φ.Ε.Κ. 181/Α/2-7-2003) περί στοιχειωδών απαιτήσεων για την προστασία των ωπααραγωγών ορνίθων σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες 1999/74/Ε.Κ. του Συμβουλίου και 2002/4/Ε.Κ. της Επιτροπής, πρέπει να πληρούνται και τα εξής:

Χρήση εμπλουτισμένων κλωβών με εμβαδό 750 cm²/όρνιθα, αμμόλουτρο, κουρνιάστρα, φωλιά.

5.5 Ειδικά πρότυπα πτηνοτροφείων αυγοπαραγωγής σε άλλα συστήματα εκτροφής (υποχρεωτική εφαρμογή από 1-1-2012)

Επιπλέον των γενικών προτύπων της παραγράφου 5.1 και σύμφωνα με το Π.Δ. 216/03 (Φ.Ε.Κ. 181/Α/2-7-2003) περί στοιχειωδών απαιτήσεων για την προστασία των ωπααραγωγών ορνίθων σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες 1999/74/Ε.Κ. του Συμβουλίου και 2002/4/Ε.Κ. της Επιτροπής, πρέπει να πληρούνται και τα εξής:

Μήκος μετώπου γραμμικής ταΐστρας / όρνιθα	10 cm
Μήκος μετώπου κυκλικής ταΐστρας /όρνιθα	4 cm
Μήκος μετώπου γραμμικής ποτίστρας /όρνιθα	2,5 cm
Μήκος μετώπου κυκλικής ποτίστρας / όρνιθα	1 cm
Σχέση αριθμού θηλάστρων ή κυπέλων / αριθμό ορνίθων	1 / 10
Αριθμό κυπέλων ή θηλάστρων που έχει πρόσβαση κάθε όρνιθα	2
Αριθμό ατομικών φωλεών / αριθμό ορνίθων	1 / 7
Επιφάνεια συλλογικών φωλεών / αριθμό ορνίθων	1 m ² / 120 όρνιθες
Διαθέσιμος χώρος κουρνιάστρας / όρνιθα	15 cm ² /όρνιθα
Οριζόντια απόσταση μεταξύ κουρνιαστρών	30 cm
Οριζόντια απόσταση μεταξύ κούρνιας και τοίχου	20 cm

Τοποθέτηση κουρνιαστρας όχι πάνω από τη στρωμνή	υποχρεωτικό
Σχέση επιφάνειας στρωμνής / επιφάνεια δαπέδου	1 / 3
Επιφάνεια στρωμνής / όρνιθα	250 cm ²
Το δάπεδο θα πρέπει να υποβαστάζει όλα τα μπροστινά νύχια κάθε ποδιού	υποχρεωτικό

5.6 Ειδικά πρότυπα πτηνοτροφείων αυγοπαραγωγής σε συστήματα εκτροφής με πολλαπλά επίπεδα κίνησης των ορνίθων (υποχρεωτική εφαρμογή από 1/1/2007)

Επιπλέον των γενικών προτύπων της παραγράφου 5.1 και των στοιχειωδών απαιτήσεων της παραγράφου 5.5, σύμφωνα με το Π.Δ. 216/03 (Φ.Ε.Κ. 181/Α/2-7-2003) περί στοιχειωδών απαιτήσεων για την προστασία των ωοπαραγωγών ορνίθων σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες 1999/74/Ε.Κ. του Συμβουλίου και 2002/4/Ε.Κ. της Επιτροπής, πρέπει να πληρούνται και τα εξής:

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΓΙΑ ΑΛΛΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΜΕ ΠΟΛΛΑΠΛΑ ΕΠΙΠΕΔΑ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΟΡΝΙΘΩΝ ΠΕΡΑΝ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ 8.5 ΙΣΧΥΟΥΝ ΚΑΙ ΤΑ ΠΙΟ ΚΑΤΩ:	
Μέγιστος αριθμός επαλλήλων επιπέδων	4
Ελάχιστο ελεύθερο ύψος μεταξύ επιπέδων	45 cm
ΓΙΑ ΑΛΛΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΠΙΤΡΕΠΟΥΝ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΠΕΡΑΝ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ 8.5 ΙΣΧΥΟΥΝ ΚΑΙ ΤΑ ΠΙΟ ΚΑΤΩ (ΟΔΗΓΙΑ 1999/74/ ΕΚ):	
Ελάχιστο ύψος ανοίγματος επικοινωνίας εσωτερικού-εξωτερικού χώρου	35 cm
Ελάχιστο μήκος ανοίγματος επικοινωνίας εσωτερικού-εξωτερικού χώρου	40 cm
Σχέση μήκους ανοίγματος / αριθμό ορνίθων (ελάχιστο)	2 m/1000 όρν.
Διατήρηση δαπέδου εξωτερικού χώρου σε καλή κατάσταση	υποχρεωτικό
Να παρέχεται προστασία από καιρικές συνθήκες και αρπακτικά	υποχρεωτική
Πυκνότητα (μεγίστη) αριθ. ορνιθ./m ² ωφέλιμης επιφ.	9 ορνιθ./m ²

5.7 Ειδικά πρότυπα πτηνοτροφείων συμβατικής παραγωγής κρέατος (υποχρεωτική εφαρμογή από 30/6/2013)

Επιπλέον των γενικών προτύπων της παραγράφου 5.1, σύμφωνα με την 283329/2-12-2010 Κ.Υ.Α. (Φ.Ε.Κ. 1940/Β'/14-12-2010), σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2007/43/ΕΚ του Συμβουλίου της 28/6/2007 σχετικά με τον «Καθορισμό ελάχιστων κανόνων για την προστασία των κοτόπουλων που εκτρέφονται για την παραγωγή κρέατος», πρέπει να πληρούνται και τα εξής:

Η μέγιστη πυκνότητα εκτροφής σε μία εκμετάλλευση ή σε ορνιθώνα εκμετάλλευσης να μην υπερβαίνει τα 33 κιλά ανά τετραγωνικό μέτρο θαλάμου ή τα 39 κιλά ανά τετραγωνικό μέτρο θαλάμου εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της σχετικής Οδηγίας.

5.8 Ειδικά πρότυπα πτηνοτροφείων ειδικών εκτροφών (υποχρεωτική εφαρμογή από 1/7/2011)

Επιπλέον των γενικών προτύπων της παραγράφου 6.1 σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 543/2008 «Για τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων εφαρμογής .. εμπορίας για το κρέας πουλερικών», Παράρτημα V πρέπει να πληρούνται και τα εξής:

	ΕΚΤΑΤΙΚΗΣ ΕΚΤΡΟΦΗΣ	ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΒΟΣΚΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΒΟΣΚΗΣ	ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΒΟΣΚΗΣ
Συντελεστής επιφάνειας διαβίωσης ανά τ.μ. επιφάνειας δαπέδου:				
α) Κοτόπουλα	15 πτηνά που δεν υπερβαίνουν όμως τα 25 χγρ. ζωντανού βάρους	13 πτηνά που δεν υπερβαίνουν όμως τα 27,5 χγρ. ζωντανού βάρους	12 πτηνά που δεν υπερβαίνουν όμως τα 25 χγρ. ζωντανού βάρους	12 πτηνά που δεν υπερβαίνουν όμως τα 25 χγρ. ζωντανού βάρους
β) Κοτόπουλα σε κινητά σπίτια με επιφάνεια όχι μεγαλύτερη των 150 τ.μ. ανοιχτά κατά τη νύχτα	-	-	20 πτηνά που δεν υπερβαίνουν όμως τα 40 χγρ. ζωντανού βάρους	20 πτηνά που δεν υπερβαίνουν όμως τα 40 χγρ. ζωντανού βάρους
Ελάχιστη ηλικία σφαγής:				
	μετά την 56 ^η ημέρα	μετά την 56 ^η ημέρα	μετά την 81 ^η ημέρα	μετά την 81 ^η ημέρα
Διαρκής καθημερινή πρόσβαση σε υπαίθριους χώρους με βλάστηση, τουλάχιστον κατά το:				
	-	1/2 διάρκειας ζωής	-	συνεχής πρόσβαση
Ελάχιστη επιφάνεια ανωτέρω υπαίθριων χώρων:				
	-	1 τ.μ. /πτηνό	-	απεριόριστη
Επιφάνεια κάθε εγκατάστασης παραγωγής:				
	-	-	Max 1600 τ.μ.	max 1600 τ.μ.
Κοτόπουλα ανά πτηνοτροφείο:				
	-	-	max 4800	max 4800
Άθροισμα μήκους ανοιγμάτων κυκλοφορίας πτηνών:				
-	-	min 4μ/100 τ.μ. επιφάνειας κτιρίου	min 4μ/100 τ.μ. επιφάνειας κτιρίου	min 4μ/100 τ.μ. επιφάνειας κτιρίου
Καθημερινή πρόσβαση σε ανοικτούς αυλόγυρους από:				
			ηλικία 6 εβδομάδων	
Στους ανωτέρω ανοικτούς αυλόγυρους περιλαμβάνεται έκταση με βλάστηση με ελάχιστη επιφάνεια:				
	-	-	2 τ.μ. / πτηνό	-
Φυλή πτηνών προς πάχυνση:				
	-	-	αναγνωρισμένης βραδείας ανάπτυξης	αναγνωρισμένης βραδείας ανάπτυξης
Ζωοτροφή πάχυνσης:				
	-	min 70% δημητριακά	min 70% δημητριακά	min 70% δημητριακά
Διάρκεια τελικού σταδίου εγκλεισμού:				
	-	-	15 ημέρες μετά την 90η ημέρα ηλικίας	15 ημέρες μετά την 90η ημέρα ηλικίας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6

(Το Παράρτημα 6 αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της Υ.Α. _____)

ΕΘΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΛΗΡΟΥΝ ΤΑ ΜΕΓΕΘΗ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Επενδύσεις στη ζωική παραγωγή

Υποχρέωση συμμόρφωσης με τις εθνικές προδιαγραφές για την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων επενδύσεων (εφεξής εθνικές προδιαγραφές)

Οι νέες εγκαταστάσεις των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων υποχρεούνται να πληρούν τις εθνικές προδιαγραφές, εφόσον τέτοιες προβλέπονται για αυτές.

Ειδικότερα:

1. Όλες οι επενδύσεις στην κτηνοτροφία υποχρεούνται να πληρούν τις εθνικές προδιαγραφές, εφόσον τέτοιες προβλέπονται σε αυτές.
2. Όλα τα μεγέθη της κτηνοτροφικής εκμεταλλεύσεων τα οποία θα υφίστανται κατά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, υποχρεούνται να πληρούν τα κοινοτικά πρότυπα εφόσον τέτοια προβλέπονται για αυτά (Παράρτημα 5). Όμως, σε όσα από αυτά τα μεγέθη - είτε αφορούν επενδύσεις του σχεδίου είτε όχι - υπεισέρχεται οποιαδήποτε μεταβολή από τις επενδυτικές παρεμβάσεις (π.χ. κατασκευή ταινίας τροφοδοσίας εντός στάβλου ο οποίος προϋπάρχει και στον οποίο δεν γίνεται άλλη επενδυτική παρέμβαση), δημιουργείται η υποχρέωση να πληρούν επιπλέον και τις εθνικές προδιαγραφές, εφόσον τέτοιες προβλέπονται σε αυτά στο παρόν παράρτημα.
3. Τα μεγέθη των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων τα οποία θα υφίστανται κατά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου που δεν υφίστανται μεταβολή από τις επενδυτικές παρεμβάσεις, υποχρεούνται να πληρούν μόνο τα κοινοτικά πρότυπα εφόσον προβλέπονται σε αυτά. (Παράρτημα 5).

Αδειοδοτήσεις:

Οι επενδύσεις προκειμένου να ενισχυθούν από το παρόν καθεστώς ενισχύσεων πρέπει την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης πληρωμής να τηρούν τα προβλεπόμενα από την εθνική νομοθεσία και να διαθέτουν όλες τις απαραίτητες εγκρίσεις και άδειες. Αυτό ισχύει και για όλα τα μεγέθη της ολοκλήρωσης του σχεδίου. Εξαιρείται η άδεια εγκατάστασης η οποία πρέπει να προσκομίζεται το αργότερο με την κατάθεση του αιτήματος αποπληρωμής.

6.1 Εθνικές προδιαγραφές λειτουργικότητας βουστασίων πάχυνσης μόσχων

Επιπλέον των κοινοτικών προτύπων πρέπει να πληρούνται και τα εξής:

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	
Καθαρός χώρος ανάπαυσης μόσχου 6-15 μηνών σε ολικά σχαρωτά δάπεδα	2,4-2,8 τ.μ.
Καθαρός χώρος ανάπαυσης μόσχου 15 μηνών σε συμπαγές δάπεδο	3,0-3,5 τ.μ.
Μήκος ταΐστρας για μόσχους 250 χγρ. σε σύστημα περιορισμένης διατροφής	τουλάχιστον 0,45 μ.
Μήκος ταΐστρας για μόσχους 15-18 μηνών σε σύστημα περιορισμένης διατροφής	τουλάχιστον 0,60 μ.
Δάπεδο ταΐστρας υψηλότερα από το δάπεδο του χώρου ανάπαυσης	κατά 0,10 μ. περίπου
Δάπεδο ταΐστρας χαμηλότερο ή ίσο με το δάπεδο του διαδρόμου τροφοδοσίας	

6.2 Εθνικές προδιαγραφές λειτουργικότητας βουστασίων αγελάδων γαλακτοπαραγωγής ελεύθερου σταυλισμού χωρίς ατομικές θέσεις

Επιπλέον των κοινοτικών προτύπων πρέπει να πληρούνται και τα εξής:

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	
Καθαρός χώρος ανάπαυσης ανά αγελάδα	5 τ.μ.
Μήκος μετώπου ταΐστρας ανά αγελάδα	τουλάχιστον 0,65 μ.
Αναλογία αριθμού θέσεων παγίδευσης αμελκτηρίου προς τον αριθμό των αμελγόμενων αγελάδων	1/8 - 1/10
Πλάτος χώρου τροφοδοσίας των αγελάδων	3,2 - 4,2 μέτρα ανάλογα με την μέθοδο τροφοδοσίας

Επίσης πρέπει να προβλέπονται	
Νότια πλευρά του κτιρίου, ανοικτή ή ημιανοικτή και επαρκή ανοίγματα στις λοιπές πλευρές ώστε να εξασφαλίζεται ο απαραίτητος φωτισμός και αερισμός.	
Ανοίγματα αερισμού κατά μήκος της στέγης (εκτός μονόρρικτων κατασκευών).	
Δάπεδο χώρου ανάπαυσης διαπερατό (στραγγερό) ή κατάλληλα διαμορφωμένο.	
Χώρος τροφοδοσίας των αγελάδων και διάδρομος τροφοδοσίας διαστρωμένος με κατάλληλο υλικό (π.χ. οπλισμένο σκυρόδεμα)	
Σύστημα περιορισμού των ζώων κατά την τροφοδοσία ή κατάλληλο σύστημα.	

6.3 Εθνικές προδιαγραφές λειτουργικότητας βουστασίων αγελάδων γαλακτοπαραγωγής ελεύθερου σταυλισμού με ατομικές θέσεις

Επιπλέον των κοινοτικών προτύπων πρέπει να πληρούνται και τα εξής:

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	
Πλάτος θέσης ανάπαυσης	1,10 - 1,50 μ.
Μήκος θέσης ανάπαυσης, χωρίς ταΐστρα στη θέση ανάπαυσης	2,20 – 2,50 μ.
Μήκος θέσης ανάπαυσης, όταν υπάρχει ταΐστρα μπροστά στη θέση ανάπαυσης	1,70 - 1,75 μ.
Πλάτος διαδρόμου κυκλοφορίας μεταξύ δύο σειρών ανάπαυσης και τοίχου	2,50 – 3,00 μ.
Πλάτος διαδρόμου μεταξύ σειράς θέσεων ανάπαυσης και ταΐστρας	3,10 - 3,50 μ.
Μήκος μετώπου ταΐστρας ανά αγελάδα	τουλάχιστον 0,70 μ.
Μέγιστο μήκος διαδρόμου κυκλοφορίας από οποιαδήποτε θέση, μέχρι την πλησιέστερη έξοδο	15 - 25 μ.
Αναλογία αριθμού θέσεων παγίδευσης αμελκτηρίου προς τον αριθμό των αμελγόμενων αγελάδων	1/8 - 1/10
Κλίση του δαπέδου της θέσης ανάπαυσης	περίπου 2%
Επίσης πρέπει να προβλέπονται	
Νότια πλευρά του κτιρίου, ανοικτή ή ημιανοικτή και επαρκή ανοίγματα στις λοιπές πλευρές ώστε να εξασφαλίζεται ο απαραίτητος φωτισμός και αερισμός	
Ανοίγματα αερισμού κατά μήκος της στέγης (εκτός μονόρρικτων κατασκευών)	
Θύρες στη συνέχεια των διαδρόμων κυκλοφορίας	
Σύστημα περιορισμού των αγελάδων στην ταΐστρα	
Η αποφυγή διασταυρώσεων στην κυκλοφορία των ζώων	

6.4 Εθνικές προδιαγραφές λειτουργικότητας βουστασίων αγελάδων γαλακτοπαραγωγής περιορισμένου σταυλισμού

Επιπλέον των κοινοτικών προτύπων πρέπει να πληρούνται και τα εξής:

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	
Πλάτος θέσης ανάπαυσης.	1,10 - 1,20 μ.
Μήκος θέσης ανάπαυσης.	1,70 - 1,75 μ.
Εσωτερικό χείλος ταΐστρας υψηλότερο από το δάπεδο της θέσης ανάπαυσης όχι περισσότερο από	0,25 μ.
Δάπεδο ταΐστρας υψηλότερο από το δάπεδο της θέσης ανάπαυσης	κατά 0,10 μ. περίπου
Πλάτος διαδρόμου τροφοδοσίας, όταν δεν γίνεται χρήση μηχανικών μέσων	1,2 - 1,5 μ.
Πλάτος διαδρόμου τροφοδοσίας, όταν γίνεται χρήση μηχανικών μέσων	2,5 - 3,0 μ.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	
Πλάτος διαδρόμου κυκλοφορίας για μια σειρά ζώων.	1,20 - 1,30 μ.
Πλάτος διαδρόμου κυκλοφορίας για δύο σειρές ζώων	2,50 - 2,60 μ.
Κλίση δαπέδου θέσης ανάπαυσης	περίπου 2%
Επίσης πρέπει να προβλέπονται	
Νότια πλευρά του κτιρίου, ανοικτή ή ημιανοικτή και επαρκή ανοίγματα στις λοιπές πλευρές ώστε να εξασφαλίζεται ο απαραίτητος φωτισμός και αερισμός	
Ανοίγματα αερισμού κατά μήκος της στέγης (εκτός μονόρρικτων κατασκευών)	
Θύρες στη συνέχεια των διαδρόμων κυκλοφορίας	
Δάπεδο ταΐστρας ίσο ή χαμηλότερο από τον διάδρομο τροφοδοσίας	
Κανάλια συλλογής κόπρου στη συνέχεια της θέσης ανάπαυσης	
Η αποφυγή διασταυρώσεων στην κυκλοφορία των ζώων	

6.5 Εθνικές προδιαγραφές λειτουργικότητας βουστασίων αγελάδων κρεοπαραγωγής (θηλάζουσες ή βοσκής)

Επιπλέον των κοινοτικών προτύπων πρέπει να πληρούνται και τα εξής:

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	
Καθαρός χώρος ανάπαυσης ανά βελτιωμένη αγελάδα 350 - 400 χγρ. και του μόσχου για την περίοδο του απογαλακτισμού.	4 τ.μ.
Μήκος μετώπου ταΐστρας ανά αγελάδα.	Τουλάχιστον 0,50 μ.
Πλάτος χώρου τροφοδοσίας των αγελάδων.	2,5 - 3,0 μ.
Επίσης πρέπει να προβλέπονται	
Νότια πλευρά του κτιρίου, ανοικτή ή ημιανοικτή και επαρκή ανοίγματα στις λοιπές πλευρές ώστε να εξασφαλίζεται ο απαραίτητος φωτισμός και αερισμός	
Ανοίγματα αερισμού κατά μήκος της στέγης (εκτός μονόρρικτων κατασκευών)	
Χώρος τροφοδοσίας των αγελάδων και διάδρομος τροφοδοσίας κατάλληλα διαστρωμένος (π.χ. οπλισμένο τσιμέντο)	
Σύστημα περιορισμού των ζώων κατά την τροφοδοσία ή κατάλληλο σύστημα	
Για τη διευκόλυνση του θηλασμού, τα μοσχάρια να διατηρούνται σε ιδιαίτερο χώρο, μέσα στον χώρο ανάπαυσης των αγελάδων, από τον οποίο θα μπορούν να εξέρχονται κατά βούληση	

6.6 Εθνικές προδιαγραφές λειτουργικότητας ποιμνιοστασίων

Επιπλέον των κοινοτικών προτύπων πρέπει να πληρούνται και τα εξής:

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	
Καθαρός χώρος ανάπαυσης, ανά προβατίνα με τα αρνιά της ή ανά αίγα με τα κατσίκια της	1,2 - 1,5 τ.μ.
Μήκος μετώπου ταϊστρας ανά προβατίνα / αίγα	τουλάχιστον 0,3 μ.
Καθαρός χώρος ανάπαυσης αρσενικών	1,4 - 1,7 τ.μ.
Χώρος προαυλίων, ανά προβατίνα με τα αρνιά της ή ανά αίγα με τα κατσίκια της	2,5 - 3,0 τ.μ.
Πλάτος διαδρόμου τροφοδοσίας (αν υπάρχει), όταν δεν γίνεται χρήση μηχανικών μέσων	1,2 - 1,5 μ.
Πλάτος διαδρόμου τροφοδοσίας (αν υπάρχει), όταν γίνεται χρήση μηχανικών μέσων	2,5 - 3,0 μ.
Πλάτος θυρών τροφοδοσίας, εισόδου-εξόδου ζώων, εισόδου-εξόδου μηχανικών μέσων κτλ.	2,5 - 3,0 μ.
Επίσης πρέπει να προβλέπονται	
Νότια πλευρά του κτιρίου, ανοικτή ή ημιανοικτή και επαρκή ανοίγματα στις λοιπές πλευρές ώστε να εξασφαλίζεται ο απαραίτητος φωτισμός και αερισμός.	
Ανοίγματα αερισμού κατά μήκος της στέγης (εκτός μονόρρικτων κατασκευών).	
Δάπεδο διαπερατό (στραγγερό).	
Χώρος συγκέντρωσης των ζώων προ του αμελκτηρίου (αν υπάρχει).	
Η κυκλοφορία των ζώων προς και από το αμελκτήριο (αν υπάρχει).	
Διαχωρισμός αμελχθέντων ζώων και ζώων προς άμελη.	
Η αποφυγή διασταυρώσεων στην κυκλοφορία των ζώων.	
Ιδιαίτερος χώρος για την άμελη .	

6.7 Εθνικές προδιαγραφές λειτουργικότητας μελισσοκομικών εγκαταστάσεων

Οι κτιριακές εγκαταστάσεις των μελισσοκομικών εκμεταλλεύσεων περιλαμβάνουν:

- α) Χώρο εξαγωγής προϊόντων μελισσοκομίας: αφορά το χώρο όπου πραγματοποιούνται εργασίες φυγοκέντρισης, αποθήκευσης και συσκευασίας του μελιού και των λοιπών προϊόντων της μελισσοκομίας. Οι τοίχοι και τα δάπεδα πρέπει να καλύπτονται με υλικά (π.χ. κεραμικά πλακίδια) που επιτρέπουν καθαρισμό και απολύμανση, να υπάρχει πρόβλεψη παροχής θερμού νερού κλπ. Οι μέγιστες διαστάσεις (εμβαδόν) του χώρου εξαγωγής προϊόντων μελισσοκομίας που ενισχύονται από το καθεστώς είναι ανάλογες του αριθμού των μελισσοσμηνών της εκμετάλλευσης και δίδονται στον πίνακα 4.7 του Παραρτήματος 4.
- β) Χώρος αποθήκευσης: αφορά το χώρο τοποθέτησης και συντήρησης των κυψελών, των κηρηθρών και των λοιπών εργαλείων του μελισσοκόμου. Οι μελισσοκομική αποθήκη πληροί τις γενικές προδιαγραφές των γεωργικών αποθηκών και επιπλέον πρέπει να υπάρχει κατάλληλος διαχωρισμός από το χώρο εξαγωγής των προϊόντων μελισσοκομίας. Οι μέγιστες διαστάσεις (εμβαδόν) του χώρου εξαγωγής προϊόντων μελισσοκομίας που ενισχύονται από το καθεστώς είναι ανάλογες του αριθμού των μελισσοσμηνών της εκμετάλλευσης και δίδονται στον πίνακα 4.7 του Παραρτήματος 4.
- γ) Χώρο εξυπηρέτησης προσωπικού. Ενισχύεται ο χώρος εξυπηρέτησης προσωπικού μέχρι και 25 m².

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Επενδύσεις στην φυτική παραγωγή

6.8 Θερμοκήπια

- α) Τα θερμοκήπια τύπου υψηλού τολ, πληρούν τις εθνικές προδιαγραφές εφόσον συμμορφώνονται με τα προβλεπόμενα στην με αριθ. πρωτ. 263195/24-03-2010 (ΦΕΚ/Β/388/2010) απόφαση Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων περί καθορισμού «*προωθούμενων ειδών, ποικιλιών δενδροκηπευτικών καλλιεργειών και λοιπών δραστηριοτήτων*» όπως ισχύει κάθε φορά. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης – έγκρισης Πράξης τα θερμοκήπια τύπου υψηλού τολ πληρούν τις εθνικές προδιαγραφές εφόσον ο δυνητικός δικαιούχος υποβάλλει με την αίτηση ενίσχυσης Υπεύθυνη Δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 στην οποία δηλώνει ότι γνωρίζει και θα συμμορφωθεί με τις σχετικές εθνικές προδιαγραφές
- β) Τα θερμοκήπια χωρικού τύπου, πληρούν τις εθνικές προδιαγραφές εφόσον συμμορφώνονται με τις τεχνικές προδιαγραφές θερμοκηπίων της Δ/νσης Συστημάτων Καλλιέργειας. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης – έγκρισης Πράξης τα θερμοκήπια χωρικού τύπου πληρούν τις εθνικές προδιαγραφές εφόσον ο δυνητικός δικαιούχος υποβάλλει με την αίτηση ενίσχυσης Υπεύθυνη Δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 στην οποία δηλώνει ότι γνωρίζει και θα συμμορφωθεί με τις σχετικές εθνικές προδιαγραφές.
- γ) Τα τυποποιημένα θερμοκήπια πληρούν τις εθνικές προδιαγραφές εφόσον έχουν έγκριση τύπου των καθ' ύλη αρμοδίων Υπηρεσιών της Διοίκησης. Συνεπάγεται, ότι δεν ενισχύεται από το καθεστώς η εγκατάσταση, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός και η μετατροπή τυποποιημένων θερμοκηπίων που δεν διαθέτουν έγκριση τύπου. Κατά την διαδικασία αξιολόγησης – έγκρισης τα τυποποιημένα θερμοκήπια πληρούν τις εθνικές προδιαγραφές εφόσον η προμηθεύτρια εταιρία βεβαιώνει την ύπαρξη έγκρισης τύπου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7

(Το Παράρτημα 7 αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της Υ.Α. -----/ηη-μμ-2017)

Ελάχιστη διάρκεια μίσθωσης / παραχώρησης ακινήτου ανά επένδυση

Κατηγορία επένδυσης	Ελάχιστη διάρκεια (έτη)
Ανέγερση, ίδρυση, επέκταση, μετεγκατάσταση σταβλικών – μελισσοκομικών εγκαταστάσεων, αποθηκών και λοιπών κτιριακών εγκαταστάσεων	15
Εκσυγχρονισμός ή μετατροπή σταβλικών – μελισσοκομικών εγκαταστάσεων, αποθηκών και λοιπών κτιριακών εγκαταστάσεων	10
Εγκαταστάσεις θερμοκηπιακού τύπου	10
Περίφραξη εγκαταστάσεων, αγροτεμαχίων και περίφραξη φυτειών	10
Εγκατάσταση πολυετών φυτειών	10
Εξοπλισμός και κτιριακές κατασκευές για την αξιοποίηση ΑΠΕ	10
Κατασκευή εγκαταστάσεων διαχείρισης των αποβλήτων, υποπροϊόντων και υπολειμμάτων της εκμετάλλευσης	15

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8:

Έτη παλαιότητας - προσδιορισμός επενδύσεων απλής αντικατάστασης
(Το Παράρτημα 8 αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της Υ.Α. ----/ηη-μμ-2017)

Κατηγορία του στοιχείου ενεργητικού της εκμετάλλευσης	Περίοδος απλής αντικατάστασης	Συν/σής απόσβεσης	Αντικατάσταση με μείωση της δαπάνης (έτη απόσβεσης που απομένουν ≤ 20%)
Κτίρια, κατασκευές, εγκαταστάσεις και αποθήκες συμβατικής κατασκευής (περιλαμβάνονται περιφράξεις, υδατοδεξαμενές, εγκαταστάσεις επεξεργασίας αποβλήτων, διαλογητήρια, ξηραντήρια, συσκευαστήρια, ψυγεία αποθήκευσης κ.λπ., χωρίς τον σχετικό εξοπλισμό)	30	3,33%	δεν αφορά
Θερμοκήπια και κτηνοτροφικά στέγαστρα θερμοκηπιακού τύπου	15	6,67%	3
Κάθετοι αποθ/κοί χώροι (silo) και σχετικός εξοπλισμός			3
Παρελκόμενα κατεργασίας εδάφους			δεν αφορά
Εξοπλισμός παραγωγής ζωοτροφών (σφυρόμυλος, χαρμανιέρα, κ.ά.)			3
Ψυκτικά μηχανήματα (ψυγείο αποθήκευσης προϊόντων κ.λπ.) και εγκαταστάσεις κλιματισμού και κεντρικής θέρμανσης (λέβητες - καυστήρες κ.λπ.) στους χώρους της εκμετάλλευσης			3
Ηλεκτρογεννήτριες και αντλητικά συγκροτήματα	12	8,33%	2
Γεωργικοί ελκυστήρες			δεν αφορά
Αγροτικά αυτοκίνητα			δεν αφορά
Αυτοκινούμενα γεωργικά μηχανήματα			δεν αφορά
Ρυμούλκες κάθε είδους			δεν αφορά
Εξοπλισμός εγκαταστάσεων αποχέτευσης, επεξεργασίας αποβλήτων και βιολογικού καθαρισμού. Εξοπλισμός διαχείρισης λυμάτων.	10	10,00%	2
Λοιπός εξοπλισμός εντός εγκαταστάσεων εκτροφής			2
Λοιπά παρελκόμενα γεωργικού ελκυστήρα			δεν αφορά
Λοιπά μηχανήματα και εξοπλισμός εκτός Η/Υ και λογισμικού			2
Πολυετή φυτά			δεν αφορά
Άυλα στοιχεία και δικαιώματα και έξοδα πολυετούς απόσβεσης			δεν αφορά
Λοιπά πάγια στοιχεία			2
Αμελκτικές μηχανές και συναφής εξοπλισμός (π.χ. παγολέκάνες)	8	12,50%	1
Παρελκόμενα φυτοπροστασίας και φορητός εξοπλισμός φυτοπροστασίας			δεν αφορά
Λιπασματοδιανομείς (αυτοκινούμενοι και παρελκόμενοι)			δεν αφορά
Παρελκόμενα χορτονομής			δεν αφορά
Κυψέλες μελισσών			1
Εξοπλισμός μελισσοκομικού εργαστηρίου			1
Εξοπλισμός Η/Υ, κύριος και περιφερειακός και λογισμικό	5	20,00%	1
Εξοπλισμός και συσκευές επικοινωνιών και γραφείου			1

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση. Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9

ΕΥΛΟΓΟ ΚΟΣΤΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΑΠΑΝΗ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

9.1 Εύλογο κόστος υλοποίησης σταβλικών – μελισσοκομικών εγκαταστάσεων

Πίνακας 9.1.1 Κτίρια συμβατικής κατασκευής

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΑΠΑΝΗ	
	(€/m ² κτιρίου)	(€/ζώο)
Στάβλος αγελάδων γαλακτοπαραγωγής περιορισμένου σταβλισμού	220	3.200/αγελάδα
Στάβλος αγελάδων γαλ/γής ελεύθερου σταβλισμού ατομικών θέσεων	210	3.600/αγελάδα
Στάβλος αγελάδων γαλακτοπαραγωγής ελεύθερου σταβλισμού χωρίς ατομικές θέσεις, σε στρωμνή	180	3.300/αγελάδα
Στάβλος αγελάδων κρεοπαραγωγής ελεύθερης βοσκής	210	1.700/αγελάδα
Στάβλος πάχυνσης μοσχαριών σε απλά ανοικτά υπόστεγα	180	1.550/μοσχάρι
Στάβλος πάχυνση μοσχαριών σε κτίρια με διαμορφωμένα δάπεδα (κανάλια κ.λπ.)	210	1.850/μοσχάρι
Αιγοπροβατοστάσια	210	580/προβατο/αίγα
Αιγοπροβατοστάσια αμιγούς πάχυνσης αρνιών ή κατσικιών	190	140/αρνί – κατσίκι
Χοιροστάσια μικτής κατεύθυνσης	230	5.300/χοιρομητέρα
Χοιροστάσια αμιγούς πάχυνσης χοίρων σε διαμορφωμένα δάπεδα	230	260/θέση χοίρου
Χοιροστάσια αναπαραγωγής (δεν περιλαμβάνουν πάχυνση και προπάχυνση)	230	3.250/χοιρομητέρα
Πτηνοτροφεία – Κονικλοτροφεία	210	-----
- Εξοπλισμός αυγοπαραγωγής σε κλωβοστοιχίες	-----	15/όρνιθα
- Εξοπλισμός πτηνών πάχυνσης	-----	60/τ.μ. θαλάμου
- Εξοπλισμός αναθρεπτηρίου πτηνοτροφίας	-----	4,5/θέση πουλιού
- Εξοπλισμός ορνίθων αναπαραγωγής με αυτ. φωλιές	-----	61/τ.μ θαλάμου
- Εξοπλισμός Ινδορνίθων αναπαραγωγής με απλές φωλιές	-----	60/τ.μ θαλάμου
- Εξοπλισμός κονικλοτροφείου (μικτής κατεύθυνσης)	-----	180/κονικλομητέρα
Αποθήκη	210	-----
Αμελκτήριο	380	-----
Χώρος εξυπηρέτησης προσωπικού	360	-----
Υπόστεγα σανών	110	-----
Πίστες ενσίρωσης	22	-----
Χώρος εξαγωγής προϊόντων μελισσοκομίας	380	-----
Περίφραξη	19 €/μέτρο	-----

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση. Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

Πίνακας 9.1.2. Κτίρια από σκελετό θερμοκηπίου (τύπου τολ)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΑΠΑΝΗ	
	(€/m ² κτιρίου)	(€/ζώο)
Στάβλος αγελάδων γαλακτοπαραγωγής περιορισμένου σταβλισμού	100	2.140/αγελάδα
	120	2.160/αγελάδα
Στάβλος αγελάδων γαλ/γής ελεύθερου σταβλισμού ατομικών θέσεων	100	2.000/αγελάδα
	120	2.020/αγελάδα
Στάβλος αγελάδων γαλακτοπαραγωγής ελεύθερου σταβλισμού χωρίς ατομικές θέσεις, σε στρωμνή	100	1.980/αγελάδα
	120	
Στάβλος αγελάδων κρεοπαραγωγής ελεύθερης βοσκής	100	1760/αγελάδα
	120	1780/αγελάδα
Στάβλος πάχυνσης μοσχαριών σε απλά ανοικτά υπόστεγα	100	640/μοσχάρι
	120	660/μοσχάρι
Στάβλος πάχυνση μοσχαριών σε κτίρια με διαμορφωμένα δάπεδα (κανάλια κ.λπ.)	100	670/μοσχάρι
	120	690/μοσχάρι
Αιγοπροβατοστάσια	100	350/προβατο – αίγα
	120	390/προβατο – αίγα
Αιγοπροβατοστάσια αμιγούς πάχυνσης αρνιών ή κατσικιών	100	110/αρνι – κατσίκι
	120	120/αρνι – κατσίκι
Πτηνοτροφεία – Κονικλοτροφεία	120	-----
	160	-----
Αποθήκη	90	-----
	110	-----
Αμελκτήριο	200	-----
	250	-----
Υπόστεγα σανών	5	-----

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση. Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ – ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ ΠΙΝΑΚΑ 9.1 και 9.2:

1. Τα κτίρια κατασκευασμένα από σκελετό θερμοκηπίου (τύπου τολ) πρέπει να φέρουν μόνωση και ανοίγματα αερισμού στην οροφή. Η ύπαρξη συνεχούς ανοίγματος στην οροφή, δεν είναι απαραίτητη στην περίπτωση των κινητών στεγάστρων καθώς και των στεγάστρων κλειστού τύπου, στα οποία το περιβάλλον είναι ελεγχόμενο (σύστημα δροσισμού με ψυχοπάνελ κ.λπ.), με την προϋπόθεση ότι υπάρχουν επαρκή ανοίγματα, ώστε να εξασφαλίζεται ο αερισμός θέρους σε περίπτωση ανάγκης. Τα κτίρια αυτά ενισχύονται εφόσον προσκομίζεται βεβαίωση του κατασκευαστικού οίκου για την εξασφάλιση των καταλλήλων συνθηκών για την καλή διαβίωση των ζώων καθώς επίσης και έγκριση του συγκεκριμένου τύπου από το Κέντρο Ελέγχου Γεωργικών Κατασκευών (ΚΕΓΚ) ή άλλο φορέα που θα ορίζεται από το ΥπΑΑΤ.
2. Η ανώτατη επιλέξιμη δαπάνη ανά m^2 κτιρίου, περιλαμβάνει τις ηλεκτρικές και τις υδραυλικές εγκαταστάσεις, τα παράθυρα, τις μονώσεις, τις σχάρες δαπέδων όπου απαιτείται κ.λπ. Δεν περιλαμβάνει την οικοδομική άδεια.
3. Η ανώτατη επιλέξιμη δαπάνη ανά ζώο περιλαμβάνει, πέραν των κτιριακών, τον εξοπλισμό, την περίφραξη και τη δαπάνη της οικοδομικής άδειας. Αναλυτικότερα, α) στα κτιριακά περιλαμβάνεται ο κύριος στάβλος και οι αποθηκευτικοί χώροι (πλην σιλό) των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων ενώ δεν περιλαμβάνεται η δαπάνη επεξεργασίας αποβλήτων, ο χώρος του αμελκτηρίου, ο χώρος γάλακτος και ο χώρος εξυπηρέτησης προσωπικού και β) στον εξοπλισμό περιλαμβάνεται αποκλειστικά ο συμβατικός εξοπλισμός που ενσωματώνεται στις ανωτέρω κτιριακές εγκαταστάσεις (π.χ. θέσεις ανάπαυσης αγελάδων – κρεβάτια, κάγκελα, ταΐστρες, ποτίστρες κ.λπ.). Δεν περιλαμβάνεται ο λοιπός εξοπλισμός όπως, τα παρασκευαστήρια ζωοτροφών (π.χ. χαρμανιέρα, σφυρόμυλος, κοχλίες, σιλό κ.λπ.), το αμελκτήριο, ο εξοπλισμός διανομής του σιτηρεσίου (π.χ. ενσιρωδιανομέας) κ.λπ.
4. Η ανώτατη επιλέξιμη δαπάνη δύναται να προσαυξάνεται:
  - 4.1 Στις σταβλικές εγκαταστάσεις που κατασκευάζονται σε ορεινές περιοχές κατά την έννοια της οδηγίας 85/148ΕΟΚ όπως ισχύει κάθε φορά έως 10% ανά m^2 κτιρίου και έως 5% ανά ζώο.
  - 4.2 Στις σταβλικές εγκαταστάσεις που κατασκευάζονται σε περιοχές που ισχύουν ειδικοί αρχιτεκτονικοί όροι και εφόσον προσκομίζεται βεβαίωση αρμόδιας υπηρεσίας για την υποχρέωση εφαρμογής τους:
    - i. Χωρίς προσκόμιση προμετρήσεων και προϋπολογισμών πολιτικού μηχανικού ή άλλου κατά το νόμο αρμόδιου επαγγελματία, έως 10% ανά m^2 κτιρίου και έως 5% ανά ζώο.
    - ii. Με προσκόμιση προμετρήσεων και προϋπολογισμών πολιτικού μηχανικού ή άλλου κατά το νόμο αρμόδιου επαγγελματία, έως 20% ανά m^2 κτιρίου, και έως 10% ανά ζώο.
  - 4.3 Στις σταβλικές εγκαταστάσεις που κατασκευάζονται σε νησιωτικές περιοχές της Χώρας με εξαίρεση τις νήσους Κρήτη και Εύβοια:
    - i. Χωρίς προσκόμιση προμετρήσεων και προϋπολογισμών πολιτικού μηχανικού ή άλλου κατά το νόμο αρμόδιου επαγγελματία, έως 15% ανά m^2 κτιρίου και έως 8% ανά ζώο.
    - ii. Με προσκόμιση: α) προμετρήσεων και προϋπολογισμών πολιτικού μηχανικού ή άλλου κατά το νόμο αρμόδιου επαγγελματία, και β) τεκμηρίωση της αναγκαιότητας της σχετικής υπέρβασης, έως 30% ανά m^2 κτιρίου και έως 16% ανά ζώο.
  - 4.4 Στους ειδικούς αποθηκευτικούς χώρους αποκλειστικά για την αποθήκευση των προϊόντων της εκμετάλλευσης, με προσκόμιση: α) προμετρήσεων και προϋπολογισμών πολιτικού μηχανικού ή άλλου κατά τον νόμο αρμόδιου επαγγελματία, και β) τεκμηρίωση της αναγκαιότητας της σχετικής υπέρβασης.
  - 4.5 Στις σταβλικές εγκαταστάσεις συμβατικής κατασκευής έως 20 €/ m^2 κτιρίου στην περίπτωση τοποθέτησης πάνελ πολυουρεθάνης πάχους κατ' ελάχιστον 3 εκατοστών.

- 4.6 Στην παρούσα παράγραφο, όπου γίνεται αναφορά σε «σταβλικές εγκαταστάσεις» εννοείται ότι αυτές περιλαμβάνουν το σύνολο των κτιρίων και κατασκευών από τα οποία αποτελείται μια σταβλική εγκατάσταση (στάβλος, αμελκτήριο, χώρος εξυπηρέτησης προσωπικού, αποθήκες, κ.λπ.). Ωστόσο, οι προσαυξήσεις αφορούν οποιαδήποτε κτίριο και κατασκευή περιλαμβάνεται στους Πίνακες 9.1 και 9.2. Συνεπώς, οι προσαυξήσεις αφορούν και την κατασκευή αποθήκης σε αίτηση στήριξης εκμετάλλευσης με επενδύσεις στην φυτική παραγωγή.
5. Στα κτίρια από σκελετό θερμοκηπίου του Πίνακα 9.2, η ανώτατη επιλέξιμη δαπάνη ανά €/m² αφορά τον τρόπο κατασκευής και συγκεκριμένα:
- η πρώτη τιμή αφορά κατασκευή με σωλήνες, και πάνελ πολυουρεθάνης ελάχιστου πάχους 3 εκατοστών, και
  - η δεύτερη τιμή αφορά κατασκευή με ΙΡΕ ή κοιλοδοκούς και πάνελ πολυουρεθάνης ελάχιστου πάχους 3 εκατοστών.
6. Η επιλέξιμη δαπάνη κατασκευής στάβλων αγελάδων γαλακτοπαραγωγής ή κρεοπαραγωγής δεν περιλαμβάνει τις εγκαταστάσεις εκτροφής μοσχαριών μετά τις 120 ημέρες.
7. Στα χοιροστάσια μικτής κατεύθυνσης συμπεριλαμβάνονται και τα παχυντήρια.
8. Σε στάβλους αγελάδων που κατασκευάζονται με την μορφή «σταβλοϋπόστεγων», δηλαδή υπόστεγων χωρίς περιμετρικούς τοίχους, οι ανώτατες επιλέξιμες δαπάνες μειώνονται στο 60% ανά m² κτιρίου και στο 50% ανά ζώο, εκτός και αν με την αίτηση ενίσχυσης προσκομιστούν προμετρήσεις και προϋπολογισμοί πολιτικού μηχανικού ή άλλου κατά τον νόμο αρμόδιου επαγγελματία.

9.2 Εύλογο κόστος υλοποίησης επενδυτικών δαπανών θερμοκηπιακών εγκαταστάσεων

Πίνακας 9.2 Θερμοκήπια

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΑΠΑΝΗ
ΤΥΠΟΣ Α: ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ, ΑΜΦΙΡΡΙΚΤΟ ΑΠΛΟ και ΥΨΟΣ ΥΔΡΟΡΡΟΗΣ ΜΕΧΡΙ 2.60 ΜΕΤΡΑ	
1) Κάλυψη όλο με μαλακό πλαστικό	17.000€/στρ
2) Κάλυψη προσόψεις και ποδιές με πολυεστέρα, οροφή με μαλακό πλαστικό	18.000€/στρ
3) Κάλυψη προσόψεις και ποδιές με πολυκαρβονικό, οροφή με μαλακό πλαστικό	19.000€/στρ
ΤΥΠΟΣ Β: ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ, ΑΜΦΙΡΡΙΚΤΟ ΠΟΛΛΑΠΛΟ και ΥΨΟΣ ΥΔΡΟΡΡΟΗΣ ΜΕΧΡΙ 2.60 ΜΕΤΡΑ	
1) Κάλυψη όλο με μαλακό πλαστικό	21.500€/στρ.
2) Κάλυψη προσόψεις και ποδιές με πολυεστέρα, οροφή με μαλακό πλαστικό	22.500€/στρ.
3) Κάλυψη προσόψεις και ποδιές με πολυκαρβονικό, οροφή με μαλακό πλαστικό	23.500€/στρ.
ΤΥΠΟΣ Γ: ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ, ΤΟΞΩΤΟ ΑΠΛΟ ΜΕΤΑΛΛΙΚΟ και ΥΨΟΣ ΥΔΡΟΡΡΟΗΣ ΜΕΧΡΙ 2.60 ΜΕΤΡΑ	
1) Κάλυψη όλο με μαλακό πλαστικό	17.000 €/στρ.
2) Κάλυψη προσόψεις και ποδιές με πολυεστέρα, οροφή με μαλακό πλαστικό	18.000€/στρ.
3) Κάλυψη προσόψεις με πολυεστέρα, οροφή – παράθυρα - ποδιές με μαλακό πλαστικό	20.000€/στρ.
4) Κάλυψη προσόψεις και ποδιές με πολυκαρβονικό, οροφή με μαλακό πλαστικό	19.000€/στρ.
5) Κάλυψη προσόψεις με πολυκαρβονικό, οροφή – παράθυρα - ποδιές με μαλακό πλαστικό	21.000€/στρ.
ΤΥΠΟΣ Δ: ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ, ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΤΟΞΩΤΟ ΠΟΛΛΑΠΛΟ, ΧΩΡΙΣ ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ (ΠΑΡΑΘΥΡΑ), ΜΕ ΜΕΤΑΛΛΙΚΟ ΣΚΕΛΕΤΟ, και ΥΨΟΣ ΥΔΡΟΡΡΟΗΣ ΜΕΧΡΙ 2.60 ΜΕΤΡΑ	
1) Κάλυψη όλο μαλακό πλαστικό	21.000€/στρ.
2) Κάλυψη προσόψεις και ποδιές με πολυεστέρα, οροφή με μαλακό πλαστικό	22.500€/στρ.
3) Κάλυψη προσόψεις με πολυεστέρα, οροφή – παράθυρα - ποδιές με μαλακό πλαστικό	23.500€/στρ.
4) Κάλυψη προσόψεις και ποδιές με πολυκαρβονικό, οροφή με μαλακό πλαστικό	23.500€/στρ.
5) Κάλυψη προσόψεις με πολυκαρβονικό, οροφή – παράθυρα - ποδιές με μαλακό πλαστικό	25.000€/στρ.
ΤΥΠΟΣ Ε: ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ, ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΤΟΞΩΤΟ ΠΟΛΛΑΠΛΟ, ΧΩΡΙΣ ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ (ΠΑΡΑΘΥΡΑ), ΜΕ ΜΕΤΑΛΛΙΚΟ ΣΚΕΛΕΤΟ, και ΥΨΟΣ ΥΔΡΟΡΡΟΗΣ ΑΠΟ 2.60 ΜΕΤΡΑ έως και 4 ΜΕΤΡΑ	
1) Κάλυψη όλο πλαστικό	22.000 €/στρ.
2) Κάλυψη προσόψεις και ποδιές με πολυεστέρα, οροφή με πλαστικό	23.000€/στρ.
3) Κάλυψη προσόψεις και ποδιές με πολυκαρβονικό, οροφή με πλαστικό	24.000€/στρ.
ΤΥΠΟΣ ΣΤ: ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ, ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΤΟΞΩΤΟ ΠΟΛΛΑΠΛΟ, ΧΩΡΙΣ ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ (ΠΑΡΑΘΥΡΑ), ΜΕ ΜΕΤΑΛΛΙΚΟ ΣΚΕΛΕΤΟ, και ΥΨΟΣ ΥΔΡΟΡΡΟΗΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΑΠΟ 4 ΜΕΤΡΑ	
1) Κάλυψη όλο πλαστικό	25.000€/στρ.
2) Κάλυψη προσόψεις και ποδιές με πολυεστέρα, οροφή με πλαστικό	29.000€/στρ.
3) Κάλυψη προσόψεις και ποδιές με πολυκαρβονικό, οροφή με πλαστικό	31.000€/στρ.
4) Κάλυψη όλο πολυκαρβονικό	37.000€/στρ.
*Στα Χωρικά Θερμοκήπια υπάρχει μείωση 25% στις αναγραφόμενες τιμές των τυποποιημένων θερμοκηπίων	
*Στα Ξύλινα Θερμοκήπια υπάρχει μείωση 40% στις αναγραφόμενες τιμές των μεταλλικών θερμοκηπίων	

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση. Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΑΠΑΝΗ
ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ (ΠΑΡΑΘΥΡΑ) κλπ	
Ανοίγματα (παράθυρα) οροφής αυτόματα	25€/τρέχον μέτρο
Ανοίγματα πλαϊνά (παράθυρα) αυτόματα, κάλυψη πλαστικό	20€/τρέχον μέτρο
Ανοίγματα πλαϊνά (παράθυρα) αυτόματα, κάλυψη πολυεστέρα	38€/τρέχον μέτρο
Ανοίγματα πλαϊνά (παράθυρα) αυτόματα, κάλυψη πολυκαρβονικό	40€/τρέχον μέτρο
Διπλό (φουσκωτό) πλαστικό οροφής	2.000€/στρ.
Ηλεκτρικός πίνακας ελέγχου παραθύρων	300€ / παράθυρο
Ανεμόμετρο	365€/τεμ.
Αισθητήρας βροχής	220€/τεμ.

Πίνακας 9.3 Εξοπλισμός θερμοκηπίων

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΑΠΑΝΗ
ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΩΝ	
Κεφαλή (αμμοσυλλέκτης, φίλτρο, λιπασματοδιανομέας κ.λπ.)	1.100€
Άρδευση διανομή κατά στρέμμα για κηπευτικά	1.100€/στρ
Άρδευση διανομή κατά στρέμμα για γλαστράκια	1.350€/στρ.
Σύστημα άρδευσης για θερμοκήπια από επάνω με ψεκασμό στο στρέμμα (καταιονισμός)	700 €/στρ.
Σύστημα FOG	5.000€/στρ.
Μεταλλική δεξαμενή με σκέπαστρο (με τοποθέτηση) 50m ^{3*}	3.500 €/στρ.
Μεταλλική δεξαμενή με σκέπαστρο (με τοποθέτηση) 100m ^{3*}	5.000€/στρ.
Μεταλλική δεξαμενή με σκέπαστρο (με τοποθέτηση) 150m ^{3*}	6.500€/στρ.
Μεταλλική δεξαμενή με σκέπαστρο (με τοποθέτηση) 200m ^{3*}	7.500€/στρ.
Μεταλλική δεξαμενή με σκέπαστρο (με τοποθέτηση) 250m ^{3*}	8.500€/στρ.
Μεταλλική δεξαμενή με σκέπαστρο (με τοποθέτηση) 300m ^{3*}	9.500€/στρ.
Μεταλλική δεξαμενή με σκέπαστρο (με τοποθέτηση) 400m ^{3*}	12.000€/στρ.
Μεταλλική δεξαμενή με σκέπαστρο (με τοποθέτηση) 500m ^{3*}	14.500€/στρ.
Μεταλλική δεξαμενή με σκέπαστρο (με τοποθέτηση) 600m ^{3*}	14.600€/στρ.
Μεταλλική δεξαμενή με σκέπαστρο (με τοποθέτηση) 700m ^{3*}	15.700€/στρ.
Μεταλλική δεξαμενή με σκέπαστρο (με τοποθέτηση) 800m ^{3*}	18.000€/στρ.
Μεταλλική δεξαμενή με σκέπαστρο (με τοποθέτηση) 900m ^{3*}	20.000€/στρ.
Μεταλλική δεξαμενή με σκέπαστρο (με τοποθέτηση) 1.000m ^{3*}	23.000€/στρ.
Μεταλλική δεξαμενή με σκέπαστρο (με τοποθέτηση) 1.500m ^{3*}	28.000€/στρ.
*οι δεξαμενές που είναι στο ύψος του εδάφους περιφράσσονται για λόγους ασφαλείας πριν τη παραλαβή	
ΣΥΣΤΗΜΑ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΩΝ	
Επιδαπέδια θέρμανση λεβητοστάσιο με κατανομή το στρέμμα (πλήρης)	20.500€/στρ.
Αεροθέρμανση πετρελαίου 100.000kcal	3.800€/τεμ.
Αεροθέρμανση πετρελαίου 150.000kcal	4.800€/τεμ.
Αεροθέρμανση πέλετ 100.000kcal	6.200€/τεμ.
Αεροθέρμανση πέλετ 150.000kcal	7.500€/τεμ.
Αεροθέρμανση πυρηνόξυλο έως 200.000kcal (περιλαμβάνει σιλό, αναβατόριο, χώρο αποθήκευσης πυρήνα κ.ά)	12.000€/τεμ.
Ανεμιστήρες για ομοιόμορφη κατανομή θερμοκρασίας (κυκλοφορητές)	1.500€/στρ.
Παθητικό ηλιακό σύστημα	500 €/στρ.
Δεξαμενή πετρελαίου 1000 λίτρα	350€/τεμχ
ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΡΟΣΙΣΜΟΥ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΩΝ	
Ανεμιστήρες για δυναμικό αερισμό συνολικής δυναμικότητας γύρω στις 165.000 μ3/ώρα το στρέμμα	4.500 €/στρ.
Ψύξη (Κούλινγκ) το στρέμμα	9.000 €/στρ.
ΣΥΣΤΗΜΑ ΨΕΚΑΣΜΟΥ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΩΝ	
Σταθερό ψεκαστικό με αεροσυμπιεστή το στρέμμα	2.000 €/στρ.
Ανεμιστήρες για ομοιόμορφη κατανομή φαρμάκου, κλπ	1.800 €/στρ.
Τροχήλατος νεφελοψεκαστήρας μονής κεφαλής	3.800 €/τεμ.
Τροχήλατος νεφελοψεκαστήρας διπλής κεφαλής	5.000 €/τεμ.

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση. Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΑΠΑΝΗ
ΥΔΡΟΠΟΝΙΑ	
Υπολογιστής, υπόστρωμα, πανί εδαφοκάλυψης, κανάλια απορροής, άρδευση με μπεκ, αντλία μεταφοράς νερού, αντλία φρέσκου νερού, φίλτρα, δεξαμενές λιπασμάτων κ.λπ. (το πόσο αυτό προστίθεται μια φορά για θερμοκήπιο μέχρι 10 στρέμματα)	21.500 €/στρ.
Άρδευση διανομή κατά στρέμμα	3.200 €/στρ.
Υπόστρωμα με περλίτη, πετροβάμβακα, κοκοφοίνικα (κοκοσόιλ), με ή χωρίς πανί εδαφοκάλυψης	7.000 €/στρ.
Θειαφιστήρας με ατμό το τεμάχιο	7.500 €/στρ.
Βάσεις, κανάλια, στηρίγματα / στρ (κλειστού κυκλώματος υδροπονίας)	7.200 €/στρ.
Βάσεις, κανάλια, στηρίγματα / στρ (ανοιχτού κυκλώματος υδροπονίας)	1.500 €/στρ.
Δεξαμενή ανακύκλωσης και οξυγόνωσης θρεπτικού διαλύματος (εφάπαξ)	3.200 €/στρ.
ΠΑΓΚΟΣ ΡΙΖΟΒΟΛΙΑΣ	
Με θερμαινόμενο δάπεδο (ηλ. αντιστάσεις) και ηλεκτρικό πίνακα (5m² X 500€)	2.100 €/τεμ.
Με θερμαινόμενο δάπεδο (ηλ. αντιστάσεις) και ηλεκτρικό πίνακα (7,5m²)	2.650 €/τεμ.
Με θερμαινόμενο δάπεδο (ηλ. αντιστάσεις) και ηλεκτρικό πίνακα (10m²)	3.100 €/τεμ.
Με θερμαινόμενο δάπεδο (ηλ. αντιστάσεις) και ηλεκτρικό πίνακα (12,5m²)	3.600 €/τεμ.
Με θερμαινόμενο δάπεδο (ηλ. αντιστάσεις), σύστημα υδρονέφωσης και ηλεκτρικό πίνακα (5m²)	3.150 €/τεμ.
Με θερμαινόμενο δάπεδο (ηλ. αντιστάσεις), σύστημα υδρονέφωσης και ηλεκτρικό πίνακα (7,5m²)	3.750 €/τεμ.
Με θερμαινόμενο δάπεδο (ηλ. αντιστάσεις), σύστημα υδρονέφωσης και ηλεκτρικό πίνακα (10m²)	4.100 €/τεμ.
Με θερμαινόμενο δάπεδο (ηλ. αντιστάσεις), σύστημα υδρονέφωσης και ηλεκτρικό πίνακα (12,5m²)	4.450 €/τεμ.
ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ	
Θερμοκουρτίνα οροφής επίπεδη	9.000€/στρ.
Θερμοκουρτίνα οροφής πυραμιδική	10.000€/στρ.
Σύστημα απολύμανσης εδάφους με ατμό	17.000 €/στρ.
Θειαφιστήρας με ατμό	2.300 €/τεμ.
Εντομοστεγές δίκτυ	1.200 €/στρ.
ΛΟΙΠΑ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ	
Περιμετρικό σενάζι	12 €/τρέχον μέτρο
Περιμετρικό σενάζι (Άοπλο σκυρόδεμα)	200€/κυβικό μέτρο
Μεταλλικός ανεμοθραύστης 4 μετρ. ύψος με δίκτυ	120€/τρέχον μέτρο

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση. Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

9.4 Εύλογο κόστος υλοποίησης επενδυτικών δαπανών μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού

Πίνακας 9.4 Ηλεκτροπαραγωγή ζεύγη (H/Z) (γεννήτριες) πετρελαίου

KVA	Ανώτατη επιλέξιμη δαπάνη	KVA	Ανώτατη επιλέξιμη δαπάνη
8	2.350€	16	4.000€
9	2.600€	17	4.200€
10	2.850€	18	4.500€
11	3.000€	19	4.700€
12	3.200€	20-22	5.000€
13	3.400€	23-25	5.400€
14	3.600€	26-30	6.000€
15	3.800€		

1. Οι ανωτέρω τιμές δύνανται να προσαυξάνονται κατά 15% όταν στα τεχνικά χαρακτηριστικά της γεννήτριας περιλαμβάνεται η δυνατότητα σύνδεσης με πίνακα αυτόματης μεταγωγής.
2. Στις ανωτέρω τιμές των HZ δεν περιλαμβάνεται το εύλογο κόστος αγοράς & εγκατάστασης του πίνακα μεταγωγής ΔΕΗ - γεννήτρια ανεξάρτητα από την δυναμικότητα της γεννήτριας, ως εξής:
  - 2.1. Πίνακες Χειροκίνητης Μεταγωγής H/Z 800€
  - 2.2. Πίνακες Αυτόματης Μεταγωγής H/Z 1.350€

9.5 Εύλογο κόστος υλοποίησης επενδυτικών δαπανών διαμόρφωσης και περιφράξης.

Πίνακας 9.5 Διαμόρφωση και περιφράξη.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΑΠΑΝΗ
Διαμόρφωση χώρου – ισοπέδωση	320 €/στρ.
Ισοπέδωση	56 €/στρ.
Περιφράξη αγροτεμαχίων μονίμων φυτειών	10 €/ τρέχον μέτρο

9.6 Εύλογο κόστος υλοποίησης επενδυτικών δαπανών εγκατάστασης πολυετών φυτειών

Πίνακας 9.6 Πολυετείς φυτείες

Είδος φυτείας	Ανώτατη επιλέξιμη δαπάνη (€/στρ.)
Ακτινίδια σε παλμέτα	548
Αμυγδαλιά	154
Αχλαδιά σε κανονική φύτευση και ελεύθερο σχήμα	266
Αχλαδιά σε κανονική φύτευση και παλμέτα	656
Αχλαδιά σε πυκνή φύτευση και παλμέτα	760
Βατόμουρα	822
Βερικοκιά	170
Βυσσινιά	186
Γαρύφαλλα θερμοκηπίου	4.949
Δαμασκηλιά κανονικής φύτευσης και σε σχήμα κυπέλλου	198
Δαμασκηλιά κανονικής φύτευσης σε παλμέτα	661
Ελιά πυκνής φύτευσης και χαμηλού σχήματος	135
Ελιά σε παραδοσιακούς ελαιώνες	99
Ζέρμπερα	13.251
Θυμάρι	91
Καρυδιά σε εμβολιασμένο υποκείμενο	200
Καρυδιά σε σπορόφυτα	170
Καστανιά καλλιεργούμενη (όχι η αυτοφυής)	145
Κερασιά σε ελεύθερο σχήμα	195
Κερασιά σε παλμέτα	670
Κορομηλιά	186
Κρόκος	152
Κυδωνιά	437
Κωνοφόρα	3.374
Λεβάντα	534
Λωτός	156
Μανταρινιά	254
Μηλιά σε κανονική φύτευση σε σχήμα κυπέλλου	246
Μηλιά σε πυκνή φύτευση σε σχήμα παλμέτας	687
Νεκταρινία σε κανονική φύτευση σε σχήμα Κυπέλλου	198

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση. Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

Πορτοκαλιά – Λεμονιά	254
Ρίγανη	89
Ροδακινιά σε κανονική φύτευση σε σχήμα κυπέλου	198
Ροδακινιά σε κανονική φύτευση σε σχήμα παλμέτας	658
Ροδακινιά σε υποκείμενα πυρ/πων καν. φυτό. και σε κύπελο	200
Ροδακινιά σε υποκείμενα πυρ/πων κανον. φυτό. και σεπαλμέτα	687
Ροδακινιά σε υποκείμενα πυρ/πων πυκνής φύτ. και σε κύπ.	229
Ροδιά κανονικής φύτευσης (5Χ4) ή 50 2ετή φυτά/στρ.	250
Σπαράγγια	640
Σταφύλια επιτραπέζια σε κύπελλο	140
Σταφύλια επιτραπέζια σε υποστηριγμένα σχήματα	474
Συκιά κανονικής φύτευσης 2ετή φυτά	250
Τριαντάφυλλα θερμοκηπίου	15.342
Τσάι του βουνού	88
Φιστικιές	231
Φοινικοειδή *	---
Φουντουκιές	195

(*) η καλλιέργεια φοινικοειδών έχει απαγορευτεί, λόγω του κόκκινου σκαθαριού και επιτρέπεται μόνο η διακίνηση με διάμετρο κορμού έως 4 εκατοστά με 2 ευρώ ανά τεμάχιο.

9.7 Εύλογο κόστος υλοποίησης επενδυτικών δαπανών εξοπλισμού αιγοπροβατοτροφίας

Πίνακας 9.7.1 Αμελκτικές μηχανές αιγοπροβάτων.

ΑΜΕΛΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ΘΕΣΕΙΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΗΧΑΝΗΣ				
		Παγίδα παλινδρομική		Παγίδα γρήγορης εξόδου		Κυκλική
		Χωρίς αυτόματη διατροφή	Με αυτόματη διατροφή	Χωρίς αυτόματη διατροφή	Με αυτόματη διατροφή	
9	18	18.500 €	20.800 €	20.957 €	23.257 €	-
12	12	21.000 €	22.500 €	22.725 €	24.750 €	-
12	24	22.500 €	25.450 €	25.950 €	28.950 €	-
15	30	25.250 €	29.800 €	28.500 €	32.500 €	-
16	32	25.250 €	29.800 €	28.500 €	32.500 €	-
18	18	24.400 €	26.700 €	26.200 €	28.500 €	38.000 €
18	36	28.000 €	32.600 €	29.900 €	34.500 €	-
24	24	28.000 €	30.950 €	31.550 €	34.500 €	47.000 €
24	48	34.500 €	40.400 €	41.400 €	47.500 €	-
30	30	34.500 €	38.300 €	37.500 €	41.500 €	50.000 €
32	32	34.500 € €	38.300 €	37.500 €	41.500 €	50.000 €
36	36	42.000 €	46.600 €	43.900 €	48.500 €	50.000 €
48	48	50.000 €	50.000 €	50.000 €	50.000 €	-

Πίνακας 9.7.2 Μηχανές γαλουχίας αιγοπροβάτων

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΑΞΙΑ (ευρώ/μηχανή)
Μη αυτοκαθαριζόμενες μηχανές γαλουχίας	3.500 €
Αυτοκαθαριζόμενες μηχανές γαλουχίας	7.000 €

Πίνακας 9.7.3 Παγολεκάνες αιγοπροβάτων

ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΑΓΟΛΕΚΑΝΗΣ	Ανώτατη επιλέξιμη τιμή παγολεκάνης	ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΑΓΟΛΕΚΑΝΗΣ	Ανώτατη επιλέξιμη τιμή παγολεκάνης
150 – 200	1.400 €	601 – 700	3.550 €
201 – 300	1.800 €	701 – 800	3.830 €
301 – 400	2.300 €	801 – 900	4.100 €
401 – 500	2.750 €	901 – 1000	4.300 €
501 – 600	3.150 €		

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση. Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

9.8 Εύλογο κόστος υλοποίησης επενδύσεων που συμβάλλουν στη χρήση ΑΠΕ και στην προστασία του περιβάλλοντος.

Πίνακας 9.8.1 Συστήματα ΑΠΕ για ιδιοκατανάλωση

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΑΠΑΝΗ
Φωτοβολταϊκό (ΦΒ) συνδεδεμένο στο δίκτυο ≤ 0.5 MW	900 €/kW
ΦΒ συνδεδεμένο στο δίκτυο > 0.5 MW	750 €/kW
Αυτόνομο ΦΒ ≤ 0.5 MW	1200 €/kW
Αυτόνομο ΦΒ > 0.5 MW	1000 €/kW
Γεωθερμία (θερμική ενέργεια-γεωεναλλάκτες)	1500 €/kWth
Γεωθερμία (θερμική ενέργεια-υδρογεώτρηση)	1000 €/kWth
Αντλίες θερμότητας $3 < COP < 3.5$	300 €/kWth
Αντλίες θερμότητας $COP > 3.5$	340 €/kWth
Λέβητας βιομάζας	65 €/kWth
Αιολικές εγκαταστάσεις στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα (> 1 kW)	1250 €/kW
Αιολικές εγκαταστάσεις στο Μη Διασυνδεδεμένο Σύστημα (> 1 kW)	1450 €/kW
ΦΒ, συσσωρευτές και μικρή Α €/Γ	2200 €/kW
Μικρή Ανεμογεννήτρια (Α/Γ) (> 1 kW)	1000 €/kW
Μικρή Ανεμογεννήτρια (Α/Γ) και συσσωρευτές	1350 €/kW

ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ- ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ ΠΙΝΑΚΑ 9.8.1

α) Οι επιλέξιμες δαπάνες του ανωτέρω πίνακα αφορούν στην αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση του σχετικού εξοπλισμού, καθώς και στην εκτέλεση συνοδών έργων (π.χ. εργασίες εκσκαφών για την εγκατάσταση συστημάτων γεωθερμίας), όπου αυτό απαιτείται.. Δεν περιλαμβάνονται σε αυτές οι δαπάνες μελετών.

β) Στην περίπτωση των αυτόνομων συστημάτων η ανωτάτη επιλέξιμη δαπάνη δύναται να προσαυξηθεί έως 30% με προσκόμιση μελέτης που να αποδεικνύει την αναγκαιότητα της σχετικής υπέρβασης.

γ) Στην περίπτωση των αντλιών θερμότητας και των συστημάτων γεωθερμίας η ανωτάτη επιλέξιμη δαπάνη δύναται να προσαυξηθεί έως 25% με προσκόμιση μελέτης που να αποδεικνύει την αναγκαιότητα της σχετικής υπέρβασης.

Πίνακας 9.8.2 Συστήματα για την επεξεργασία των αποβλήτων

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ (€/ΜΜ)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Κτιριακά (<200 m ²)	m ²	190	
Χωμάτινες δεξαμενές συγκέντρωσης λυμάτων επενδεδυμένες με ύφασμα (περιλαμβάνεται το κόστος εκσκαφής)	m ³	10	
Κοπροσωρός από μπετόν με στέγαστρο,	m ²	100	με προστατευτικό τοίχο 3 πλευρών
Σηπτικός βόθρος	m ³	260	Απαιτείται για τη συλλογή απόνερων πλύσης & βρόχινου νερού
Κοπροσωρός, σηπτική δεξαμενή και απορροφητικός βόθρος	1	14.700	
Κοπροδιανομέας	m ³	2.000	
Αγωγοί μεταφοράς υγρών λυμάτων	m	10	
Ανοικτά συστήματα κομποστοποίησης	tn	45	
Κλειστά συστήματα κομποστοποίησης	tn	75	
Βιοαέριο που προέρχεται από την αναερόβια χώνευση βιομάζας και αξιοποιείται από σταθμούς με ισχύ 100-300 kW	kWel	5.700	
Βιοαέριο που προέρχεται από την αναερόβια χώνευση βιομάζας και αξιοποιείται από σταθμούς με ισχύ 300-500 kW	kWel	4.500	
Βιοαέριο που προέρχεται από την αναερόβια χώνευση βιομάζας και αξιοποιείται από σταθμούς με ισχύ 500-1000 kW	kWel	3.750	
Βιοαέριο που προέρχεται από την αναερόβια χώνευση βιομάζας και αξιοποιείται από σταθμούς με ισχύ 1000-3000 kW	kWel	3.000	
Βιοαέριο που προέρχεται από την αναερόβια χώνευση βιομάζας και αξιοποιείται από σταθμούς με ισχύ >3000 kW	kWel	2.500	
Εγκατάσταση Συμπαράγωγή Ηλεκτρικής & Θερμικής Ενέργειας (ΣΗΘ)(σε μονάδα βιαερίου)	tn	120	
Τσιμεντένια δεξαμενή αποστράγγισης εσχαρισμάτων	m ³	240	
Δεξαμενή ομογενοποίησης	1		
Αναδευτήρας λυμάτων για τη δεξαμενή ομογενοποίησης	kW	1.530	
Μηχανικός διαχωριστήρας	kW	5.120	
Κατασκευή για τοποθέτηση διαχωριστήρα μέχρι 18 m ²	1	6.000	Απαραίτητη για την τοποθέτηση του διαχωριστήρα
Αντλία τροφοδοσίας του διαχωριστήρα ή της δεξαμενής ομογενοποίησης (≤ 9 kW)	kW	1.670	
Αντλία καθαρισμού δεξαμενών και μεταφοράς λυμάτων προς τις δεξαμενές (≤ 22 kW)	kW	660	
Πλωτό σύστημα επιφανειακού αερισμού <5.5 kW	1	9.000	Αν παρεμβληθεί μια αερόβια δεξαμενή μεταξύ των δυο αναερόβιων
Πλωτό σύστημα επιφανειακού αερισμού 5.6-11 kW	1	15.000	Αν παρεμβληθεί μια αερόβια δεξαμενή μεταξύ των δυο αναερόβιων

Το παρόν αποτελεί κείμενο για διαβούλευση. Δεν έχει νομική ισχύ καθώς μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης ενδέχεται να υποστεί αλλαγές.

Πυρσός καύσης βιοαερίου (κλειστό σύστημα)	m ³ /h	185	
Πυρσός καύσης βιοαερίου (ανοιχτό σύστημα)	m ³ /h	125	
Αναερόβιος αντιδραστήρας (δεξαμενή, ροόμετρο, φυσητήρες, αντλιοστάσιο, πίνακας ελέγχου κλπ)	1		
Αερόβιος αντιδραστήρας (δεξαμενή, ροόμετρο, φυσητήρες, αντλιοστάσιο, πίνακας ελέγχου κλπ)	1		

ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ- ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ ΠΙΝΑΚΑ

α) Οι ανώτατες επιλέξιμες δαπάνες του ανωτέρω πίνακα αφορούν στο σύνολο της συγκεκριμένης δαπάνης. Δεν περιλαμβάνονται σε αυτές οι δαπάνες μελετών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10

(Το Παράρτημα 10 αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της Υ.Α.)

ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΑΠΑΝΗ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

A. Γεωργικά κτίρια και κατασκευές.
1) Οι συνολικές δαπάνες για την διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου εγκαταστάσεων και την τοποθέτηση περίφραξης εγκαταστάσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 15.000 ευρώ.
2) Οι δαπάνες αποσυναρμολόγησης - μεταφοράς - συναρμολόγησης του υφιστάμενου εξοπλισμού σε περιπτώσεις μετεγκατάστασης δεν μπορεί να υπερβαίνουν τις 15.000 ευρώ στη ηπειρωτική χώρα και τα 25.000 ευρώ στη νησιωτική χώρα πλην Κρήτης και Εύβοιας.
3) Οι δαπάνες για την εγκατάσταση περίφραξης φυτειών δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 5.000 ευρώ.
B. Μηχανολογικός εξοπλισμός
1) Η δαπάνη αγοράς γεωργικού ελκυστήρα δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 125.000 ευρώ
2) Η δαπάνη αγοράς γεωργικού ελκυστήρα μικτής χρήσης ή δενδροκομικού ή αμπελουργικού ή κτηνοτροφικού ελκυστήρα δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 50.000 ευρώ
3) Η δαπάνη αγοράς παρελκόμενων κατεργασίας εδάφους δεν μπορεί να υπερβαίνει αθροιστικά τα 40.000 ευρώ
4) Η δαπάνη αγοράς πολυμηχανημάτων κατεργασίας εδάφους δεν μπορεί να υπερβαίνει αθροιστικά τα 55.000 ευρώ.
5) Η δαπάνη αγοράς αλυσοπρίονου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 300 ευρώ
6) Οι δαπάνες για επενδύσεις i) σε μηχανολογικό και λοιπό εξοπλισμό που χρησιμοποιείται στην εκτέλεση γεωργικών εργασιών (ενδεικτικά: γεωργικός ελκυστήρας, παρελκόμενα γεωργικού ελκυστήρα, μηχανήματα συγκομιδής της παραγωγής) ii) περιφράξεις μη συμπεριλαμβανομένων εκείνων για την εξυπηρέτηση γεωργικών κτιρίων και κατασκευών και iii) εγκατάστασης πολυετών φυτειών, αθροιστικά, δεν υπερβαίνουν τις εκατόν πενήντα χιλιάδες ευρώ (150.000 €).
Γ. Λοιπός εξοπλισμός
1) Η συνολική δαπάνη αγοράς και εγκατάστασης, μηχανημάτων και εξοπλισμού ασφαλείας εγκαταστάσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 2.500 ευρώ,
2) Η συνολική δαπάνη αγοράς και εγκατάστασης μηχανημάτων και εξοπλισμού δικτύου μετεωρολογικών προειδοποιήσεων και φυτοπροστασίας, αθροιστικά δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 4.000 ευρώ.
3) Η δαπάνη αγοράς αγροτικού GPS πλοήγησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 500 ευρώ με την εξαίρεση αυτών που προβλέπονται στον Πίνακα 1.5.1 του Παραρτήματος 1 (Βαθμολογία).
4) Η συνολική δαπάνη αγοράς και εγκατάστασης μηχανημάτων και εξοπλισμού πληροφορικής, συμπεριλαμβανομένου του λειτουργικού λογισμικού, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 1.200 ευρώ.
5) Η δαπάνη για την αγορά εφαρμογών ηλεκτρονικού υπολογιστή που σχετίζονται με τις δραστηριότητες της εκμετάλλευσης (π.χ. εφαρμογή διαχείρισης του ζωικού κεφαλαίου) δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 1.200 ευρώ.
6) Η συνολική δαπάνη αγοράς και εγκατάστασης μηχανημάτων και εξοπλισμού τηλεπικοινωνιών δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 500 ευρώ.
7) Η συνολική δαπάνη αγοράς και εγκατάστασης εξοπλισμού γραφείου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 500 ευρώ.

Γ. Γενικές δαπάνες	
1)	Η δαπάνη σύνταξης και υποβολής της αίτησης στήριξης στο πλαίσιο της Δράσης 4.1.1 ή στα πλαίσια των Δράσεων 4.1.1 και 4.1.3 συνδυαστικά, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 1.500 ευρώ, εκτός εάν αιτούνται επενδύσεις σε κτιριακές εγκαταστάσεις, οπότε η σχετική δαπάνη δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 2.000 ευρώ.
2)	Η δαπάνη σύνταξης και υποβολής αίτησης προκαταβολής και αιτήσεων πληρωμής στο πλαίσιο της Δράσης 4.1.1 ή στα πλαίσια των Δράσεων 4.1.1 και 4.1.3 συνδυαστικά, δεν μπορεί να υπερβαίνει συνολικά τις 1.500 ευρώ, εκτός εάν το επενδυτικό σχέδιο απαιτεί την παραλαβή κτιριακών σύμφωνα με την αρχική έγκριση οπότε η σχετική δαπάνη δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 1.500 ευρώ
3)	Η δαπάνη σύνταξης και υποβολής της αίτησης στήριξης στα πλαίσια της Δράση 4.1.3 δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 1.000 ευρώ.
4)	Η δαπάνη σύνταξης και υποβολής αίτησης προκαταβολής και αιτήσεων πληρωμής στα πλαίσια της Δράση 4.1. 3 δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 1.500 ευρώ.
5)	Η δαπάνη για την εκπόνηση μελέτης εγκατάστασης δικτύου μετεωρολογικών προειδοποιήσεων και φυτοπροστασίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 400 ευρώ.
6)	Η δαπάνη για την εκπόνηση μελέτης και σχεδιασμού κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 600 ευρώ.
7)	Η δαπάνη για την τοποθέτηση της επεξηγηματικής πινακίδας δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 150 ευρώ.

Από την Παρασκευή 15 Σεπτεμβρίου 2017 το ανωτέρω σχέδιο θα αναρτηθεί στο πεδίο των διαβουλεύσεων στην ιστοσελίδα www.minagric.gr , όπου θα μπορούν να υποβληθούν παρατηρήσεις κατ' άρθρο έως τις 26 Σεπτεμβρίου 2017.